gemeente Hollands Kroon

Jaarstukken 2023

Wat wilden we bereiken
Wat hebben we daarvoor gedaan
Wat heeft het gekost

mei 2024

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

Voorwoord 4
Inleiding en financiële samenvatting 7
Programma Bedrijvigheid 14
Cluster Economische ontwikkeling 16
Cluster Havens 31
Cluster Toerisme en Recreatie 33
Programma Dienstverlening 41
Cluster Bestuur 42
Cluster Organisatie 43
Cluster leges en heffingen 54
Cluster Financiën 55
Programma Leefbaarheid 59
Cluster Infrastructuur 63
Cluster Milieu 71
Cluster Omgevingskwaliteit 86
Cluster Veiligheid 99
Programma Vitaliteit 110
Cluster Zorg 113
Cluster Bestaanszekerheid 123
Cluster Kunst en Cultuur 131
Cluster Sport en Educatie 133
Paragrafen 142
Paragraaf 1. Weerstandsvermogen 142

Paragraaf 2. Financiering 153
Paragraaf 3. Lokale heffingen 167
Paragraaf 4. Grondbeleid 176
Paragraaf 5. Kapitaalgoederen 181
Paragraaf 6. Verbonden partijen 188
Paragraaf 7. Bedrijfsvoering 199
Paragraaf 8. Wet Open Overheid (Woo) 212
Paragraaf 9. Duurzaamheid 219
Jaarrekening 2023 221
Verklaring rechtmatigheid 221
Balans 223
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 227
Toelichting op de balans per 31 december 230
Overzicht incidentele baten en lasten 246
Taakvelden 251
Single Infomation Single Audit (SISA) 256
Bijlage 1 Staat van reserves en voorzieningen 290
Bijlage 2 Beleidsindicatoren Besluit begroting en verantwoording (BBV) 293

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Voorwoord

Beste lezer,

Met genoegen presenteer ik u de jaarrekening over het boekjaar 2023. Het afgelopen jaar kenmerkte zich door vastberadenheid om het coalitieakkoord te realiseren waarbij we over alle programma's hebben kunnen merken dat opgaven en projecten niet zonder meer te realiseren zijn in het wenselijke tempo vanwege de beschikbaarheid van capaciteit (zowel in- als extern). Het was daarmee een uitdagend jaar waarbij we de ook de eerste signalen ontvingen (sinds lange tijd) dat het financieel perspectief lijkt te veranderen.

Over het boekjaar 2023 houden we ca. 3,1 miljoen euro over. Het resultaat is, net als voorgaande jaren, voordelig waarbij we ook zien dat er nog sprake is van meevallers op onze begroting (begrotingsruimte) en we ook pas erg laat extra inkomsten vanuit het Rijk ontvingen. Met de onzekere tijden die er aan komen (het ravijnjaar 2026) is het fijn dat de gemeente er financieel heel gezond bij staat.

Het afgelopen jaar hebben we onze doelen wederom met passie, vasthoudendheid en enthousiasme nagestreefd en ook is het nodige met succes gerealiseerd. Met name ben ik verheugd te melden dat we verschillende mooie projecten hebben voltooid, waaronder (zonder uitputtend te zijn) de ontwikkeling van een inspiratiekader voor brede welvaart, de regiodeal, het onderzoek naar de datacenters, de eerste contouren van het Visserij Ontwikkelplan, onze rol bij Sail Den Helder, de ontwikkelingen rondom 't Veld Noord maar ook de start die al eind 2023 is gemaakt met de Kadernota 2025. Deze initiatieven weerspiegelen niet alleen onze toewijding, enthousiasme, maar ook onze inzet voor het creëren van brede welvaart voor onze gemeenschap.

De jaarstukken tonen overtuigend aan dat we niet alleen financieel gezond zijn maar ook een groot deel van onze bestuurlijke doelen hebben weten te realiseren. De geselecteerde kengetallen, die bewust zijn teruggebracht tot de essentie, geven een duidelijk beeld van de behaalde successen en de effectieve inzet van onze middelen. Er zijn relatief weinig zaken doorgeschoven naar het begrotingsjaar 2024, wat getuigt van een steeds realistische begroting maar ook van onze doortastendheid en proactieve aanpak.

Ondanks alles ben ik me terdege bewust van de uitdagingen die voor ons liggen. Terwijl we kunnen terugkijken op een jaar van mooie resultaten, erkennen we dat er veel werk aan de winkel is. Het voelt tegenstrijdig dat we ons, ondanks de gezonde financiële situatie, moeten voorbereiden op ombuigingen. Gelijk met het opstellen van de jaarrekening 2023 wordt er gewerkt aan de Kadernota 2025-2028 en hierin brengen we zichtbaar tot uiting dat de rijksbijdrage, met ingang van 2026, fors afneemt en er ombuigingen in beeld komen om toch een sluitende meerjarenbegroting te kunnen presenteren. Voor een deel zal dit lukken door een heroverweging van inhoudelijke

opgaven maar ook door onze Algemene Reserve aan te spreken. Hiermee doen we recht aan het gevoel dat alleen ombuigen niet nodig is omdat we financieel gezond zijn en een stootje kunnen hebben, en daarnaast dat ook het Rijk nog financiële duidelijkheid moet geven voor de toekomst.

De komende periode brengt ongetwijfeld nieuwe, complexe vraagstukken met zich mee die we als organisatie het hoofd moeten bieden. De werking van onze processen en de samenwerking binnen en tussen de teams in de organisatie blijven van cruciaal belang om met deze uitdagingen aan de slag te gaan en verder te groeien. In het besef van zowel de geleverde prestaties als ook de toekomstige hindernissen, ben ik ervan overtuigd dat Hollands Kroon veerkrachtig genoeg is om deze uitdagingen met succes het hoofd te bieden. Onze inzet op verbinding, transparantie, verantwoordelijkheid en duurzaamheid zal ons blijven leiden in het verwezenlijken van onze missie.

Ik wil graag mijn dank uitspreken aan alle medewerkers, stakeholders en partners die hebben bijgedragen aan het succes van afgelopen jaar. Ondanks de onzekere toekomst waarin met name het Rijk een bepalende factor is, heb ik er vertrouwen in dat wij ook de komende jaren succesvol zullen zijn.

Maarten Versluis
Wethouder Financiën

Samenvatting

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Inleiding en financiële samenvatting

De jaarstukken 2023 bestaan uit meerdere delen, zoals de programmaverantwoording, de paragrafen (samen het jaarverslag) en de jaarrekening. Per onderdeel geven we hierna kort aan hoe deze is opgebouwd en gelezen moet worden. We sluiten de jaarstukken af met de BBV-indicatoren (Besluit Begroting en Verantwoording) en een aantal verplichte bijlagen.

Met een positief saldo van € 3,1 miljoen zien we enerzijds dat we in 2023 gemiddeld niet meer hebben uitgegeven dan begroot (een geringe onderuitputting). Anderzijds moeten we constateren dat bij de tweede Bestuursrapportage de nodige voorzichtigheid is betoond bij het 'inboeken' van rijksbijdragen. Dat dan vervolgens de decembercirculaire nog met een onverwachte meevaller komt is de reden dat het jaar ongedacht positief kan worden afgesloten.

Op hoofdlijn dit resultaat, afgezet tegen de prognose bij de tweede bestuursrapportage (bedragen zijn afgerond):

Omschrijving	Bedrag in €	
Saldo na gewijzigde begroting 2023	1.872.000	Nadeel
Budgetplafond Incluzio	865.000	Nadeel
Effect voorziening (vooral vrijval voorziening agriport)	-605.000	Voordeel
Hogere belastingen en lokale heffingen	-545.000	Voordeel
Hogere rijksbijdrage (met name Oekraïne en dec. Circ)	-5.195.000	Voordeel
Overige diverse posten	508.000	Nadeel
Saldo jaarrekening 2023	-3.100.000	Voordeel

2023 is ook het jaar van een aantal grote systeemtechnische mutaties die doorwerken in alle clusters. Om die reden worden ze hier beschreven, zodat niet op elk cluster dezelfde toelichting hoeft te worden gelezen.

1. Er is in 2023 sprake van aanmerkelijk hogere rentelasten dan voorzien en begroot. Dat noopte tot een herrekening van de renteomslag, dat is het rentepercentage dat wordt gebruikt voor het bepalen van de kapitaallasten op onze investeringen. De betaalde rente op onze vaste geldleningen steeg en daardoor steeg het renteomslagpercentage van 0,9 naar 1,2%. Het effect daarvan is dat door alle programma's en over alle clusters hogere kapitaallasten zijn geboekt dan begroot.
2. Op basis van aangescherpte regelgeving in het Besluit Begroting en Verantwoording (het BBV; onze boekhoudvoorschriften) is het niet meer mogelijk onze personeelskosten in zijn totaliteit en onverdeeld op het programma Dienstverlening te laten. Vanaf 2023 moeten we het onderscheid aanbrengen tussen personeel dat direct productief wordt verantwoord (dat is: die kosten drukken op het taakveld waaraan ze normaliter werken) en personeel dat werkzaam is in ondersteunende

diensten (zoals de teams Financiën, Ontwikkeling Menselijk Kapitaal, ICT, etc.) en het management. Ook deze (stelsel)wijziging heeft effect op elk cluster en leidt tot een verschuiving van in totaal zo'n € 19 miljoen. Wel kan worden opgemerkt dat dit budgettair neutraal uitpakt; het is louter een verdelingsmethodiek.

Vanaf 2023 is het niet meer de accountant die de rechtmatigheid van de baten en lasten beoordeelt. Nieuwe wetgeving op dit punt legt bij het college de plicht om verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid danwel de onrechtmatigheid van overschrijdingen en onderschrijdingen. Omdat de wetgeving nog niet volledig is uitgekristalliseerd moeten we met elkaar leren en ervaren hoe deze rechtmatigheidsverklaring precies wordt opgesteld. Uitgangspunt is dat elke euro afwijking in principe onrechtmatig is; op grond van onze Financiële verordening bestaan er echter 'verschoningsgronden' waardoor ze niet meetellen naar de grenswaarde van 1% van de totale begroting. Die verschoningsgronden zijn:

- De afwijking wordt gecompenseerd door een inkomst voor dezelfde taak
- Het betreft een open-einde regeling
- De afwijking is al gemeld aan de raad

Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad hoeven niet nader te worden toegelicht. Voor de invulling van deze nieuwe regels wordt verwezen naar het hoofdstuk 'Verklaring Rechtmatigheid' en de paragraaf Bedrijfsvoering.

Hieronder treft u het resultaat op hoofdlijnen aan, uitgesplitst per programma. De kolommen 'begroot' zien op de bedragen na wijziging, bijv. op grond van de bestuursrapportages. In de desbetreffende hoofdstukken wordt nader ingegaan op de reden van een afwijking en wordt ingezoomd op de resultaten per cluster. Sinds de herziene Financiële verordening wordt niet meer gerapporteerd op het niveau van de taakvelden, maar op de clusters.

Programma	Begroot lasten/uitgaven	Begroot baten/inkomsten	Werkelijk lasten/uitgaven	Werkelijk baten/inkomsten	Begroot saldo	Werkelijk saldo
Bedrijvigheid	€ 6.576.376	-€ 5.873.648	€ 3.010.381	-€ 907.953		
Dienstverlening	€ 46.699.339	-€ 112.244.776	€ 32.628.616	-€ 116.064.844		
Leefbaarheid	€ 28.669.275	-€ 14.944.005	€ 37.382.261	-€ 15.248.640		
Vitaliteit	€ 68.171.159	-€ 19.862.312	€ 73.023.070	-€ 22.762.932		
Mutaties reserves	€ 13.311.736	-€ 8.630.985	€ 14.145.177	-€ 8.351.324		
Totaal	€ 163.427.885	-€ 161.555.726	€ 160.189.505	-€ 163.335.693	€ 1.872.159	-€ 3.146.188

Het financiële verloop via de twee bestuursrapportages ziet er uit als volgt:

Programma	Saldo primaire begroting	Saldo begroting na vaststelling berap 1	Saldo begroting na vaststelling berap 2	Werkelijk saldo
Bedrijvigheid	€ 1.265.105	€ 1.265.105	€ 2.818.105	€ 3.744.738
Dienstverlening	-€ 57.981.999	-€ 57.052.511	-€ 61.084.511	-€ 77.727.555
Leefbaarheid	€ 11.407.267	€ 11.708.267	€ 11.428.267	€ 22.700.249
Vitaliteit	€ 45.309.627	€ 46.072.195	€ 48.710.299	€ 48.136.380
Totaal	€ 0	€ 1.993.056	€ 1.872.160	-€ 3.146.188

NB: tabellen komen uit één bronbestand maar kunnen door afrondingen achter de komma euro-verschillen vertonen.

Zoals gesteld is het resultaat positief. In het raadsvoorstel bij de vaststelling van de jaarstukken zal een voorstel worden gedaan voor bestemming van dit resultaat.
De minbedragen in de diverse tabellen duiden meest op een positief, soms op een negatief effect. Voor zover dat niet in één oogopslag helder is, wordt een V of een N (voordeel of nadeel) toegevoegd. Dit heeft alles te maken met ons financieel systeem en wijst – na enige gewenning – zichzelf. Verder is zoveel mogelijk afgezien van een afronding van bedragen naar duizendtallen. In vorige edities bleek dat soms oorzaak voor verwarring. Waar nog wel gewerkt is met een afronding wordt dat ook aangegeven.

Opbouw van het document
Zowel de begroting als de jaarrekening zijn opgebouwd langs de drie W-vragen en de verdeling van de verantwoordelijkheden die daarvan het gevolg is. De raad bepaalt 'Wat willen we bereiken,' het college vult dat in door 'Wat gaan we daarvoor doen' en college en organisatie bepalen in samenspraak 'Wat mag dat kosten.' Dat laatste wordt door de raad geautoriseerd en daarmee is de cirkel rond. Per programma staat beschreven wat we willen bereiken en we doen dat door effectindicatoren op te nemen. De legenda voor de indicatoren is als volgt:

Streefwaarde	Deze streefwaarde richt zich op begin 2023
Streefwaarde	Deze streefwaarde is voor langere termijn
	Cijfer voor specifiek jaar nog niet beschikbaar

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

-	Niet gemeten of geen cijfer beschikbaar over dit jaar
Lege cel	Nog geen waarde bekend of nog geen richting meegegeven
▲	Hoger cijfer dan huidige waarde
▼	Lager cijfer dan huidige waarde
=	Streefwaarde of huidige waarde is vergelijkbaar
PM	Nog geen uitsluitsel

Programmaverantwoording

Het jaarverslag 2023 bestaat uit vier programma's: Bedrijvigheid, Dienstverlening, Leefbaarheid en Vitaliteit. Per cluster (onderdeel van een programma) is uitgewerkt welke prestaties we hebben geleverd ('wat hebben we ervoor gedaan'). Deze moeten bijdragen aan het realiseren van onze doelen. De prestaties meten we met prestatie-indicatoren en hieraan zijn ook streefwaardes verbonden. In dit jaarverslag worden deze verantwoord. We geven ook een status aan bij de verantwoording.

Per programma is een overzicht van baten en lasten opgenomen, met een toelichting op de grote financiële afwijkingen, opgebouwd per cluster. De mutaties in reserves zijn voor het gehele programma opgenomen. De tekens V/N en L/B hebben navolgende betekenis (V)Voordeel, (N)Nadeel, (L)Lasten, (B)Baten. We proberen overigens zo veel mogelijk afkortingen te vermijden.

Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft een aantal paragrafen verplicht voor. Elke paragraaf heeft betrekking op een specifiek onderwerp dat binnen één of meer programma's voorkomt. Door deze apart te presenteren wordt het inzicht vergroot. Daarnaast staat het een gemeenteraad vrij aanvullend een paragraaf te vragen voor een relevant onderwerp. De paragrafen zijn:

a. Lokale heffingen;
b. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
c. Onderhoud kapitaalgoederen;
d. Financiering;
e. Bedrijfsvoering;
f. Verbonden partijen;
g. Grondbeleid

h. Wet Open Overheid
i. Duurzaamheid (nieuw; wel aanbevolen maar (nog) niet verplicht)

Jaarrekening

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft een verplichte indeling van de jaarrekening voor. De hoofdstukken hebben betrekking op de verantwoording van de lasten en de baten en op de balans (inclusief toelichting), een verantwoording over specifieke uitkeringen en een bijlage met een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld. Hiermee wordt de financiële positie (en het vermogen) van de gemeente inzichtelijk.

Programma's

In de beleidsverantwoording op de programma's formuleren we beleidsvoornemens en projecten. Hieronder verstaan we activiteiten of producten waaraan gewerkt is maar waar we nog geen concrete indicatoren en streefwaarden aan kunnen verbinden. In de beleidsvoornemens kijken we ook wat verder in de tijd, om een eerste indruk te geven van de uitwerking van ons collegeprogramma. In de tabellen ziet dat er als volgt uit:

Beleidsvoornemen	*Omschrijving*	Planning

We benoemen ook een aantal bestuurlijke projecten waar we via de beleidscyclus op monitoren, omdat ze naar verwachting een grotere maatschappelijke of financiële impact hebben. Vooral met het oog op de prijsontwikkelingen vinden we dat relevant. Aan het eind van elk programma is dit in het totaaloverzicht van baten en lasten vanuit de meerjarenbegroting in een financiële tabel opgenomen en worden de autonome ontwikkelingen, noodzakelijkheden en wensen, en kredieten toegelicht.

Programma’s

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Bedrijvigheid

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Programma Bedrijvigheid

Economische groei is sinds het ontstaan van Hollands Kroon een belangrijk speerpunt geweest, en daarom ook een belangrijk (breed) programma binnen onze begroting. In het afgelopen decennium is om die reden flink ingezet op (grootschalige) ontwikkelingen waarvan wij verwachtten dat zij bijdragen aan positieve economische groei in het gebied. Inmiddels zijn veel van deze ontwikkelingen gerealiseerd. Bij de totstandkoming van projecten is het maatschappelijk draagvlak niet altijd meegewogen. Ook is het gesprek over de impact van (voorgenomen) ontwikkelingen op de maatschappij en ruimte, onvoldoende gevoerd.

In het coalitieakkoord 'Samen bouwen aan vertrouwen' is daarbij een aantal afspraken gemaakt om dit in de toekomst beter te laten verlopen. Aan die afspraken hebben wij in 2023 uitvoering gegeven. Zo is het inspiratiekader brede welvaart ontwikkeld, waarin we kunnen afwegen wat niet alleen de economische meerwaarde is van een initiatief maar ook de maatschappelijke, ruimtelijke en duurzame impact. Dit inspiratiekader passen we toe bij ontwikkelingen met grote impact op de samenleving. We nemen dit ook mee in de omgevingsvisie. Vooruitlopend daarop passen we het kader toe en nemen we de ervaringen mee.

Daarnaast is Berenschot het afgelopen jaar gestart met het onafhankelijk onderzoek naar de besluitvorming rond de totstandkoming van de datacenters in Hollands Kroon. Dit onderzoek is in maart 2024 opgeleverd en gepresenteerd aan de raad. Met de techbedrijven zijn we in gesprek over hun maatschappelijke betrokkenheid ('een goede buur zijn'), en de duurzaamheid en landschappelijke inpassing van de datacenters. Vanuit maatschappelijke betrokkenheid zijn zij onder andere aangesloten bij de ontwikkeling van de AgriTech Campus en diverse maatschappelijke initiatieven. Samen met de provincie Noord-Holland en de techbedrijven hebben wij gewerkt aan de duurzame vestigingsvoorwaarden en kwamen we een aantal keer bijeen aan de bestuurlijke datacentertafel.

De agrarische sector heeft ook in 2023 weer flink in de belangstelling gestaan, door het stikstofdossier en het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG). Het NPLG is gericht op verbetering van natuur, waterkwaliteit en het opvangen van de gevolgen van de klimaatverandering. De provincie Noord-Holland heeft uitvoering gegeven aan het programma, via het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG), die input heeft opgehaald bij de gemeenten. Hiertoe hebben wij het zogeheten schot voor de boeg ingediend bij de provincie, samen met de andere gemeenten in de Kop van Noord-Holland.

Het uitvoeringsprogramma Agrarische sector loopt ook nog door. We stimuleren hierin samenwerkingsverbanden en hebben structureel overleg met organisaties zoals LTO Noord, GreenPort Noord-Holland Noord, Ontwikkelingsbedrijf NHN, VNG en de P10. Daarnaast hebben we een ervenhandboek opgesteld voor agrarische bedrijven. Dit helpt hen bij de landschappelijke inpassing van hun bedrijf/perceel. Ook zijn erfscans uitgevoerd bij agrarische bedrijven, waarop zij maatregelen kunnen nemen om de biodiversiteit op hun erven te bevorderen.

De visserij heeft een eveneens turbulent jaar gekend. In onze gemeente is de kottervloot afgenomen, net als elders in het land. De krimp is het gevolg van diverse ontwikkelingen in de afgelopen jaren: hoge brandstofprijzen, verbod op pulsvisserij, Brexit en vergunningverlening voor garnalenvisserij. Vanuit de Rijksoverheid is daarom een programma opgesteld om te kunnen investeren in de visserijgemeenschappen. Het gaat landelijk om een investering van in totaal 30 miljoen voor de regio's waar deze problematiek speelt. Samen met Den Helder en Texel is gewerkt aan een Visserij Ontwikkeling Plan (VOP), waarin de toekomstbestendigheid van de visserijsector voorop staat. De Rijksmiddelen zijn beschikbaar gesteld op basis van cofinanciering. Hiervoor is in 2023 een bestemmingsreserve in de begroting opgenomen. Het eerste concept van het VOP hebben we in 2023 bij het ministerie ingediend. In 2024 werken we de plannen verder uit.

Vanuit recreatie en toerisme is in het afgelopen jaar aangesloten bij Sail Den Helder. Dit evenement heeft een regionale uitstraling. Zo kon publiek voorafgaand aan het Helderse hoofdevenement genieten van schepen en activiteiten in de havens van Kolhorn en Den Oever. Tijdens Sail was Hollands Kroon vertegenwoordigd in het regiopaviljoen.

Aan een andere ambitie uit het coalitieakkoord is ook uitvoering gegeven: 100 jaar Zuiderzeewerken. We hebben hiervoor een kwartiermaker aangesteld die een plan van aanpak heeft opgesteld. De verhalen, betekenisvolle erfgoedlocaties en gebeurtenissen van toen zullen in het meerjarig programma '100 jaar ZuiderZeeWerken' gestalte krijgen met storytelling, installaties, evenementen en films. De aanleiding voor de aanleg van de Zuiderzeewerken destijds -het borgen van waterveiligheid, werkgelegenheid en het creëren van nieuwe landbouwgronden- is een belangrijk onderdeel van het programma. Maar ook de ontwikkelingen in de agrarische sector, het landschap, de visserij, het watermanagement (verzilting, droogte, waterkwaliteit) zijn onderwerpen die betrokken worden in het programma. Dit met een duidelijke blik op nóg 100 jaar!

Met ondernemers binnen onze gemeente hebben we dankzij een goede bezetting van het Ondernemersloket meer contact gehad. Een van die contactmomenten was het ondernemersontbijt tijdens de Dag van de Ondernemer. Structureel hebben we overleg met ondernemersverenigingen en brancheorganisaties. Ook denkt het loket mee met vraagstukken, zoals principeverzoeken voor ruimtelijke ontwikkelingen. We zien ook dat de website van het Startersloket beter vindbaar is. Het aantal deelnemers aan webinars en het startersevenement is eveneens gestegen.

Inzetten op de regionale opgave arbeidsmarkt en onderwijs was ook het afgelopen jaar van belang. Het personeelstekort in sectoren zoals techniek, zorg, Leisure & Agri is onverminderd groot en daarbij sluiten opleidingen ook niet altijd aan bij de praktijk. Het is belangrijk om goed personeel te behouden voor onze gemeente en regio. Dit doen we onder meer door 'Op Kop'. Dit is niet alleen een online platform om de werkgelegenheid in de regio onder de aandacht te brengen, maar we bundelen ook verschillende activiteiten onder die naam. Zo is het beroepenevenement georganiseerd, een beroepenmagazine uitgebracht en promoten we speerpuntsectoren bij scholieren.

De krachten in de regio zijn gebundeld in 2023 door met 17 gemeenten, ondernemers en onderwijs een Regio Deal in te dienen bij het Rijk. Het voorstel ‘Samen Noord-Holland Noord versterken’ zet onder andere in op het verbeteren van de bereikbaarheid in de regio, het vinden van oplossingen voor netcongestie en versterking van de arbeidsmarkt. Ook de instandhouding van voorzieningen is belangrijk – volgend op het rapport ‘Elke Regio Telt’. In de Regio Deal werken Rijk en regio's samen om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers te verhogen. Juist op de plekken die een extra impuls goed kunnen gebruiken. Het ministerie heeft de Regio Deal toegekend (32,5 miljoen). De uitgewerkte plannen van de regio moeten voor de zomervakantie bij het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties liggen. Daarna worden de plannen van 2025 tot en met 2028 uitgevoerd.

Maatschappelijk effect programma Bedrijvigheid

Cluster Economische ontwikkeling

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Goed relatiebeheer met bedrijven en inwoners in Hollands Kroon bij economische ontwikkelingen.	Waardering door bedrijven en inwoners van economische ontwikkelingen in Hollands Kroon.		nb	In 2023 is geen ondernemerspeiling uitgevoerd. In de begroting 2024 is voor een andere aanpak gekozen om ondernemers-tevredenheid te meten. Dit in verband met het vervallen van de ondernemerspeiling.
Versterken van de economische structuur.	Aantal banen (LISA Vestigingenregister).	18.000	18.804	In april 2024 is er een update geweest van dit cijfer. Er zijn volgens het LISA Vestigingenregister nu 18.804 banen. Dat is een groei van ongeveer 50 banen ten opzichte van 2022.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Een goede staat van onze bedrijventerreinen.	Waardering van de bedrijventerreinen door ondernemers en inwoners, het vestigingsklimaat en ondernemersklimaat.			In 2023 is geen ondernemerspeiling uitgevoerd. In de begroting 2024 is voor een andere aanpak gekozen om ondernemers-tevredenheid te meten. Dit in verband met het vervallen van de ondernemerspeiling.
Voldoende en kwalitatief goede winkelvoorzieningen in de hoofdkernen.	Waardering van winkeliers en inwoners van de winkelvoorzieningen in de 4 hoofdkernen.		Bezoekers 7,6 Winkeliers: 6,9 (gemiddeld cijfer voor de 4 hoofd-winkelkernen)	Bezoekers van de vier hoofdwinkelkernen zijn (bijzonder) tevreden over het bezochte winkelgebied. De rapportcijfers voor de totale indruk zijn een 7,3 voor Wieringerwerf, een 8,0 voor het onlangs herontwikkelde Winkelhart Niedorp, een 7,7 voor Anna Paulowna en een 7,4 voor Hippolytushoef. Waarderingscijfers van de winkeliers/ ondernemers: Anna Paulowna een 7,0; Wieringerwerf 6,6; Niedorp een 7,1; Hippolytushoef 6,9. (Data afkomstig uit de onderzoeksanalyse van de winkelvoorzieningen door Strabo in september 2023)
Behoud van agrarische bedrijvigheid in Hollands Kroon.	Aantal vestigingen van landbouw, bosbouw en visserij in Hollands Kroon (LISA Vestigingenregister).	840	832	Er zijn (april 2024) 832 vestigingen actief in de landbouw, bosbouw en visserij.
Voldoende werkgelegenheid.	Aantal banen per 1.000 inwoners tussen de 15-64 jaar (LISA Vestigingenregister).	580	601,3	In 2022 was dit 605,4. Deze daling komt doordat de groep 15-64 jaar in Hollands

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				Kroon harder is gegroeid dan het aantal banen in het vestigingenregister.
	% gemiddelde landelijk aantal banen versus Hollands Kroon 15- 64 jaar (LISA Vestigingenregister).	75%	-	Dit cijfer is niet bekend over 2023. De landelijke cijfers moeten nog gepubliceerd worden.
Voldoende gekwalificeerd personeel.	Netto-arbeidsparticipatie - Met de netto-arbeidsparticipatie wordt uitgedrukt hoeveel procent van de bevolking van 15 tot 75 jaar betaald werk heeft (CBS – Arbeidsdeelname).	72%	73,5%	De netto-arbeidsparticipatie ligt iets hoger dan landelijk gemiddeld. Deze ligt op 73,1%.
Lage werkloosheid.	% werkloosheid (CBS-Arbeidsdeelname).	3%	2,9%	Het is het percentage van 2022. Nieuwe cijfers zijn nog niet gepubliceerd. Landelijk lag het percentage op 3,5 in 2022. Het werkeloosheidspercentage in Hollands Kroon ligt lager dan het landelijk gemiddelde.
Voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten.	Vraag naar aantal arbeidsmigranten afgezet tegen het aantal huisvestingsplekken voor arbeidsmigranten (zie onderzoek beleidsvoornemens).	-	-	Deze gegevens zijn nog niet bekend, omdat het onderzoek nog niet is uitgevoerd.

Wat waren daarbij de Beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Onderzoek datacenters.	We initiëren en leveren een bijdrage aan een onafhankelijk onderzoek naar de gemeentelijke overeenkomsten,	Q2		Het onderzoek is in 2023 gestart. Op 11 maart is er een informerende bijeenkomst

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	besluitvorming en voorgenomen ontwikkelingen rondom de vestiging van datacenters. We ramen hiervoor € 100.000, -.			over de resultaten van het onafhankelijk onderzoek.
Uitwerken Economische Koers HK.	We stellen de Economische Koers op, op basis van doelstellingen van het nieuwe coalitieprogramma, als bouwsteen voor de omgevingsvisie. We ramen hiervoor € 15.000, -.	Q2		Dit beleidsvoornemen hebben wij gelijktijdig met de omgevingsvisie opgepakt en wordt daarin geïntegreerd. Het opstellen van een aparte economische koers is daarmee overbodig geworden.
Westflank A7.	We doen een verkennende studie naar de mogelijkheden voor een (park-)ontwikkeling aan de westflank van de A7 tussen Middenmeer en bedrijventerrein het Venster. Deze dient als bouwsteen voor de dorpsontwikkelvisie Middenmeer.	Q3		Op 13 juli jl. is de raad geïnformeerd over het opgestelde plan voor het park Cultuurweg Middenmeer. HYPERLINK "https://hollandskroon.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Item/9ee4c2e2-a5a0-4772-8123-96fece21a4bb"Op 3 oktober jl. is het vervolg van het onderzoek besproken in het presidium. Besloten is om het college opdracht te geven de (financiële) haalbaarheid inzichtelijk te maken van externe financieringsmogelijkheden voor de, al dan niet gefaseerde totstandkoming van het park op basis van het voorgestelde schetsontwerp inclusief het onderhoud en beheer. We verwachten in Q2 2024 de

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				resultaten te kunnen terugkoppelen aan de raad.
Randvoorwaarden behoud en potentie MKB in de kernen.	We voeren een onderzoek uit naar welke randvoorwaarden er nodig zijn om lokale ondernemers te behouden en de potentie in de bestaande winkelkernen. We ramen hiervoor € 50.000, -.	Q3	Q4	In opdracht van de gemeente is een onderzoek uitgevoerd in de winkelkernen van Anna Paulowna, Hippolytushoef, Nieuwe Niedorp en Wieringerwerf. Voor de onderzoeken is er, naast de enquêtes in de genoemde grotere kernen, een beperkt aantal enquêtes afgenomen onder de eigenaren en bezoekers van de winkels in de kleinere kernen. De onderzoeken geven inzicht in het economisch perspectief van de sector en verbetersuggesties. In 2024 gaan we aan de slag met de verbetersuggesties.
Economische agenda NHN.	We werken mee aan de economische agenda van Noord-Holland Noord. We ramen daar € 10.000 voor.	Q4		Bureau Public Result is namens ONHN en haar aandeelhouders gestart met de samenstelling van een Economische Agenda op NHN-niveau. Deze agenda moet bijdragen aan de gezamenlijke doelstellingen en het versterken van de regio. Er ligt een concept welke besproken wordt in regionaal bestuurlijk overleg.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Revitalisering bedrijventerreinen.	Inventarisatie-onderzoek naar herstructurering en revitalisering huidige bedrijventerreinen i.r.t. NEER Scan.	2024		In de programmabegroting is opgenomen dat het inventarisatie onderzoek in 2024 wordt opgepakt.
(Nationaal) Provinciaal Programma Landelijk Gebied.	We werken samen met de Provincie NH en de sector aan een gebiedsgerichte aanpak om uitwerking te geven aan de doelstellingen uit het Nationaal Programma Landelijk gebied voor klimaat, water en natuur met maatwerk voor het gebied. De kosten hiervoor ramen we op € 40.000.	Q2 - Q3		Op 23 oktober jl. is de raad geïnformeerd met een memo ver de laatste stand van zaken. Het Schot voor de Boeg is vastgesteld door alle kopgemeenten en aangeboden aan de Provincie NH. Vanuit hier werken we samen met de Provincie NH en de kopgemeenten aan een gezamenlijk gedragen PPLG (Provinciaal Programma Landelijk Gebied) aanpak. Ook de participatie met inwoners en stakeholders organiseren we gezamenlijk.
Dierenwelzijn.	We doen een onderzoek naar het behouden en waar nodig stimuleren van een agrarische sector met aandacht voor welzijn van productiedieren.	2024		In de programmabegroting is opgenomen dat dierenwelzijn in 2024 wordt opgepakt.
Voedselvisie.	Uitwerking van de provinciale voedselvisie naar een visie en uitvoeringsagenda voor Hollands Kroon.	2024		In de programmabegroting is opgenomen dat de uitwerking van de provinciale voedselvisie in 2024 wordt opgepakt.
AgriTech Campus.	We werken de verkenning van de AgriTech Campus uit als onderdeel van de Agrarische Hoofdstad. We ondersteunen pilots op het	2024		De eerste stappen voor de totstandkoming van de AgriTech Campus zijn gezet. Het eerste idee is helder geworden. In het

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	gebied van biobased bouwmaterialen, ketenontwikkeling en circulaire landbouw.			2024 gaan we naar verdere planvorming en uitvoering.
Inzicht arbeidsmigranten en huisvesting	Beter inzicht verkrijgen wat de behoefte is aan arbeidsmigranten bij de bedrijven in de gemeente. Hierdoor kunnen arbeidsbehoefte en aantal bedden (huisvestingslocaties) beter op elkaar afgestemd worden. Op basis van dit inzicht kunnen betere regionale afspraken voor spreiding van huisvestingslocaties worden gemaakt.	Q4		Er is nog geen onderzoek gedaan naar de inzet van arbeidsmigranten bij bedrijven in de regio. Wel hebben we beter inzicht gekregen in de verblijfslocaties van arbeidsmigranten door deelname aan het experiment van het ministerie van BZK rondom het registreren van tijdelijke verblijfsadressen. Dit heeft ons ook inzicht gegeven in de aantallen arbeidsmigranten die op jaarbasis worden ingezet en die zich voor het eerst melden bij het register niet-ingezetenen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Bedrijfsleven en bedrijventerreinen				
We ondersteunen en adviseren ondernemers op bijvoorbeeld vergunningen, subsidies en beschikbare grond.	Aantal verkochte bedrijfskavels.	5	6	Op Robbenplaat zijn er 4 kavels verkocht: L1, L2, K en C. Op de Hoornseweg Middenmeer is 1 kavel verkocht en op de Industrieweg in Middenmeer is ook 1 kavel verkocht.
Goed relatiebeheer met de agrarische sector.	Waardering voor communicatie en ondersteuning vanuit de gemeente door agrarische bedrijven.	4		Relatiebeheer is ondergebracht bij het ondernemersloket. Hollands Kroon sluit bij meerdere bestuursvergaderingen met de sector aan.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
	Aantal vergunningaanvragen (voor vestiging en/of uitbreiding).	2	46	Er zijn 46 aanvragen omgevingsvergunning ingediend voor vestiging/uitbreiding/aanpassing van bedrijven.
Via participatie ondernemers actief betrekken bij grote maatschappelijke ontwikkelingen.	Aantal ontwikkelingen waarbij bedrijfsleven actief betrokken wordt.	1	3	In 2023 is een enquête onder ondernemers en gebruikers van bedrijventerreinen uitgevoerd. Ook zijn bij div. grootschalige ontwikkelingen (netcongestie, verduurzaming/vergroening, regiodeals en regio- markgerichte onderzoeken) ondernemers(collectieven) direct betrokken. Via OFHK en Koepeloverleg bedrijfsleven staan we in direct contact en werken we samen aan deze opgaven In oktober jl. is er een gezamenlijke bijeenkomst veilig ondernemen “je ziet het pas als je het door hebt” georganiseerd.
We voeren relatiebeheer uit en zijn eerste aanspreekpunt voor bedrijven.	Waardering voor de wijze waarop de gemeente ondernemers betrekt en de samenwerking zoekt.			Vanuit het contact en de feedback blijkt dat ondernemers baat hebben en hun waardering uitspreken voor de opgaven waarbij onderling via samenwerking resultaat behaald is.
	Aantal bezoeken door de bedrijfscontactfunctionaris aan de top 50 grootste bedrijven.	50		We hebben het afgelopen jaar bedrijven bezocht op verzoek maar ook op eigen initiatief in verschillende branches. Dit zijn niet de 50 grootste bedrijven geworden omdat de 50 grootste bedrijven niet directe

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				en aanleiding zien voor een bedrijfsbezoek en hier niet altijd voor open staan.
We helpen beginnende ondernemers bij de start van het eigen bedrijf met ons (digitale) startersloket.	Aantal deelnemers aan webinars en/of het (regionaal) startersevenement.	50	93	Ook in 2023 heeft het Startersloket i.s.m. Hollands Kroon 15 diverse online trainingen georganiseerd.
	Gemiddelde beoordeling van het webinar aanbod door de deelnemers.	8	8,2 voor de training 8,6 voor de trainer	Na afloop van iedere training wordt een evaluatie gestuurd naar de deelnemers. Doel hiervan is het waarborgen van de inhoud en kwaliteit van de training.
	Aantal unieke bezoekers op het digitale Startersloket Hollands Kroon.	500	957	T.o.v. 2022 is er zowel een stijging van het totale aantal bezoekers (1300) als van unieke bezoekers (957). Mogelijke verklaring van de forse stijging is de vernieuwde website van het Startersloket.
We stimuleren (samen met OFHK) samenwerking – participatie op onze bedrijventerreinen.	Waardering voor de wijze waarop de gemeente ondernemers betrekt en de samenwerking zoekt.			In 2023 is een lokale behoefteraming bedrijventerreinen en daaraan verbonden ondernemer enquête uitgezet. Er is een uitvraag gedaan naar de voorkeur voor een voorlichting over netcongestie bedrijfslocaties en verduurzaming en vergroening van terreinen. Voor Kooyhaven wordt gesproken met het bewonerscomité.
We werken aan de verduurzaming en vergroening van bedrijventerreinen	Aantal bedrijvenverenigingen dat ondersteund wordt met verduurzaming.	1	1	OFHK is als stakeholder meegenomen over de maatwerk inzet per locatie en de vorming van een gemeentelijk uitvoeringplan. De voorlichting en begeleiding van wettelijk

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				norm verloopt via een externe partij. Via ONHN kan expertise worden betrokken per specifieke casus of locatie.
Agriport A7: We begeleiden de huidige datacenterontwikkelingen. Het maatschappelijk draagvlak en landschappelijke inpassing zijn hierbij van essentieel belang.	Aantal hectares datacenters (bruto oppervlakte).	110	15	Er is een omgevingsvergunning verleend voor de bouw van een datacenter op Het Venster-west. Dit datacenter wordt momenteel gerealiseerd. Voor de locaties B1 en Google/Nimble is planologische uitbreidingsruimte, maar is voor de invulling daarvan geen aanvraag ingediend.
We inventariseren structureel de wensen van lokale winkeliers voor het winkelgebied en faciliteren hierin waar mogelijk.	Aantal gesprekken dat per jaar wordt gevoerd met lokale winkeliers.	8		Het ondernemersloket sluit op verzoek aan bij ondernemers/ winkeliers verenigingen aan. Daarnaast hebben wij contact op verzoek of op eigen initiatief met winkeliers individueel. Dit gebeurt vooral bij herinrichtingen.
Agrarische Hoofdstad				
We stimuleren de agrarische sector op het gebied van nieuwe innovatieve ontwikkelingen.	Aantal uitgevoerde projecten.	3		Agritech Campus: Begin dit jaar zijn er verschillende richtinggevende gesprekken gevoerd met het college en enkele mogelijke stakeholders over de ambitie voor de Agritech Campus en hoe deze er uit ziet. Daarna is er een purpose case -een middel waarin je o.a. een doel helder krijgt- opgesteld om de ambitie te vertalen naar een plan. Deze purpose case is verder uitgewerkt met een

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				grote groep stakeholders. In 2024 jaar gaan we aan de slag met de praktische uitwerking. <u>Boerderijeducatie:</u> Er zijn in totaal 14 lessen gegeven door de educatieboeren in Hollands Kroon. Daarnaast zijn er 2 klassen uit Middenmeer op bezoek gegaan bij een educatieboer melkveehouderij in Midwoud. <u>Pilot biobased bouwen:</u> De verkenningsfase van de opzet van de Biobased Innovatie BouwHUB is afgerond. In deze fase zijn onder meer industrieel bouwers en kennisinstellingen uit de regio gesproken. Op dit moment wordt onderzocht of we dit project als regio blijven trekken of dat we ons willen aansluiten bij Building Balance. Hierbij staat natuurlijk voorop dat we als regio autonomie willen blijven houden op het project en randvoorwaarden zijn dat voedselvoorziening en bodemkwaliteit voorop blijven staan. Verder wordt er gekeken naar de link met de AgriTech Campus.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				Innovatieve projecten vanuit Greenport NHN samenwerkingsverband: De gemeente is actief betrokken binnen het Greenport NHN verband. Vanuit deze organisatie dragen we bij aan verschillende innovatieve projecten. Zoals Fieldlab Bol en Fieldlab waterstof. Smart Farming kennisdag: De smartfarming kennisdag heeft plaats gevonden in het voorjaar van 2023. In Januari 2024 worden er nieuwe plannen gemaakt voor de smartfarming dag in 2024. Zie Noord-Holland Noord proeftuin voor datagedreven landbouw | Greenport NHN
We helpen de agrarische sector bij de ontwikkeling naar duurzame agrarische bedrijfsvoering.	Aantal uitgevoerde projecten.	2	9	Erfscans biodiversiteit: In 2023 heeft de Agrarische Natuurvereniging Hollands Noorden 9 erfscans bij agrariërs in Hollands Kroon uitgevoerd. Na de scans zijn er bij alle 9 agrariërs maatregelen uitgevoerd ten bate van de biodiversiteit op het erf. Project Kringlooplandbouw: De eerste fase van dit project is dit jaar afgerond. De veldbonen zijn bij verschillende agrariërs op verschillende manieren geteeld. De resultaten zijn besproken. Op basis van de bespreking

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				loopt het project volgend jaar met aanpassingen (wat betreft teeltwijze, zaaiwijze, etc.) door.
We versterken de samenwerking tussen de agrarische sector en de gemeente.	Aantal uitgevoerde projecten.	3	3	Samenwerkingsverbanden, bedrijfsbezoeken en relatiemanagement LTO Hollands Kroon, LTO Noord, Greenport, P10, VNG, Kop gemeenten, agrarische sector.
We begeleiden de agrarische sector in ruimtelijke ontwikkeling processen en stimuleren agri-toerisme.	Aantal uitgevoerde projecten.	5	5	Project Erfkwaliteit: Er is een Ervenhandboek opgesteld voor agrarische perceeleigenaren die hen helpt bij het landschappelijk inpassen van hun bedrijf/perceel. Dit ervenhandboek wordt verwerkt in de bestaande erfbeplantingstool. We werken op dit moment aan een nieuwe website. In de toekomst wordt het ervenhandboek meegestuurd wordt ter inspiratie bij principeverzoeken/vergunningsaanvragen. Boeren en tuinders pakken uit met kerst In samenwerking met LTO Noord is het jaarlijkse evenement succesvol georganiseerd. Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG): Op 23 oktober is de raad

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				geïnformeerd middels een memo over de laatste stand van zaken. Klik hier. Het Schot voor de Boeg is vastgesteld door alle kopgemeenten en aangeboden aan de Provincie NH.
We stimuleren ontwikkelingen op het gebied van watermanagement in de agrarische sector.	Aantal uitgevoerde projecten.	2	4	Zoetwaterboeren: er zijn veel onderzoeken gaande voor de verschillende projecten. Gericht op Watermanagement (welke irrigatie modellen zijn het meest geschikt en deze zijn gekoppeld aan data uit eigen projecten). Er wordt onderzoek gedaan naar het onder en bovengronds op slaan van water zodat dit beschikbaar is voor de gewassen indien nodig. De minerale kringloop wordt onderzocht en wat dit betekent voor de kwaliteit van het opgeslagen water en er loopt een vergunningstraject voor de opslag van het water. Er wordt veel aandacht gegeven aan kennisspreiding, educatie en communicatie. Verzilting in kaart brengen: Het project van Deltares heeft vertraging opgelopen en is nog niet gestart vanwege capaciteitsgebrek. Dit pakken wij in 2024 op.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
We ondersteunen de agrarische sector bij het aantrekken van nationale en Europese subsidies.	Aantal subsidies waarbij ondersteuning is verleend.	1		Er zijn meerdere gesprekken gevoerd met Haute Equipe om de subsidiemogelijkheden voor de agrarische sector in kaart te brengen.
Arbeidsmarkt en Onderwijs				
We verbeteren de aansluiting tussen Arbeidsmarkt & Onderwijs.	Aantal uitgevoerde projecten.	10	7	De grootste uitdaging afgelopen jaar was de capaciteit voor de regionale werkgroep. Hierdoor is in 2023 vooral ingezet in voortgang van lopende projecten en minder op ontwikkeling van nieuwe projecten. Wat is gerealiseerd: beroepenevenement en het uitbrengen van het beroepenmagazine, arbeidsmarkt voor middelbare scholieren, promotie Tech@Connect/Tekpark, diverse projecten in de sector Agri i.s.m. Greenport NHN. Een aandachtspunt is het beter positioneren van de sectoren Zorg en Leisure/horeca.
Arbeidsmigranten				
We toetsen nieuwe aanvragen voor arbeidsmigrantenhuisvesting aan het Brede Welvaart Kader.	% van de aanvragen dat is behandeld.	100%	100%	Bij het opstellen van dit doel zijn we uitgegaan van een ander Brede Welvaartskader dan er uiteindelijk is gepresenteerd aan de raad. Het is immers een inspiratiekader en geen toetsingskader geworden. Wel bekijken we uiteraard alle aanvragen die binnenkomen en bespreken we

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				met initiatiefnemers wat de impact van hun plannen is.
We werken de voorkeurszoekgebieden naar grootschalige locaties voor arbeidsmigrantenhuisvesting verder uit, op basis van het rapport van Sweco, om te komen tot concrete locaties die ontwikkeld kunnen worden door initiatiefnemers.	Aantal uitgewerkte voorkeurszoekgebieden.	2	0	Dit is een regionaal op te pakken thema. Vanuit de regio zou hier subsidie voor worden aangevraagd. Dit is helaas niet gebeurd, waardoor dit traject is komen stil te liggen.
We zorgen voor een doorontwikkeling van het informatiepunt voor arbeidsmigranten. Hierbij willen we het aantal talen uitbreiden.	Aantal talen.	3	3	Het informatiepunt is inmiddels in meerdere talen beschikbaar.
We voeren een pilot uit voor de registratie bij logiesaccommodaties voor arbeidsmigranten; dit systeem zorgt ook voor een inschrijving in de BRP. Zo krijgen we beter inzicht in het aantal arbeidsmigranten dat in de gemeente verblijft en kunnen we meer inzicht krijgen in de behoefte van verblijfsaccommodaties.	Aantal aangesloten logiesaccommodaties.	20		De technische pilot is geslaagd. De leverancier heeft het platform doorontwikkeld, waardoor het nog gebruiksvriendelijker is voor de gebruikers (zowel huisvesters als de gemeente). De verdere uitrol wacht nu op een nadere beoordeling van het platform op privacyaspecten door de functionaris gegevensbescherming.

Cluster Havens

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
We houden de visserij in Den Oever in stand.	Aantal visserijschepen.	55	34	Door de sanering in de visserij zijn er minder (garnalen)kotters in Den Oever

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				overgebleven. Daarnaast is door het tekort aan garnalen in de Waddenzee/Noordzee uitgeweken naar Denemarken (Sylt) waar de kotters in het weekend worden aangemeerd.
We houden de faciliteiten van onze havens op orde.	Waardering van de havenfaciliteiten door gebruikers van de havens.	7	7	

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Visserij				
We dragen bij aan de instandhouding van de visserijfunctie in Den Oever door samen met andere stakeholders onze belangen te behartigen en indien nodig ontwikkelen we een strategie.	Aantal visserijschepen.	55	34	Enerzijds is het aantal visserijschepen gedaald omdat er een sanering in de garnalenvloot heeft plaats gevonden. Anderzijds is dit veroorzaakt doordat garnalenkotters zijn uitgeweken naar Denemarken (Sylt) omdat er in de Waddenzee en Noordzeekust weinig/geen garnalen aanwezig waren. In het kader van een toekomstbestendige visserijsector werken wij, samen met Den Helder en Texel aan een VisserijOntwikkelingsPlan (VOP). Een eerste concept van het VOP is ingediend bij het

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				ministerie. In 2024 wordt dit verder uitwerkt.
We versterken de economische ontwikkelingen (en andere relevante thema's) door deelname aan de vereniging van Waddenzeegemeenten en de Raad van Advies voor Waddenzeehavens.	Totaal aantal aanlandingen in de haven van Den Oever.	3.500	2.511	Een daling van het aantal aanlandingen omdat het aantal visserijschepen is gedaald vanwege de sanering in de garnalenvloot. Daarnaast zijn garnalenkotters uitgeweken naar Denemarken (Sylt) omdat er in de Waddenzee en Noordzeekust weinig/geen garnalen aanwezig waren.
Havens				
We versterken de signatuur van de havens door de bereikbaarheid te verbeteren, havenverordeningen op te stellen en de samenwerking met de havenmeesters van Den Helder te intensiveren.	Opbrengst havengeld.	€ 290.000	€ 270.355	De vermindering in het aantal aanlandingen heeft ook gevolgen voor de havengelden.
We verzelfstandigen of privatiseren de werkhaven De Oude Zeug en de recreatiehavens waar mogelijk.	Aantal geprivatiseerde havens in 2023.	1	0	De mogelijke verkoop van het gemeentelijk deel van de Oude Zeug is on-hold gezet vanwege nieuwe inzichten en ontwikkelingen. In 2024 werken we dit uit.

Cluster Toerisme en Recreatie

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Aanbieden van kwalitatief goede dagrecreatie.	Waardering door dagrecreanten van het aanbod (TEO- onderzoek).	7	8	Cijfer is het totaaloordeel over bezoek aan Hollands Kroon en de mate waarin onze

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				gemeente is aanbevolen bij vrienden, familie en collega's.
Aanbieden van kwalitatief goede en duurzame verblijfsrecreatie.	Waardering door verblijfsrecreanten van het aanbod (TEO-onderzoek).	7	7,8	Cijfer is het totaaloordeel over bezoek aan Hollands Kroon en de mate waarin onze gemeente is aanbevolen bij vrienden, familie en collega's.
Bezoekers trekken naar Hollands Kroon.	Aantal dagrecreanten.		287.194	Totaal aantal unieke dagrecreanten.
	Aantal belaste toeristische overnachtingen (eigen cijfers).	93.000	121.914	Totaal aantal belaste toeristische overnachtingen in 2023.

Wat waren daarbij de Beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Fiets- en wandelroutes.	Onderzoek voor uitbreiding fiets- en wandelroutes. We ramen hiervoor € 50.000, -	Q3	-	Is gestart in 2023 en loopt door in 2024.
100 jaar Zuiderzee.	Verkennen van mogelijkheid voor fondsenwerving toeristisch evenement 2025: 100 jaar Zuiderzeewerken. We ramen hiervoor € 10.000, -.	Q3	Q4	Er is een kwartiermaker ingehuurd en een plan van aanpak vastgesteld.
Toerisme.	Toerisme onderzoek; hiervoor heeft in 2021 een nulmeting plaats gevonden. We voeren een vervolgonderzoek uit na een volledig toeristisch seizoen.	Q4	Q4	Het vervolgonderzoek van het TEO-onderzoek is inmiddels afgerond.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Waterrecreatie.	We doen onderzoek naar doorontwikkeling van de waterrecreatie in de Kop.	Q4	-	Het onderzoek is gestart in Q2 2023 en loopt door tot en met Q4 2024.
Verkenning gebiedsontwikkeling Van Ewijcksluis/rand van Anna Paulowna.	Verkennen gebiedsontwikkeling Van Ewijcksluis/rand van Anna Paulowna (incl. Hoenderdaell).	2024	2024	In de programmabegroting is opgenomen dat de verkenning voor de gebiedsontwikkeling in 2024 wordt opgepakt. In Q4 hebben er al wel diverse gesprekken plaatsgevonden met Hoenderdaell. Hier zijn diverse ideeën uit naar voren gekomen die in 2024 opgepakt kunnen worden.
Regionale visie verblijfsrecreatie.	We leveren vanuit HK een bijdrage aan de evaluatie van de Regionale Visie Verblijfsrecreatie. Deze visie wordt zo nodig herijkt.	2024	2024	In de programmabegroting is opgenomen dat de regionale visie in 2024 wordt opgepakt.
Den Oever	Het herstructureren en optimaliseren van de Voorstraat en de bijbehorende wandelroute rondom Den Oever.	2023	2023	De herstructurering van de Voorstraat is afgerond. Naar aanleiding van het aanleveren van suggesties en ideeën in het kader van het VOP, zijn er ideeën die Den Oever toeristisch aantrekkelijker kunnen maken. Hier wordt het optimaliseren van de wandelroutes ook in meegenomen. Deze plannen worden in 2024 uitgewerkt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Communicatie				
We stimuleren dag- en verblijfsrecreatie door campagnes.	Aantal campagnes.	6	>6	Dit aantal is behaald, er zijn zelfs meer dan 6 campagnes geweest. Zo heeft er een route in de kampioen van de ANWB gestaan en heeft er online een campagne gedraaid voor de open monumenten dagen in Hollands Kroon.
	Aantal unieke bezoekers op bezoekhollandskroon.nl.	50.000	35.000	Door de perikelen die spelen/ speelde bij HBA hebben we dit jaar niet het gewenste aantal bezoekers op onze website mogen ontvangen.
Verblijf				
We ontwikkelen aanvullend beleid voor B&B's.	Aantal B&B's in Hollands Kroon	42	nb	Op dit moment zijn geen cijfers beschikbaar over 2023. In 2024 gaan wij aan de slag met een richtlijn rondom B&B's.
We helpen en ondersteunen ondernemers om het verblijfsrecreatieve aanbod te verbeteren, te verbinden en te behouden.	Aantal ondernemers dat begeleid is bij het ontwikkelen van verblijfsrecreatie.	12	>15	Wij zoeken ondernemers actief op om verbinding te creëren bij bijv. principeverzoeken en vragen. I.sm. ondernemersloket verschillende ondernemers, stichtingen en verenigingen geadviseerd,
We promoten de topevenementen en zetten zo onze gemeente op de kaart.	Aantal bezoekers van de topevenementen.	50.000	50.000	In 2023 hebben we de topevenementen van Hollands Kroon ondersteund met een financiële bijdrage. Op dit moment wordt een evenementenbeleid ontwikkeld. Na

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				vaststelling van dit beleid zal altijd een evaluatie plaatsvinden met de organisatie, waardoor de bezoekersaantallen en andere zaken inzichtelijk worden. Hiermee zorgen we voor borging van de kwaliteitscriteria.
Routestructuur				
We ontwikkelen een aantrekkelijk netwerk van fiets-, water-, en wandelroutes.	Aantal afgeronde 'blauwgroene' projecten.	3	>5	Met behulp van het LEADER project worden er 3 nieuwe vaarroutes ontwikkeld in Hollands Kroon. De vaarroutes zijn tussen Q2 en Q4 van 2024 gereed. We hebben initiatiefnemers gefaciliteerd bij het ontwikkelen van diverse wandel- en fietsroutes.

Financiële mutaties Bedrijvigheid

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- en overschrijding per Cluster
(Lucht) Havens		50.000	N	Begrotingswijziging is technisch verkeerd om ingeboekt, hierdoor een verschil van (N 50.000).
(Lucht) Havens		45.000	N	Saldo overige kleinere afwijkingen zonder specifieke oorzaak.
(Lucht) Havens	80.000		N	Kosten i.v.m. baggeren uit 2021, achterstallige rekening vanuit het waterschap (N 80.000).
(Lucht) Havens	279.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
(Lucht) Havens	7.000		N	Hogere rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
(Lucht) Havens	14.000		N	Saldo overige kleinere afwijkingen zonder specifieke oorzaak.
Economische Ontwikkeling		4.780.000	N	Afwijkingen betreffen de Grex-en welke additioneel verantwoord worden in het MPG 2024.
Economische Ontwikkeling		199.000	N	Afrekening De Kop Werkt! over de jaren 2021 en 2022 was te hoog begroot, waardoor in 2023 een nadeel ontstaat (N 199.000).
Economische Ontwikkeling	4.933.000		V	Afwijkingen betreffen de Grex-en welke additioneel verantwoord worden in het MPG 2024.
Economische Ontwikkeling	233.000		N	De kosten voor het project "regionale samenwerking", de opvolger van De Kop Werkt!, zijn in 2023 niet begroot (N 233.000).
Economische Ontwikkeling	593.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Economische Ontwikkeling	76.000		V	Lagere rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Toerisme		109.000	V	Meer inkomsten vanuit toeristenbelasting door hoger aantal overnachtingen.
Toerisme	242.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Toerisme	5.000		V	Saldo overige kleinere afwijkingen zonder specifieke oorzaak.
Mutatie Reserve Bedrijvigheid	552.000		V	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- en overschrijding per Cluster
Mutatie Reserve Bedrijvigheid		281.000	V	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.

Samenvatting programma Bedrijvigheid

Programma Bedrijvigheid	Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo	V/N
Totaal baten	-€ 1.369.052	-€ 5.873.648	-€ 907.953	-€ 4.965.695	N
(Lucht) Havens	-€ 336.996	-€ 403.996	-€ 308.643	-€ 95.353	N
Economische Ontwikkeling	-€ 694.085	-€ 5.131.681	-€ 152.700	-€ 4.978.981	N
Toerisme	-€ 337.971	-€ 337.971	-€ 446.610	€ 108.639	V
Totaal lasten	€ 2.800.715	€ 6.576.376	€ 3.010.381	€ 3.565.995	V
(Lucht) Havens	€ 420.509	€ 468.461	€ 848.746	-€ 380.285	N
Economische Ontwikkeling	€ 2.003.256	€ 5.830.965	€ 1.647.539	€ 4.183.426	V
Toerisme	€ 376.950	€ 276.950	€ 514.096	-€ 237.146	N
Saldo voor bestemming	€ 1.431.663	€ 702.728	€ 2.102.428	-€ 1.399.700	N
Mutatie Reserve Bedrijvigheid	-€ 166.558	€ 810.070	€ 1.642.310	-€ 832.240	N
Saldo na bestemming	€ 1.265.105	€ 1.512.798	€ 3.744.738	-€ 2.231.940	N

Saldo: V=voordelig; N=nadelig.

Dienstverlening

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Programma Dienstverlening

Bestuur

In 2023 is de werkgroep bestuurlijke vernieuwing nieuw leven in geblazen, waarin zaken zijn besproken zoals de aanbevelingen vanuit het BMC-rapport, de mogelijkheden van participatie (zoals burgerberaad) en de kaderstellende rol van de raad. Het bestuur heeft de raad via een zestal bijeenkomsten veel intensiever dan in voorgaande jaren betrokken bij het opstellen van de kadernota. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de maatschappelijke effecten, de speerpunten en de doelstellingen voor de kadernota geformuleerd. Daarnaast heeft de raad in 2023 een debattraining gevolgd. De HK-jongerenweek (in het vierde kwartaal) was weer een succes. Het instellen van een kinderburgemeester vindt, na overleg met scholen, in een iets gewijzigde vorm, in 2024 plaats.

Organisatie en dienstverlening

In 2023 is stevig ingezet op het verbeteren van de communicatie richting inwoners, bedrijven en instellingen. Het communicatieteam is uitgebreid en de aanbevelingen uit het communicatieonderzoek worden door de organisatie uitgevoerd. Aan de hand van de Participatieverordening die op 1 januari 2023 in werking trad zijn dit jaar meerdere participatietrajecten opgepakt. Ook zijn er vier gebiedsregisseurs aangesteld om signalen van inwoners, bedrijven en instellingen vanuit de gemeente beter te kunnen vertalen en te beantwoorden vanuit de organisatie. De eerste relaties met inwoners, bedrijven en instellingen zijn gelegd en de gebiedsregisseurs pakken zaken op die politiek/bestuurlijk gevoelig liggen bij de inwoners.

Er een start gemaakt met het verminderen van en het aanscherpen van de effect- en prestatie indicatoren in de begroting voor 2024. Dit om de resultaten en de dienstverlening door de gemeentelijke organisatie beter te kunnen meten. Dit wordt in 2024 verder opgepakt door korte feedback cycli op te zetten voor een aantal vormen van dienstverlening.

Eind 2023 zijn de gemeentelijke websites vernieuwd. Hiermee hebben we weer een stap gezet in het verbeteren van de dienstverlening aan onze inwoners.

Zie voor een nadere toelichting op de verschillende bedrijfsvoeringonderdelen paragraaf 7 Bedrijfsvoering.

Maatschappelijk effect programma Dienstverlening

Cluster Bestuur

Wat waren de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Instellen werkgroep bestuurlijke vernieuwing.	Er wordt een werkgroep Bestuurlijke vernieuwing ingesteld, waarin ideeën op dit vlak worden ontwikkeld. De werkgroep komt 3x per jaar bij elkaar.	Q1	Q1	De werkgroep is in 2023 vijfmaal bijeen geweest. Gespreksonderwerpen waren onder andere de aanbevelingen vanuit het BMC-rapport, het voorbereiden van het gesprek met de raad over eigen functioneren, mogelijkheden van participatie (zoals burgerberaad), gewijzigde invulling van het vergadermodel en de kader stellende rol van de raad.
Kinderburgemeester.	De rol en inbedding van een kinderburgemeester wordt vormgegeven. Het streven is dat Hollands Kroon in september 2023 een kinderburgemeester heeft.	Q3	2024	Installatie van een kinderburgemeester in 2023 is niet gelukt. Aanvankelijk bestond het plan om de verkiezing via de scholen te verlopen, zodat naast een kinderburgemeester ook een kinderraad zou worden geformeerd. Op basis van de reacties vanuit de scholen is afgesproken geen algemene verkiezing te houden, maar ieder jaar één school naar kandidaten te vragen. Deze invulling krijgt in 2024 zijn beslag.
HK-jongerenweek.	We willen de HK-jongerenweek jaarlijks terug laten komen en ramen daarvoor € 10.000, -.	Q3	Q4	In oktober heeft de HK-jongerenweek weer plaatsgevonden. Op basis van ervaringen en overleg met het onderwijs met een aangepast programma.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Functioneren van de gemeenteraad.	Jaarlijks bespreekt de gemeenteraad haar eigen functioneren. Hiervoor wordt een methodiek uitgedacht.	Q4	Q3	Gesprek heeft de vorm gekregen van een debattraining. Jaarlijks gesprek is doorgeschoven naar 2024.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Meer in gesprek met de inwoners zodat we weten wat er speelt.	X keer per jaar organiseren we een raadscafé op wisselende locaties in de gemeente.	12	10	Raadscafé is eenmaal per maand. Vanwege reces in juli en augustus is maximaal 10 x haalbaar.
	Minimaal aantal beeldvormende vergaderingen waarin de raad zich laat informeren door inwoners, bedrijven of andere belanghebbenden rond een onderwerp.	3	3	Kleine windmolens, rekenkamer en sociaal domein
	Minimaal aantal werkbezoeken van de raad per jaar.	2	3	Buitendijks plan, datacenter Het Venster en agrarische bedrijven.

Cluster Organisatie

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Verbetering dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen.	Gemiddelde beoordeling websitegebruik.	7,4	7	Gemiddelde cijfer tot en met november 2023. Geen grote aanpassingen/verbeteringen meer doorgevoerd op de oude website. Met onze nieuwe website, die in december

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				2023 online is gegaan, hopen we nog hoger te scoren.
	Rapportcijfer vertrouwen in de wijze van bestuur door inwoners (Inwonerspeiling).	20%	24%	In januari 2024 is de inwoner-peiling uitgevoerd. Dit cijfer ligt in lijn met de gemeentelijke benchmark (het gemiddelde van alle gemeenten die deze inwonerspeiling laten uitvoeren). In 2022 was dit 16%.
	Rapportcijfer communicatie en voorlichting vanuit gemeente door inwoners (Inwonerpeiling).	6,5	6,1	In januari 2024 is de inwoner-peiling uitgevoerd. Dit cijfer is vergelijkbaar met 2022 en ligt iets onder de gemeentelijke benchmark van 6,4.
	Rapportcijfer betrekken van inwoners (inwonerspeiling).	6,1	6,1	In januari 2024 is de inwoner- peiling uitgevoerd. In 2022 scoorden wij hier nog een 5,6. Het cijfer in 2024 ligt iets boven de gemeentelijke benchmark van 6,0.
	Rapportcijfer gemiddelde gemeentelijke dienstverlening (totaal) door inwoners (inwonerspeiling).	6,6	6,4	In januari 2024 is de inwoner-peiling uitgevoerd. Het cijfer ligt iets hoger ten opzichte van 2022. De gemeentelijke benchmark ligt op een 6,6.
	Waardering thuisbezorgen reisdocumenten.	8	9	Gemiddelde over het laatste half jaar van 2023. Wij blijven dit cijfer monitoren.
Een effectieve en efficiënte en inzichtelijke organisatie	Gemiddelde score digitale weerbaarheid (gemiddelde beoordeling jaarverslag informatiebeveiliging).	83%	87%	Gerealiseerd door de continuering van het BIO normenkader en het uitvoeren hiervan. Daarnaast is er meer aandacht besteed aan het vormgeven van beleid en

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				het documenteren van processen binnen de bedrijfsvoering.
	Apparaatskosten per inwoner.	<€ 605, -	€ 570,-	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van organisatorische taken.
	Externe inhuur als % van totale loonsom.	10%	15%	Zowel krapte op de arbeidsmarkt, langdurig ziekteverzuim, tijdelijke projecten als natuurlijk verloop noopten tot uitbreiding van onze flexibele schil.

Wat waren daarbij de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Onderzoek 'hoe de communicatie en participatie van de gemeente te verbeteren'.	Met onze communicatie sluiten we aan bij de verwachtingen van inwoners, bedrijven en instellingen. We zorgen dat we de juiste kanalen gebruiken om zo veel mogelijk mensen te bereiken. En we zorgen voor de gepaste toon en houding. We zoeken naar de vraag achter de vraag en betrekken hen bij vraagstukken, beleidsvoornemens en initiatieven. Het onderzoek richt zich op de 'ontvangers'	Q1	Q2	Het onderzoek is afgerond en de resultaten zijn opgeleverd. Dit heeft geleid tot een adviesrapport met aanbevelingen. De aanbevelingen zijn vertaald in een opgave voor Communicatie, die is verwoord in de begroting 2024. Begin 2024 wordt de raad bijgepraat in een BOT sessie.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	met de vraag ‘hoe bereiken we hen het best en waarover wil men meedenken’ en op de interne organisatie ‘wat kan er beter en wat moet er anders’. We ramen hiervoor € 50.000, -.			
Het door ontwikkelen van verschillende vormen van feedback van inwoners en bedrijven.	Wij zijn altijd bezig onze dienstverlening af te stemmen op de wensen van de inwoners. Bij het door ontwikkelen denken we aan kort-cyclische feedback, zodat we snel onze dienstverlening verbeteren, doordat we weten wat er mist. Dit doen we middels digitale vragenlijsten. Daarnaast halen we via gebundelde enquêtes feedback bij de inwoners op.	Q1	Q1	In 2023 is er een verbeterslag gemaakt in de programmabegroting 2024 met de aanscherping van de effect- en prestatie-indicatoren. Er is een plan van aanpak opgesteld om de Korte Feedback Cycli verder uit te rollen in de organisatie. Om ervoor te zorgen dat de juiste waarderingscijfers beschikbaar zijn bij het vaststellen van de programmabegroting 2025, wordt begin 2024 een projectleider aangesteld.
Evaluatie van de participatieverordening.	De participatieverordening treedt op 1 januari 2023 in werking, als de raad hier in november 2022 mee instemt. Om te kijken of de werking van de verordening aansluit bij de visie, wordt deze na 1 jaar geëvalueerd.	Q4	2024	De evaluatie wordt pas na 1 jaar gedaan. Alle voorbereidingen hiervoor zijn klaar. We starten de evaluatie in januari 2024. De raad wordt hierover geïnformeerd en eventueel volgt een voorstel tot aanpassing van de verordening in 2024.
Dorps/gebiedsmanager.	Wij maken het concept dorps/gebiedsmanager HK-proof. Wij zien de grote meerwaarde van het combineren van signalen uit het sociale en fysieke domein en het opvolgen van	Q1	Q3	De gebiedsregisseurs zijn vanaf het 3e kwartaal als volgt aan het werk gegaan: De eerste drie maanden stonden in het teken van kennismakingsgesprekken met de teams die veel buiten werken en veel

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	projecten en de communicatie daarover richting inwoners en bedrijven. Dit passen we zodanig in dat het naadloos aansluit op dat wat Hollands Kroon op dit vlak al heeft zonder aan kracht van het concept in te boeten. We ramen hiervoor in € 300.000, - in 2023 en € 400.000, - in 2024 en verder.			contact hebben met bewoners. Daarnaast is er een werkaanpak opgesteld. Dit heeft zich vertaald in een 1: Startnotitie en 2: Plan van Aanpak. Het 4e kwartaal stond in teken van het vergroten van het netwerk buiten in de gemeentelijke gebieden en het leggen van de eerste relaties. Daarnaast haken de gebiedsregisseurs aan bij zaken die in het gebied politiek/bestuurlijk gevoelig liggen.
Dorpsraden.	Door de dorpsraden financieel te ondersteunen, geven we dorpen de kans om zich van onderop te organiseren. Daarom stellen we voor deze dorpsraden een budget van € 10.000, - beschikbaar om hun onkosten te vergoeden.	Q1	-	Wordt meegenomen in het nog te vernieuwen subsidiebeleid 2024.
Verduurzamen van de gemeentelijke organisatie	We grijpen de regels aan die per 1 januari 2023 van kracht zijn over de registratie van CO2 uitstoot door het woon-werkverkeer van medewerkers op dit gebied te vergroenen.	Q2		De wetgeving is gewijzigd. Vanaf 1 juli 2024 zijn werkgevers verplicht te rapporteren over het zakelijke verkeer en het woon-werkverkeer van de werknemers. In 2023 hebben we hier de administratie op ingericht. Wanneer de collectieve norm van 1 megaton CO2-winst in 2030 van alle bedrijven en instellingen gehaald gaat worden (en we op koers liggen) dan blijft het bij

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				rapporteren. Als het niet lukt, krijgen ze vanaf 2025 een verplichting om slimmer en zuiniger te reizen. CO2-uitstoot verminderen kan door minder kilometers te maken (thuiswerken) of meer gebruik te maken van fiets, het openbaar vervoer of elektrisch vervoer. Naar verwachting voldoet Hollands Kroon aan de norm, gezien het aantal medewerkers dat hybride werkt.
Aantrekkelijk en goed werkgeverschap.	Voor Hollands Kroon is het van levensbelang om een aantrekkelijke werkgever te zijn die biedt wat werknemers in deze tijd zoeken.	2023		Hollands Kroon blijft zich profileren als aantrekkelijke werkgever op een krappe arbeidsmarkt. Naast de aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden uit de CAO gemeenten onderscheiden we ons in de regionale arbeidsmarkt in cultuur, werksfeer, ontwikkelingsmogelijkheden, autonomie, zelforganisatie en collega's.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Communicatie en participatie				

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
We informeren inwoners van Hollands Kroon (ook niet-digitaal) over ontwikkelingen in de gemeente.	Aantal mensen dat de digitale nieuwsbrief ontvangt.	4.000	5.045	De streefwaarde is ruimschoots behaald. Onze externe nieuwsbrieven (inwoners, ondernemers, duurzaamheid) zijn kwalitatief verbeterd met de oplevering van onze nieuwe website hollandskroon.nl.
	Aantal volgers op sociale media.	28.000	21.892	Ondanks dat de streefwaarde niet is gehaald, is er wel sprake van groei in 2023. In 2022 was het eindresultaat 18.492. Dat betekent een groei van 3.400 volgers.
	Rapportcijfer over de gemeentelijke informatie.	7	53%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 50%. De gemeentelijke benchmark ligt op 62%.
	Rapportcijfer voor taalgebruik.	7	59%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. Deze vraag wordt niet gemeten met een rapportcijfer. In 2022 was dit 48%. De gemeentelijke benchmark ligt op 60%.
	Rapportcijfers voor communicatie/voorlichting.	7	6,1	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 6,2. De gemeentelijke benchmark ligt op 6,4.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
We betrekken inwoners van Hollands Kroon (ook niet-digitaal) bij ontwikkelingen in en van de gemeente.	Aantal gebruikers van denkmee.hollandskroon.nl.	4.500	3.740	Het aantal gebruikers neemt toe door nieuwe projecten op het platform. De streefwaarde was te ambitieus. Vaak past het beter om offline communicatie in te zetten om inwoners en andere doelgroepen te betrekken bij projecten.
	Rapportcijfer voor het luisteren naar de mening van inwoners.	6,5	23%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. Deze vraag wordt niet gemeten met een rapportcijfer. In 2022 was dit 15%. De gemeentelijke benchmark ligt op 21%.
	Rapportcijfer van inwoners over betrekken en de samenwerken bij plannen, activiteiten en voorzieningen.	6,5	6,1	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 5,6. De gemeentelijke benchmark ligt op 6.
	Rapportcijfer van inwoners voor de ruimte die zij krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren.	6,5	49%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. Deze vraag wordt niet gemeten met een rapportcijfer. In 2022 was dit 56%. De gemeentelijke benchmark ligt op 47%.
	Aantal jongeren dat bereikt wordt via het jongerenparticipatie platform.	400	327	Dit is het aantal jongeren onder de 18 die geregistreerd zijn op het platform denkmee.hollandskroon.nl.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Toegankelijke website.	Minimaal gem. rapportcijfer bezoekers.	7	7,1	Dit is het gemiddelde cijfer tot en met oktober 2023. Eind november is de nieuwe website live gegaan.
	Status digitale toegankelijke website door extern bureau.	A	A	De website die tot eind november in gebruik was, had status A. Eind november is de nieuwe website live gegaan. Deze is nog niet getoetst op digitale toegankelijkheid.
Vooroverleg bij evenementen.	% complexe evenementen waar vooroverleg over heeft plaatsgevonden.	75%	75%	De streefwaarde is behaald, over 2023 hebben er 19 vooroverleggen plaatsgevonden
Verbeteren gemeentelijke Dienstverlening				
Verhogen effectiviteit van de werkprocessen.	% binnen 21 dagen betaalde facturen.	75%	88%	De streefwaarde is voor een betaling binnen 21 dagen is behaald (88%). Binnen 2 maanden is het percentage betaalde facturen 98%.
	Bereikbaarheid van de organisatie: % aangenomen gesprekken.	85%	93%	Tot en met de maand November 2023 is de bereikbaarheid van de organisatie gemiddeld 93 %. In December is de organisatie overgestapt naar een nieuw belsysteem. In de aanloop hiervan is daarom het percentage aangenomen gesprekken in december wat lager dan normaal.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
	% binnen 3 werkdagen afgehandelde terugbelverzoeken (backoffice).	90%	77,7%	In 2023 hebben we (tm 15-12) 13.956 terugbelberichten gemaakt voor onze collega's. 77,7% daarvan (10.840) is beantwoord binnen 3 werkdagen. Er stonden op 15 december nog 128 terugbelverzoeken open, waarvan 112 langer dan 3 werkdagen. Hiervan staan 66 verzoeken langer dan 14 werkdagen open. Voor het behalen van dit percentage is elk team zelf verantwoordelijk.
Monitoren van werkprocessen.	% gecontroleerde werkprocessen dat een voldoende of goede beoordeling heeft bij interne controle (mei en oktober).	80%	-	Tot dusverre is nog geen percentage bekend over in 2023 gecontroleerde processen. De Tweede rapportage VIC 2022 vermeldde een score van 40%.
We experimenteren met andere vormen van dienstverlening.	Aantal inwoners dat bereikt wordt met HK-mobiel.	1000	904	Vanuit Team Contact die het gehele jaar heeft plaats genomen op de HKM, zijn er door bezoekers 904 vragen gesteld in 2023 (tot en met 21-12). Dat is niet per definitie inherent aan het aantal bezoekers, omdat sommige inwoners meerdere vragen stellen.
Monitoren tevredenheid over dienstverlening.	Beoordeling huisbezoek aanvraag rijbewijs en reisdocumenten.	8,1		Dit cijfer is een gemiddelde van de afgelopen 5 maanden.
	% bezwaarmakers die In Gesprek zijn gegaan die de informele aanpak beoordelen met ten minste een ‘goed’.	80%	72%	De overige 28 procent is niet nagevraagd. In 2024 is dat streven 100%; alle bezwaarmaker nabellen

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Het vergroten van de mogelijkheid tot selfservice van inwoners en Bedrijven.	Voor x processen kunnen inwoners en bedrijven de status van hun aanvragen bij de gemeente volgen met een track&trace.	10		In 2023 is Hollands Kroon aangesloten bij de MijnZaken service van de VNG. We zijn bezig met fase 1 van de track&trace methode. Dit gaat hand in hand met de oplevering van de website en het klantportaal MijnHK die eind november is opgeleverd. Nu kunnen de koppelingen gemaakt worden tussen KIS, mijnHK en de vakapplicaties om de statusstappen uit de processen te kunnen tonen.
Security Roadmap treedt in werking (BCM).	In 2023 hebben wij een SIEM en een SOC operationeel t.b.v. detecteren en oplossen van cyber bedreigingen. Dit geeft ons 80% meer inzicht op informatiebeveiligingsrisico's.	100%	80%	In 2023 is een SOC-team (externe partij) met een SIEM oplossing ingericht om inzichtelijkheid te creëren op cyberdreigingen. Volgens het C-level rapportage worden onze IT-identiteiten, devices, applicaties, en netwerk gescand op security dreigingen. De beoogde 80% inzicht op deze gebieden is bereikt. Dit percentage is vastgesteld door een ratio bepaling.
	In 2023 hebben wij t.b.v. het borgen van de bedrijfscontinuïteit het normenkader van bedrijfscontinuïteit (BCMS) voor minimaal 50% geïmplementeerd. De focus ligt voornamelijk op organisatie kritische elementen.	50%	88%	Gedurende 2023 is er gewerkt aan het vormgeven van beleid, procedures en richtlijnen op het gebied van BCMS. De focus op de organisatie kritieke domeinen was hierin leidend. De uiteindelijke score volgens de laatste BIO GAP analyse uitgekomen op 88%. In het jaarverslag

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				informatiebeveiliging 2023 wordt toegelicht hoe wij tot deze score zijn gekomen.
	Voldoen aan normenkader Baseline informatiebeveiliging overheid (BIO).	83%	90%	In februari van 2024 heeft de laatste GAP analyse plaatsgevonden op het BIO normenkader. Op de 112 controls komen wij uit op een score van 90%. Inhoudelijke toelichting is terug te lezen in het jaarverslag informatiebeveiliging 2023.

Cluster leges en heffingen

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Gelijk houden van de bestaande gemeentelijke belastingen per huishouden (met uitzondering van inflatiecorrectie). Jaarlijks berekend over voorgaand jaar.	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden € (COELO).	€ 797, -	€ 769	De tarieven riool- en afvalstoffenheffing zijn bepaald op 100% kostendekking. Bij de onroerende zaakbelasting is bij het bepalen van het tarief uitgegaan van een verhoging van de opbrengst met het inflatiepercentage.
	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens € (COELO).	€ 904, -	€ 877	

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting

We zorgen voor kostendekkende en juiste leges en heffingen.	Controle op juistheid van beschikbare gegevens t.a.v. % WOZ percelen aangesloten op de gemeentelijke riolering.	92%	99%	Dit is in de afrondende fase. Voor een klein deel van de objecten moet dit nog uitgezocht worden.

Cluster Financiën

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Gezonde financiële positie.	Minimaal weerstandsvermogen.	C	A	Zie paragraaf Weerstandsvermogen

Financiële mutaties Dienstverlening

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/ N	Analyse onder- / overschrijding Taakveld
Bestuur		-199.192	V	Onttrekking VZ wethouders niet begroot.
Bestuur	-550.000		V	Lasten staan ten onrechte begroot in cluster Bestuur, moet in cluster Organisatie.
Financiering	-288.922		V	Hogere negatieve rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Leges & Heffingen		-188.000	V	Meer inkomsten dan begroot
Leges & Heffingen	654.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Mutatie Reserve Dienstverlening	258.498		V	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Mutatie Reserve Dienstverlening		1.768.175	N	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Organisatie	-13.510.622		V	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Organisatie	124.774		N	Hogere rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Organisatie	550.000		N	Lasten staan ten onrechte begroot in cluster Bestuur, moet in cluster Organisatie.

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/ N	Analyse onder- / overschrijding Taakveld
Organisatie	-257.390		V	Bedrijfsvoering
Organisatie	-59.243		V	Burgerzaken
Organisatie	97.656		N	Gebouw
Organisatie	-205.924		V	ICT, minder uitgaven
Organisatie		-101.992	V	Extra inkomsten Burgerzaken
Organisatie		-703.655	V	Verkoop grond en accommodaties
Organisatie		-37.656	V	Inkomsten verhuur gebouwen
Organisatie		-509.933	V	Inkomsten ziektewet, verhuur personeel en dergelijke.
Overig		-1.775.000	V	Extra inkomsten gemeentefonds 2023
Overig		-121.000	V	Extra inkomsten gemeentefonds 2022
Overig		-194.000	V	Extra inkomsten leegboeken grootboekrekeningen
Overig	-603.891		V	Minder uitgaven op indexatie dan begroot.

Samenvatting programma Dienstverlening

Programma Dienstverlening	Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo	V/N
Totaal baten	-€ 100.136.776	-€ 112.244.776	-€ 116.064.844	€ 3.820.068	V
Bestuur	-€ 1.521	-€ 1.521	-€ 204.935	€ 203.414	V
Financiering	-€ 538.798	-€ 538.798	-€ 518.958	-€ 19.840	N
Leges & Heffingen	-€ 12.463.766	-€ 12.163.766	-€ 12.351.864	€ 188.098	V
Organisatie	-€ 908.795	-€ 10.703.795	-€ 12.048.614	€ 1.344.819	V
Overig	-€ 86.223.896	-€ 88.836.896	-€ 90.940.473	€ 2.103.577	V
Totaal lasten	€ 40.499.264	€ 46.699.339	€ 32.628.616	€ 14.070.723	V
Bestuur	€ 2.837.411	€ 3.459.286	€ 2.932.250	€ 527.036	V
Financiering	€ 77.709	€ 519.877	€ 230.955	€ 288.922	V
Leges & Heffingen	€ 227.689	€ 342.689	€ 954.537	-€ 611.848	N
Organisatie	€ 36.090.001	€ 41.373.033	€ 28.110.311	€ 13.262.722	V
Overig	€ 1.266.454	€ 1.004.454	€ 400.563	€ 603.891	V
Saldo voor bestemming	-€ 59.637.512	-€ 65.545.437	-€ 83.436.228	€ 17.890.791	V
Mutatie Reserve Dienstverlening	-€ 1.118.000	€ 3.682.000	€ 5.708.673	-€ 2.026.673	N
Saldo na bestemming	-€ 60.755.512	-€ 61.863.437	-€ 77.727.555	€ 15.864.119	V

Saldo: V=voordelig; N=nadelig.

Leefbaarheid

ETL
ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Programma Leefbaarheid

Cluster Infrastructuur

De beeldkwaliteit van de openbare ruimte blijft op de streefwaarde en diverse duurzaamheids- en verkeersprojecten liggen op schema. Inwoners worden daarbij nauw betrokken. Uitwerking loopt wel door in 2024. In 2023 hebben we de ambitie om jaarlijks ongeveer 5% van het areaal verharding door levensduur verlengend onderhoud of herinrichting weer in goede toestand te brengen niet behaald. Dit leidt overigens niet tot knelpunten en/of onveilige situaties. Beleving van het goed begaanbaar zijn van straten, paden en trottoirs is 45%. In 2022 was dit 41%.

Het Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid Noord-Holland 2030 is getekend. Dit uitvoeringsprogramma brengt aan de hand van recente data de verkeersveiligheidsrisico's nog beter in kaart en beschrijft de maatregelen die we de komende jaren gezamenlijk in de regio gaan nemen om de verkeersveiligheid te verbeteren. Met het verkeersveiligheidsplan pakken we alleen locaties aan binnen de beheergrenzen van onze gemeente aan. Voor diverse tracés en locaties zijn adviezen uitgewerkt en vertaald naar ontwerpen. Inwonersparticipatie vindt in alle projecten plaats. In de uitvoering lopen we tegen diverse uitdagingen aan (doorlooptijden van onderzoeken, financiën, afstemming met medeoverheden, geplande werkzaamheden voor kabels en leidingen, etc.). Een goede en efficiënte uitvoering vraagt lange adem. We beseffen ons dat geduld van inwoners daarbij op de proef wordt gesteld.

Het aantal inwoners dat soms of vaak verkeersonveilige situaties ervaart is 52%, waar dat in 2022 nog 56% was. De gemeentelijke benchmark ligt op 44%. We zien dus een positieve ontwikkeling, maar we zijn nog niet waar we zijn willen. Uit de inwonerspeiling valt op dat sinds 2018 er een afname is op de stelling dat er voldoende parkeergelegenheid is in de buurt. Dit kan wijzen op een toename van auto's in de buurt of dat men dichterbij het huis wil parkeren, bijvoorbeeld in verband met ouderdom. Op basis van meldingen of verzoeken zijn er diverse kleinere aanpassingen opgepakt. We zijn actief betrokken geweest bij pontje Westeinde en onderhoud van de Kooybrug.

Cluster Milieu

De Strategie Duurzaamheid 2023-2026 is geaccordeerd door het college, maar de raad heeft er geen besluit over genomen. In lijn met landelijke ontwikkelingen wordt de strategie grotendeels geïntegreerd in de Omgevingsvisie. Jaarlijks zullen een voorstellen volgen uitwerking van het beleid. In 2023 hebben we met de subsidieverordening noodfonds maatschappelijke instellingen, subsidieverordening Isolatieversneller en de subsidieverordening duurzaam maatschappelijk vastgoed en de isolatieaanpak en het Energieteam Hollands Kroon uitwerking gegeven aan de ambities voor aanpak van energiearmoede en het stimuleren van energiebesparing. We zijn erin geslaagd om diverse fondsen en subsidies te werven, waarmee we projecten die in de strategie genoemd zijn kunnen uitvoeren. En ook de capaciteit voor het uitvoeren van alle

beleidsvoornemens en betrokkenheid bij de landelijke opgaven goed te kunnen borgen, de komende jaren. Door diverse, en ook steeds veranderende, omstandigheden blijft het een uitdaging om huurders en eigenaren van woningen goed te ondersteunen bij het verduurzamen van hun woningen.

De raad heeft het college verzocht de procedure te starten om het in het RES 1.0. benoemde zoekgebied Wieringerhoek IJsselmeer voor zonne-energie (gecombineerd met natuur en/of recreatie) te laten vervallen. De in gang gezette prestaties en beleidsvoornemens zetten we voort. We zijn nauw betrokken bij grote energieprojecten die moeten bijdragen aan het oplossen van de netcongestie en de doelstellingen vanuit de RES 1.0.

Cluster Omgevingskwaliteit

Inwoners ervaren een prettige leefomgeving. Het cijfer voor de leefomgeving is 7,9 en ook het cijfer van de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving is gestegen van een 6,1, naar een 6,4. Er is meer waardering voor het onderhoud van perken en plantsoenen ten opzichte van metingen in voorgaande jaren. In 2018 was 30 procent het eens dat perken en plantsoenen goed waren onderhouden. Inmiddels is dit gegroeid naar 40 procent. Het rapportcijfer voor het onderhoud van het onderhoud van de openbare ruimte als geheel is niet gestegen en is een 6,3. Met betrekking tot de openbare ruimte behalen we onze vastgestelde beeldkwaliteit. Storm Poly heeft voor behoorlijk wat schade gezorgd in de openbare ruimte en hier is adequaat actie op geweest. In Hippolytushoef Oost is een project uitgevoerd om verloedering tegen te gaan. Met name de inzet van een opbouwwerker, die zich richt op het verbeteren van de woon- en leefomstandigheden van buurt- en wijkbewoners, is positief ervaren. Er wordt nog nader onderzocht of deze projectmatige aanpak ook in andere kernen toegepast kan worden. Het stedenbouwkundig ontwerp voor het centrumplan is gereed en een technisch ontwerp voor de openbare ruimte in het centrum van Hippolytushoef wordt in 2024 verwacht. Dit is weer een volgende stap om te komen tot een verfraaiing van het centrum van deze kern. Mooi was ook de realisatie van het Anjerveld.

In maart 2023 is de Woondeal 2.0 getekend. Als onderdeel van de Nationale Woon- en Bouwagenda is de regio Noord-Holland Noord (NHN) gevraagd te werken aan een nieuwe Woondeal. In de woondeal zijn de woningbouwafspraken gemaakt, met als belangrijkste thema's: beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit. Thema's die in onze woonvisie ook verder zijn geconcretiseerd en vertaald naar lokale ambities. Het Woonbehoefteonderzoek is in juni afgerond en daarna is de Woonvisie opgesteld. Besluitvorming wordt in de eerste helft van 2024 verwacht. Dat geldt ook voor de nota Grondbeleid. De uitwerking van de nota Kostenverhaal is gestart, maar kent een langere doorlooptijd en in volgordelijkheid is de Woonvisie een belangrijke bouwsteen voor die nota. We staan voor de opgave om tot en met 2030 ca. 3.200 woningen bouwen. Dit is een optelsom van het woonbehoefteonderzoek, de woondeal en de harde plannen die er al zijn. Er zijn in de periode 2022-2023 zo'n 895 woningen in procedure gebracht. De totale harde planvoorraad is nu 1075 wooneenheden. Er zitten nog 1129 woningen in de voorbereidingsfase en er zijn er 1.022 potentieel in beeld (van zachte plannen tot slechts een locatie in beeld). In totaal dus een planvoorraad van 3.226 woningen. In 2023 zagen we een toename van 308 wooneenheden van zacht naar hard en zijn nog 314 in procedure. Er zijn 162 wooneenheden vergund en 177 gerealiseerd.

	Planstatus		Realisatie tot en met 2023
Hard	Onherroepelijk (of vastgesteld) *Hieronder vallen plannen als 't Veld Noord, Lelypark en Groenhof*		1075
	Harde plancapaciteit onherroepelijk (of vastgesteld) 2022	*944*	
	Gerealiseerde woningbouw	*-177*	
	Toevoeging harde plancapaciteit 2023 (o.a. Dahliapark, Amsteldiepstraat Den Oever en Heerenweg 128 Barsingerhorn)	*308*	
Zacht	In voorbereiding		1129
	Bestemmingsplan als ontwerp ter inzage in 2023 (o.a. Polderpark, Elshof Zuid laatste fase, Sportlaan Anna Paulowna)	*314*	
	Overig	*815*	
Zacht	Potentieel		1022
Totaal			3226

Een aantal grotere woningbouwplannen worden binnenkort gefaseerd gerealiseerd. We noemen 't Veld-Noord, Dahliapark, Elshof-Zuid en Lelypark. Om te voorzien in de autonome behoefte vraagt met name de planvoorraad in de voormalige Wieringermeer en op Wieringen aandacht. Uitwerking daarvan is gestart en dat moet in 2024 tot een toename leiden.

Spuitzonering blijft in onze agrarische gemeente een onverminderd aandachtspunt. Wij zetten ons, samen met de P10 gemeenten en de VNG, in om te komen tot landelijke en generieke regelgeving met betrekking tot spuitzonering t.b.v. woningbouw en andere ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij wordt overleg gevoerd met de Ministeries van LNV, I&W en BZK.

Aanvragen voor startersleningen konden we in behandeling blijven nemen. Er zijn 25 startersleningen toegekend in 2023. Nieuwe aanvragen blijven wij in behandeling nemen en het budget voor 2024 is verhoogd. We zien dat het aantal aanvragen voor de starterslening toeneemt. De regeling is steeds beter bekend en groeit in populariteit.

Een eerste aanzet voor een actiever grondbeleid werd gedaan door vestiging van een voorkeursrecht op de gronden aan de randweg in Anna Paulowna.

Het laatste deel van dit jaar lag bij ruimtelijke ontwikkeling en vergunningen de focus op de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024. Om werk beheersbaar te kunnen houden en plannen die al ingediend zijn nog in procedure te kunnen brengen stelden we vanaf 1 oktober een stop in voor het indienen van plannen die nog onder de huidige wetgeving in behandeling genomen konden worden. Bijna alle ingediende bestemmingsplannen konden nog in procedure worden gebracht!
We werkten door aan de Omgevingsvisie. We verwachten in het eerste kwartaal van 2025 de participatie te kunnen starten. Het participatie traject is uitgesteld in de planning omdat het datacenter rapport dat is opgesteld door Berenschot andere inzichten heeft gegeven op het proces van de Omgevingsvisie waardoor de participatie later start dan gepland. De Omgevingsvisie moet richting geven en biedt het kader om de komende jaren ook met de Provincie in gesprek over het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) en het Ruimtelijk Ontwikkelperspectief van Nederland, wat tussen Provincie en Rijk moet worden afgestemd. Het inspiratiekader brede welvaart is opgesteld en gedeeld met de raad. In 2023 zijn we gestart met het toepassen van het inspiratiekader bij grootschalige ontwikkelingen. De Verordening Fysieke Leefomgeving is ook vastgesteld.

In het coalitieakkoord is opgenomen om één dorpsvisie per jaar op te leveren. In de begroting 2023 is dit, op basis van herstructureringsplannen, vertaald in een ambitie om 4 dorpsontwikkelvisies te maken. Dit blijkt een te grote ambitie en gaat ten koste van het maken van een goede verbinding met de dorpen. In samenhang met het introduceren van Gebiedsregie hebben we het proces bijgesteld. Er volgt niet overal een dorpsontwikkelvisie. We gaan op basis van een brede inventarisatie eerst een dorpsagenda maken. De gebiedsregisseurs krijgen daarbij een belangrijke rol. Voor de zomer van 2024 maken we een nieuwe planning, waar we ook de Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan in betrekken. De toekomstvisie voor de begraafplaatsen is uitgewerkt.

Cluster Veiligheid

In 2023 lag de focus binnen Openbare orde en Veiligheid vooral op de volgende thema's: ondermijning, jeugd, zorg, polarisatie & radicalisering en cybercriminaliteit. Naast onze dagelijkse werkzaamheden worden wij jaarlijks geconfronteerd met gebeurtenissen die grote impact hebben in onze samenleving. En daarmee dus impact hebben op ons dagelijks werk. Hierbij kan gedacht worden aan: de opvang van statushouders, de oorlog in Oekraine, maar ook kleinere gebeurtenissen zoals de toename rondom soevereiniteit of een nieuwe vorm van cybercriminaliteit. Een aantal projecten en geplande werkzaamheden konden hierdoor niet worden uitgevoerd zoals wij hadden

beoogd aan het begin van het jaar. Dit heeft geen invloed gehad op het veiligheidsgevoel van inwoners. Dat blijft stabiel met een score van 89% van de inwoners die zich meestal tot altijd veilig voelen.
In 2023 heeft de DSP-groep onderzoek gedaan naar hoe de organisatie en aanpak van het veiligheidsbeleid is vormgegeven in Hollands Kroon, en wat tot op heden het effect daarvan is. Deze resultaten en aanbevelingen nemen wij zo veel mogelijk mee in ons nieuwe veiligheidsbeleid. Hier zijn wij eind 2023 mee begonnen en onze wens is dat de raad dit beleid medio half 2024 vaststelt.

Maatschappelijk effect programma Leefbaarheid

Cluster Infrastructuur

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Een goede staat van onderhoud van ons 'grijze' areaal.	Beleving van het goed begaanbaar zijn van straten, paden en trottoirs (Inwonerspeiling).	47%	45%	In 2022 was dit 41%. De gemeentelijke benchmark ligt op 58%.
Een verkeersveilige omgeving	Aantal inwoners dat soms of vaak verkeersonveilige situaties ervaart (Inwonerspeiling).	< 56%	52%	In 2022 was dit 56%. De gemeentelijke benchmark ligt op 44%.
	% afname van verkeersongevallen op Top-10 knelpunten.	-	-	-
Een goede mobiliteit en bereikbaarheid voor alle inwoners.	% inwoners dat tevreden is over bereikbaarheid (Inwonerspeiling).	2023	61%	In 2022 was dit 60%. Er is geen benchmark beschikbaar
	% inwoners dat (zeer) tevreden over het openbaar vervoer (Inwonerspeiling).	> 36% gemiddeld	35%	In 2022 was dit 36%. De gemeentelijke benchmark is gelijk aan de score in Hollands Kroon.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Wat waren daarbij de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Reconstructie Hartweg, Zijdewind – Winkel.	De weg krijgt een breedte krijgt van 7,5m. De kruispunten worden op deze breedte aangepast en voorzien van een midden eiland zodat de fietsers in 2 keer kunnen oversteken.	2023	2024	Reconstructie zal gereed zijn medio 2024.
Herinrichting Burgemeester Mijnlieffstraat E.O., Anna Paulowna.	Aanleggen regenwaterriool en herinrichting openbare ruimte	2023	2023-2024	Herinrichting zal Q1 2024 gereed zijn.
Herinrichting Den Oever – Noord.	De herinrichting bestaat onder andere uit het aanleggen van een nieuw regenwaterriool en het afkoppelen van de openbare ruimte van het gemengde rioolstelsel.	2024-2025	2025-2026	Voorbereiding Den Oever noord start 2024. Realisatie start nadat Beter Wonen de nieuwe woningen in de laan Bloys van Treslong heeft opgeleverd (2025).
Herinrichting Slingerweg Van Hengelstraat, Hippolytushoef.		2024-2025	2024-2025	2024 start ontwerp, 2025 start realisatie.
Herinrichting Zijperlaan West, Anna Paulowna.		2024-2025	2024-2026	Wordt als herinrichting MJP opgepakt, start voorbereiding 2024 uitvoering richting 2026.
Herinrichting Leegwaterstraat E.O., Middenmeer.		2024	2025	Uitvoering start in 2025.
Herinrichting Poelweg, Westerland.	We ronden een verkeerskundig advies af ter voorbereiding op de reconstructie van de Poelweg in Westerland in 2023-2024.	Q1	2023-2025	Verkeerskundige memo en bijbehorende schetsontwerp zijn gereed. Planning: 2024 ontwerp gereed en 2025 start realisatie.
De nieuwe top-10 van subjectieve en objectieve verkeersonveilige situaties.	We informeren de gemeenteraad over de nieuwe Top-10. Voor 2023 ramen we € 50.000 extra voor uitvoering van het verkeersplan.	Q3	Q3	De gemeenteraad werd op 30 november via een informatieve bijeenkomst bijgepraat over de stand van zaken van het VVP HK. Op 18 juli 2023 heeft het college besloten om de volgende 4 locaties in het VVP '24 op te nemen:

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				• Breezand: Stoomweg • 't Veld: Provincialeweg, Rijdersstraat, Valbrugweg • Nieuwe Niedorp: 't_Hoefje, Nieuwe Niedorperweg • Anna Paulowna: Komgrens Kerkweg.
Overzicht van schoolroutes.	Er volgt een overzicht van de schoolroutes in Hollands Kroon, waarbij ook de knelpunten in kaart worden gebracht.	Q3	Q1 2024	Onderzoek schoolroutes richt zich op drie aspecten; ongevallenanalyse, netwerkanalyse en participatie waarbij gebruikers/inwoners verkeersonveilige locaties kunnen aanwijzen. Participatietraject is 17 november gesloten, project is nu in analysefase. De rapportage van de uitkomsten zijn in Q1 besproken met het college.
Verkeersveiligheid Westerland.	Aanvullend op de reconstructie van de Poelweg blijven we met Provincie en Rijkswaterstaat in gesprek over de verkeersveiligheid in Westerland – de Haukes.	-	-	
Verkeersmodel.	Voor de Omgevingswet moet een Basis Geluid Emissiekaart aanwezig zijn. Deze wordt gemaakt aan de hand van een nog op te stellen verkeersmodel. We zetten dit extern uit en ramen daar € 40.000, - voor.	Q4	Q4	Het verkeersmodel is klaar en wordt opgestuurd naar de omgevingsdienst om een BGE kaart te maken.
Aanpak Zandweg, Zijdewind.	We vragen de raad een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 50.000, - voor verkeerskundige aanpassingen van (de	Q4	Q2 en Q3 2024	De voorbereidende werkzaamheden zijn dit jaar afgerond waarnaar begin 2024 de werkzaamheden kunnen worden aanbesteed. Naar verwachting worden de werkzaamheden

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	rotonde van) de Zandweg. Er volgt in 2023-2024 een kredietaanvraag voor uitvoering.			in mei, juni en juli 2024 uitgevoerd. Via de eerste bestuursrapportage van 2023 is het uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld. Daarnaast hebben we van de provincie Noord-Holland bijna € 250.000 subsidie ontvangen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid op (door-)fietsroutes.
Bosstraat, Winkel.	We stellen een budget van € 50.000, - beschikbaar voor verkeerskundige maatregelen.	2023	2023	Dit project is volledig bekostigd worden vanuit de regio vanuit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid. De kosten uit het budget zijn gebruikt voor aanvullend onderzoek naar de verkeerskundige maatregelen.
Doorfietsroute Den Burg – Schagen.	Het plan van aanpak voor deze doorfietsroute wordt afgerond.	Q3	2023 - 2030	In Q3 is een externe partij gestart met de uitwerking van de doorfietsroute in Texel, Den Helder, Hollands Kroon en Schagen. De verschillende tracés zijn bestudeerd, we hebben via een online vragenlijst uitgezet en tijdens inloopavonden input opgehaald bij de bewoners en ondernemers. Dit wordt nu verwerkt. Verwachting is dat eind Q2 2024 het onderzoek met schetsontwerpen en ramingen klaar is. De Nieuweweg is in 2023 al uitgevoerd als fietsstraat en voor het fietspad Randweg is het project opgestart.
Onderzoek naar fietsgebruik.	We onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om het autogebruik omlaag te krijgen en het fietsgebruik omhoog.	Q4	-	Er is geen rapport of memo opgeleverd op dit onderwerp. Op de achtergrond zijn we wel met deze thema's bezig, door o.a. de

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				doorfietsroute, de scholierenroutes en door actief mee te doen met het regionaal mobiliteitsplan (RMP).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Onderhoud wegen en civiele kunstwerken				
We voeren het onderhoud aan wegen en kunstwerken (bruggen) planmatig uit.	% civieltechnische kunstwerken dat een goede staat van onderhoud heeft.	90%	90%	Er is aan tientallen bruggen groot maar vooral klein onderhoud gepleegd. Van het vervangen van het membraan en betonreparaties tot schilderwerk en uitmaaien.
	% van het areaal verhardingen dat groot onderhoud krijgt.	5%	3,5 – 4%	In 2023 zijn niet alle geplande projecten (volledig) uitgevoerd. Hierdoor is de doelstelling niet gehaald. De werkelijke realisatie ligt ergens tussen de 3,5 en 4%.
	% weglengte met bermschade (inventarisatie 2021) dat is aangepast met bermverharding.	18%	12%	In 2023 zijn niet alle geplande projecten (volledig) uitgevoerd. Hierdoor is de doelstelling niet gehaald. Er wordt volgend jaar naar verwachting meer dan de 18 % uitgevoerd. Dit omdat er werken van 2023 doorgeschoven zijn naar 2024.
Verkeersveiligheid				
We lossen veiligheidsknelpunten op.	Aantal kleine aanpassing naar aanleiding van meldingen	10	11	1. Parkeerplaatsen Wieringerwaard: 2 par-keerplaatsen gerealiseerd bij de

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				buurt-supermarkt, die tevens een snelheids-remmend effect hebben. 2. Schoolzone Nieuwe Niedorp (de Meet) Hier is een geheel nieuw parkeerterrein gerealiseerd met goede doorstroming voor haal/breng momenten. 3. A.C. de Graafweg, na onderzoek is gebleken dat het instellen van eenrichtingsverkeer geen gedragen oplossing was door de buurt. 4. Drempel Reinevictoriaweg Winkel, deze is gerealiseerd. 5. Vossenstaart Anna Paulowna, een tijdelijke snelheidsdisplay opgehangen welke data heeft gegeneerd waaruit bleek dat de snelheid meeviel op genoemde stuk. 6. Parkeerverbod Brandenburg Anna Paulowna is onderzocht, geen draagvlak voor gevonden. 7. Anjoviskade Kolhorn dubbel parkeren in parkeervakken omdat er geen vakmarkering aanwezig was. Dit is aangebracht waardoor men duidelijk kan zien hoe de vakken zijn ingedeeld.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				8. Robbennoordstraat Den Oever, snelheidsdisplay opgehangen en schoolzone in laten straten 9. Zuiderkanaalweg Winkel een onderzoek om sluipverkeer te verminderen loopt nog. 10. Vrachtwagen parkeren, er is een kaart opgesteld met aangewezen gebieden waar grote voertuigen buiten de venstertijden APV art.5:8 kunnen parkeren. Dit wordt opgenomen in de VFL. 11. Winkelhart/'t Hoefje, na oplevering zijn hier nog kleine verkeersaanpassingen verricht.
	Aantal aangepakte verkeersknelpunten uit de top-10 van subjectieve en objectieve verkeersonveilige situaties.	4	4	Dit jaar zijn de volgende 4 locaties onderzocht. Voor alle locaties is een onderzoek uitgevoerd en ligt er een schetsontwerp waarmee verder gegaan kan worden in het participatietraject met omwonenden: - Nieuwesluizerweg - Elft/Koningstraat - Poelweg/Koningsweg - Bosstraat
	Aantal veiligheidscampagnes dat in de gemeente is uitgevoerd.	8	11	We hebben de landelijke campagnes gepromoot, namelijk: Winter BOB, MONO

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				lente, Snelheid, Zomer BOB, MONO herfst en Fietsverlichting. Lokaal zijn ook campagnes uitgevoerd, namelijk snelheid Nieuwesluizerweg, 'Heb je het door, rechts gaat voor' in Wieringerwerf, de campagne 'Scholen zijn weer begonnen', de modder campagne 'Toon begrip, raak niet in de slip' en de campagne om aanrijdingen met reeën tegen te gaan: 'Rij niet te wild'.
Mobiliteit en bereikbaarheid				
We maken het mogelijk laadpalen te plaatsen.	Aantal (semi) publieke laadpalen.	100	138	Laadpalen worden op aanvraag van bewoners met elektrische auto's geplaatst. In 2022 was er veel vertraging door o.a. materiaaltekorten en personeelstekort bij de externe partijen. Dit is opgelost en in 2023 hebben we de achterstand grotendeels weggewerkt.
We realiseren (groene) mobipunten.	Aantal gerealiseerde (groene) mobipunten.	10	8	Mobipunten heeft een nieuwe directeur gekregen, nieuwe strategie wordt bepaald. Er komt meer focus op gebruik dan op aantallen Mobipunten.
We verbeteren de toegankelijkheid van de bushaltes.	Aantal aangepaste bushaltes.	18	16	Twee bushaltes zijn dit jaar niet uitgevoerd omdat die worden meegenomen bij de herinrichting van de Molenweg.

Cluster Milieu

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Nakomen van de afspraken uit het Klimaatakkoord.	Opwekking van duurzame energie in TWh in de Kop van Noord-Holland.	2.27 TWh in de Kop in 2030	Tot nu toe gerealiseerd: 1,76 TWh	De gerealiseerde hoeveelheid is inclusief WP Wieringermeer. Tussen het vaststellen van de RES 1.0 en nu is er 19 GWh aan nieuwe opwek bijgekomen. Het regio bod staat onder druk of het doel voor 2030 gehaald gaat worden is onzeker.
Regionale opslag- en energie-infrastructuur is op orde.	Werkzaamheden afgerond ten behoeve van oplossen netcongestie op basis van op dit moment bekende ontwikkelingen van vraag/aanbod en technologie.	< 2030	Verschoven naar 2030-2032	De netcongestie is alleen maar groter geworden in de afgelopen tijd. Er wordt lokaal gewerkt aan uitbreiding en nieuwe stations. De grootste problemen zullen pas opgelost zijn met de komst van de 380kV verbinding van Tennet.
Verduurzaming van de woningvoorraad.	Gemiddeld gasverbruik M^3 huurwoning (CBS – Klimaatmonitor).	1.100	-	Cijfers uit de Klimaatmonitor zijn voor 2023 niet beschikbaar.
	Gemiddeld gasverbruik M^3 koopwoning (CBS – Klimaatmonitor).	1.200	-	Cijfers uit de Klimaatmonitor zijn voor 2023 niet beschikbaar.
Verduurzaming van bedrijven(terreinen).	% kantoren met >100 medewerkers dat minimaal energielabel C heeft.	100% in 2025	-	Het percentage is nog niet bekend.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
	% bedrijven dat energiebesparende maatregelen met terugverdientijd van <5 jaar heeft uitgevoerd.	100% in 2025	-	Het percentage is nog niet bekend.
Afvalscheiding en bewustwording voor het belang van recyclen.	% gerecycled afval per inwoner.	75%	79%	Percentage is vergelijkbaar met 2022.
	Hoeveelheid kg restafval per inwoner.	100	108	Dit is het VANG resultaat. HVC werkt hiervan nog 17 kg per inwoner aan bodemassen op voor nieuwe toepassingen.
Een duurzame (circulaire) economie.		2030, 2050		In 2023 hebben we een nulmeting circulair inkopen gedaan. Op basis hiervan maken we in 2024 een plan van aanpak circulair inkopen 2024-2030. Andere acties om in 2050 een circulaire economie te bereiken die we afgelopen jaar hebben ondernomen zijn onder andere de regionale opzet van een Biobased BouwHUB, het tekenen van de Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen en een onderzoek naar wat circulaire koplopers in onze gemeente aanzet tot circulair ondernemen.
Hollands Kroon is in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust.		2050		We zetten in op regionale samenwerking op het gebied van klimaatadaptatie. In 2023 is er een programmaplan ruimtelijke adaptatie opgesteld door het HHNK. Eind 2022 is de lokale Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Hollands Kroon vastgesteld door de raad. In dat kader zijn er in 2023 4 tiny forests aangeplant, 3 voedselbosjes aangeplant, 30.789 tegels gewipt en 25.000 bomen uitgedeeld. Verder wordt er gewerkt aan een lokaal hitteplan en een subsidie voor regentonnen en groene daken.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Herstel en groei van biodiversiteit.	% toename van Living Planet Index (LPI).	▲	▼	LPI wordt op landelijk niveau beoordeeld. De laatste rapportage komt uit 2020, daaruit werd duidelijk dat de biodiversiteit sinds 1900 iets is toegenomen, maar de laatste 12 jaar weer flink daalt. https://www.clo.nl/indicatoren/nl156907-living-planet-index-nederland-1990-2020
	% toename van het aantal weidevogels.	▲	▲▼	Weidevogels worden op provincie NH niveau geteld. Jaarlijks stel landschap Noord-Holland een voortgangsrapportage op zie daarvoor: https://www.landschapnoordholland.nl/projecten/weidevogelonderzoek In 2023 nemen watervogels zoals Krakeend iets toe (+1-5%). Weidevogels zoals Tureluur, Grutto, Kievit en Scholekster blijven afnemen (-1-5%).
	Toename nectar index ecologische bermen	▲	Gem. nectarscore 2023 2	We monitoren de ontwikkeling van vegetatie op 9 locaties, waar ecologisch beheer plaatsvindt. De ecologische waarde wordt aangegeven met de nectarscore 1laag en 5 hoog. We monitoren tot 2031 en hopen dat de ecologische waarde van graslanden doet toenemen met ecologisch beheer.

Wat waren daarbij de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Fonds Energiecrisis	We moeten inzetten op verduurzaming van maatschappelijk vastgoed, maar ook anticiperen op een overgangssituaties, waarbij we exploitaties moeten ‘stutten’ om te voorkomen dat voorzieningen als sportcomplexen, zwembaden en dorpshuizen moeten sluiten door de huidige energiecrisis. We zijn in	Q1	Q1	Het noodfonds is door een beperkt aantal dorpshuizen, sportverenigingen en andere maatschappelijke gebouwen benut. Hierdoor konden ze blijven voortbestaan, ondanks de extreem hoge energieprijzen. Het fonds is in maart 2023 beëindigd.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	afwachting van Rijksbeleid, maar vooruitlopend hierop werken we een regeling uit die voorziet in ondersteuning.			
Revolving fund.	Eind 2022 ronden we een onderzoek af naar financiële knelpunten voor verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. Ook hebben we in beeld waar inwoners knelpunten ervaren. Op basis hiervan maken we een afweging voor het instellen van een revolving fund.	Q2	Q2	De gemeenteraad heeft het Investerings-fonds voor de verduurzaming van maat-schappelijke gebouwen ingesteld. Instellingen die verduurzamen kunnen tegen gunstige voorwaarden een lening afsluiten. We helpen woningeigenaren met de isolatiebonus die door de raad is vastgesteld. Daarnaast hebben we mogelijkheden voor extra ondersteuning via de specifieke uitkering energie-armoede die we van het Rijk hebben ontvangen.
Regionale Energiestrategie 2.0.	In de RES en het uitvoeringsprogramma staat benoemd dat de RES elke twee jaar wordt geactualiseerd. Het nationaal Programma RES heeft recent geadviseerd het RES-proces te wijzigen. Voor praktische uitvoerbaarheid wordt er door het NP RES onderscheid gemaakt tussen een RES Voortgangsdocument en een RES Herijking. Ook voor de RES NHN geldt dat het proces gewijzigd wordt en de RES gesplitst wordt in een	Q3	Q4	De RES wordt herijkt. Medio 2024 zal de nieuwe RES (2.0) worden vastgesteld. Op 12 december 2023 heeft het college een besluit genomen over de verschillende zoekgebieden in de RES in de vorm van toevoegingen of wijzigingen. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd. Met nadruk: het college heeft niet besloten tot vaststelling van de zoekgebieden maar alleen om de wijzigingen in de zoekgebieden aan te dragen aan de

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	voortgangsdocument en een Herijking RES (2.0, 3.0 etc). Voortgangsdocument, geeft de voortgang aan en schetst het proces voor vervolg. Deze wordt elke 2 jaar opgesteld, de eerste in 2023. In oktober 2022 wordt er een monitor RES gepubliceerd. Herijking is aan de orde als er aanvullingen of wijzigingen zijn op het huidige RES 1.0 document.			Programma organisatie RES NHN waarna de concept Herijking kan worden opgesteld.
Onderzoek 'kleine windturbines'.	Heroverwegen of kleine windturbines toch toegestaan kunnen worden in de gemeente. Eigen opwek draagt bij aan reduceren energiekosten agrariërs.	Q3-Q4	Q3-Q4 2024	Verwachting is dat het beleid Q3 of Q4 2024 kan worden vastgesteld door de raad, nadat hierover een participatietraject is geweest.
Koersdocument Waterstofeconomie.	We zijn in afwachting van nog te finaliseren (lokale) studies naar waterstof. Naar aanleiding hiervan stellen we beleidskaders op.	2023	2024 e.v.	Vanwege de vele grootschalige energieprojecten die er spelen is er nog geen uitvoering gegeven aan dit voornemen.
Verduurzaming bedrijventerreinen.	We ramen € 20.000, - voor uitwerking van vergroening en verduurzaming van bedrijventerreinen.	2023	2024	In 2023 heeft interne werkgroep een concept Plan van Aanpak opgesteld. Het concept Plan van aanpak is aan nadere uitwerking onderhevig welke in 2024 samen met de uitvoering aan zal bod komen. Stakeholders zijn meegenomen in de planvorming met betrekking tot uitvoering en draagvlak. Het budget van € 20.000, is niet uitgegeven. Er wordt gekeken hoe deze

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				opdracht zich verhoudt tot andere vraagstukken zoals onder meer landschappelijke inpassing en het opstellen van een groenstructuurplan.
Duurzaam Ondernemersloket.	We zetten ons in om een duurzaam ondernemersloket op te zetten in de regio (De Kop) samen met buurgemeenten en ONHN. We ramen € 50.000, - voor het eerste jaar ter ondersteuning bij succes wordt dit voor langere termijn structureel begroot.	2023/2024	2024	In 2023 is er een onderzoek uitgevoerd door een onderzoeksbureau in opdracht van het Ontwikkelingsbedrijf NHN. Daarnaast zijn er in 2023 een aantal werksessies gehouden met gemeenten, bedrijfsleven en het ONHN om de behoeftes omtrent het duurzaam ontwikkelingsbedrijf te peilen. In 2024 gaat de werkgroep verder met het realiseren van een duurzaam ondernemersloket in de kop van Noord-Holland.
Buitendijks plan.	Dit wordt mogelijk een project in het programma voor Opwek Energie Rijksvastgoed. Consortium, gemeenten en PNH voeren gesprekken over de wijze waarop deze ontwikkeling een meerwaarde voor inwoners kan hebben voor korte en lange termijn.	2023 e.v.	2023 e.v.	De raad heeft zich uitgesproken tegen deze ontwikkeling middels de motie M2023 10. We nemen de deze boodschap serieus en zullen deze uitdragen. Wij blijven aan tafel zitten als het gaat om de lopende trajecten rondom dit zoekgebied zoals het OER-programma om onze invloed te behouden en onze eigen belangen te behartigen. Op het moment dat zich een keuze mogelijkheid aandient om te stoppen of door te gaan met de uitwerking van het zoekgebied zullen wij hier eerst onze raad

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				over consulteren. Waarna een definitief besluit over de voortgang binnen onze gemeente zal worden genomen.
Netcongestie.	Via de Task Force Energie infrastructuur (vanuit PNH) wordt gewerkt aan 3 sporen om netcongestie op te lossen. • Spoor 1: plan van aanpak netcongestie • Spoor 2: Programmeren; lange termijnplanning van benodigde infrastructuur op basis van ontwikkelingen in de regio in overleg met Liander en andere stakeholders. Hieruit volgt pMIEK (provinciaal meerjarenprogramma infrastructuur, energie en klimaat) • Spoor 3: Slimme oplossingen	2023 e.v.	2023 e.v.	Afstemming over deze onderwerpen vindt plaats in bestuurlijke overleggen met de regio. In de 2e helft van 2023 is de startnotitie voor het opstellen van de nieuwe energievisie en de pMIEK 2025-2026 vastgesteld.
Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving.	Er is een aanvraag gedaan voor deze subsidieregeling. Afhankelijk van de uitkomst ervan, gaan we over tot uitvoering.	2023	2023	Onze aanvraag vanuit de CDOKÉ-regeling is gehonoreerd. Deze tijdelijke regeling compensatie decentrale overheden energie en klimaat stelt ons in staat extra capaciteit aan te trekken en onderzoek uit te laten voeren. Het rijk heeft toegezegd dat tot 2030 ruim 900.000 euro per jaar beschikbaar is. Inmiddels is de formatie van team Duurzaamheid uitgebreid.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				Daarnaast hebben we 1,3 miljoen subsidie ontvangen vanuit het Nationaal Isolatieprogramma. Met dit geld helpen we inwoners met slecht-geïsoleerde woningen en een beperkte WOZ-waarde (429.000) om hun huis te verbeteren. Deze isolatiebonus is door de raad vastgesteld. Ten slotte is er de specifieke uitkering voor de aanpak van Energiearmoede van ongeveer 1.000.000 euro. Hiermee helpen we eigenaren van woningen die met energiearmoede kampen extra. Daarnaast gebruiken we de bijdrage voor het Energieteam Hollands Kroon en energiekado's voor huurder.
Aanlanding windenergie (pVAWOZ 2031-2040).	Vanuit EZK wordt er landelijk onderzoek gedaan naar mogelijke locaties voor het aan land brengen van elektriciteit of waterstof uit offshore windparken. De Kop regio is zo een gebied, hier wordt onderzoek gedaan naar regio Den Helder voor waterstof en regio Middenmeer voor elektriciteit.	2031 e.v.	2031 e.v.	Begin 2024 wordt de concept NRD gepubliceerd door EZK. Hierin worden de routes opgenomen die worden onderzocht voor de aanlanding.
(Voor)onderzoek Hoogspanningstraject.	Tennet onderzoekt noodzaak van uitbreiding van het hoogspanningsnetwerk in de Kop van NH	2031 e.v.	2031 e.v.	Voor het 380kV-station in NHN zijn 3 mogelijke zoekgebieden, nabi150kV- station Middenmeer, de Weel en Westwoud. In de concept NRD (verwacht medio 2024) zullen

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	om aanlanding wind op zee en in de toekomst mogelijk te maken.			deze naar verwachting verder worden onderzocht. Tennet heeft in december 2023 een concept notitie afgerond over de nut en noodzaak van een 380kV verbinding.
Pilot energieopslag in verwarmingshuizen.	Op dit moment achten we een dergelijk pilot niet haalbaar. We willen dit in 2025 opnieuw verkennen.	2025	2025	Er was een verkennend gesprek met Woningstichting Anna Paulowna. Daarin werd helder dat er diverse technische en juridische uitdagingen zijn. Mede gezien technische ontwikkelingen wachten we tot 2025 voor we opnieuw mogelijkheden voor energieopslag onderzoeken.
Leidraad BouwCirculair verwerken in beleid.	Nadere uitwerking op basis van het Programma Duurzaamheid			De Leidraad en productbladen van BouwCirculair worden bij inkoop waar relevant standaard meegenomen
Aansluiting bij Betonakkoord.				In mei 2022 is het Betonakkoord door het college vastgesteld. Deze wordt standaard meegenomen bij inkoopprojecten waar deze relevant is.
Aansluiting Convenant Greendeal Houtbouw MRA.				Dit convenant is nog niet getekend. Op dit moment wordt er gewerkt aan een memo over de gevolgen (bijvoorbeeld op snelheid van de bouwopgave) van het tekenen van dit convenant, daarna wordt bekeken of dit een convenant is waar Hollands Kroon zich aan wil binden.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Nulmeting Circulair Inkopen.	In 2023 voeren we een nulmeting uit om te weten in hoeverre Hollands Kroon nu al circulair inkoopt. Op basis van deze nulmeting monitoren we onze vooruitgang in het circulair inkopen richting 2030.	2023	2024	De nulmeting is in 2023 uitgevoerd. Er ontbreken nog een aantal gegevens die worden uitgezocht. Naar verwachting zullen in Q2 de resultaten beschikbaar zijn. U zult hierover worden geïnformeerd via een memo.
CO2 Prestatieladder.	We sluiten ons aan bij de CO2 prestatieladder om de CO2-reductie van onze organisatie beter in kaart te kunnen brengen. Kosten zijn geraamd op € 20.000, -.	Q4	2024 e.v.	Het aansluiten bij de CO2 prestatieladder stond als actie opgenomen in de Strategie Duurzaamheid 2022-2026. Omdat deze is uitgesteld wordt in 2024 verder gekeken of we ons willen aansluiten bij de CO2 Prestatieladder.
Duurzame inkoop en projecten.	Om te voldoen aan onze duurzaamheidsdoelstellingen is het belangrijk dat we duurzaam inkopen. Soms is duurzame inkoop duurder. Om kosten op te vangen die niet op een andere manier kunnen worden begroot of bekostigd, komt er een stimuleringspost voor duurzaam inkopen van € 75.000, -.	2023	2023	Inkoop past waar mogelijk duurzaamheidsdoelstellingen toe bij het aanbesteden van projecten. De stimuleringspost van duurzaamheid is in 2023 ook voor een aantal projecten gebruikt om klimaatadaptiever te kunnen inkopen.
Organisatie van de week van de circulaire economie.	Samen met gemeenten Alkmaar, West-Friesland, De Buch, Hoorn en met de ODNHN organiseren we de week van de circulaire economie. We begroten hier € 20.000, - voor. De week vindt plaats in februari.	Q1	Q1	De week van de circulaire economie was een groot succes. Deze heeft plaatsgevonden in de eerste week van februari bij De Vest. De zaal zat vol en ook vooruitstrevende bedrijven uit Hollands Kroon deden mee in het programma.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Programma Stedelijk water en riolering (PSWR).	Het PSWR wordt in 2022 herzien in samenwerking met de andere gemeenten in de Noordkop. Het totale plan vormt het uitgangspunt voor het kostendekkingsplan en de rioolheffing.	Q1	Q1	Eind 2022 heeft college en raad ingestemd met een nieuw PSWR (2023-2027).
Regionale samenwerking klimaatadaptatie.	De Kopgemeenten werken samen met de regio Noorderkwartier op het gebied van klimaatadaptatie. Het HHNK is een agenda aan het uitwerken waaraan de Noordkopgemeenten aan de hand van een verdeelsleutel bijdragen. Verder dragen we bij aan regionale projecten die voortvloeien uit de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop. Kosten worden op dit moment geraamd op € 28.000, - voor regionale samenwerking.	-	2023 e.v.	De samenwerkingsagenda Noorderkwartier voor ruimtelijke adaptatie is door de stuurgroep klimaatadaptatie vastgesteld. Hierin staan vier regionale projecten benoemd waar we in de komende jaren aan werken. Al deze projecten zijn inmiddels van start gegaan. Ook wordt in Q1 van 2024 een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor deze samenwerkingsagenda. Over de voortgang voor de Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2020-2026 is begin november een memo naar de raad gestuurd.
Lokale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie.	De Strategie Klimaatadaptatie Noordkop, wordt in 2022 omgezet naar een uitvoeringsagenda. Onderzoeken, aanpak, etc. Inzet is ‘stenen eruit en groen erin’. Uitvoering is op dit moment geraamd op € 155.000, -. Deze effecten zijn nog niet verwerkt in deze begroting, maar worden, afhankelijk van de besluitvorming, bij de 1e bestuursrapportage 2023 verwerkt.	2023-2026	2023	De Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie is eind 2022 vastgesteld. De uitvoering van de eerste projecten hierin is opgestart. Wel is het zo dat het geld alleen is vastgesteld voor 2023. Er zullen volgend jaar en het jaar daarna ook nog projecten worden uitgevoerd uit deze agenda. Hiervoor zal opnieuw geld moeten worden aangevraagd.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Project ‘Meer bomen nu’.	We gaan jonge boompje en struiken rooien op plekken waar hun overlevingskans slecht is en gaan deze verplaatsen en uitdelen aan particulieren. Gebied Oost is (Den Oever – Middenmeer – Wieringerwerf), samen met Gebied Noord (Breezand – Hippolytushoef – Slootdorp), het gebied waar inwoners vinden dat er in de buurt niet voldoende groen is. In de uitvoering van het project geven we daar aandacht aan. We stellen € 25.000, - structureel beschikbaar voor de uitvoering van dit project, gebaseerd op uitvoeringskosten van € 1, - per boom. Het ambitieniveau bepaalt dus de hoogte van het benodigde budget.	Q4	Q4	Project ‘Meerbomen Nu’ is van start gegaan. Dit project loopt door tot maart 2024. De verwachting is dat we net als vorig jaar de 25.000 weer gaan halen.
Landschapsherstelplan Wieringen.	Samen met Stichting Landschapszorg Wieringen, Staatsbosbeheer en de ANV maken we dit plan. Voor uitvoering vragen we subsidie aan bij het Waddenfonds.	2023	Q3 2024	Landschap Noord-Holland is penvoerder voor dit project. Zij maken een plan voor de hele Noord-Hollandse Waddenkust. HK heeft projecten ingedient zoals het herstellen van landschapselementen op Wieringen en in de Anna Paulownapolder. Juli 2024 beslist het Waddenfonds of de subsidie wordt toegekend.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Energietransitie				
We helpen woningeigenaren om hun huis te verduurzamen met bijvoorbeeld het Duurzaam Bouwloket, de campagne Aardgasvrij en Duurzame Huizenroute.	Aantal energiescans bij koop en huurwoningen	400 koop 200 huur	250 0	150 energiescans bij koopwoningen, plus gericht advies bij zo'n 100 woningeigenaren in Kreileroord in het kader van een dorpscampagne. Ongeveer de helft van de scans door energiecoaches (inwoners die inwoners helpen) en de andere door een adviesbureau. Er blijkt bij huurders geen belangstelling te zijn voor scans, met name omdat ze geen invloed hebben op de schil van de woning. We geven wel advies via oa huis-aan-huisbladen, de dag van de toekomst en dorpsgerichte campagnes.
	Aantal verstrekte energiekado's voor tochtstrips, radiatorfolie etc.	1.000	1200	Deze actie loopt al enige jaren. Samen met de vorige regeling hebben we zo'n 4.000 inwoners geholpen. We verwachten een verdere impuls wanneer in 2024 de FixBrigade start, die zich vooral richt op inwoners die zelf niet in staat zijn maatregelen aan te brengen.
We helpen bedrijven om te verduurzamen.	Aantal energiescans bij en adviezen aan bedrijven.	475 in 2025	100	Er zijn inmiddels 100 bedrijven bezocht. Bedrijven krijgen een scan en worden geholpen met verdere stappen. Een kwart van die bedrijven heeft ook al maatregelen genomen.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
We leveren met onze eigen bedrijfsvoering een bijdrage aan de CO2-reductie.	Aantal energieneutrale gebouwen.	15 in 2031	0	In ontwikkeling. Realisatie mede afhankelijk van de netcapaciteit
	Aantal lichtmasten met LED-lamp.	93%	92%	Enkele herinrichtingsprojecten hebben vertraging opgelopen waardoor minder armaturen zijn vervangen dan gepland.
We stimuleren inwoners een energiecoöperatie op te zetten.	Aantal energiecoöperaties.	1	1	De 'slapende' Poldermolen. Verder zijn er geen coöperaties opgericht. Mede vanwege de beperkte mogelijkheid om in de gemeente zonnevelden of windturbines te realiseren. En daarnaast de beperking vanuit netcongestie om zon op grote daken te plaatsen.
Circulaire gemeente				
Monitoren van het recycletarief in combinatie met de huidige inzamelmethode.	Verhouding vaste en variabele kosten.	80%-20%	80%-20%	Omdat de variabele kosten nog doorlopen tot eind december en in 2024 worden opgelegd securzijn hier geen gegevens beschikbaar.
Volledig circulair inkopen.	% inkooptrajecten waar rekening is gehouden met 100% circulair.	100% in 2030	Onbekend, bekend in januari	In 2023 zijn bij 13 inkooptrajecten ciruclaire eisen meegenomen in het inkooptraject. Naar verwachting is uiterlijk eind 2024 een plan van aanpak gereed voor de verdere aanpak van circulair inkopen.
Klimaatadaptatie				
We zorgen voor een veilig en klimaatrobuust rioolstelsel.	Aantal dorpen waar inzicht is in het functioneren van de riolering en de benodigde verbetermaatregelen.	5	0	Voorlopig blijft inzicht in functioneren uit omdat gegevens van de riolering niet op orde zijn. Inwinnen van data is een

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				tijdrovende klus. Verwachting dat eind 2024 die 5 dorpen inzichtelijk zijn.
Biodiversiteit				
We versterken de groenstructuur en het natuurnetwerk.	m2 houtwallen aangelegd.	5000m2	540m2	Verspreid door de Wieringermeer worden eind december/ begin januari verschillende biodiverse bosjes aangeplant.
	% ecologisch bermbeheer.	20%	40%	Ongeveer 40% van ons bermareaal wordt in meer of mindere mate ecologisch beheert, waarvan 20% op hoog ecologisch niveau.
	m2 ingezaaide bloemweides.	5000m2	0	Begin 2024 worden verspreid door HK verharde vluchtheuvels 'onthardt' en ingezaaid met inheemse planten. Bij elkaar wordt dit zo'n 900m2.
	Aantal Tiny Forests. Voedselbosjes	4 3		2 stuks met vertraging vanuit 2022 in februari, 2 stuks in november 1 voedselbosje met vertraging vanuit 2022 in februari en 2 stuks in november
	Aantal gerooide en verplaatste bomen en struiken.	25.000	3.200	Project 'Meerbomen Nu' is eind 2023 pas van start gegaan. Dit project loopt door tot maart 2024. De verwachting is dat we net als vorig jaar de 25.000 weer gaan halen.
We vergroten bewustzijn en betrokkenheid.	% ecologisch beheer bosplantsoen.	10%	10%	Dit jaar zijn verschillende zon-beschenen bosranden op een ecologische wijze uitgedund om zo meer plantendiversiteit te stimuleren.

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
	Aantal deelnemers operatie Steenbreek (vergroenen van de eigen tuin).	100	78 (zeker)	Via de tegeltaxi hebben wij 78 individuele adressen geholpen met het vergroenen van de tuin. Deze aanmeldingen zijn bij elkaar goed voor 936m2 vergroening in Hollands Kroon. Daarnaast heeft de organisatie en samenleving 30.789 tegels gewipt wat ons de 17e plek in het klassement 'kleine gemeente' bij het NK-tegelwippen heeft opgeleverd.
	Uitbreiding van aantal bijenhotels.	5	5	Verspreid zijn verschillende bijenhotels geplaatst.

Cluster Omgevingskwaliteit

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Aansluiting van het woningaanbod op wensen van (toekomstige) inwoners.	Aantal nieuwgebouwde woningen.	3.000 in 2030	177	Deze meting is gestart in 2023. Er zijn in 2023 177 woningen gerealiseerd uit de planlijst. Op basis van de Woonvisie wordt de streefwaarde verhoogd naar 3.200 woningen.
	Reële zoekduur voor een sociale huurwoning (rapportage woonruimteverdeling).	1,64 jaar in 2030	3,24 jaar in 2023	Uit de rapportage over het woonruimte-verdeelsysteem Woonmatchkopnh blijkt dat voor 2023 de reële zoekduur uitkwam op 3,24 jaren. Dit is langer dan 2022 (3,1 jaren).

	Percentage sociale woningen bij woningbouwplannen > 40 woningen.	30%	25%	Streefwaarde staat op 30%, maar Woonvisie 2018 was leidend met 25%. Projecten (groter dan 40 wooneenheden) voldoen aan 25% sociale huur. Denk aan 't Veld-Noord en Dahliapark. Het project Lelypark komt boven de norm van 30% uit.
Er is in alle buurten voldoende groen aanwezig.	Aantal inwoners dat vindt dat er in de buurt voldoende groen is (Inwonerspeiling)	75%	66%	In 2022 was dit 70%. De gemeentelijke benchmark ligt op 75%.
Prettige leefomgeving voor alle inwoners.	Cijfer voor directe leefomgeving (Inwonerspeiling).	7,7	7,9	In 2022 was dit 7,7. De gemeentelijke benchmark ligt op 8.
	Cijfer voor de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving (Inwonerspeiling).	6,7	6,4	In 2022 was de score nog een 6,1. De gemeentelijke benchmark ligt op een 6,6.
	% score 4 of 5 ten opzichte van totale aantal beoordelingen van afhandeling fixi-melding	>55%	3,5	Het percentage is niet bekend. Het cijfer 3,5 is de gemiddelde beoordeling van een afgehandelde fixi-melding (1-5)

Wat waren daarbij de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Nota Kostenverhaal en Nota Grondbeleid.	We werken deze beleidsinstrumenten uit. Gevolgen voor (fasering) van bestaande projecten (woningbouwprojecten, maar ook op bedrijvigheid) en formatie brengen we in beeld, evenals een planning voor	Q1	Q1-Q2 2024	Voor de Nota Kostenverhaal is een eerste concept opgeleverd. Concrete uitwerking volgt in Q2 2024.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	het maken van de instrumenten. We ramen € 50.000, - voor ondersteuning bij het maken van beleid.			De Nota Grondbeleid is in Q1 2024 voor vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.
Kadernota en Jaarprogramma VTH.	In deze nota stellen we vast welke meetbare doelen we nastreven met de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH) op het gebied van Bouwen, RO en Milieu. Ook beschrijven we op welke wijze we deze doelen willen bereiken.	Q1	Q2	Het VTH beleid is voor één jaar vastgesteld. In 2024 werken we aan meerjarig beleid.
Jaarafspraken 2023 met de woningcorporaties.	Op basis van de prestatieafspraken 2022-2026 worden de jaarafspraken voor 2023 vastgesteld.	Q1	2023	De Jaarafspraken van 2023 én 2024 zijn in één document vastgesteld, de Jaarschijf 2023-2024. Deze is op 14 november 2023 door het college vastgesteld en op 22 november ondertekend door alle partijen. De raad is met een memo geïnformeerd op 23 november 2023.
Actualisatie van het woonbehoefteonderzoek.	We laten extern een nieuw woonbehoefte onderzoek uitvoeren, als herhaling van het in 2019 uitgevoerde woonbehoefteonderzoek. Het wordt een bouwsteen voor de tweede herziening van de Woonvisie.	Q1	Q2	Het woonbehoefte onderzoek is in juni 2023 afgerond.
Herziening Woonvisie.	We streven naar een woningbouwverdeling van: 30% sociaal, 30% middelduur en 40% vrije sector.	Q2	Q1 2024	De Woonvisie is in Q1 2024 voor vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	Daarvoor stellen we spelregels '30-30-40' op die we als beleid voor initiatieven hanteren. We herzien op dit onderdeel de Woonvisie. De ambities op bijvoorbeeld gebied van wonen en zorg, duurzaamheid vertalen we ook door, evenals de uitkomsten van het woonbehoefteonderzoek.			
Huisvestingsverordening.	Indien de wet daarop wijzigt, verkennen we de mogelijkheden om met een huisvestingsverordening te sturen op toewijzing van woningen voor inwoners die nu ook binnen de gemeente wonen.	Q4	ntb	We verkennen de mogelijkheden om een regionale huisvestingsverordening op te stellen met hierin een urgentieregeling.
Nationale Woon- en Bouwagenda.	In regionaal en bovenregionaal verband vertalen we deze agenda. Er volgt daaruit mogelijk een nieuwe Woondeal.	Q4	Q1	In maart 2023 is de Woondeal 2.0 door het college vastgesteld en ondertekend.
Dahliapark, Winkel.	Afronden planprocedure en vergunnen van gefaseerde bouw van 200 woningen.	2023	Q1 2024	De gemeenteraad heeft op 16-02-2023 het bestemmingsplan vastgesteld. Deze is inmiddels onherroepelijk. De aanvraag Omgevingsvergunning "Dahlia Park fase 1" is onlangs vergund voor 49 woningen. De laatste hand wordt eveneens gelegd aan het definitieve inrichtingsplan. De werkzaamheden voor de eerste fase starten in het eerste kwartaal van 2024.
't Veld – Noord.	Afronden plan en vergunnen van gefaseerde bouw van 305 woningen; na	2023	Vanaf Q1 2024	Nadat de raad op 13 juli 2023 besloten heeft om in te stemmen met de

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	gunning wordt de gemeenteraad geïnformeerd.			minnelijke regeling rondom de spuitzonering is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. BPD/Kuin heeft de werkzaamheden opgestart. Overdracht grond van fase 2 heeft op 12 december 2023 plaatsgevonden. Er is gestart met het bouwrijp maken van fase 2a, zo'n 58 woningen.
Terpweg, Wieringerwerf.	Planprocedure afronden en 90 woningen vergunnen.	2023-2024	2024	Dit initiatief neemt meer tijd in beslag dat op voorhand is ingeschat. De ontwikkeling is mede afhankelijk van de medewerking van Rijkswaterstaat voor het geluidscherm langs de A7. Daar is nog geen overeenstemming over. We gaan in samenwerking met de Provincie Noord-Holland (versnellingsteams woningbouw en bestuurlijk) met het Rijk in gesprek.
Limmerschouw, Winkel.	Start planprocedure voor gefaseerde bouw van 400 woningen.	2023-2024	2024-2025	Ambtelijk zijn de voorwaarden voor ontwikkeling op hoofdlijnen verkend.
Molenvaart 12-14, Anna Paulowna.	Vergunnen van de bouw van 22 woningen.	2023	2023	De woningen worden gerealiseerd.
Elshof-Zuid, fase 5, Anna Paulowna.	Start planprocedure voor 90 woningen.	2023	2023	Het wijzigingsplan heeft ter inzage gelegen en is vastgesteld.
Oude schoollocaties, Hippolytushoef.	Start planprocedure voor 24 woningen.	2023	ntb	Het verkeersaspect en spuitzonering zijn complex. Dat vraagt nader onderzoek

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				alvorens de planprocedure gestart kan worden.
Groenhof, Breezand.	Vergunnen van de bouw van 44 woningen.	2023	ntb	Het bestemmingsplan is vastgesteld, maar er loopt nog een beroepsprocedure. Nog geen vergunningen verleend.
Schoollocatie Slootdorp.	Planprocedure starten 27 woningen.	2023	2023	Planprocedure gestart. Het gaat om 24 woningen. Het ontwerpbestemmingsplan ‘Meertuin Slootdorp' is ter inzage gelegd.
Uitwerking de Hoop, fase 4, Wieringerwaard.	Planprocedure starten voor 24 woningen.	2023	2023	Planprocedure gestart. Het gaat om 19 woningen. Het ontwerpbestemmingsplan De Hoop Wieringerwaard is ter inzage gelegd.
Twee locaties WoonCompagnie, Wieringerwaard.	Planprocedure starten voor 28 woningen.	2024	2024	Omgevingsvergunning in 2023 verleend voor 16 woningen aan de Sportlaan. Inmiddels is de bouw gestart. Voor de woningen aan de Paludanusweg zal de procedure volgend jaar starten.
Politiebureau, Wieringerwerf.	Planprocedure starten voor 18 starterswoningen.	2024	2024	De verkenningen zijn klaar en op dit moment bereidt de ontwikkelaar zich voor op het indienen van een aanvraag omgevingsvergunning.
Aanpassing Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR).	Na vaststelling van het nieuwe programma Duurzaamheid, de	2024-2025	2024-2025	Vooralsnog is het niet noodzakelijk om deze plannen (gedeeltelijk) te wijzigen

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Aanpassing Integraal Beheerplan.	Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie en het Deltaplan Biodiversiteit gaan we beoordelen of, en zo ja, op welke onderdelen het HIOR en IB moeten wijzigen. In 2024 doen we een gedeeltelijke wijziging. In 2025 wordt het huidige HIOR volledig herzien.	2024-2025	2024-2025	Vooralsnog is het niet noodzakelijk om deze plannen (gedeeltelijk) te wijzigen
Verkenning fasering dorpsontwikkelvisie Den Oever.	Het ambitiedocument voor het Omgevingsplan voor deze kern staat gepland in 2027. De herinrichting van Den Oever Noord staat gepland in 2024. We verkennen de mogelijkheden het ambitiedocument, door te ontwikkelen in een dorpsontwikkelvisie, voor Den Oever al in 2023 op te pakken en het onderzoek naar toekomst visserij en recreatie, toerisme in Den Oever (zie programma Bedrijvigheid) dat in 2022 is afgerond door te vertalen naar een uitvoeringsprogramma. Stakeholders worden daarin betrokken.	Q1	2024	Voor Den Oever is een vakinhoudelijke inventarisatie gemaakt. Er is nog geen planning wanneer deze vertaald wordt naar een te maken dorpsagenda.
Begraafplaatsen.	We doen onderzoek naar de toekomst van de gemeentelijke begraafplaatsen en hoe we daar in de toekomst een goede invulling aan kunnen geven, als de druk op de begraafplaatsen verder afneemt, met als mogelijk gevolg een toename van lege	2023	2023	Dit jaar hebben we door een bureau een toekomstvisie laten opstellen. We hebben een enquête onder de bewoners gehouden. Met de uitkomst van deze enquête zijn er een aantal punten gekomen waar de komende jaren aan

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	velden. Op basis van het onderzoek werken we opties uit. De financiering van de begraafplaatsen verandert dan mogelijk ook. We ramen € 25.000, - voor het onderzoek.			moeten werken om de begraafplaatsen in stand te houden en leegloop proberen te voorkomen. De Raad is met een memo op 12 september 2023 geïnformeerd over de tot stand gekomen toekomstvisie.
Brede Welvaartskader.	We maken een concept afwegingskader voor nieuwe initiatieven van grootschalige- en bedrijfsontwikkelingen op basis van de economische, maatschappelijke, ruimtelijke en duurzame meerwaarde voor korte en lange termijn. We ramen € 50.000, - om dit kader op te stellen. De definitieve versie en het gebruik van dit kader leggen we vast in de Omgevingsvisie.	Q2	Q2	Het inspiratiekader brede welvaart is opgesteld en gedeeld met de raad. In 2023 zijn we gestart met het toepassen van het inspiratiekader bij grootschalige ontwikkelingen. De ervaringen die worden opgedaan nemen we mee richting de Omgevingsvisie. Participatie over het inspiratiekader loopt gelijktijdig met de participatie over de Omgevingsvisie. In 2024 ontwikkelen we een training om de andere manier van werken goed te implementeren in de organisatie
Koersdocument Omgevingsvisie.	Het Koersdocument wordt aangepast op de visie en ambitie van het nieuwe coalitieakkoord. We verwachten in Q1 de participatie te kunnen starten en definitieve besluitvorming in Q2. Het concept brede welvaartskader en de economische koers stellen we vast in het koersdocument.	Q2	nvt	Met de komst van het huidige college is de visie en ambitie op verschillende onderwerpen veranderd. Er is besloten om verder te gaan met de definitieve omgevingsvisie en het koersdocument dat eerder is gemaakt mee te nemen als input. Zie punt ‘omgevingsvisie’ voor een update van de status.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
5G beleid	We stellen 5G-beleid op (opstelpunten/antennebeleid) en richten een loketfunctie voor aanbieders in. We ramen € 50.000, - voor onderzoek en juridisch advies.	Q2	nvt	Deze is niet opgesteld en heeft door druk op capaciteit een lagere prioriteit gekregen. Aanvragen die binnenkomen worden per situatie beoordeeld.
Dorpsontwikkelvisie Wieringerwaard – Nieuwe Sluis en Anna Paulowna.	Ter voorbereiding op het Omgevingsplan, maken we voor deze kernen een dorpsontwikkelvisie, waarbij we inwoners raadplegen over wat zij belangrijk vinden voor hun kern. Daar waar mogelijk worden wensen meegenomen bij herinrichtingsprojecten in deze kernen en maken we een uitvoeringsplan voor projecten die we in deze kern uit willen voeren (korte en lange termijn).	Q2	2024 e.v.	Voor Wieringerwaard is een vakinhoudelijke inventarisatie gemaakt. Er is nog geen planning wanneer deze vertaald wordt naar een te maken dorpsagenda.
Dorpsontwikkelvisie Winkel – Niedorp.	In Winkel – Niedorp zijn, na afronding van het winkelhart, geen grote herstructureringen gepland. Wel zien we deze kern als groeikern voor woningbouw. In 2023 maken we de dorpsontwikkelvisie voor Winkel-Niedorp. Dat doen we parallel aan de ruimtelijke visie voor woningbouwontwikkeling in deze kernen. We zetten geen rem op woningbouw, maar willen in de visie wel nader uitwerken wat er nodig is in het dorp om	Q4	2024	Doel is om in 2024 de dorpsagenda op te stellen om vast te stellen hoe de woningbouwontwikkeling bij kan dragen aan de leefbaarheid van de kernen. Medio 2024 willen we duidelijk hebben hoe we verder kunnen met de ruimtelijke visie. Een verdiepend onderzoek naar verkeer en infrastructuur is noodzakelijk en wordt in de eerste helft van 2024 uitgevoerd.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	gefaseerd tot een uitbreiding van zo'n 1.400 woningen te komen.			
Omgevingswet: leges voor milieuvergunning (milieubelastende activiteiten).	We onderzoeken of we leges in rekening willen brengen voor de milieuvergunningen. We brengen in beeld om hoeveel vergunningen het gaat en baseren daar ons beleid op. We verwachting in de uitvoering in 2023 geen extra financiële consequenties.	Q3	2024	Dit is in 2023 niet opgepakt vanwege uitstel van invoering van de Omgevingswet. Eerder is aangegeven richting de raad dat we eerst 1 jaar draaien met de Omgevingswet alvorens we dit eventueel invoeren.
Omgevingsvisie.	We starten in de tweede helft van 2023 met het opstellen van de Omgevingsvisie.	Q4-2024	Q3-2025	Er zijn verschillende gesprekken gevoerd met het college over belangrijke onderwerpen in de omgevingsvisie. Daarnaast is er op 21 november jl. Een werksessie georganiseerd voor de gemeenteraad om input op te halen. De informatie die we hebben opgehaald, samen met de eerder opgehaalde input vanuit de participatieavonden verwerken we in de concept omgevingsvisie. We verwachten dat deze in Q4 2024 voor te kunnen leggen en in Q1 2025 de participatie op te kunnen starten.
Dorpsontwikkelvisie Middenmeer.	In Middenmeer staat in 2024 een herinrichting gepland. Ook het ambitiedocument voor deze kern wordt in 2024 gemaakt. We brengen beiden bij	2024	2024	De ambitie voor gebiedsontwikkeling in Middenmeer wordt verkend en uitgewerkt naar een

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
	elkaar in een dorpsontwikkelvisie. We zien ook de ontwikkeling van de Westflank A7 als bouwsteen voor de te maken dorpsontwikkelvisie.			dorpsontwikkelvisie. Het proces daarvoor moet nog starten.
Centrumplan Hippolytushoef.	We leggen een definitief ontwerp ter vaststelling aan de gemeenteraad voor.	Q1	Q2-Q3	Het stedenbouwkundig ontwerp is uitgewerkt tot bestek en tekeningen. Besluitvorming vindt medio 2024 plaats en daarna kan aanbesteding plaatsvinden.
SOK Uitrol glasvezel in de kernen.	Uitrol van glasvezel doen we via een samenwerkingsovereenkomst (SOK) met één marktpartij, waarbij ook afspraken vastgelegd zijn over de degeneratiekosten (kosten die gemaakt worden om achteruitgang van de inrichting te herstellen) die in rekening worden gebracht. We organiseren via de SOK ook extra, intensief, toezicht op de uitvoering. We verwachten een SOK nog in 2022 te kunnen tekenen.	v.a. Q1	2024	Aanleg glasvezel gaat volgens planning. 5 kernen zijn voorzien van hoofdnetwerk. Huisaansluitingen worden gerealiseerd. Vergunningen HHNK zijn afgegeven Delta verwacht de vertraging in te lopen in Q1 van 2024. Het project wordt in Q4 van 2024 afgerond. De extra toezichthouders hebben een positieve uitwerking op de uitvoering. Klachten en schades zijn minimaal.
5G beleid.	We stellen 5G-beleid op (opstelpunten/antennebeleid) en richten een loketfunctie voor aanbieders in. We ramen € 50.000, - voor onderzoek en juridisch advies.	Q2	ntb	We zijn nog niet gestart met dit beleidsvoornemen.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Terpstraat Wieringerwerf (herinrichting van de weg en het aanliggende winkelgebied).	Wellicht gaan prijsstijgingen van invloed zijn op het reeds beschikbaar gestelde krediet. Ook zijn we nog in afwachting van de toekenning van een subsidie. Als een aanvullende kredietaanvraag nodig blijkt, dan leggen we dit aan de gemeenteraad voor.	2023	ntb	De aangevraagde subsidie om de verkeersveiligheid en de verblijfskwaliteit van de Terpstraat te verbeteren is door de provincie verleend. De subsidie voor deze kosten van het project bedraagt 554K. Het is nog niet bekend of een aanvullende kredietaanvraag nodig is. De 1e fase, vernieuwing loopstrook voor de winkels, is conform planning eind november 2023 opgeleverd.
Sportcomplex Niedorp – Winkel.	In 2023 moet duidelijkheid ontstaan over de functies van het beoogde sportcomplex en de (financiële) haalbaarheid daarvan. De locatie wordt bezien in samenhang met de ruimtelijke visie en de op te stellen dorpsontwikkelvisie.	2023	2024	In 2023 zijn er 2 onderzoeken gedaan waarbij duidelijker is geworden welke functies het nieuwe sportpark zou moeten bezitten volgens gebruikers met financiële onderbouwing. Dit vraagt voor 2024 om een verdieping, waarbij bestuurlijke kaders nodig zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Wonen				
We bevorderen en versnellen de woningbouw.	Aantal woningen ‘in procedure’ naar start bouw.	1.000 in 2023	895	De indicator is in 2022 in de begroting opgenomen. De definitie van ‘in procedure’ is of de plannen aangeboden zijn op www.ruimtelijkeplannen.nl. Daarbij is geen

				onderscheid gemaakt tussen ontwerp en vaststelling. In deze periode zijn er 895 woningen in procedure geweest naar start bouw.
	Aantal in de markt gezette gemeentelijke locaties.	3	5	Er zijn vijf woningbouwlocaties in de markt gezet. Het gaat om de Korenstraat in Kreileroord, de Bollenstraat in Kreileroord, de Meertuin in Slootdorp en 't Veld Noord fase 2 en fase 3 in 't Veld.
	Aantal verstrekte startersleningen.	20	25	
	% in procedure gebrachte CPO-projecten (op basis van aanmelding).	100%	nvt	Er zijn geen CPO trajecten in procedure gebracht.
Onderhoud Groen				
We voeren Planmatige uitvoering van onderhoud aan openbaar groen en water.	% maandelijks gecontroleerde locaties dat voldoet aan de vastgestelde beeldkwaliteit.	> 90%	98%	In 2023 voldeed 98% van het aantal gecontroleerde locaties aan de vastgestelde beeldkwaliteit
We planten extra bomen.	Aantal nieuw geplante bomen.	> 475	491	In 2023 zijn er in totaal 491 nieuwe bomen geplant in de openbare ruimte.
Leefbaarheid				
Hondenpoepbakken plaatsen.	Aantal in 2023 extra geplaatste hondenpoepbakken.	50	42	Zolang we bakken in voorraad hebben plaatsen we op verzoek.
Het aantal fixi-meldingen door inwoners verlagen door proactief problemen te signaleren en op te lossen en het planmatige onderhoud beter af te stemmen op de wensen van de inwoners.	Een daling t.o.v. het gemiddelde aantal fixi-meldingen van de voorgaande 4 jaar.	5%	12%	Het aantal fixi-meldingen dat gerelateerd is aan het onderhoud van de openbare ruimte is in 2023 met ongeveer 12% gedaald t.o.v. het gemiddelde van de voorgaande 4 jaar.

Cluster Veiligheid

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Een veilige leefomgeving.	% inwoners dat zich (meestal/altijd) veilig voelt (Inwonerspeiling).	89%	89%	In 2022 was dit 89%. De gemeentelijke benchmark ligt op 88%.
	% inwoners dat (heel) veel overlast ervaart (Inwonerspeiling).	7%	8%	In 2022 was dit 7%. De gemeentelijke benchmark ligt op 10%.

Wat waren daarbij de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Maritieme Smokkel.	Het project Maritieme Smokkel is gericht op het voorkomen, verstoren en stoppen van deze criminele processen en daaruit voortvloeiende vormen van ondermijnende misdaad. Denk bijvoorbeeld aan witwassen en vastgoedfraude.	2023	2023	Het project is in 2023 afgerond. Een aantal deelprojecten lopen nog wel door.
Veilig Buitengebied.	Onderzoek, voorlichting en bewustwording op locatie georganiseerd voor agrariërs waarbij er ook aandacht wordt gegeven aan de ondersteuning die wij kunnen bieden bij financiële of bedrijfsmatige problemen; door middel van de inzet van een agrarische coach (AgroCoach).	2023	2023	Het project is in 2023 afgerond. Er wordt gekeken wat er verder nog voor het buitengebied ontwikkeld kan worden.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Weerbaarheid.	Inzet bewustzijn op het gebied van ondermijning bij medewerkers en inwoners met diverse projecten en acties.	2023	2023 e.v.	In 2023 zijn er verschillende activiteiten georganiseerd om het bewustzijn op het gebied van ondermijning te vergroten. Zowel bij inwoners als bij medewerkers. Bijvoorbeeld met een informatieavond en het aanbieden van een cursus. Dit loopt door in 2024.
Verwarde personen.	Er wordt nauw samengewerkt met de woningbouwverenigingen, het wijkteam, politie en Vangnet & advies om de overlast samen aan te pakken. Een prioriteit ligt op het realiseren van Skaeve Huse locaties waar notoire overlast gevende personen tijdelijk gehuisvest kunnen worden.	2023	2023 e.v.	Er worden gesprekken gevoerd met een zorgpartij en een wooncorporatie om 2 Skaeve Huse te realiseren. Het is een project wat veel tijd en aandacht vraagt en zal vragen komende jaren. De stappen richting realisatie behoeven veel tijd.
Jeugd.	Afgelopen jaren is er een behoefte geconstateerd aan een betere afstemming van preventieve en repressieve interventies. Er is daarom gestart met de zogenoemde Lokale Tafel. Het doel hiervan is om escalatie naar andere, zwaardere overlegstructuren te kunnen voorkomen. Het doel is om de komende jaren meer aandacht te geven aan de Lokale Tafel, zodat er preventief meer voorkomen kan worden.	2023	2023	Dit jaar zijn er 2 lokale tafel overleggen geweest. Beide gingen over de jeugd in Slootdorp.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Woonoverlast.	Het voorkomen en terugdringen van woonoverlast is een belangrijk thema in onze nieuwe kadernota en in de uitwerking van de prestatieafspraken met de corporaties. Dit doen wij niet alleen, maar in samenwerking met onze partners.	2023	2023	In november zijn de prestatieafspraken ondertekend door de wooncorporaties en de gemeente. Hier zijn ook jaarafspraken aan gekoppeld. OOV is onder meer betrokken op de onderdelen veiligheid en leefbaarheid.
Polarisatie en radicalisering.	Tijdens alle casuïstiek houden wij oog voor mogelijke signalen van polarisatie of radicalisering. Wij brengen dit onderwerp regelmatig onder de aandacht bij onze ketenpartners zodat zij vroegtijdig signalen opvangen en bij ons melden.	2023	2023	Er zijn dit jaar voorlichtingen gegeven door een specialist van de Veiligheidsregio aan het sociale wijkteam, de boa's en aan de wooncorporaties. Naar aanleiding hiervan zijn ook enkele casussen onder de aandacht gebracht.
Digitale Veiligheid.	De focus ligt de komende periode op het beter verbinden van ICT en OOV om zo de gevolgen van een veiligheidsincident op de interne infrastructuur te koppelen aan de impact op de buitenwereld. Zie ook programma Dienstverlening.	2023	2023 e.v.	Structureel overleg tussen OOV en CISO is opgezet. Dit wordt voortgezet in 2024.
Crisisbeheersing.	Vanuit de gemeente en de Veiligheidsregio wordt geïnvesteerd in het signaleren van kwetsbaarheden in ons gebied en het beter op elkaar aansluiten van de reguliere crisisorganisaties. Door het uitwisselen van calamiteitenplannen en het organiseren van oefeningen zijn wij steeds beter voorbereid op een breed scala van mogelijke incidenten.	2023	2023 e.v.	Investering in de samenwerking is een continue proces dat ook in 2024 doorloopt.

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Cybercriminaliteit.	Gemeenten dienen vanuit hun zorgplicht de samenleving weerbaar te maken tegen cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Om dit te realiseren benadert de gemeente specifieke doelgroepen, zoals ondernemers, jongeren, ouderen en laaggeletterden. Voor een goede afstemming brengt de gemeente de aanpak van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit in bij de lokale driehoek, het overleg tussen burgemeester, politie en openbaar ministerie.	2023	2023	Er hebben bijeenkomsten plaats gevonden gericht op de bewustwording cybercrime, daarnaast is er een onlinecampagne geweest die de gevaren van cybercrime benadrukte.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Ondermijning				
We ontwikkelen een integrale aanpak op fenomenen, branches en locaties waar sprake is van georganiseerde ondermijnende criminaliteit dan wel gebieden die hiervoor kwetsbaar zijn.	Aantal integrale controles.	6	6	Er zijn 6 integrale controles geweest, waarbij de politie is aangesloten. Daarnaast hebben er controles plaats gevonden met de NLA en de Duoane.
	Aantal projecten vergroten bewustwording ondermijning.	4	4	Er zijn 4 projecten op het gebied van ondermijning gedraaid. Een campagne gericht op het melden samen met Meldmisdaadanoniem, het project

				Schimmige schuren, Leerlingalert en bewustwording trainingen voor medewerkers.
	Aantal bestuurlijke optredens ondermijning gerelateerd.	8	4	Niet uit elke controle volgt een bestuurlijk optreden in de vorm van een last onder bestuursdwang of last onder dwangsom. In sommige gevallen wordt er voor een andere oplossing gekozen. Tevens volgt niet uit elke controle ook een overtreding.
	Aantal meldingen ondermijning gerelateerd.	8	12	Meldingen komen binnen via Meldmisdaadanoniem of via de Fixi app.
Zorg en Veiligheid				
We pakken overlast en criminaliteit veroorzaakt door jeugd(groepen) preventief en repressief aan.	Aantal projecten tegengaan overlast jeugd.	2	2	Er hebben dit jaar twee overleggen plaatsgevonden onder de naam ''Lokale Tafel''. Beide overleggen gingen over de jeugd in Slootdorp.
	Aantal projecten tegengaan criminaliteit onder jeugd.	1	1	Leerlingalert is dit jaar wederom ingezet op het RSG Wiringherlant. Zij zetten zich in op het voorkomen dat jongeren kiezen voor een criminele carrière.
	Aantal geregistreerde meldingen jeugdoverlast.	▼	▲	De cijfers zijn tot en met oktober bekend: 104 meldingen. Een groei van 4% ten opzichte van oktober 2022.
	% jongeren tussen de 13-23 met jeugdreclassering.	-	-	Cijfers niet bekend. Het gaat om 0% volgens het NJI.

	Aantal kernen waar een sluitende aanpak is tussen Jongerenwerk, Incluzio Hollands Kroon, politie en gemeente.	10	22	Voor alle kernen is een sluitende aanpak, genoemd de Lokale tafel. Indien nodig komen deze organisaties bij elkaar om de problematiek door te spreken en een plan van aanpak te realiseren.
We voorkomen en bestrijden problemen in de woon- en leefomgeving door vroegtijdig signalen van huiselijk geweld, woonoverlast en verward gedrag te zien en herkennen.	Aantal geregistreerde meldingen overlast verward persoon.	▼	▲	De cijfers januari tot en met oktober 2023: 175 meldingen. Een groei ten opzichte van 11% ten opzichte van vorig jaar oktober 2022.
	aantal buurtbemiddelingstrajecten.	82	32	We zien nu een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar: tot nu toe zijn er 32 meldingen gedaan tegenover 2022 25 meldingen in dezelfde tijd.
	% geslaagde buurtbemiddelingstrajecten.	▲	28%	18 meldingen zijn afgerond, waarvan bij 5 meldingen een positief resultaat.
	Aantal geregistreerde meldingen woonoverlast.	▼	▲	De cijfers van januari tot en met oktober 2023: 119 meldingen. Dit is een stijging van 31% ten opzichte van vorig jaar. Echter betekent dit niet dat er daadwerkelijk meer woonoverlast wordt ervaren in Hollands Kroon. Het kan ook betekenen dat er voor één adres meerdere meldingen binnen zijn gekomen bij de politie.
	Aantal geregistreerde meldingen van huiselijk geweld.	▼	▲	Uit de cijfers blijken er van januari tot oktober 2023 32 meldingen binnen te zijn gekomen m.b.t. huiselijk geweld. Ten opzichte van oktober 2022 is dit een stijging van 33%. Wederom is hierbij de

				kanttekening dat het kan betekenen dat er voor één huishouden meerdere meldingen binnen zijn gekomen bij de politie.
	Aantal repressieve optredens tegen ernstige en herhaaldelijke overlast.	▲	0	In 2023 hebben er geen respressieve optredens plaatsgevonden tegen ernstige of heerhaaldelijke overlast. Door de gemeente, op verzoek van de burgemeester, zijn er in 2023 op deze gronden geen woningen gesloten. In februari 2024 is een convenant getekend waarbij met andere partijen zoals de wooncorporaties, vangnet & advies en het wijkteam samengewerkt gaat worden hoe we gezamenlijk woonoverlast kunnen verminderen en hoe we hier gezamenlijk in kunnen optrekken.
We beschermen de veiligheid van de inwoners van Hollands Kroon tegen potentieel gewelddadig gedrag of elke andere vorm van gedragingen die ideologisch gericht zijn op het ontwrichten van de samenleving.	Aantal geregistreerde meldingen van incidenten.	-	-	Er hebben 2 casuistiek overleggen plaatsgevonden op grond van gedragingen die ideologisch gericht zijn op het ontwrichten van de samenleving. Deze overleggen gingen over 2 inwoners van Hollands Kroon. Daarnaast is er afgelopen jaar door een deskundige van de Veiligheidsregio een presentatie gegeven aan onder meer de drie wooncorporaties, de boa's en aan team CUIPS om hen te leren op welke

				signalen zij mogelijk moeten letten. Dit zijn in totaal 3 bijeenkomsten geweest.
Digitale Veiligheid				
Inzicht verkrijgen in de ontwikkeling en omvang van cybercrime in Hollands Kroon.	Aantal geregistreerde delicten van cybercrime.	25	25	Het aantal geregistreerde delicten van cybercrime wordt ook in 2024 bijgehouden. Op die manier behouden we inzicht en kunnen we hierop inspelen.
	Aantal campagnes ter bevordering van bewustwording cybercrime.	3	2	Er hebben bijeenkomsten plaats gevonden gericht op de bewustwording cybercrime, daarnaast is er een online campagne geweest die de gevaren van cybercrime benadrukte.

Financiële mutaties Leefbaarheid

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- / overschrijding Taakveld
Infrastructuur	1.666.000		N	1. Afwijking Kapitaallasten (N 95.000) 2. Afwijking doorboeking P-kosten (N 1.095.000) 3. Bruggen, door uitgestelde asfaltwerkzaamheden uit 2022 en een grote storing in de oude Middenmeerbrug (N 118.000) 4. Gladheid, er zijn 10 meer noodzakelijke rondes gereden (N 130.000) 5. Infra algemeen komt hoofdzakelijk door 'schade' herstel werkzaamheden die volgen wanneer er door de Nutsbedrijven kabels en leidingen moeten worden gelegd. (N 105.000) De Nutsbedrijvern vergoeden deze schade wat de voornaamste oorzaak is voor de hogere inkomsten.
Infrastructuur		-128.000	V	Ontvangen schadevergoedingen van de Nutsbedrijven
Milieu	70.000		N	1. Afwijking Kapitaallasten (N 70.000)
Milieu	1.661.000		N	2. Afwijking doorboeking P-kosten (N 1.661.000)

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- / overschrijding Taakveld
Milieu		-885.000	V	1. Hogere onttrekking voorziening Riool (V 885.000)
Milieu		-777.000	V	2. Dekking kosten duurzaamheid door rijkssubsidie(s) (V 777.000)
Milieu		189.000	N	3. Afboeking onterechte vordering voor subsidie Hoefplein (gemeld in 2e bestuursrapportage '22) (N 189.000)
Mutatie Reserve Leefbaarheid	-698.645		V	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Mutatie Reserve Leefbaarheid		266.355	N	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Omgevingskwaliteit	3.661.000		N	1. Afwijking doorboeking P-kosten (N 4.394.000)
Omgevingskwaliteit	-125.000		V	2. Werkzaamheden ten behoeve van aanleg glasvezel niet afgerond in 2023 (V 125.000), dit loopt door in 2024. De dekking die hier tegenover staat wordt ook in 2024 ontvangen.
Omgevingskwaliteit	221.258		N	3. Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Omgevingskwaliteit		250.000	N	1. Minder leges voor Begraafplaatsen (N 250.000)
Omgevingskwaliteit		321.000	N	2. Werkzaamheden ten behoeve van aanleg glasvezel niet afgerond. De dekking die hier tegenover staat wordt ook in 2024 ontvangen (N 321.000).
Omgevingskwaliteit		240.000	N	Minder bouwleges dan begroot (N 240.000)
Omgevingskwaliteit		458.000	N	Afwijkingen betreffen de Grex-en welke additioneel verantwoord worden in het MPG 2024.
Veiligheid	1.459.000		N	1. Afwijking doorboeking P-kosten (N 1.459.000)
Veiligheid	97.000		N	2. Hogere bijdrage veiligheidsregio doordat er meer uren zijn gemaakt dan in het de dienstverleningsovereenkomst staat begroot (N 97.000)
Veiligheid	50.000		N	3. Hogere kosten aan brandweerkazerne/brandkranen.

Samenvatting programma Leefbaarheid

Programma Leefbaarheid	Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo	V/N
Totaal baten	-€ 13.950.898	-€ 14.944.005	-€ 15.248.640	€ 304.635	V
Infrastructuur	-€ 100.229	-€ 600.229	-€ 728.728	€ 128.499	V
Milieu	-€ 10.886.505	-€ 10.886.505	-€ 12.338.326	€ 1.451.821	V
Omgevingskwaliteit	-€ 2.947.926	-€ 3.441.033	-€ 2.171.353	-€ 1.269.680	N
Veiligheid	-€ 16.238	-€ 16.238	-€ 10.233	-€ 6.005	N
Totaal lasten	€ 25.954.047	€ 28.669.275	€ 37.382.261	-€ 8.712.986	N
Infrastructuur	€ 5.078.460	€ 5.380.674	€ 7.046.259	-€ 1.665.585	N
Milieu	€ 9.544.223	€ 10.026.075	€ 11.708.289	-€ 1.682.214	N
Omgevingskwaliteit	€ 6.775.745	€ 8.700.660	€ 12.457.700	-€ 3.757.039	N
Veiligheid	€ 4.555.619	€ 4.561.866	€ 6.170.013	-€ 1.608.147	N
Saldo voor bestemming	€ 12.003.149	€ 13.725.270	€ 22.133.621	-€ 8.408.351	N
Mutatie Reserve Leefbaarheid	-€ 595.882	€ 998.918	€ 566.628	€ 432.290	V
Saldo na bestemming	€ 11.407.267	€ 14.724.188	€ 22.700.249	-€ 7.976.061	N

Saldo: V=voordelig; N=nadelig.

Vitaliteit

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Programma Vitaliteit

Cluster Zorg

In 2023 hebben wij voor de Brede SPUK/GALA regeling (SPUK = specifieke uitkering van het rijk) een plan geschreven waarin de dimensies van positieve gezondheid zijn gebruikt als kapstok. Het plan is goedgekeurd door de adviescommissie van de VNG, waarmee we voor de periode 2023-2026 een financiële impuls krijgen om doelen op het gebied van sport, bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis te realiseren. Met deze regeling wordt de uitvoering ondersteund van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), het Sportakkoord II en de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC). In 2024-2026 wordt er uitvoering gegeven aan de plannen.

De decentralisatie voor Beschermd Wonen zou op 1 januari 2024 plaatsvinden. Hiervoor is een regiovisie opgesteld waarin er regio breed afspraken zijn gemaakt over samenwerking en verantwoordelijkheid. De decentralisatie is na vaststelling van deze visie tot nader order uitgesteld door het Rijk. Om het proces niet geheel tot stilstand te laten komen, is er samen met de regio gewerkt aan een 'light' versie. Dit houdt in dat de sociale wijkteams van Hollands Kroon zelf de casus- en procesregie behouden bij de eigen cliënten binnen Beschermd Wonen, in plaats van bij centrumgemeente Den Helder. Op deze manier kunnen zij zich vast voorbereiden op de decentralisatie.

Er zijn dit jaar twee kernen bezocht in het kader van het project Leefbaarheid in de kernen: Middenmeer en Hippolytushoef. In beide kernen is naar aanleiding van het project een dorpsraad opgericht die zich onder andere bezig gaat houden met de uitkomsten van het project. Deze uitkomsten gaan over de belangrijkste aandachtspunten die ervaren worden m.b.t. de leefbaarheid in het dorp. Zoals het toenemen en behouden van vrijwilligers, het breder inzetten van dorpsontmoetingsplekken en de buitenruimte groener maken.

In 2023 zijn we met alle buurt- en dorpshuizen om tafel gegaan om te praten over exploitatie en toekomstbestendigheid. Ook hebben gesprekken plaatsgevonden met verschillende andere stichtingen. De uitkomsten van deze gesprekken dienen als input voor de herijking van het accommodatiebeleid. We zijn begonnen met de ontwikkeling van een interactief kennis- en participatieplatform voor alle stichtingen en verenigingen die binnen onze gemeente actief zijn.

Hollands Kroon heeft in 2023 twee promotiecampagnes gevoerd voor het scheidingsplein. Uit de data van website bezoek is goed te zien dat promotie veel invloed heeft. Van alle 18 aangesloten gemeenten in 2023 heeft alleen Hollands Kroon twee keer campagne gevoerd. Het aantal bezoekers op de Hollands Kroon pagina is verreweg de grootste. Er is een goede samenwerking met alle aangesloten, bovenregionale gemeenten waarin expertise met elkaar wordt gedeeld. Zo is de website herschreven naar B1 en is er extra informatie gekomen over wonen en geldzaken. Ook is in 2023 een start gemaakt met onderzoeken naar de borging voor het scheidingsplein onder alle deelnemende gemeenten.

Met het bezoek aan Paleis Noordeinde heeft Hollands Kroon een start gemaakt met de Koplopersgroep van stichting Mind Us. Een stichting die zich inzet voor de mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassen. Hollands Kroon werkt daarnaast met de andere Kop-gemeenten, de GGD HN en Team Sportservice samen om succesvolle interventies en pilots te inventariseren, maar ook aan de hand van beschikbare data doelstellingen te formuleren. In 2024 wordt hier vervolg aan gegeven door alle ketenpartijen te betrekken. Om hulp te bieden aan (ernstig) eenzame jongeren is in 2023 een verkenning geweest naar succesvolle interventies. In 2024 gaat er een Join Us groep starten in Hollands Kroon.

Op het gebied van jongerenparticipatie is eind 2022 een speciale sectie voor jongeren opgericht op het Denk Mee platform. Dit is ook geplaatst op het Digitale Jongerencentrum. Er is nog weinig animo. Waarschijnlijk door onbekendheid. Het digitale jongerencentrum heeft het afgelopen jaar veel input opgehaald vanuit jongeren. In 2024 zal de vernieuwde site gelanceerd worden en volgt er een grootschalige promotiecampagne. Op het gebied van participatie door jongeren, voor vergroten van het aanbod van activiteiten, zijn er zes activiteiten georganiseerd vanuit BI!nk uit in je Wijk. Het afgelopen jaar is gewerkt aan borging binnen de gemeentekernen zodat jongeren op een makkelijke manier zelf activiteiten kunnen organiseren voor andere jongeren. Op de Make Impact! Jongerenbeurs, gehouden tijdens de HK Jongerenweek, hebben leerlingen van RSG Wiringherlant kennis gemaakt met de mogelijkheden voor het doen van vrijwilligerswerk. Ook Gameday blijkt een leuk evenement te zijn voor jongeren om zich vrijwillig in te zetten. Daarnaast is Hollands Kroon sinds 2023 actief betrokken bij de organisatie van de Jongerentop NHN. Deze zal in april 2024 plaatsvinden.

Cluster Bestaanszekerheid

Meer mensen hebben een aanbod gekregen van de gemeente voor hulp bij hun re-integratie naar werk.

Er is een toename zichtbaar van het aantal mensen dat gebruik maakt van inkomensondersteunende regelingen van de gemeente waaronder collectieve zorgverzekering en individuele inkomenstoeslag. Dit is bewerkstelligd door meer bekendheid te geven over het aanbod. Er is meer inzicht gekomen in het aantal mensen dat wel recht heeft op de Meedoen-regeling maar daarvan geen gebruik maakt. Van de AOW-gerechtigden is iets minder dan de helft bereikt, hier wordt de komende jaren meer op ingezet. Van de kinderen van 4 tot 18 jaar en de volwassenen tot AOW-gerechtigde leeftijd is bijna iedereen bereikt, hier zijn we heel trots op.

In 2023 zijn gemiddeld per maand iets meer dan 400 Oekraïense ontheemden opgevangen in de gemeente. We vangen 76 kinderen op. Zij volgen allemaal onderwijs in Hollands Kroon of Den Helder. Gemiddeld werkt 70 % van de volwassen ontheemden. In 2023 zijn er taallessen opgestart door vrijwilligers en via VONK. Inmiddels zijn er vier taalgroepen gestart.

In 2023 is de taakstelling voor het huisvesten van statushouders met 60% toegenomen (van 66 te huisvesten statushouders naar 108). In totaal zijn er door de woningcorporaties en doormiddel van de inzet van tijdelijke woningen 89 personen gehuisvest. Meer dan dit was ook niet mogelijk, doordat er van een deel van de aan ons gekoppelde statushouders nog geen burgerservicenummer beschikbaar was. Ook was huisvesting niet altijd te realiseren wegens specifieke beletsels zoals invaliditeit van een van de kinderen van een te huisvesten statushoudergezin. Er waren de laatste maanden van 2023 sowieso onvoldoende koppelingen van statushouders naar gemeenten, in verband met landelijke achterstanden bij de landelijke basisregistratie. Daardoor kon ook de taakstelling niet worden gehaald. In de tussentijd is met de woningcorporaties in de prestatieafspraken afgesproken 25% van de geschikte woningen toe te wijzen aan statushouders en urgenten. Tevens is ingezet op de voorbereiding van een tijdelijke huisvestingslocatie in Middenmeer, samen met woningbouwcorporatie Wooncompagnie.

Cluster Kunst & Cultuur

Lokale erfgoedorganisaties (stichtingen en verenigingen) hebben het boek ‘Het verhaal van Hollands Kroon’ ontvangen om te verspreiden en de opbrengsten hiervan te gebruiken ten goede van de eigen organisatie. Het boek en de digitale versie ‘Canon van Hollands Kroon’ geven een chronologisch overzicht van de gebeurtenissen, personen en voorwerpen die belangrijk zijn geweest voor de vorming van onze gemeente.

Met het vaststellen van de Erfgoedvisie Hollands Kroon in juli 2023 is een stimulerend monumentenbeleid gekomen. We gaan uitvoering geven aan verschillende erfgoedthema’s zoals archeologie, cultuurhistorie en gebouwd erfgoed. De hoge opkomst bij de participatiebijeenkomst toonde aan dat er veel aandacht is voor het behoud van de erfgoedwaarden. De komende jaren zal er ook aandacht zijn voor het beleefbaar maken van erfgoed, vanuit een integrale benadering met toerisme & recreatie en kunst & cultuur.

In 2023 is er gestart met het opstellen van nieuw kunst- en cultuurbeleid. Veel culturele instellingen zijn bezocht voor het geven van input en er is gestart met de evaluatie van het Cultuurplatform. Voor het zomerreces 2024 wordt het nieuwe beleid ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Op verschillende basisscholen is cultuureducatie aangeboden. Speciaal voor de groepen 5 van de basisscholen is het project Muziek in de klas begonnen, waarbij zij muziekles krijgen van lokale docenten.

Cluster Sport en Educatie

In 2023 is een inventarisatie gestart die inzichten heeft opgeleverd voor het vormgeven van ons toekomstige sport- en bewegingsbeleid. Er is feedback verkregen door middel van drie participatiebijeenkomsten in de kernen van de gemeente. In 2024 wordt het beleid verder uitgewerkt en wordt een terugkomdag georganiseerd voor de

participanten. Een belangrijk uitgangspunt in ons beleid is het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Hierbij ligt de focus niet op ziekte en zorg, maar op gezondheid en gedrag: de veerkracht en het welzijn van individuen.

De Kopgroep Bibliotheken heeft onder andere ingezet op het zo veel mogelijk bereiken van basisscholen in Hollands Kroon. Een ruime meerderheid, in totaal 22 scholen, heeft zich ingeschreven voor de module 'Doe de Bieb'. Daarnaast is de Kopgroep Bibliotheken door het basisonderwijs beoordeeld met een 8,2. Ook is er inzet gepleegd op het verhogen van het ledenaantal over de gehele gemeente. Het aantal leden van de bibliotheek is ten opzichte van vorige jaar gestegen.

De planvorming met betrekking tot het opzetten van twee Taalhuizen in Hollands Kroon is afgerond. Een Taalhuis is een samenwerkingsverband waarbinnen verschillende partijen samenwerken aan de aanpak van laaggeletterdheid. De Kopgroep Bibliotheek is een van de partners die daarbij betrokken is. Zowel in Anna Paulowna als in Wieringerwerf komt er een Taalhuis en in januari 2024 is de opening daarvan. Dit is een verbetering ten opzichte van voorheen, aangezien inwoners eerder naar Schagen moesten reizen. Vanaf 2024 is dat niet meer nodig en kan men gebruik van deze diensten maken in onze eigen gemeente. De vervolgstap is om ook taalcafés op te zetten. Dit is een informelere form voor inwoners om bij elkaar te komen en in een gemoedelijke sfeer de Nederlandse taal extra te oefenen onder begeleiding van een taalvrijwilliger.

Op Molenweid is in 2023 gestart met taallessen. Een taaldocent geeft op locatie Nederlandse les. Veel bewoners van Molenweid hadden moeite met vervoer en daarop is er voor deze oplossing gekozen. De wens van de deelnemers was om deze lessen voort te zetten in 2024 en dat gaat ook plaatsvinden, wederom op locatie.

Maatschappelijk effect programma Vitaliteit

Cluster Zorg

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Gezonde en vitale inwoners.	Rapportcijfer dat inwoners hun gezondheid geven.	-	7,6	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 7,7. De gemeentelijke benchmark ligt op 7,7.

	% mensen dat behoefte heeft aan meer contact.	=	16%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 19%. De gemeentelijke benchmark ligt op 21%.
	% mensen dat eenzaamheid ervaart.	13%	21%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 18%.
Iedereen kan ondersteuning ontvangen als men hulp of zorg nodig heeft.	Waardering voor ondersteuning door organisaties (Inwonerspeiling) o Huisartsen o GGD o Incluzio o Anders	7,5	Niet gemeten	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. Deze vraag is niet meegenomen, omdat er te weinig reacties op zijn gekomen in 2022. Deze indicator komt ook niet terug in de begroting 2024.
Sociaal vitale kernen.	% inwoners (zeer) tevreden met het aanbod van zorg- en gezondheidsvoorzieningen.	-	64%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 63%. Dit is vergelijkbaar met gebieden als de Noordoostpolder. De gemeentelijke benchmark ligt op 76%.
	% inwoners (zeer) tevreden met het aanbod van welzijnsvoorzieningen.	-	45%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 37%. De gemeentelijke benchmark ligt op 44%.

Wat waren daarbij de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Wonen en zorg.	Met dit project beogen we de instroom in de residentiële jeugdzorg te beperken en uitstroom en doorstroom te bevorderen. Het is gericht op een kleine groep jongeren, die niet (langer) genoodzaakt is om in een residentiële instelling te wonen om de (jeugd)zorg te krijgen die ze nodig hebben. En dit dan zo dichtbij en thuis mogelijk vormgegeven.	Q1	-	Het vinden van een geschikte locatie voor dit project bleek ingewikkelder dan gehoopt. In de loop van 2023 is gebleken dat de instroom in residentiële instellingen is afgenomen en er geen urgentie is om door- en uitstroom te bevorderen. Met als conclusie om met het project te stoppen, maar wel door te gaan met de doorlopende pilot/proeftuin die we “Link Inn Plus” noemen. Hierin doen we ervaring op met één of twee jongeren die vooruitlopend op een plaatsing in het concept van Link Inn, op dezelfde locatie zelfstandig mogen wonen met ambulante zorg en begeleiding. We volgen deze pilot, net als de mate van instroom in residentiële instellingen, die zich kenmerkt door golfbewegingen.
Lokale inclusieagenda.	Belangrijk uitgangspunt is dat bij alles wat we doen, dat het voor iedereen toegankelijk is. We stellen hiertoe een lokale inclusieagenda op. We ramen daar € 50.000,- voor.	Q4 (mogelijk 2024)	Q2 2024	De Lokale Inclusie Agenda (LIA) is volop in ontwikkeling. Bij het opstellen van de LIA worden afspraken gemaakt over het beoordelen van de toegankelijkheid van ons maatschappelijk vastgoed, scholen en dorpshuizen. Om ervoor te zorgen dat de doelgroep goed betrokken wordt, lopen er participatietrajecten met inwoners en cliëntenraden. Dit vraagt meer tijd dan van

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				tevoren verwacht, waardoor de LIA in april 2024 ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad. Inzicht in de benodigde uitvoeringskosten volgen naar aanleiding van de agenda.
Toekomstscenario's financiën zorg.	Inwoners krijgen altijd de zorg die ze nodig hebben. Daarbij wordt meer ingezet op preventie waarmee de instroom en de kosten beperkt worden. Helaas wordt dit ook beïnvloed door verschillende factoren die we als lokale overheid niet zelf in de hand hebben. Om hier toch goed op voorbereid te zijn, werken we verschillende toekomstscenario's financieel uit. We nemen hierbij in ieder geval de impact van de bevolkingsontwikkeling (vergrijzing) mee. Het gaat hierbij om zowel het beroep op de zorg als het arbeidsmarktvraagstuk.	Q3	2024	Vanuit Incluzio wordt ingezet op innovatieprojecten, zoals Blended Care en de pilot Collectief Tenzij. Wanneer een project succesvol is, wordt deze geborgd. Op deze manier blijven we voorbereid op verschillende factoren die van invloed zijn op de zorg. Dit is een structureel proces, waarbij we proberen om zorg en preventie zoveel mogelijk slimmer en effectiever in te zetten. Bij Blended Care komt naar voren dat het een goede methode is voor een systemische aanpak, waardoor een situatie breed kan worden aangevlogen. Het is geïntegreerd in de bestaande werkwijze. Over Collectief Tenzij kan gezegd worden dat klanten dit als zeer prettig ervaren en de werkers op de groep ervaren meer eigen regie bij de klanten, hogere motivatie en sneller verloop van het hulpproces. Objectieve testresultaten worden opgehaald

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
				via InHolland. Deze worden eind Q1/begin Q2 2024 verwacht.
Dierenwelzijn.	We stellen beleid op voor zwerfdieren, gezelschapsdieren en productiedieren.	2024		In 2024 beginnen we met de realisatie van dit beleid.
Collectief tenzij.	Collectief tenzij individueel nodig is. Een aanbodproject waar we samen met Incluzio Hollands Kroon begin 2022 mee zijn gestart, om de ondersteuning en zorg op een innovatieve manier te organiseren.	2023	2024	Pilot periode is gestart. Op dit moment draait er 1 collectieve groep vanaf oktober 2023. De streefdatum van eind 2023 bleek niet realistisch. De uitvoering bleek ingewikkelder dan de uitwerking op papier. De eerste ervaringen vanuit de klant en medewerkers zijn zoals eerder beschreven zeer positief maar subjectief. Objectieve testresultaten worden opgehaald via InHolland. Deze worden eind Q1/begin Q2 2024 verwacht.

Wat hebben we ervoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Zorgtaken				
We leveren snelle, effectieve en kwalitatief goede Wmo- en Jeugdhulp aan iedereen die het nodig heeft.	Mate van ervaren van eigen regie.	80%	Jeugd 72% Wmo 75%	De respons bij Jeugd over 2023 is laag (39 respondenten).Hiervoor is een actie uitgezet voor telefonische interviews.
	Verhouding pleegzorg versus residentieel.	40%	48%	Ondanks dat we nog boven streefwaarde zitten, is de trend sinds Q4 2022 positief. Er zijn minder kinderen die niet in de thuissituatie verblijven.

	% hulp door wijkteam van specialistische zorg.	Jeugd 50 Wmo 80	Jeugd 47% Wmo 79%	Er is aandacht voor doorstroom en methodisch handelen om zodoende deze cijfers op de streefwaarde te krijgen.
	Kosten per klant.	€ 1700,-	€ 1.737,-	De streefwaarde stond eerder op € 1650,- en is gewijzigd naar € 1700,-. Reden voor verhoging streefwaarde: Na een analyse van de kosten en efficiëntie van onze dienstverlening, hebben we geconcludeerd dat een kostenbesparing niet mogelijk is zonder de kwaliteit van zorg in gevaar te brengen. De trend gaat eerder de andere kant op. Er zijn door de toepassing van het woonplaatsbeginsel namelijk meer dure klanten residentieel in zorg gekomen en is er een forse indexatie toegepast. Sinds Q1 2023 is een dalende trend te zien in de kosten per klant. Hogere kosten worden veroorzaakt door indexatie en hogere aantallen exceptionele casussen, door een nieuw regionaal contract voor Jeugdzorg Plus waarin de prijzen zijn verdubbeld.
	Wachttijd start zorg ten opzichte van moment van aanmelden.	90% binnen de norm	-	De wachttijd wijkteam Jeugd is te lang (60 dagen, norm is 56 dagen). Hierin is wel een dalende trend te zien. Sinds Q4 2023 is de bezetting voor het wijkteam weer op orde. Verwachting is dat daarmee de wachttijd daalt. Overige partijen zijn binnen de norm.

				Omdat een deel van de partijen niet heeft aangeleverd is het lastig om een percentage aan te geven.
	Doorstroom (gemiddelde doorlooptijd in maanden).	12	13	De gemiddelde looptijden van de ingekochte zorg zitten boven de norm. De looptijden van de wijkteams zitten onder de norm. Door aanscherping in methodisch handelen wordt een verkorting van de doorlooptijd van het wijkteam verwacht.
	Doelrealisatie (gemiddeld).	80%	93%	
	Tevredenheid ketenpartners.	7,5	7,5	
	Tevredenheid over samenwerking ketenpartners door klant.	80%	71%	Er is een lage respons (8) betreffende de samenwerking in de keten.
	Mate van professionele autonomie door medewerker.	7,5	7,4	Het ervaren van autonomie is stabiel t.o.v. Q2; een 7,4. Wel is het percentage dat de scores invult (compliance) gestegen t.o.v. Q2
	Begroting versus realisatie en prognose.	< 5% afwijking	3,95%	Begroting 2023: 28.494.000- Realisatie 2023: 29.618.000,- Verschil: 1.124.000,-
	% casussen waarbij de doorbraakmethode voorzien heeft in een duurzame oplossing.	75%	75%	De Doorbraakmethode biedt een fijne overlegstructuur die de integrale samenwerking binnen het wijkteam bevordert. De methodiek biedt handvatten om het gesprek met elkaar te voeren en zorgt ervoor dat er onderbouwd maatwerk geleverd kan worden. Om de

				samenwerking te verbeteren worden de Doorbraakmethode-overleggen ook ingezet voor andere casussen die baat hebben bij overleg met alle disciplines aan tafel. In 2023 heeft in 75% van de casussen de doorbraakmethode voorzien in een duurzame oplossing.
	Financiële besparing door inzet van doorbraakmethode.	-	€ 50.604	De jaarlijkse baten van de Doorbraakmethode bestaan uit de voorkomen kosten binnen het sociaal domein en de Zorgverzekeringswet (gezondheidszorg) door met een doorbraakplan te werken in plaats van alles los te bekijken. De baten variëren sterk per casus omdat deze afhankelijk zijn van de problematiek die speelt. In 2023 hebben we in totaal € 50.604,- bespaard. Verdeeld over 4 casussen, geeft dit een gemiddelde besparing van € 12.651,- per casus. In de totale periode dat wij met de Doorbraakmethode werken sinds 2021 is er een besparing van € 353.437,- verdeeld over 17 casussen geeft een gemiddelde van € 20.790,- per casus. Echter kunnen er altijd redenen zijn dat een doorbraakplan niet tot uitvoer wordt gebracht nadat er wel voor

				gekozen is, deze informatie is niet uit de systemen te halen.
	Bekendheid van de dienstverlening van het Scheidingsplein bij inwoners en ketenpartners.	-	Geen centraal cijfer beschikbaar, zie toelichting	Afgelopen jaar hebben 2 campagnes gelopen voor meer bekendheid. Alle scholen worden meegenomen bij promotie ouderavonden. Er zijn 4872 bezoekers geweest op de website. Hierin zie je pieken terug bij campagnes. Het juridisch loket heeft 17 klanten gehad in verband met scheiden. 11 ouders hebben de online training gevolgd van Villa Pinedo en 5 jongeren hebben zich aangemeld voor een buddy.
	Het aantal scheiding gerelateerde ondertoezichtstellingen in Hollands Kroon	4% daling	-	In 2024 wordt onderzocht of we hier een meetinstrument voor kunnen ontwikkelen.
We bieden ondersteuning, zodat oudere mensen en mensen met een beperking langer plezierig en gezond thuis kunnen wonen.	% inwoners van 75 jaar en ouder dat zelfstandig woont.	=	94%	Dit cijfer is gelijk gebleven aan 2022.
	Aantal inwoners met een medische hulpvraag begeleid door een opgeleide zorgvrijwilliger.	=	35	Via cijfers Wonen Plus Welzijn. Hier is een lichte stijging ten opzichte van 2022 (32).
We ondersteunen bij het wegnemen van belemmeringen voor het verlenen van mantelzorg.	% van inwoners in Hollands Kroon dat structureel mantelzorg verleent aan hulpbehoevende vrienden of familie.	50%	23%	Volgens het laatste onderzoek van de GGD (2020) verleent 23% van de inwoners van 18+ mantelzorg. De afgelopen jaren is een stijging te zien in het aantal mantelzorgwaarderingen. In 2023 zijn er

				998 mantelzorgwaarderingen uitgegeven. In 2022 waren dit er 878.
We stimuleren en ondersteunen vrijwilligerswerk.	Aantal vrijwilligers dat gewaardeerd is door ons.	250	1855	In 2023 hebben wij 1855 vrijwilligers gewaardeerd voor hun inzet door het uitreiken van waardebonnen. Eind 2023 is subsidie vanuit de provincie toegekend voor het project “Versterken vrijwilligersbestand". Tijdens dit project wordt ook de vrijwilligerswaardering onder de loep genomen. Het project start 2e kwartaal 2024.
Sociale samenhang en eenzaamheid				
We stimuleren initiatieven die bijdragen aan een actief dorps- en verenigingsleven.	Aantal nieuw ondersteunde initiatieven via de werkgroep ‘Leefbaarheid door ontmoeten’.	2	2	Per jaar worden er twee kernen in het kader van dit onderzoek bezocht. Dit waren in 2023 Middenmeer en Hippolytushoef.
	Aantal bezoekers van een ontmoetingspunt met activiteitenaanbod (dagbesteding en inloop).	-	1216	Unieke bezoekers aan de Doet & Ontmoet groepen, matchgroepen en ontmoetingshuizen. Er is een lichte stijging te zien ten opzichte van 2022 (1185). Dit komt voornamelijk door de opstart van enkele nieuwe ontmoetingsgroepen.
	Aantal activiteiten, gericht op een dementievriendelijke gemeente.	30	30	Niet alle activiteiten zijn even succesvol, omdat er weinig mensen op af komen. Volgend jaar wordt gekeken naar een eventuele andere invulling.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Cluster Bestaanszekerheid

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Iedereen kan ondersteuning ontvangen als men hulp of zorg nodig heeft.	Waardering voor gemeentelijke schulddienstverlening.	=	8,3	Team Schulddienstverlening heeft 2 onderzoeken gehouden. Een eigen onderzoek waarbij 161 vragenlijsten zijn verstuurd en 37 reacties zijn ontvangen. Het andere onderzoek is door een extern bureau uitgevoerd via de NVVK, brancheorganisatie van Schulddienstverlening (dit was eenmalig, om te testen of de uitkomsten mogelijk anders zouden zijn). Hierbij zijn er 163 vragenlijsten uitgestuurd en zijn er 28 reacties ontvangen. Kijkend naar de interne resultaten kreeg team SDV een gemiddelde van een 8,4. Het NVVK onderzoek liet een gemiddelde van 8,2 zien (waarbij op alle speerpunten de beoordeling uitstekend was). Samen geeft dit een gemiddelde van een 8,3.
Iedereen kan, naar vermogen, duurzaam voorzien in zijn eigen levensonderhoud.	Aantal mensen met een bijstandsuitkering per 1000 inwoners (CBS – Participatiewet).	17	13	In 2023 zijn 470 bijstandsuitkeringen verstrekt. Van het totaal aantal inwoners (49.431) behoort 75.8 % tot de beroepsbevolking. Dit zorgt ervoor dat (470 / (49.431 * 75.9%) * 1.000 inwoners) ongeveer 13 per 1000 inwoners gebruik maakt van een bijstandskuitkering. Daarmee is het percentage mensen die niet in hun eigen levensonderhoud kan voorzien

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
				gedaald. Dit wordt mede veroorzaakt door een stijging van het aantal inwoners met 2% ten opzichte van het voorgaande jaar.
	% werkloosheid (CBS – Arbeidsdeelname).	3	2,9%	In 2023 lag het percentage landelijk op 3,6. Het werkeloosheids-percentage in Hollands Kroon ligt daarmee lager dan het landelijk gemiddelde.

Wat waren daarbij de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Re-integratieverordening.	Er komen wijzigingen in de Participatiewet en enkele andere wetten aan in verband met onder andere het verbeteren van de regelingen voor loonkostensubsidie. Daar waar nodig worden aanpassingen gedaan in de re-integratieverordening.	Q4 2023	Q1 2024	De instrumenten in de nieuwe re-integratie verordening zijn op arbeidsmarktniveau (NHN) geharmoniseerd. Dit vergde veel afstemming in de regio. In september 2023 is het concept re-integratieverordening besproken met de cliëntenraad Participatiewet. De verordening wordt is januari 2024 goedgekeurd door de gemeenteraad.
Ondersteuning lage middeninkomens.	Door de stijgende energieprijzen, inflatie, hogere BTW op levensmiddelen en stijgende brandstofprijzen komen steeds meer mensen in de problemen. Voor de inkomensklasse tot 120% van het sociaal minimum zijn diverse minimaregelingen. De inkomensgroep lage middeninkomens vallen steeds net buiten de boot van	2023	2023	De energietoeslag is voor 2023 verruimd van 120% van de bijstandsnorm tot 150% van de bijstandsnorm. Hierbij is er gebruik gemaakt van verschillende bedragen. tot 120%: € 1.300 121% - 130% € 1.100 131% - 140% € 900 141% - 150% € 700

	zowel lokale als landelijke – al dan niet tijdelijke – regelingen en worden hierdoor onevenredig hard getroffen. Het Rijk heeft een aantal maatregelen aangekondigd, zoals een prijsplafond vanaf november 2022. Vanaf januari 2023 wordt dit verder uitgewerkt. Hiermee worden een aantal knelpunten opgelost, ook voor de doelgroep lage middeninkomens. Deze maatregelen zijn echter geen pleister voor elke wond. Onze aanpak richt zich de ondersteuning die nog noodzakelijk is naast de door het rijk genomen maatregelen.			Het bereik van de verruiming is als volgt: € 1.300: 1537 huishoudens € 1.100: 175 huishoudens € 900: 75 huishoudens € 700: 50 huishoudens

Wat hebben we ervoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Schulddienstverlening				
We organiseren toegankelijke schulddienstverlening voor inwoners en ondernemers.	% preventieve hulp	75%	85%	Preventieve hulp over de afgelopen jaren: 2023: 85% 2022: 84% 2021: 80% 2020: 74% 2019: 76% Hulp bij problematische schulden en preventieve hulp vormen samen 100%.

				Om hiertoe te komen is overige aangeboden hulp en het afhaken van klanten tijdens trajecten buiten beschouwing gelaten.
	% hulp bij problematische schulden	25%	15%	Hulp bij problematische schulden over de afgelopen jaren: 2023: 15% 2022: 16% 2021: 20% 2020: 26% 2019: 24%
	Aantal ondernemers die geholpen worden door Schulddienstverlening (SDV), waarbij ook de samenwerking wordt opgezocht met team Bijstand voor Zelfstandigen (BBZ)	20	19	Totaal 19 hulpvragen, waarvan 15 over schulden en 4 over budgetvaardigheden.
Meedoen in de samenleving				
We faciliteren diensten, trainingen en activiteiten, gericht op het versterken van zelfredzaamheid, digitalisering, omgaan met budget en weerbaarheid.	Aantal bezoekers informatiepunt digitale overheid.	312	146 geregistreerde hulpvragen	Het is bij bewoners niet altijd even duidelijk waarvoor men terecht kan bij de IDO's. Hier moet aan worden gewerkt. In 2024 zal een campagne worden opgezet om de bekendheid te vergroten. Onduidelijk is nu waarop de streefwaarde is gebaseerd en moet worden herzien wat realistisch is. De registratie is wel bewerkelijk en zal niet altijd optimaal zijn, dat kan ook een deel van een verschil verklaren.

				Belangrijk is inwoners van Hollands Kroon wekelijks op 4 locaties terecht kunnen bij een IDO op een redelijke afstand van hun woonplek en dat we daarmee mensen helpen bij digitale overheidszaken als zij dit zelf niet kunnen. Er zijn ook veel trainingen gegeven in digitale basisvaardigheden, dus de toeleiding werkt en deze ondersteuning wordt benut.
	Het gebruik van de regeling Meedoen Hollands Kroon.	-	1.859 personen hebben gebruik gemaakt van de regeling Kind: 487 18+: 1.163 AOW: 209	In 2022 zijn 1382 personen in aanmerking gekomen voor de regeling Meedoen. Dit waren 457 kinderen, 913 18+'ers en 12 pensioengerechtigden. Het aantal gebruikers in 2023 is ten opzichte van het jaar 2022 met 34% toegenomen. Uit onderzoek van het CBS blijkt dat in de gemeente Hollands Kroon 1.200 volwassenen (vanaf 18 jaar tot AOW-gerechtigde leeftijd) met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm wonen. Voorts blijkt dat het aantal AOW-gerechtigden met een inkomen tot 130% van de geldende bijstandsnorm 500 bedraagt. Hiervan maken 1.163 volwassenen en 209 AOW-gerechtigden gebruik van de regeling Meedoen. Dit

				betekent dat wij 97% respectievelijk 42% van deze doelgroepen bereiken. Wat de volwassenen betreft, is dit een uitstekende score. Het niet-gebruik bij gemeentelijke regelingen kan heel hoog zijn; schattingen lopen van 43% tot 80%. Het behaalde resultaat met betrekking tot de doelgroep AOW-gerechtigden is lager dan gewenst en voor verbetering vatbaar. De doelgroep AOW-gerechtigden verdient dus de komende jaren extra aandacht. Uit onderzoek van het CBS blijkt dat in de gemeente Hollands Kroon 500 kinderen van 4 tot 18 jaar uit gezinnen met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm wonen. Hiervan maken 487 kinderen gebruik van de regeling Meedoen. Dit betekent dat wij 97% van deze doelgroep bereiken. Dit is -zeker als je dit vergelijkt met andere gemeenten in den lande- een uitstekend resultaat.
Inkomensvoorziening				
We verstrekken bijstand en blijven streven naar uitstroom.	Aantal deelnemers aan de aanvullende verzekeringen van gemeente Hollands Kroon.	-	1.116	In 2022 en 2023 bedroeg het aantal deelnemers aan de Aanvullende Zorgverzekering Gemeenten respectievelijk 1037 en 1116. In 2023 is

				het aantal deelnemers ten opzichte van 2022 met 8% gestegen. Bron: BSenF
	% van de inkomensgroep tot 110% van de bijstandsnorm dat gebruik maakt van de individuele inkomenstoeslag.	5% stijging	In 2023 is 327 keer een individuele inkomenstoeslag toegekend.	In 2022 is 440 keer een individuele inkomenstoeslag toegekend. Dat is ten opzichte van 2022 een daling van 26 %. De streefwaarde van 5% is dus niet gehaald. We hebben op dit moment geen verklaring voor de daling. Dit geeft aanleiding tot onderzoek naar de aanleiding en hoe we het gebruik kunnen verbeteren.
	% volledige uitstroom uit de bijstand.	5%	-1%	Het aantal uitkeringen Participatiewet is per 1 januari 2024 is 475. Vorig jaar was het aantal uitkeringen in dezelfde periode 464. Het aantal uitkering is daarmee 1 % gestegen i.p.v. minder geworden. Er zijn dit jaar meer statushouders in onze gemeente gehuisvest. Alle volwassen starten met hun inburgeringstraject volgens de nieuwe wet Inburgering 2021 (een

				inburgeringstraject duurt maximaal 3 jaar, de eerste statushouders zijn gestart in 2022). Tijdens het traject blijven zij gebruik maken van een bijstandsuitkering. Dit is een landelijk fenomeen. De doelgroep die onder de gemeente valt heeft steeds meer moeite met het vinden van aansluiting op de arbeidsmarkt.
We zorgen voor duurzame plaatsing van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	% een indicatie banenafspraak of beschut werk is in passend werk of een maatwerktraject geplaatst.	100%	100%	Alle inwoners met een inkomen onder wettelijk minimumloon hebben een traject aanbod gekregen.
	% gedeeltelijke uitstroom (klanten met een parttimebaan, alimentatie of een andere uitkering).	20%	21%	In 2022 was het % gedeeltelijke uittroom 36%. In 2023 was het 21%.
	% mensen met een uitkering dat een trajectplan heeft.	100%	100%	Alle mensen met een uitkering hebben een trajectplan met als doel dat iedereen meedoet en participeert naar vermogen.
Schoolverzuim				
We dringen voortijdig schoolverlaten op scholen terug.	% voortijdig schoolverlaters in de RMC-regio.	1,8%	2,27%	Behaalde doelen (cijfers) worden door DUO achteraf gepubliceerd. Voor schooljaar 2022/2023 was dat werkelijke percentage 2.,27 %. De ambitie was 1.87%. Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters is landelijk behoorlijk

				omhooggegaan. In de gemeente Hollands Kroon zijn het aantal voortijdig schoolverlaters in absolute aantallen gestegen van 79 naar 86 nieuwe voortijdig schoolverlaters.
Nieuwkomers				
Wij vangen nieuwkomers in Hollands Kroon op en ondersteunen hen, zodat ze zo snel mogelijk, op basis van vergelijkbare kansen, participeren in de maatschappij (het liefst via passend werk).	% statushouders die moeten inburgeren die binnen 10 weken na inschrijving een persoonlijk inburgeringsplan heeft.	100%	100%	Met alle volwassenen is een persoonlijk inburgeringsplan opgesteld waarin veel aandacht wordt besteed aan participeren in de maatschappij. Het inburgeringstraject wordt uitgevoerd door een externe partner (SIN). Daarin gaan heel veel dingen goed, maar zijn er ook verbeterpunten. Dat betreft met name de maatschappelijke begeleiding. Daar is veel aandacht voor vanuit contractbeheer.
	% nieuwkomers dat na een jaar aangeeft goed opgevangen te zijn.	75%	83%	83% van de statushouders geeft na een jaar aan dat zij tevreden zijn over de opvang in de gemeente.

Cluster Kunst en Cultuur

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting

Sociaal vitale kernen.	% inwoners dat het (helemaal) eens is met de stelling dat ze zich thuis voelen in de buurt (inwonerspeiling).	-	83%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 82%. De gemeentelijke benchmark ligt op 86%.
Gezonde en vitale inwoners.	Rapportcijfer dat inwoners hun gezondheid geven (inwonerspeiling).	-	7,6	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 7,7. De gemeentelijke benchmark ligt op 7,7.

Wat waren daarbij de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Archeologie- en monumentenbeleid.	Er komt een stimulerend archeologie- en monumentenbeleid met onder andere aandacht voor de stolpboerderijen. Erfgoed, archeologie, monumenten en historische (landschaps-)structuren worden meer herkenbaar en zichtbaar. We ramen daar € 25.000, - voor.	Q3 2023	Q3 2023	Na een participatietraject (inwonersbijeenkomst en platform Denk Mee) is de Erfgoedvisie Hollands Kroon vastgesteld op 13 juli 2023. Daarmee is ook een uitvoeringsagenda voor komende jaren vastgesteld.
Actualiseren cultuurbeleid	We ramen voor 2023 € 28.000, - extra om het Cultuurplatform te ondersteunen. Onderdeel hiervan is het actualiseren van het cultuurbeleid 2019-2022. Op basis daarvan volgt mogelijk een verdere financiële vertaling.	Q2 2024	Q2 2024	Voor de actualisatie van het cultuurbeleid is externe ondersteuning aangetrokken. Streven is om voor het zomerreces 2024 een voorstel aan de raad aan te bieden.

Wat hebben we ervoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
We maken kunst en cultuur beter zichtbaar in de kernen.	Aantal aanbieders - culturele instellingen, verenigingen en organisaties - op de	200	114	Unieke aanbieders op de website van het Cultuurplatform

	website van het Cultuurplatform Hollands kroon			
We faciliteren cultuureducatie in het basisonderwijs.	% scholen waar cultuureducatie onderdeel uitmaakt van het lesprogramma.	75%	36%	Op 8 scholen wordt via Triade cultuureducatie aangeboden. Het project 'Muziek in de klas' is op twee scholen na overal actief. Scholen bepalen zelf het curriculum.
	Aantal door ons geholpen erfgoedorganisaties met betrekking tot erfgoededucatie en -programma's.	5	3	Drie erfgoedorganisaties hebben een programma gericht op educatie, dit is nu ook in het aanbod bij de scholen toegevoegd. De streefwaarde 5 is nu nog niet gehaald maar na de afronding van de pilot van de erfgoedcoach, gaan we de vrijwillige organisaties ondersteunen om een educatief programma te maken.
We beschermen ons (culturele) erfgoed dat representatief is voor de geschiedenis van onze gemeente.	Volgt na het nieuwe archeologie- en monumentenbeleid waar erfgoed deel van uitmaakt.			De Erfgoedvisie Hollands Kroon is vastgesteld op 13 juli 2023. Daarmee is ook een uitvoeringsagenda voor komende jaren vastgesteld.

Cluster Sport en Educatie

Wat wilden we bereiken?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
Gezonde en vitale inwoners.	Rapportcijfer dat inwoners hun gezondheid geven.	-	7,6	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 7,7. De gemeentelijke benchmark ligt op 7,7.

	% mensen dat behoefte heeft aan meer contact.	=	16%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 19%. De gemeentelijke benchmark ligt op 21%.
	% mensen dat eenzaamheid ervaart.	13%	21%	In januari 2024 is de Inwonerspeiling uitgevoerd. In 2022 was dit 18%. Volgens de laatste cijfers (2022) van de GGD voelt 50% van de inwoners tussen de 18 en 65 jaar zich matig tot (zeer) ernstig eenzaam. Onder inwoners van 65+ is dit 47%. Volgens het preventief seniorenonderzoek (2023) voelt 24% van de 75+ers zich (soms wel eens) eenzaam. 5% hiervan zegt vaak eenzaam te zijn.
	% kinderen (VO 2e – 4e klas) dat overmatig alcohol gebruikt.	24%	Nog niet bekend	Het cijfer is nog niet bekend. Medio 2024 worden de resultaten verwacht van de Jeugdmonitor 2023 (GGD). De GGD heeft vanuit het programma In control of alcohol en drugs voorlichting gegeven aan alle leerlingen op het Wiringherlant college.
	% kinderen van 2 tot 18 jaar met een vorm van overgewicht.			De Cijfers over 2023 zijn nog niet beschikbaar. Bron GGD. De indicator als geheel wordt overigens niet gemeten. Cijfers zijn bekend over diverse leeftijdscategorieën.
Sociaal vitale kernen.	% inwoners (zeer) tevreden over het aanbod van sportvoorzieningen.	=	71%	69%. Gemeentelijke benchmark 62%

Wat waren daarbij de beleidsvoornemens?

		Streefdatum	Realisatie	Toelichting
Sport- en bewegingsbeleid.	We willen het verenigingsleven zo goed mogelijk ondersteunen omdat we zien dat zij heel belangrijk zijn op het gebied van sport en (mentale) gezondheid. De uitkomsten van de inventarisatie (gestart in 2023) geven input voor een nieuwe aanpak op het gebied van sport en bewegen.	Q2	Q4 2024	De drie participatiebijeenkomsten zijn in november gehouden. De input van deze bijeenkomsten gaan wij nu verwerken en analyseren. In februari 2024 is een terugkomdag met de participanten en de wethouder. Daarna gaan wij het beleid uitwerken, in samenhang met het komende accommodatiebeleid.
Positieve gezondheid.	Mensen zijn niet hun aandoening. Toch focussen we er vaak wel op. De aandacht gaat uit naar klachten en gezondheidsproblemen, en hoe we die kunnen oplossen. Positieve Gezondheid kiest een andere invalshoek. Het accent ligt niet op ziekte. Maar op mensen zelf, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt. We bedden dit principe in, in onze organisatie en andere organisaties in onze gemeente.	2023	2024	Dit jaar zijn er diverse stappen gezet. Positieve Gezondheid is meer toegepast in beleid. De aanvraag voor het Brede SPUK plan is ook volgens de dimensies van Positieve Gezondheid gedaan. Daarnaast is er op 12 december 2023 een groot evenement georganiseerd met Den Helder, Schagen en Texel. Hier waren meer dan 100 professionals aanwezig om te luisteren naar ervaringen met Positieve Gezondheid en Welzijn op Recept, een theatervoorstelling (Dromen Vangen) te bekijken en aansluitend een informatiemarkt te bezoeken. In 2024 wordt Positieve Gezondheid verder geïmplementeerd.

Zwemvaardigheidsbewijs.	Wij stimuleren het behalen van een zwemvaardigheidsbewijs door onder andere lage inkomens financieel te ondersteunen bij zwemonderwijs.	2024	2024	Er zijn voorbereidingen gedaan om in 2024 de Meedoen-regeling te verbreden en om via een regeling voor de doelgroep met een minima inkomen zwemlessen voor zoveel mogelijk kinderen in Hollands Kroon mogelijk te maken.
Integrale kindcentra.	Er is budget om de komende vier jaar alle scholen een kindcentrum te laten worden.	2022-2026		Voor 2023 t/m 2026 is er jaarlijks 100.000 per jaar beschikbaar. Vanuit het maatschappelijk veld wordt het Masterplan IKC II opgesteld. Het plan is zo goed als gereed.

Wat hebben we ervoor gedaan?

	Prestatie-indicator	Streefwaarde	Realisatie	Toelichting
We faciliteren initiatieven die bijdragen aan het terugdringen van alcoholmisbruik onder jongeren.	% middelbare scholieren dat op RSG Wiringherlant voorlichting krijgt over alcohol en drugs.	75%	100%	Alle leerlingen op het Wiringherlant hebben voorlichting gekregen.
	Aantal verkooppunten van alcohol dat wordt gecontroleerd op naleving.	50	nb	In de loop van 2023 bleek deze indicator weinig tot niets te zeggen over het doel, omdat enkel gecontroleerd wordt als er een melding wordt gedaan. Vanaf de begroting 2024 is deze indicator vervangen.
We stimuleren een gezonde levensstijl bij kinderen tussen 2 en 18 jaar door inzet op de pijlers voeding, gedrag en bewegen.	Aantal preventieve programmalijnen vanuit Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst (JOGG) dat is geïmplementeerd onder een groep sociale partners.	4	6	We hebben bij basisscholen meerdere projecten afgerond en mooie samenwerkingsrelaties opgebouwd. Denk hierbij aan projecten als watertappunten

				op scholen, Eten is leren en Geen rommel in je trommel.
We faciliteren voldoende accommodaties om sociale samenhang te borgen.	Aantal accommodaties in de kernen die door ons gefaciliteerd zijn voor instandhouding van accommodaties voor sport, cultuur en ontmoeting.	-		Afspraken die in het verleden zijn gemaakt worden in samenspraak herzien om toekomstbestendig te maken. Belangrijke onderwerpen zijn duurzaamheid en werven van bestuursleden.
We houden onderwijs en onderwijsfaciliteiten toegankelijk voor alle kinderen in Hollands Kroon.	% bereik vve-doelgroepkinderen voorschoolse educatie.	90%	92%	Ouders/verzorgers zijn niet verplicht kinderen om kinderen vve te laten volgen. Er wordt voorlichting gegeven aan ouders via consultatiebureaus en de streefwaarde is behaald.
	% aanbod op de peuterscholen voorschoolse educatie voor vve-doelgroepkinderen.	100%	nb	Als gemeente hebben we hier geen invloed op. Scholen bepalen zelf of ze dit aanbod hebben. Hier gaat de gemeente niet over.
	% inwoners dat lid is van de bibliotheek.	9%	10%	Het percentage leden is van 9,1% gestegen tot 10%. Die stijging komt met name door het aantal jeugdleden dat is toegenomen.
	Beoordeling van basisonderwijs over diensten van de Kopgroep Bibliotheken.	7	8,2	De consulenten van de Kopgroep Bibliotheek hebben klantgesprekken met alle scholen in Hollands Kroon. Daaruit is gebleken dat de beoordeling van het basisonderwijs een 8,2 is.

	Bereik aantal scholen door Kopgroep Bibliotheken.	21	22	Het bereik door Kopgroep Bibliotheken van het aantal basisscholen in Hollands Kroon is gelijk gebleven en ligt wederom boven de streefwaarde. In totaal hebben 22 scholen zich ingeschreven voor de module 'Doe de Bieb'.

Financiële mutaties Vitaliteit

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- / overschrijding Taakveld
Bestaanszekerheid	3.200.000		V	We ontvangen een normbedrag vanuit het Rijk voor bekostigingsregeling opvang Oekraïne. Die is ruimschoots voldoende om de kosten te betalen.
Bestaanszekerheid	140.000		V	Extra middelen voor schulddienstverlening die via het gemeentefonds beschikbaar gesteld zijn voor vroegsignalering, maar niet zijn besteed. Besteding hiervan is doorgeschoven naar 2024. Momenteel wordt gewerkt aan een plan van aanpak.
Bestaanszekerheid	680.000		N	Afdracht teruggevorderde TOZO-gelden aan het Rijk. Deze gelden (en de afdracht) waren niet begroot. Dit nadeel loopt weg tegen een voordeel op de inkomsten.
Bestaanszekerheid	3.550.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Bestaanszekerheid			N	Hogere rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Bestaanszekerheid		770.000	V	Bekostigingsregeling Oekraïne
Bestaanszekerheid		680.000	V	Teruggevorderde TOZO-gelden, deze gelden (en de afdracht aan het Rijk) waren niet begroot. Dit voordeel loopt weg tegen nadeel op de kosten.
Bestaanszekerheid		300.000	V	Extra inkomsten gebundelde Uitkering op basis van definitieve beschikking.
Bestaanszekerheid		400.000	V	Terugbetaling kasoverschot Gemeenschappelijk Regeling Gesubsidieerde Arbeid.
Bestaanszekerheid		140.000	V	Inkomsten HAR regeling die niet begroot zijn.
Bestaanszekerheid	49.000		N	Saldo overige kleinere afwijkingen zonder specifieke oorzaak.
Kunst & Cultuur	60.000		V	Het budget voor Samen Doen is hier begroot maar valt onder dienstverlening en is daar ook besteed.

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- / overschrijding Taakveld
Kunst & Cultuur	492.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Kunst & Cultuur			N	Hogere rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Kunst & Cultuur			N/V	Saldo overige kleinere afwijkingen zonder specifieke oorzaak.
Sport & Educatie	366.000		N	Sportaccommodaties, o.a. de energiecompensatie voor zwembaden is hoger dan begroot, welke ook voor een hoger bedrag aan subsidie is ontvangen (Zie baten).
Sport & Educatie	296.000		N	Sportaccommodaties, de exploitatiebijdrage aan campus de Terp is voor een te laag niveau opgenomen in de begroting.
Sport & Educatie		167.000	V	Er is een hogere (MEOZ) subsidie ontvangen voor de energie-vergoeding aan de zwembaden dan in de begroting is voorzien.
Sport & Educatie	1.455.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Sport & Educatie	77.000		N	Hogere rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Sport & Educatie			N/V	Saldo overige kleinere afwijkingen zonder specifieke oorzaak.
Zorg	663.000		N	Afwijking Jeugd door verdubbeling tarieven JZ+ en na-facturatie zorg uit 2022 welke niet was opgenomen in de productieverantwoording.
Zorg	193.000		N	Afwijking WMO door toename gebruik trapliften en koop van vervoersvoorzieningen in plaats van lease.
Zorg	542.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Zorg	117.000		V	Minder uitgegeven op structurele budgetten.
Zorg	40.000		V	Saldo overige kleinere afwijkingen zonder specifieke oorzaak.
Zorg			N	Hogere rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Zorg		48.000	V	Saldo overige kleinere afwijkingen zonder specifieke oorzaak.
Mutatie Reserve Vitaliteit	721.000		N	Zie toelichting mutatie reserves
Mutatie Reserve Vitaliteit		2.035.000	V	Zie toelichting mutatie reserves

Samenvatting programma Vitaliteit

Programma Dienstverlening	Begroting	Begroting na wijziging	Werkelijk	Saldo	V/N
Totaal baten	-€ 11.065.584	-€ 19.862.312	-€ 22.762.932	€ 2.900.620	V
Bestaanszekerheid	-€ 9.626.818	-€ 17.520.026	-€ 20.207.011	€ 2.686.985	V
Kunst & Cultuur	-€ 50.316	-€ 98.316	-€ 125.889	€ 27.573	V
Sport & Educatie	-€ 965.726	-€ 1.436.912	-€ 1.575.041	€ 138.129	V
Zorg	-€ 422.724	-€ 807.058	-€ 854.991	€ 47.933	V
Totaal lasten	€ 56.403.766	€ 68.171.159	€ 73.023.070	-€ 4.851.911	N
Bestaanszekerheid	€ 15.809.640	€ 25.426.936	€ 26.380.394	-€ 953.458	N
Kunst & Cultuur	€ 1.541.594	€ 1.667.294	€ 2.109.539	-€ 442.245	N
Sport & Educatie	€ 7.538.848	€ 7.490.128	€ 9.704.909	-€ 2.214.781	N
Zorg	€ 31.513.684	€ 33.586.801	€ 34.828.228	-€ 1.241.427	N
Saldo voor bestemming	€ 45.338.182	€ 48.308.847	€ 50.260.138	-€ 1.951.291	N
Mutatie Reserve Vitaliteit	-€ 28.555	-€ 810.237	-€ 2.123.758	€ 1.313.521	V
Saldo na bestemming	€ 45.309.627	€ 47.498.610	€ 48.136.380	-€ 637.770	N

Saldo: V=voordelig; N=nadelig.

Paragrafen

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Paragrafen

Paragraaf 1. Weerstandsvermogen

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen van de gemeente om niet-structurele risico's te kunnen opvangen, zonder dat dit ten koste gaat van de continuïteit in het afgesproken gemeentelijke takenpakket. Hierdoor hoeft bij een incidentele financiële tegenvaller niet direct bezuinigd te worden om de begroting weer sluitend te krijgen. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar, maar ook voor de meerjarenraming. Op grond van het BBV bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, dat wil zeggen de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. In deze paragraaf wordt eerst een risico-inventarisatie gegeven, daarna volgt een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.

Risico-inventarisatie & ontwikkelingen

Onderstaand worden de diverse actualiteiten benoemd die een financieel risico kunnen vormen. In de bijlage Risico-inventarisatie worden deze, indien mogelijk, vertaald naar een risicobedrag.

Afspraken voorjaarsnota Rijk

In de voorjaarsnota is bevestigd dat het demissionair kabinet in overleg met de VNG, het IPO en de waterschappen besloten heeft de opschalingskorting volledig af te schaffen. Door het schrappen van deze korting vloeit er vanaf 2026 structureel een bedrag van 715 miljoen terug in het Gemeentefonds.

Gemeenten krijgen bij de invoering van de BBP-systematiek vanaf 2024 het financiële effect gecompenseerd, met uitzondering van 2025. De financiële consequentie van het besluit van het kabinet is dat in dat jaar het gemeentefonds eenmalig € 675 miljoen lager wordt vastgesteld.

Loon- en prijsontwikkelingen - Inflatie

We onderzoeken altijd eerst of prijsstijgingen binnen een activiteit of project opgevangen kunnen worden. Als dit leidt tot een fundamentele bijstelling op de ambities of de uitvoering, dan houden we rekening met de prijsstijging en volgt aanvullende dekking. Als prijsstijgingen zich onverminderd doorzetten, dan vraagt dat mogelijk om een heroverweging in de uitvoering van projecten en activiteiten, zowel in ambitie, als ook in fasering.

Capaciteit en personele lasten

Het uitwerken van alle ambities in korte tijd is ambitieus. Ook de arbeidsmarkt heeft daarop effect. Het blijkt moeilijk bepaalde vacatures vervuld te krijgen en inhuur is op verschillende specialismen zeer schaars. Ook de inhuurtarieven liggen hoger dan in het verleden. Momenteel drukt dit het tempo waarin we zaken kunnen realiseren. Als deze trend zicht voortzet in 2024 en verder, dan beperkt dit de organisatie ook in die jaren in het realiseren van de wensen en ambities van de coalitie.

Duurzaamheid & ontwikkeling energiekosten & ontwikkeling Klimaat

In de hele gemeente zien wij dat de kosten van projecten nog stijgen. Dit heeft een direct effect op de kosten bij de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen en projecten. De energiemarkt lijkt te stabiliseren maar is nog steeds zeer onvoorspelbaar waardoor risico's moeilijk in te schatten zijn. Deze onzekerheid speelt ook een rol bij maatschappelijke instellingen, verenigingen en clubs waarmee wij een subsidierelatie hebben. Hierdoor komt de exploitatie nog steeds onder druk te staan en worden de duurzaamheidsinvesteringen een lastig financieel vraagstuk.
Ons klimaat lijkt te veranderen. Extreme weersomstandigheden zorgen ervoor dat vastgoed kan worden beschadigd. We hebben in het verleden al stormen gehad die daken er af rukken, maar ook natheid, droogte en hitte kunnen bijvoorbeeld impact hebben op fundering, schilderwerk, etc. Op de langere termijn van 10 jaar wordt dit risico naar verwachting groter.

Ontheemden Oekraïne en statushouders

De oorlog in Oekraïne duurt voort en blijft van invloed op ontwikkelingen in Europa. Het verloop van de strijd blijft onvoorspelbaar en blijft daarom een risico voor verder oplopende prijzen. De gemeente blijft zich inzetten om de vluchtelingen onderdak te bieden, hen te voorzien van leefgeld, ze te laten participeren en gebruik te laten maken van alle voorzieningen. Daarnaast heeft de gemeente tot taak statushouders te huisvesten. Zij moeten eerst starten met een inburgeringstraject waardoor zij gebruik blijven maken van een bijstandsuitkering. Een toename van statushouders zal een toename van het aantal bijstandsgerechtigde tot gevolg hebben.

Sociaal Domein

Er gebeurt veel binnen het sociaal domein. De ontwikkelingen binnen de Jeugdhulp en Wmo hebben grote invloed op de financiële positie van de gemeente. Het gaat hier om zogenaamde ‘open-einde regelingen’ waarvoor, op basis van landelijk vastgestelde verdeelsleutels, budgetten aan de gemeenten beschikbaar worden gesteld via het Gemeentefonds. De kosten in het sociaal domein blijven toenemen door een toename van zorgzwaarte, zorgduur en door de groei van het aantal mensen dat zorg nodig heeft. Daarnaast kunnen besluiten die door het Rijk worden doorgevoerd (denk bijvoorbeeld aan het invoeren van het abonnementstarief) van grote invloed zijn op de ontwikkeling van de kosten. Er is een risico dat de bestaanszekerheid van inwoners en maatschappelijke accommodaties onder druk blijft staan door onzekere inkomsten,

stijgende vaste lasten en te weinig financiële buffers. Ook is er een risico dat de effecten van de coronacrisis op onder andere de mentale gezondheid van jeugd ook in 2024 nog een impact hebben.

Ondanks de vele onzekerheden is toch een kader geschetst voor de kostenontwikkeling die de komende jaren te wachten staat binnen het sociaal domein. Voor de Wmo wordt hierbij het Wmo-voorspelmodel gebruikt. In dit model wordt nog steeds een grote toename van de vraag naar voorzieningen verwacht (vooral Hulp bij het Huishouden) van 8%.

Het verleden heeft aangetoond dat deze groeiverwachting reëel is. De verwachting was dat met ingang van 2025 voor alle Wmo-voorzieningen waar nu het abonnementstarief voor geldt een inkomensafhankelijke eigen bijdrage zou worden ingevoerd, maar dit is uitgesteld naar 2026. Vanaf 2026 hanteren we het uitgangspunt dat de invoer van de inkomensafhankelijke bijdrage van invloed is op de groei van de Wmo. Voor Jeugdhulp is een inschatting gemaakt op basis van de opgebouwde kennis uit voorgaande jaren en de ontwikkelingen van de markt. Er wordt uitgegaan van een groei van 2%.

De getoonde cijfers schetsen een zo reëel mogelijk beeld van de ontwikkelingen in het sociaal domein, maar door de vele onzekerheden die spelen voor Jeugdhulp en Wmo (denk aan de Hervormingsagenda Jeugd, de inkomensafhankelijke eigen bijdrage bij de Wmo) blijft de kans op een afwijking op de gestelde kaders groot. Met het doorvoeren van de groeicijfers in het meerjarenperspectief is de verwachting dat er steeds beter voorspeld wordt wat de vraag- en kostenontwikkeling is.

Beschermd Wonen

Na de Jeugdwet, Wmo en Participatiewet, zou met ingang van 2024 Beschermd Wonen gedecentraliseerd worden. Deze decentralisatie is opnieuw uitgesteld, nu naar 1 januari 2025. Het zijn niet alleen de 43 centrumgemeenten, maar alle 352 gemeenten die zich volledig gaan inzetten voor inwoners die in aanmerking komen voor Beschermd Wonen en daarvoor regionale samenwerkingsafspraken hebben gemaakt. Dit heeft als gevolg dat er een nieuwe financiële verdeling tussen gemeenten komt. Daarmee wordt geregeld dat gemeenten voortaan verantwoordelijk zijn voor Beschermd Wonen voor de eigen inwoners en daartoe ook in staat zijn, omdat ze daarvoor de middelen ontvangen.

Verbonden partijen

De gemeente heeft de nodige taken ondergebracht (al dan niet verplicht) bij zogenaamde Verbonden Partijen (Gemeenschappelijke Regelingen). De complexiteit van deze taken, verwachte schaalvoordelen bij een gezamenlijke uitvoering ervan maar ook de gemeentegrens overstijgende taakuitoefening is hier aanleiding voor. Het gevolg van deze beweging is dat de directe invloed van het gemeentebestuur op deze taken afneemt. De gemeente blijft niettemin wel verantwoordelijk voor het resultaat en er zullen andere wegen moeten worden bewandeld om invloed uit te blijven oefenen op de besluitvorming. Omdat de gemeente hier niet alleen in staat maar met andere

gemeenten/overheidslichamen samenwerkt is er een risico dat de besluitvorming niet loopt zoals verwacht. Daarbij is er ook de kans dat aanvullend financiële middelen worden gevraagd die hoger zijn dan de reguliere indexering.

Projecten

Voor Aanbestedingstrajecten voor nieuwe en of vervangingsprojecten blijft de ontwikkeling, waarbij geraamde kosten ver uit de pas lopen ten opzichte van de werkelijke kosten zich voordoen. Binnen de projecten zijn het vooral de autonome ontwikkelingen (prijzen van grondstoffen en schaarste op de arbeidsmarkt) die doorwerken.
Met deze ontwikkeling lopen we het risico van vertraging bij investeringen en of overschrijdingen van kredieten dat de financiële ruimte van de gemeente onder druk stelt. Wanneer investeringen getemporiseerd moeten worden kan in het ergste geval het voorzieningenniveau onder druk komen (de kwaliteit).

Garantstellingen

Het kan dat maatschappelijke organisaties zich melden voor garantstellingen (woningbouw / sportverenigingen). Ofschoon wij hieraan nadere eisen stellen die directe blootstelling van schulden / leningen aan ons adres minimaliseren is er altijd een kans (hoe klein ook) dat wij worden aangesproken.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging

De financiële gevolgen van de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging (Wkb) zijn nog lastig in te schatten. In september 2023 werd bekend dat de Wkb nog maar gedeeltelijk per 1 januari 2024 van kracht wordt. In de begroting hebben we daar een inschatting voor gemaakt. We verwachten de komende twee jaar op basis van monitoring scherpere ramingen over kosten en opbrengsten te kunnen presenteren.

Pensioen Wethouders

Van voormalig wethouders wordt de pensioenverplichting jaarlijks via de begroting voldaan. Wanneer er wordt overgestapt naar een pensioenfonds moeten de toekomstige lasten in één keer worden voldaan.

ROM

Het transitiefonds beoogt nominaal revolverend te zijn. Dit betekent dat de gemeenten hun inleg ter hoogte van 1% van de gemeentelijke begroting in principe aan het eind van de fondsperiode terugontvangen. De fondsperiode is maximaal 25 jaar. Er zijn scenario's waarin het fonds een positief rendement oplevert maar er bestaat ook een kans dat een deel van het geld niet terugvloeit. In een aanvankelijke risicoberekening voor Invest MRA is door KPMG is aan de hand van botsproeven bepaald dat dit tot een maximaal waardeverlies van 15% van de inleg zal leiden.

Claims

De kans bestaat de samenleving claims tegen de gemeente indient. Waarbij de burger of bedrijven niet akkoord gaat met de geleverde dienst of product van Hollands Kroon.

ICT en Cyber onveiligheid

In 2023 is er een onderzoek uitgevoerd naar de ICT en informatiehuishouding van de gemeente. Op een aantal moeten verbeteringen worden doorgevoerd. Hiervoor wordt momenteel een meerjarige ‘roadmap’ opgesteld voor de te volgen koers voor de interne ICT-dienstverlening, vereiste processen en systemen, benodigde organisatiestructuur, governance en control en cultuur.

Cyber onveiligheid zal als risico verder toenemen. Beheersmaatregelen zijn hiervoor zelf genomen. Voor de beveiliging van onze ICT-infrastructuur maken we gebruik van een SIEM/SOC (Security Informatie Event Management / Security Operation Center) oplossing. De werkzaamheden die dit met zich meebrengen hebben we deels uitbesteed bij een externe partner. Het contract met deze partner moet in 2024 worden vervangen. We besteden extra aandacht aan het verhogen van het bewustzijn van medewerkers met betrekking tot informatiebeveiliging en privacy. Hiervoor zal een aanbesteding plaatsvinden voor het gebruiksklaar opleveren van een online security awareness trainingsprogramma.

Ontwikkeling Den Oever

Voor het behoud van de visserij en functieverbreding van Haven Den Oever kan mogelijk aanspraak worden gemaakt op subsidiegelden. Het Ministerie van LNV beschikt over € 30 miljoen voor 5 visserij regio's. Hollands Kroon, Texel en Den Helder komen samen in aanmerking. De regeling komt tot stand via cofinanciering. Voor onze gemeente kan dit betekenen dat € 2 miljoen (1/3 van € 6 miljoen) beschikbaar komt. Dit vereist dat dan vanuit HK ook € 2 miljoen wordt gereserveerd voor de periode tot 2030. Aanvullende middelen vanuit de provincie volgen mogelijk, afhankelijk van het coalitieakkoord.

Haven De Oude Zeug

Over de verzelfstandiging van haven De Oude Zeug is nog geen definitieve keuze gemaakt. Wanneer de haven niet wordt verzelfstandigd, maar eigendom blijft van de gemeente, moet incidenteel geld beschikbaar komen voor het wegwerken van achterstallig onderhoud. Daarnaast moet er voor het onderhoud van de haven structureel extra geld worden gereserveerd.

Startersleningen

Het beschikbaar stellen van financiële middelen door de gemeente ten behoeve van (hypothecaire) leningen voor haar inwoners draagt een (beperkt) risico met zich mee. Binnen de toets op het Weerstandsvermogen wordt beoordeeld in hoeverre het mogelijk is risico's op te vangen zonder dat de uitvoering van de plannen in de begroting in gevaar komen. De afhandeling van de startersleningen gebeurt via de rekening-courant. Dit is voor rekening en risico van de gemeente. Vooraf voert SVn een uitgebreide kredietoets uit, enkel bij een positieve uitkomst komt er een lening tot stand. Deze kredietoets beschermt aanvragers om niet een lening aan te gaan die ze eigenlijk niet kunnen dragen. Daarnaast geeft dit de gemeente meer zekerheid over de mogelijkheid tot terugbetalen van de lening. Uit ervaring blijkt dat slechts een heel laag aantal mensen niet (kunnen) voldoen aan de (rente en) aflossing. En ook dan zijn er nog waarborgen via NHG en de woning als onderpand

Weerstandscapaciteit

Hollands Kroon rekent de volgende componenten tot de beschikbare weerstandscapaciteit:

- Algemene Reserve
- Reserve Risico Grondexploitaties
- Reserve vastgoed
- Post onvoorzien/ begrotingsbuffer
- Onbenutte belastingcapaciteit

Algemene reserve

De algemene reserve kan worden ingezet voor incidentele onvoorziene, onvermijdelijke en onoverkomelijke uitgaven en om risico’s te kunnen afdekken.

Reserve Risico Grondexploitaties

In deze reserve wordt een bedrag gereserveerd voor een eventueel toekomstige tegenvallers bij grondexploitaties.

Reserve vastgoed

Als gevolg van de vaststelling van het accommodatiebeleid is een reserve vastgoed gevormd om incidentele onvoorziene, onvermijdelijke en onoverkomelijke uitgaven en om risico’s te kunnen afdekken.

Onvoorziene uitgaven/ begrotingsbuffer

In de begroting wordt jaarlijks een bedrag van € 10.000 opgenomen ter dekking van onvoorziene gebeurtenissen. Daarnaast werd in de begroting een begrotingsbuffer opgenomen van 0,29 mln. Vanaf 2024 en verder is deze komen te vervallen en ingezet om de begroting ‘sluitend’ te krijgen.

Onbenutte / Vrije ruimte in de belastingcapaciteit

Mocht de gemeente in slecht financieel weer terecht komen en een beroep willen doen op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (Fvw), dan moet worden voldaan aan het redelijk peil van het belastingpakket. De onbenutte belastingcapaciteit bij de OZB is zo groot als het verschil tussen het door de gemeente gehanteerde tarief en het tarief om tot een “artikel 12-status” toegelaten te worden. Het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 is vastgesteld op 0,16% (meicirculaire 2023.)
De totale verwachte OZB-opbrengst in 2024 is € 13,2 miljoen; deze wordt verminderd met de opbrengst op grond van de artikel 12-norm ad € 16,1 miljoen en het resterende bedrag is de onbenutte belastingcapaciteit van € 2,9 miljoen.

Stille reserves

Van een stille reserve is sprake wanneer de actuele waarde van een bezitting hoger is dan de boekwaarde die op de balans is opgenomen. Omdat deze hogere waarde niet op de balans opgenomen mag worden, ontstaat een overwaarde die stille reserve wordt genoemd. De stille reserves worden indien van toepassing vermeld in deze paragraaf, maar zijn niet meegerekend in het beschikbare weerstandsvermogen.

Overzicht van de weerstandscapaciteit van de Gemeente Hollands Kroon

De weerstandscapaciteit (x € 1.000)	in de exploitatie	*in het vermogen*
Algemene reserve (vrije deel)		*32.616*
Reserve risico grondexploitaties		*3.185*
Onbenutte belastingcapaciteit	2.912	
Stelpost onvoorziene uitgaven/begrotingsbuffer	291	
Reserve vastgoed		*1.500*
Totaal	40.504	

Ratio weerstandsvermogen

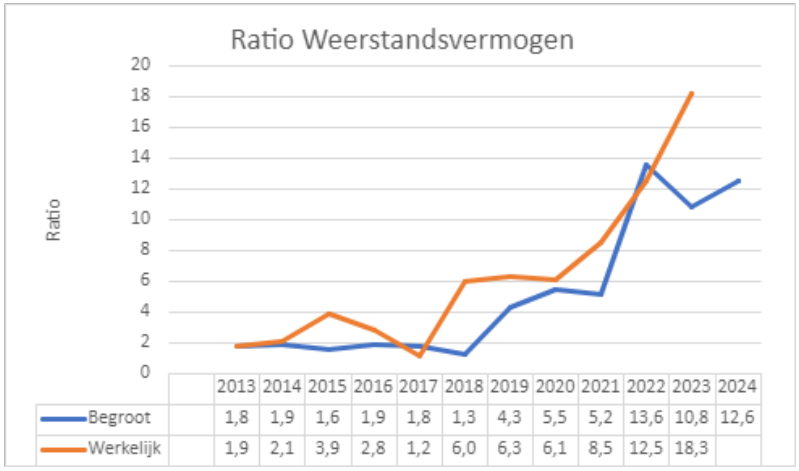
Het is mogelijk om de risico's af te zetten tegen de buffers van de gemeente Hollands Kroon. Door de weerstandscapaciteit af te zetten tegen het verwachte financiële gevolg van alle risico's samen kan een conclusie worden getrokken over het weerstandsvermogen van de gemeente. Het weerstandsvermogen wordt door middel van een berekening omgezet in een ratio weerstandsvermogen. Dit wordt als volgt berekend: de beschikbare weerstandscapaciteit wordt gedeeld op de benodigde weerstandscapaciteit. Een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4 is op dit moment acceptabel en valt onder de kwalificatie 'voldoende'. De ratio kan worden afgelezen in onderstaande tabel:

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	2,0 < x	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	x < 0,6	Ruim onvoldoende

Gemeente Hollands Kroon heeft waarderingscijfer C genomen als uitgangspunt.

Beoordeling ratio

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 40,5 miljoen en is opgebouwd uit de omvang van de Algemene Reserve en de vrije begrotingsruimte. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 2,2 miljoen; dit is een herrekend bedrag waarvan een specificatie in de begroting 2023 is opgenomen. Bij de begroting 2024 is dit geactualiseerd. Dit bedrag is een inschatting van het totaal aan de geïdentificeerde risico's dat zich op enig moment kan voordoen. Dit leidt tot een ratio van 18,3. De ratio voor gemeente Hollands Kroon is hiermee waarderingscijfer 'A, Uitstekend'. De stijgging van het weerstandsvermogen wordt vooral veroorzaakt door de verdere stijging

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Begroot	1,8	1,9	1,6	1,9	1,8	1,3	4,3	5,5	5,2	13,6	10,8	12,6
Werkelijk	1,9	2,1	3,9	2,8	1,2	6,0	6,3	6,1	8,5	12,5	18,3	

van de algemene reserve.

Kengetallen

Kengetallen	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023
Netto schuldquote	76%	84%	100%	109%	47%	49%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	72%	79%	96%	105%	43%	45%
Solvabiliteitsratio	39%	40%	34%	32%	39%	39%
Structurele exploitatieruimte	4%	4%	-3%	-3%	3%	3%
Grondexploitatie	2%	2%	1%	0%	4%	2%
Belastingcapaciteit	97%	93%	93%	93%	95%	93%

Toelichting

De uitkomsten van de kengetallen uit de deze paragraaf afgezet tegen de normering geeft weer dat gemeente Hollands Kroon er financieel gezien voldoende voor staat. Onder de normering van de VNG is een korte toelichting van de kengetallen opgenomen. De meerjarige ontwikkelingen van de kengetallen staan in verband met de investeringsagenda. Deze agenda leidt tot toename van de materiele vaste activa en de leningenportefeuille als gevolg van de benodigde financiering. De doorkijk naar 2026 laat zien dat de marges in kengetallen, welke nog steeds per saldo voldoende gezond zijn, meer onder druk komen. In werkelijkheid zal dit ook afhangen van de mate waarin en in welk tempo investeringen worden uitgevoerd. Ook autonome ontwikkelingen en veranderingen in de systematiek van het gemeentefonds hebben invloed op werkelijke ontwikkelingen van de kengetallen. De weerstandsratio laat zien dat risico's goed opgevangen kunnen worden op de korte termijn.

Normering VNG	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Netto schuldquote	<100	100 > X < 130	> 130
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<100	100 > X < 130	> 130
Solvabiliteitsratio	> 50	30 < > 50	< 30
Structurele exploitatieruimte	> 0,6	0 =< > 0,6	< 0
Grondexploitatie		geen norm	
Belastingcapaciteit	<100	100 > X < 120	> 120

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast tegenover de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.
De solvabiliteitsratio	Geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

Structurele exploitatieruimte	Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.
Grondexploitatie	Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.
Belastingcapaciteit	De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeenten zich verhoudt tegenover het landelijke gemiddelde. De uitkomst van de berekening van dit kengetal is voor het jaarverslag hetzelfde als bij de begroting. Het kengetal hoeft dus voor het opnemen in het jaarverslag niet opnieuw worden berekend. Het toch opnieuw opnemen houdt verband met het feit dat de kengetallen gezamenlijk en in samenhang gezien inzicht geven in de financiële positie van een gemeente.

Paragraaf 2. Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Dit betreft met name het beheer van het gemeentelijke banksaldobeheer, inclusief Schatkistbankieren, en de financiering. In het verlengde daarvan komt ook de schuldontwikkeling aan bod alsmede het beheersen van de renterisico's die verbonden zijn aan kortlopende en langlopende schulden. Daarnaast wordt ingegaan op de verstrekte leningen en borgstellingen en de daaruit voortvloeiende kredietrisico's. Tenslotte wordt ook aandacht besteed aan deelnemingen, mede in het licht van dividendontvangsten.

Wettelijk kader

Voor de inrichting en uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie (ook wel aangeduid met de term Treasury) zijn kaders gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de daaraan verbonden Ministeriële regelingen. Daarnaast is de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) relevant. In deze wet zijn onder andere bepalingen opgenomen met betrekking tot het EMU-saldo voor decentrale overheden, dit in het licht van Europese afspraken rond beheersing van begrotingstekorten. Bovendien is relevante regelgeving vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Voor de gemeentelijke financieringsfunctie zijn vooral relevant de BBV Notitie Rente, de Notitie Grondbeleid, de Notitie Geprognotiseerde Balans en EMU-saldo en de Notitie Meerjarig financieel inzicht voor de raad met o.a. voorschriften voor kengetallen.

Uitgangspunten gemeentelijke Treasury

Bij de uitvoering van deze taak hanteren wij de volgende uitgangspunten:

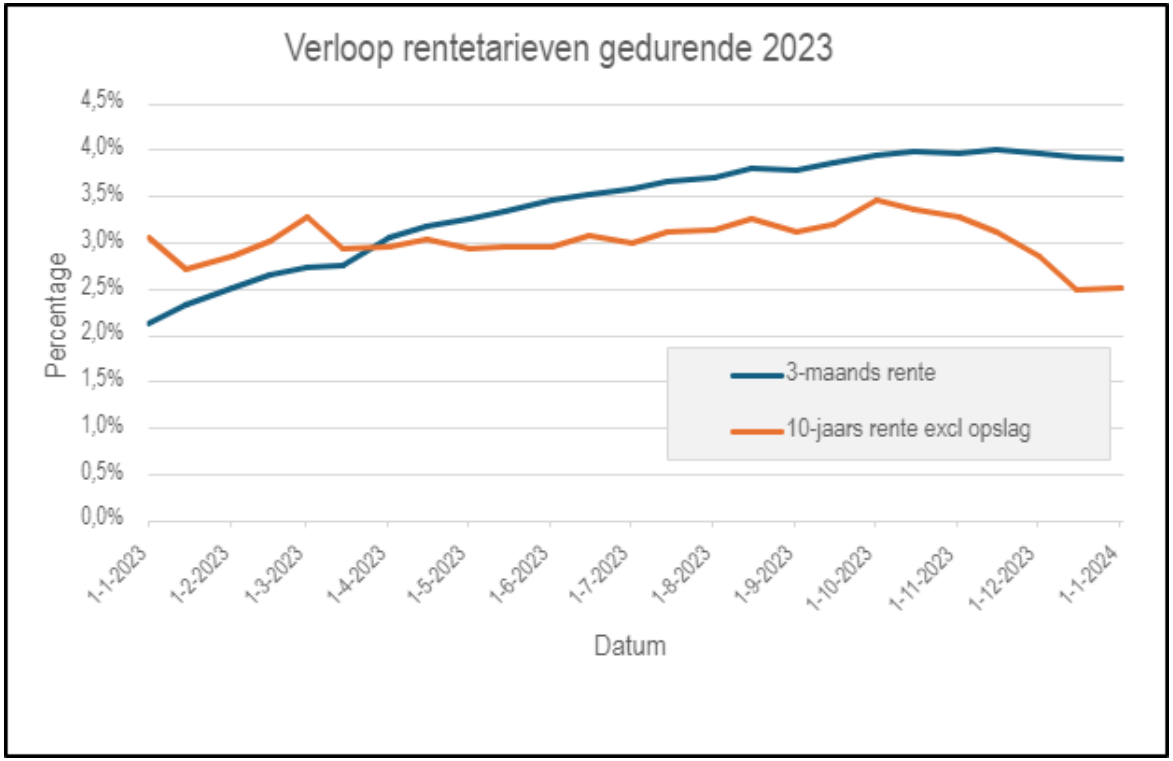
- De uitvoering dient plaats te vinden binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen. In die regelingen zijn de volgende kwantitatieve normen bepaald: de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en het drempelbedrag voor Schatkistbankieren. Wij streven ernaar om binnen deze normen te opereren.
- De treasuryfunctie is gericht op een behoedzame en risicomijdende taakuitvoering ten behoeve van de publieke taak binnen gemeente Hollands Kroon. Daarmee draagt Treasury bij aan de financiële continuïteit van de gemeente op korte en lange termijn;
- De gemeente financiert op totaalniveau. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen. Alle rentebaten en rentelasten worden verzameld en daarna toegerekend aan de gemeentelijke producten op basis van de zogenoemde omslagrente. In de begroting 2023 was deze omslagrente bepaald op 0,937%.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Ontwikkelingen

Rente -ontwikkelingen

De ontwikkeling van de rente gedurende het afgelopen jaar kan als volgt grafisch worden weergegeven:

In deze grafiek valt op dat de korte rente in de loop van het jaar hoger werd dan de lange rente. Dit verschijnsel wordt aangeduid als een zgn. inverse rentestructuur. Dat is een vrij zeldzaam verschijnsel dat zich voordoet in economisch onzekere tijden. Als een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, gelden er liquiditeitsopslagen bovenop het 10-jaars markttarief zoals weergegeven in bovenstaande grafiek. Per eind 2023 bedroeg deze opslag voor een 10-jaars lening circa 0,25 procentpunt. Als de gemeente per eind 2023 een 10-jaars lening had opgenomen dan zou het rentetarief daarvoor dus circa 2,75% geweest zijn.

Ontwikkelingen in regelgeving

Externe ontwikkelingen

De Commissie BBV heeft in het najaar van 2023 o.a. de nieuwe notities Rente en Grondbeleid gepubliceerd. Op grond hiervan vervalt de afwijkende berekeningswijze voor de intern aan grondexploitaties toe te rekenen rente; deze zal voortaan het reguliere omslagpercentage volgen. Deze nieuwe voorschriften worden vanaf het begrotingsjaar 2025 van kracht.

Interne ontwikkelingen

In 2023 zijn een groot aantal gemeentelijke financiële beleidsdocumenten geactualiseerd en door uw raad opnieuw vastgesteld. Met betrekking tot de treasuryfunctie gaat het in dit geval om:

- Het Financieringsstatuut. Hierin zijn eigen kaders vastgesteld op het gebied van treasury in termen van uitgangspunten doelstellingen, richtlijnen, limieten e.d.;
- De Nota borgstellingen en geldleningen;
- Actualisatie van enkele financiering gerelateerde bepalingen binnen de Financiële Verordening.

Leningenportefeuille

Het verloop van de leningenportefeuille ten behoeve van de gemeentefinanciering gedurende 2023 was als volgt:

Tabel 1: Verloopstaat opgenomen lang- en kortlopende leningen 2023 (bedragen x € 1.000)

Categorie	Schuldrestant per eind 2022	Aflossing 2023	Opgenomen 2023	Schuldrestant per eind 2023
Ten behoeve van eigen gemeentelijke financiering (inclusief scholen)	45.276	4.952	35.000	75.324
Opgenomen en aan woningcorporaties verstrekte leningen	3.282	288	0	2.994
Subtotaal langlopende leningen	48.558	5.240	35.000	78.318
Kortlopende leningen	15.000	15.000	0	0
TOTAAL	63.558	20.240	35.000	78.318

In maart 2023 is voor in totaal € 35 miljoen aan langlopende financiering aangetrokken. Dit omdat er voor 2023 een aantal grote investeringen gepland stonden maar ook om een overschrijding van de kasgeldlimiet op te lossen (zie verderop in deze paragraaf). Een deel van de opgenomen langlopende leningen is daardoor gebruikt om kortlopende lening af te lossen. De in 2023 nieuw opgenomen langlopende financiering betrof 3 leningen, te weten:

1. Een lening van € 10 miljoen tegen 3,239% met een looptijd van 5 jaar;
2. Een lening van € 10 miljoen tegen 3,199% met een looptijd van 10 jaar;
3. Een lening van € 15 miljoen tegen 3,299% met een looptijd van 15 jaar.

Netto schuld

Van het verloop van de netto schuld gedurende 2023 kan het volgende overzicht worden gegeven:

Tabel 2: Verloopoverzicht netto schuld over 2023 (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Conform BBV-artikel	Balans-zijde	Stand per eind 2022	Stand per eind 2023	Mutatie 2023
Vaste schulden	46	Cr	48.558	78.318	
Vlottende schulden	48	Cr	33.191	12.398	
Overlopende passiva	49	Cr	7.576	16.141	
Minus:					
Overige uitzettingen >1jr	36 lid f	Dt	40	40	
Uitzettingen <1jr	39	Dt	10.614	15.375	
Liquide middelen	40	Dt	0	0	
Overlopende activa	40a	Dt	15.339	15.934	
Netto schuld			63.332	75.508	12.176
Minus verstrekte leningen:					

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Leningen aan woningcorporaties	36 lid b	Dt	3.282	2.994	
Overige verstrekte leningen	36 lid c	Dt	1.701	2.183	
Netto schuld minus verstrekte leningen			58.349	70.331	11.982

Kengetallen

De uitkomsten van financieringsgerelateerde kengetallen luiden als volgt:

Tabel 3: Financieringsgerelateerde kengetallen (bedragen x € 1.000)

			Ter vergelijking:		
Omschrijving	Stand per eind 2023		Stand per eind 2022		Mutatie 2023
Solvabiliteit					
Eigen vermogen	84.084		74.414		
Balanstotaal	216.617		191.197		
Solvabiliteit	38,8%		39,1%		-0,3%
Netto schuldquotes					
Netto schuld	75.508		63.332		
Netto schuld minus verstrekte leningen	70.331		58.349		
Baten voor bestemming	154.984		136.451		
Netto schuldquote	48,7%		46,4%		2,3%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	45,4%		42,8%		2,6%

Deze getallen maken onderdeel uit van de kengetallen zoals genoemd in de Paragraaf weerstandsvermogen van dit jaarverslag.

EMU-saldo en Wet hof

Voor landen die deelnemen aan de Europese Monetaire Unie gelden Europese begrotingsvoorschriften waaronder de zogenaamde EMU-normen. Deze normen stellen limieten aan de overheidsschuld van een land. De jaarlijkse groei van de netto overheidsschuld, ook wel het financieringstekort of EMU-saldo genaamd, mag in een jaar niet meer bedragen dan 3% van de omvang van de economie (bruto binnenlands product). In de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) is één en ander doorvertaald naar decentrale overheden. Deze moeten zowel bij een begroting als bij een jaarverslag het EMU-saldo berekenen, zodat op macroniveau het EMU-saldo voor Nederland als geheel kan worden bepaald.

Het gemeentelijke EMU-saldo over 2023 kan uit een balansvergelijking herleid worden:

Tabel 4: Herleiding EMU-saldo uit balans (bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2022	31-12-2023		Relevante mutatie (toename) voor EMU-saldo
(im) Materiële vaste activa	152.922	174.861		-21.939
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	1.639	1.943		
Financiële vaste activa: Leningen	4.983	5.177		
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	40	40		
Totaal Vaste Activa	159.584	182.021		
Voorraden	5.660	3.287		2.373
Uitzettingen <1 jaar	10.614	15.375		
Liquide middelen	0	0		
Overlopende activa	15.339	15.934		
Totaal Vlottende Activa	31.613	34.596		

Totaal Activa	191.197	216.617	-19.566

Passiva	31-12-2022	31-12-2023	
Eigen vermogen	74.714	84.084	9.370
Voorzieningen	27.158	25.676	-1.482
Vaste schuld	48.557	78.318	
Totaal Vaste Passiva	150.429	188.078	
Vlottende schuld	33.191	12.398	
Overlopende passiva	7.576	16.141	
Totaal Vlottende Passiva	40.767	28.539	
Totaal Passiva	191.197	216.617	7.888
		EMU-saldo	-11.678

De begroting is opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo gaat echter niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van feitelijke ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en waarbij ook investeringsuitgaven en mutaties in onderhanden werk van grondexploitaties worden meegenomen. Dit overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie. Het EMU-saldo heeft daarmee het karakter van een resultaatbepaling op kasbasis. Het EMU-saldo moet daarmee los gezien worden van de opgestelde begroting van de gemeente en zegt hier feitelijk niets over. Bij een volledig sluitende begroting kan een gemeente toch een negatief EMU-saldo presenteren te meer omdat zaken als investeringsuitgaven niet meetellen in het stelsel van baten en lasten maar wel in het EMU-saldo.

Omslagrente

De gemeente past een renteomslagmethodiek toe. Daarbij worden aan investeringen de gemiddelde rentekosten toegerekend die voortvloeien uit de opgenomen geldleningen en/of eigen middelen waarmee deze zijn gefinancierd.

Tabel 5: Omslagrente en renteresultaat 2023 (bedragen x € 1)

	Rente-omslag	Jaarrekening 2023
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.115.636
b.	De externe rentebaten (idem)	-166.569
	Saldo rentelasten	1.949.068
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-150.694
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.798.374
d1.	Rente over eigen vermogen	0
d2.	Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.798.374
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.822.792
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	24.418
	Renteresultaat als % van aan taakvelden toe te rekenen rente	1,358%
	Boekwaarde activa per 01-01-2023	154.560.588
	Rente-omslagpercentage jaarrekening '23	1,200%
	Rente-omslagpercentage jaarrekening '23 binnen norm	Ja

In de begroting 2023 was de rente-omslag vastgesteld op 0,937%. Het verschil in omslag-rente tussen de begroting 2023 en de jaarrekening 2023 is vrij fors. Dat is met name veroorzaakt door de rentelasten die verbonden zijn aan de aanvullende langlopende financiering van € 35 miljoen. Wij hebben daarom de achteraf herrekende omslag-rente gebruikt en deze afgerond op 1,2%. Dit zorgt ervoor dat de toegerekende rente aansluit bij de daadwerkelijk betaalde en ontvangen rente.

Risicobeheer

Risicobeheersing in het licht van de Treasuryfunctie richt zich met name op rente- en kredietrisico's.

Renterisico's

De Wet fido onderscheidt twee renterisico's, te weten het renterisico van de vlottende schuld en het renterisico van de vaste schuld. Voor beide soorten geldt binnen de Wet fido een eigen norm.

Kasgeldlimiet (kortlopende schuld)

In de Wet fido is een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren: de kasgeldlimiet. Deze limiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%). Wanneer de gemeente de kasgeldlimiet drie aaneengesloten kwartalen overschrijdt, moet een plan ter goedkeuring aan de toezichthouder worden voorgelegd waarin staat hoe en binnen welke termijn de overschrijding ongedaan wordt gemaakt. In 2023 is een melding gedaan aan de Provincie Noord-Holland inzake overschrijding van de kasgeldlimiet. Met het opnemen van de in tabel 1 weergegeven € 35 miljoen aan nieuwe lange financiering in maart 2023 is er voor gezorgd dat de overschrijding van de kasgeldlimiet over het eerste kwartaal is beëindigd.
In onderstaande tabel is de kasgeldlimiet voor 2023 bepaald en is deze per kwartaal gespiegeld aan de netto vlottende schuld. Uit deze tabel blijkt dat met ingang van het tweede kwartaal 2023 weer binnen de limiet is geopereerd.

Tabel 6: Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

Kasgeldlimiet 2023				
Berekening Kasgeldlimiet 2023:				
Begrotingstotaal aan lasten Programmabegroting 2023	126.724			
Percentage conform Wet Fido	8,5%			
Kasgeldlimiet 2023	10.772			

Spiegeling netto vlottende schuld aan Kasgeldlimiet 2023:				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kasgeldlimiet	10.772	10.772	10.772	10.772
Netto vlottende schuld	29.777	-0.415	0.508	1.597
Overschrijding kasgeldlimiet	Ja	Nee	Nee	Nee

Renterisiconorm (langlopende schuld)

Met behulp van de renterisiconorm wordt bepaald welk renterisico de gemeente loopt op haar vaste schuld (leningen met een looptijd van langer dan één jaar). De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat wil zeggen dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hierbij is een minimumbedrag bepaald van € 2,5 miljoen.
Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen, dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moeten worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten.
Uit onderstaande tabel blijkt dat gemeente Hollands Kroon in 2023 ruim binnen deze wettelijke norm heeft geopereerd.

Tabel 7: Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Bedrag
Bepaling renterisiconorm	
Begrotingstotaal aan lasten conform Programmabegroting 2023	126.724
Percentage conform Wet fido	20%
Renterisiconorm	25.345
Renterisico 2023	
Aflossingen	4.952
Renteherziening	0

Werkelijk renterisico	4.952
Ruimte binnen de norm	20.393

Kredietrisico's

Kredietrisico's kunnen voortvloeien uit verstrekte en gewaarborgde geldleningen.

Verstrekte geldleningen

Het verloop van de portefeuille aan verstrekte geldleningen gedurende 2023 was als volgt:

Tabel 8: Verloopstaat verstrekte langlopende leningen 2023 (bedragen x € 1.000)

Categorie	Schuldrestant per eind 2022	Aflossing 2023	Verstrekt 2023	Schuldrestant per eind 2023
Verstrekt aan woningcorporaties	3.282	288	0	2.994
Hypotheekleningen personeel	54	4	0	50
Overige leningen	46	1	0	45
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn)	591	0	534	1.125
Verstrekte leningen Sociaal Domein	1.050	47	0	1.003
TOTAAL	5.023	340	534	5.217

Op de balans komen de in voorgaande tabel genoemde schuldrestanten tot uitdrukking onder de Financiële Vaste Activa bij de posten Leningen en Uitzettingen >1 jaar.

Gewaarborgde geldleningen

De portefeuille aan gewaarborgde geldleningen gaf per eind 2023 het volgende beeld:

Tabel 8: Overzicht borgstellingen per ultimo 2023 (bedragen x € 1.000)

					Ter vergelijking:
Aard/omschrijving	Totaal schuldrestant per 31-12-2023	% borgstelling	Netto gewaarborgd per 31-12-2023		Netto gewaarborgd per 31-12-2022

Woningbouw (achtervang WSW)	111.239	50%	55.620		55.552
HVC Huisvuilcentrale	565.252	2,121%	11.983		12.934
Diversen	21.315	divers	21.178		21.238
Totaal	697.806		88.781		89.724

Saldobeheer

De uitgaven en inkomsten van de gemeente lopen niet gelijk in de tijd. Soms leent de gemeente geld om tijdig betalingen te kunnen verrichten en soms heeft ze (tijdelijk) overtollige liquide middelen. In 2023 is alleen in het eerste kwartaal van kortlopende geldleningen gebruik gemaakt (zie ook Tabel 1). De liquiditeitsprognose wordt regelmatig herzien met informatie uit de organisatie. Dat stelt ons in staat om continu de financieringsbehoefte van de gemeente te bepalen. BNG Bank is huisbankier van de gemeente Hollands Kroon.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 zijn decentrale overheden verplicht alle overtollige middelen, boven een drempelbedrag, die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de Schatkist aan te houden. De berekening van het drempelbedrag voor schatkistbankieren voor gemeenten met een begroting kleiner dan € 500 miljoen is 2% van het begrotingstotaal. Voor 2023 gold aldus een drempelbedrag van € 2.534.000. Uit onderstaande tabel blijkt dat gemeente Hollands Kroon gedurende geheel 2023 ruim binnen dit drempelbedrag voor Schatkistbankieren heeft geopereerd.

Tabel 10: Schatkistbankieren (bedragen x € 1.000)

Schatkistbankieren 2023				
Berekening drempelbedrag Schatkistbankieren 2023				
Begrotingstotaal aan lasten Programmabegroting '23	126.724			
Percentage conform Regeling Schatkistbankieren	2,0%			
Drempelbedrag 2023	2.534			

Spiegeling saldi liquide middelen aan drempelbedrag 2023				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Som van de per dag buiten 's rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	18.459	8.779	34.338	7.535
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	205	96	373	82
Drempelbedrag zoals hierboven berekend	2.534	2.534	2.534	2.534
Uitkomsten:				
Ruimte onder het drempelbedrag	2.329	2.438	2.161	2.453
Overschrijding drempelbedrag	-	-	-	-

Deelnemingen en dividenden

De gemeente bezit een aantal aandelenbelangen. Dit betreft aandelen uit hoofde van de publieke taak. Uit dergelijke deelnemingen ontvangt de gemeente jaarlijks een winstuitkering. Een dergelijke uitkering wordt dividend genoemd en is naast bijvoorbeeld de Algemene Uitkering en belastingen één van de inkomstenposten onder de Algemene Middelen.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Tabel 11: Overzicht deelnemingen en dividenden (bedragen x € 1.000)

Deelneming	Aandelenbelang gemeente Hollands Kroon	Ontvangen dividend 2023
BNG Bank NV	0,108%	151
Alliander NV	0,226%	185
NV HVC	2,121%	120
Totaal		456

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 3. Lokale heffingen

Elke gemeente in Nederland heeft de mogelijkheid om zelfstandig belastingen en heffingen op te leggen. Dat kan zijn voor taken die zij doet in het algemeen belang, maar ook voor specifieke werkzaamheden of levering van diensten. Dit totale pakket van lokale lasten is vastgelegd in door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen. De hoogte van de lokale heffingen wordt deels bepaald door de ambities van de gemeente. Hoe meer ambities er zijn, des te meer middelen er beschikbaar moeten zijn om deze te realiseren. Het verhogen van de inkomsten via lokale heffingen betekent dat de inwoners meer moeten gaan betalen.

Voor de heffingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges, geldt dat de opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de kosten. Het uitgangspunt is dan ook een kostendekkendheid van 100%.

Er is een nieuw coalitieakkoord vastgesteld 2022-2026 *Samen bouwen aan vertrouwen*. Daarin is afgesproken dat we de lokale belastingen liever niet met meer dan de inflatiecorrectie verhogen, maar houden we de mogelijkheid open om dit wel te doen als het noodzakelijk is. Dat was voor 2023 niet het geval. Het inflatiepercentage voor 2023 was 5,6%.

Trends & Ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkeling in 2023 op het gebied van de lokale belastingen is de waardeontwikkeling van het onroerend goed. De WOZ-waarden zijn in 2023 flink gestegen. De stijging in de regio Kop van Noord-Holland is wel minder sterk dan in de Randstad. Maar voor de woningen was de stijging gemiddeld toch 14,8%. Bij de niet-woningen zagen we gemiddeld een daling van 0,3 %.

Het aantal formele bezwaren is in 2023 (1518 bezwaren) flink gestegen ten opzichte van 2022 (957 bezwaren). Ongeveer 60% van deze bezwaren komt van de zogenaamde no-cure-no-pay bureaus. Dat percentage is vergelijkbaar met 2022. Ook het aantal informele bezwaren is gestegen. In 2023 waren dat 379 en in 2022 waren dat 308. De reden van de stijging van het aantal bezwaren lijkt voornamelijk te maken te hebben met de grote stijging van de WOZ-waarden ten opzichte van 2022. Ook het vertrouwen van inwoners in overheid (met name de rijksoverheid) speelt een rol.

Het gemeentelijke belastingbeleid

Het coalitieakkoord bepaalt voor een groot gedeelte de invulling van beleid. Dit beleid is terug te vinden in:

- De diverse belastingverordeningen
- De doorberekening van kosten en tarieven van derden

- Beleidsplan Programma stedelijk water en riolering
- De programmabegroting

Belastingverordeningen

In de belastingverordeningen wordt vastgelegd wie er belasting moet betalen en waarvoor. Ook de tarieven worden hierin vastgelegd. Belastingverordeningen worden door de gemeenteraad vastgesteld.

Doorberekening van kosten en tarieven

Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid. Dit betekent dat alle kosten die hierop betrekking hebben worden doorberekend. Dit geldt niet voor de onroerende zaakbelasting, toeristenbelasting en de forensenbelasting. De opbrengsten van deze belastingen zijn vrij te besteden en vallen onder de algemene heffingen. De overige belastingen zijn zogenaamde bestemmingsbelastingen.

Beleidsplan Programma stedelijk water en riolering

Gemeenten zijn verplicht op basis van de Wet milieubeheer periodiek een Beleidsplan Programma stedelijk water en riolering op te stellen. Hierin legt de gemeente haar beleid (keuzes, maatregelen, financiering) vast voor een periode van 4 of 5 jaar. De hierin opgenomen kostendekkingsberekening verschaft inzicht in de kosten die verband houden met het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken. Voor de jaarlijkse financiële consequenties wordt rioolheffing geheven. In december 2022 is het Beleidsplan Programma Stedelijk Water en Riolering 2023 – 2027 vastgesteld. Hierin zijn de uitgangspunten voor de rioolheffing vastgelegd.

In Hollands Kroon worden de volgende belastingen geheven:

- onroerende zaakbelastingen
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing
- begraafrechten
- toeristenbelasting
- forensenbelasting
- havengeld
- leges

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Onroerende zaakbelastingen

Onroerendezaakbelastingen worden geheven van eigenaren van onroerende woningen en niet-woningen en van gebruikers van onroerende niet-woningen. De eigenaar/gebruiker op 1 januari van enig jaar is belastingplichtig voor het gehele jaar. Grondslag is de waarde van de onroerende zaak die is vastgesteld met een WOZ-beschikking. Voor het belastingjaar 2023 geldt de waarde van de onroerende zaak per 1 januari 2022.
Zoals verwoord in het coalitieakkoord 2022-2026 is de onroerende zaakbelasting voor woningen en niet-woningen trendmatig verhoogd met de inflatie. Dit was voor 2023 5,6%. Na bepaling van de nieuwe WOZ-waarden zijn alle tarieven aan die nieuwe waarden bijgesteld. Uitgangspunt hierbij is: stijgt de waarde, dan wordt het tarief zodanig aangepast dat de opbrengst uitkomt op het niveau van de verwachte inflatie.

In de onderstaande tabel staat de begrote belastingopbrengst. De begrote belastingopbrengst is verhoogd met het inflatiepercentage van 5,6%.
Elk belastingjaar is een herwaarderingsjaar. Dit betekent dat de WOZ-waarde gebaseerd worden op een nieuwe waarde-peildatum. Voor 2023 is dat 1 januari 2022. Bij een toename van de hoogte van de WOZ-waarden en een keuze van gelijkblijvende OZB opbrengst, worden de tarieven naar beneden bijgesteld. Als de keuze valt op een verhoging van de OZB opbrengst, dan blijven de OZB tarieven gelijk of ze stijgen (dit is afhankelijke van de mate van stijging van de totale OZB opbrengst). De werkelijke waardestijging per individueel object kan echter afwijken van de gemiddelde waardeontwikkeling, met als gevolg een andere ontwikkeling van de lasten.

Opbrengst 2023	Begroot	Werkelijk
Baten woningen	€ 6.100.538	€ 6.052.490
Baten niet-woningen	€ 6.019.604	€ 6.114.705

Voor het begrotingsjaar 2023 waren onderstaande tarieven van toepassing.

Eigenaar		Gebruiker	
Woning	0,0900 %	Woning	Niet van toepassing
Niet-woning	0,1983 %	Niet-woning	0,1404 %

In de tabellen hieronder zijn de gevolgen van de aanslagen 2022 en 2023 weergegeven.

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

	WOZ- waarde 2022	WOZ-waarde 2023	Aanslag OZB 2022	Aanslag OZB 2023
OZB Woning eigenaar	€ 200.000	€ 229.000	€ 198,00	€ 206,00
	€ 300.000	€ 344.000	€ 298,00	€ 309,00
	€ 500.000	€ 574.000	€ 497,00	€ 516,00
	WOZ- waarde 2022	WOZ-waarde 2023	Aanslag OZB 2022	Aanslag OZB 2023
OZB niet-woning eigenaar	€ 200.000	€ 198.000	€ 369,00	€ 392,00
	€ 400.000	€ 397.000	€ 742,00	€ 787,00
	€ 500.000	€ 496.000	€ 927,00	€ 983,00

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven om de kosten te dekken die verband houden met de aanwezigheid en het gebruik van de gemeentelijke riolering. De rioolheffing is een bestemmingsheffing en is specifiek bestemd voor het beheer, onderhoud, vervanging en verbetering van de bestaande riolering. Voor de rioolheffing geldt dat de geraamde opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de geraamde kosten.

Gemeenten zijn verplicht op basis van de Wet milieubeheer periodiek een Beleidsplan Programma stedelijk water en riolering op te stellen. Hierin legt de gemeente haar beleid (keuzes, maatregelen, financiering) vast voor een periode van 4 of 5 jaar. De hierin opgenomen kostendekkingsberekening verschaft inzicht in de kosten die verband houden met het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken. Voor de jaarlijkse financiële consequenties wordt rioolheffing geheven. In december 2022 is het Beleidsplan Programma Stedelijk Water en Riolering 2023 – 2027 vastgesteld. Hierin zijn de uitgangspunten voor de rioolheffing vastgelegd.

Opbrengst begroot		Opbrengst werkelijk
Belastingen op producenten	€ 3.950.070	€ 4.065.304

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Afvalstoffenheffing

De gemeente is verplicht om huishoudelijke afvalstoffen (afkomstig van particulieren) in te zamelen. De gemeente mag de afvalstoffenheffing binnen de gemeentegrens heffen, ook als er geen afval wordt aangeboden. De afvalstoffenheffing wordt opgelegd aan de gebruiker van een object waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft. De heffing is afhankelijk van de omvang van het desbetreffende huishouden (één- of meerpersoons.) Daarnaast wordt er een bedrag opgelegd voor het aantal keer dat de restcontainer wordt geleegd of de milieupas wordt aangeboden.
Voor afvoeren en verwerken van bedrijfsafval heeft de gemeente geen verplichtingen.

De begrote opbrengst van de heffing mag niet hoger zijn dan de begrote kosten, die voor de desbetreffende voorziening worden gemaakt. Het uitgangspunt in Hollands Kroon is een 100% kostendekkende opbrengst. De gemeente neemt diensten af van HVC voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst gesloten met HVC.

	Opbrengst begroot 2023	Opbrengst werkelijk 2023
Afvalstoffenheffing	€ 6.261.311	€ 6.192.511

Lokale lastendruk

Om de vergelijking van woonlasten tussen gemeenten op het gebied van belastingen te kunnen maken, wordt vaak de term lokale lastendruk gebruikt. De gemiddelde woonlasten bestaan voor een woning uit de OZB met een gemiddelde WOZ-waarde plus de riool- en afvalstoffenheffing. In de gemeente Hollands Kroon komt de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in 2023 uit op € 877. Het landelijk gemiddelde van alle gemeenten bedroeg in 2023 € 944. Hollands Kroon komt in 2023 op de 92e plek (van de 342 gemeenten). Positie één is hierbij de goedkoopste gemeente.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Vergelijking lastendruk regio 2023

Gemeente	Lasten (€) eph* (Coelo 2023)	Lasten (€) mph* (Coelo 2023)	Rangnummer mph (Coelo 2023)	OZB tarief woningen (%) (Coelo 2023)	OZB tarief niet-woningen (%) (Coelo 2023)	gemiddelde WOZ waarde woningen (€) (CBS 2023)
Nederland (gem)		€ 944		0,0890	0,5393	€ 369.000
Regionaal						
Den Helder	€ 723	€ 885	104	0,1036	0,7515	€ 223.000
Hollands Kroon	€ 769	€ 877	92	0,0900	0,3387	€ 332.000
Dijk en Waard	€ 819	€ 876	87	0,0721	0,5994	€ 367.000
Medemblik	€ 967	€ 1.067	295	0,1207	0,5345	€ 376.000
Opmeer	€ 1.105	€ 1.218	338	0,1315	0,4120	€ 370.000
Schagen	€ 961	€ 1,018	264	0,1095	0,4052	€ 349.000
Texel	€ 636	€ 765	16	0,0323	0,1231	€ 372.000

mph = meerpersoons huishouden *eph = eenpersoonshuishouden*

De woonlasten in Hollands Kroon liggen onder het gemiddelde in de regio.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Vergelijking lastendruk P10-gemeenten 2023

Gemeente	Lasten (€) eph* (Coelo 2023)	Lasten (€) mph* (Coelo 2023)	Rangnummer mph (Coelo 2023)	OZB tarief woningen (%) (Coelo 2023)	OZB tarief niet-woningen (%) (Coelo 2023)	gemiddelde WOZ waarde woningen (€) (CBS 2023)
Nederland (gem)		€ 944		0,0890	0,5393	€ 369.000
Plattelandsgemeenten						
Aa en Hunze (DR)	€ 717	€ 779	22	0,0926	0,3137	€ 342.000
Berkelland (GE)	€ 846	€ 967	204	0,0970	0,4191	€ 357.000
Borger-Odoorn (DR)	€ 987	€ 1.032	272	0,1574	0,2885	€ 297.000
Bronckhorst (GE)	€ 936	€ 988	231	0,0871	0,3667	€ 419.000
De Fryske Marren (FR)	€ 691	€ 843	64	0,0918	0,4706	€ 324.000
Het Hogeland (GR)	€ 911	€ 996	240	0,1514	0,8711	€ 251.000
Hof van Twente (OV)	€ 963	€ 1.003	250	0,1109	0,4754	€ 344.000
Hollands Kroon (NH)	€ 769	€ 8677	107	0,0900	0,3387	€ 332.000
Horst aan de Maas (LI)	€ 877	€ 947	179	0,1288	0,4870	€ 332.000
Hulst (ZE)	€ 842	€ 942	172	0,1017	0,4175	€ 277.000
Medemblik (NH)	€ 967	€ 1.067	295	0,1207	0,5345,	€ 376.000
Midden Drenthe (DR)	€ 758	€ 803	37	0,0979	0,4361	€ 299.000
Ooststellingwerf (FR)	€ 625	€ 813	41	0,0800	0,0902	€ 303.000
Opsterland (FR)	€ 715	€ 824	49	0,0797	0,3289	€ 332.000
Peel en Maas (LI)	€ 767	€ 824	49	0,0788	0,3999	€ 357.000
SchouwenDuiveland (ZE)	€898	€ 987	230	0,1050	0,4288	€ 343.000
Sluis (ZE)	€ 803	€ 885	103	0,0858	0,3842	€ 303.000

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Twenterand (OV)	€ 940	€ 981	225	0,1294	0,5184	€ 327.000
Westerkwartier (GR)	€ 933	€ 1.075	271	0,1178	0,4836	€ 304.000
Westerveld (DR)	€ 867	€ 973	211	0,1010	0,3232	€ 375.000

Ook vergeleken met P10 gemeenten liggen de lasten in Hollands Kroon lager dan het gemiddelde.

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige geen of weinig financiële middelen heeft om de gemeentelijke belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is mogelijk voor de afvalstoffen- en de rioolheffing. Deze derving van inkomsten mag de gemeente meenemen als kostenpost voor het berekenen van het tarief van de betreffende heffing. Bij de toetsing wordt gebruik gemaakt van de voorwaarden van de Invorderingswet.

Of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt getoetst aan de betalingscapaciteit en de hoogte van het vermogen van een belastingschuldige. Hier zijn normeringen voor. Minimaal 80% van de betalingscapaciteit dient te worden aangewend ter voldoening van belastingschulden. De betalingscapaciteit wordt berekend door het netto besteedbaar inkomen te verminderen met de genormeerde kosten van bestaan. Deze genormeerde kosten van bestaan betreffen een percentage van de uitkering die de belastingschuldige naar de normen van de bijstandsregelgeving zou kunnen krijgen. De gemeente Hollands Kroon kent in het kader van het kwijtscheldingsbeleid een 100%-norm. Dit is het maximaal toegestane percentage. Kwijtschelding is alleen mogelijk voor de riool- en afvalstoffenheffing.

Jaar	Aantal	Bedrag
2022	684	€ 203.590
2023	Ca. 700	€ 265.529

Dat het bedrag voor 2023 hoger is dan in 2022 is te verklaren. In het bedrag van 2023 zijn ook de ledigingen van 2022 meegenomen. De aanslag daarvoor is in 2023 opgelegd.

Andere heffingen en rechten

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

De gemeente Hollands Kroon maakt verder gebruik van de volgende heffingen en belastingen: begraafrechten, toeristenbelasting, forensenbelasting, haven- en liggeld en leges.

Opbrengst 2023		
	Opbrengst	Wel of niet kostendekkend
Begraafrechten		Niet kostendekkend
Toeristenbelasting	€ 134.000	n.v.t
Forensenbelasting	€ 203.971	n.v.t.
Haven- en liggeld		Niet kostendekkend
Leges		Niet kostendekkend

Verder bestaat er voor de gemeente nog de mogelijkheid om reclamebelasting, precariobelasting, hondenbelasting en baatbelasting op te leggen. De uitvoering van het opleggen van deze belastingen is echter behoorlijk arbeidsintensief en ook niet onomstreden. Daarom is afgezien van het heffen van deze belastingen.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 4. Grondbeleid

Met grondbeleid worden instrumenten ingezet om gemeentelijk beleid te realiseren. Denk daarbij aan ruimtelijke ordening, wonen, economie en arbeid, maatschappelijke ontwikkeling, verkeer en vervoer. Grondbeleid heeft een volgend, dienend karakter voor doelstellingen van andere beleidsvelden. De doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is binnen de gestelde doelen de gewenste verandering van het grondgebruik te realiseren met inzet van juridische en financiële instrumenten. De doelen zijn beschreven in de Nota Grondbeleid. Op 26 maart 2019 heeft de gemeenteraad de Nota Grondbeleid 2019-2022 vastgesteld. Hiermee is deze nota op dit moment nog leidend voor ons grondbeleid. Omdat deze ondertussen is verlopen wordt er in 2024 een nieuwe Nota Grondbeleid 2024 vastgesteld.

Regionaal beleid

Op 10 november 2020 heeft het college het *Convenant: Regionale samenwerkingsafspraken woningbouw van de Kop van Noord-Holland 2020-2030* (KWK) vastgesteld. De gemeenten Hollands Kroon, Den Helder, Schagen en Texel en de provincie Noord-Holland hebben dit programma met elkaar opgesteld. De regiogemeenten stemmen af over aantallen woningen en kwaliteitseisen in het woningbouwprogramma. Hierin is het bouwprogramma in de Kop van Noord-Holland tot 2030 vastgelegd. Het convenant zorgt voor evenwicht tussen kwantiteit en kwaliteit in de woningvoorraad. In het convenant zijn ook samenwerkingsafspraken vastgelegd. Met de introductie van de werkwijze van adaptief programmeren wordt gewerkt aan een optimale balans tussen vraag- en aanbod van woningen. Deze werkwijze biedt ruimte voor de ambities van de regio en de mogelijkheid om flexibel in te spelen op actuele ontwikkelingen. Door middel van monitoring kan het programma tijdig worden bijgesteld, zodat er continu gewerkt wordt aan de juiste hoeveelheid woningbouwplannen in de Kop van Noord-Holland. Partijen hebben ook een *Woonakkoord: Regionaal woonakkoord Kop van Noord-Holland 2022-2026* vastgesteld op 8 maart 2022 waarin ambities en samenwerkingsafspraken verder zijn uitgewerkt.

Gemeentelijk beleid

In december 2020 heeft de raad de Woonvisie Hollands Kroon vastgesteld. In deze woonvisie wil de gemeente meer sturen op doelgroepen en daarmee meer regie krijgen in het type woningen dat gebouwd gaat worden. Dat is een koerswijziging ten opzichte van de vorige woonvisie, waarbij eigenlijk alles aan de markt werd overgelaten. Er wordt nu focus gelegd op drie uitgangspunten. Er is focus op bouwen, focus op jongeren en starters, en focus op ouderen. Allereerst moeten er de komende jaren veel woningen gebouwd worden om te voldoen aan de hoge vraag. Verder wordt er bij woningbouwplannen vooral gekeken naar woningen voor jongeren en starters aan de ene kant, en woningen voor ouderen aan de andere kant. Voor deze doelgroepen is momenteel een tekort aan (geschikte) woningen.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Net zoals bij de Nota Grondbeleid is er vorig jaar, naar aanleiding van het woonbehoefteonderzoek, ook gestart met het opstellen van een nieuwe Woonvisie. Ook deze ligt klaar voor beoordeling en besluitvorming bij de gemeenteraad. De verwachting is dat deze nieuwe Woonvisie tezamen met de Nota Grondbeleid 2024 wordt vastgesteld in de tweede helft van 2024. In de nieuwe Woonvisie wordt meer regie genomen door de gemeente. Denk daarbij aan gebiedsontwikkelingen; waar vinden deze plaats? Maar ook op programmaniveau; wat wordt er gerealiseerd? Daarnaast is een speerpunt van de nieuwe Woonvisie de betaalbaarheid van woningen. De Woonvisie dient als nieuwe leidraad voor toekomstige ontwikkelingen en het eventueel openen van nieuwe grondexploitaties.

Beleidsdoel

Wat willen we bereiken?	
De exploitatieresultaten van de gemeentelijke grondexploitaties vanaf 2016 minimaal kostenneutraal te houden/te maken	
Geplande activiteiten 2023	**Wat hebben we bereikt**
• Alle gemeentelijke grondexploitaties doorlichten en herijken • Opstellen Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) • Voor zover van toepassing afwaarderen van voorraden grond • Indien van toepassing het treffen van een voorziening voor verliesgevende exploitaties • Onderhandelen met private partijen over verkoop van ontwikkellocaties • Geen nieuwe gronden verwerven wanneer de markt het op kan pakken.	• Alle gemeentelijke grondexploitaties zijn doorgelicht. • Er is een MPG 2023 opgesteld en in juni 2023 vastgesteld door de raad. • Niet van toepassing in 2023. • De voorziening voor de verliesgevende grondexploitatie Lelypark is iets verhoogd en er is al eerder een voorziening getroffen voor de grondexploitatie Robbenplaat. • De woningbouwgrond in Kreileroord (voor realisatie van 6 woningen) is overgedragen aan een ontwikkelaar. Ook is fase 2 van woonwijk 't Veld Noord bij de notaris overgedragen. Samen met fase 3 worden hier uiteindelijk nog 305 woningen gerealiseerd. • Er zijn in 2023 geen nieuwe gronden verworven.

Wat gaat het kosten?

Het grondbeleid kan een grote financiële impact hebben. De eventuele baten, maar vooral ook de financiële risico's zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente. Dat zal de komende jaren voor Hollands Kroon niet anders zijn. Hierna is een overzicht opgenomen van de grondexploitaties met daarin de boekwaarde en de te realiseren kosten en opbrengsten. Dit overzicht is een samenvatting uit de veel uitgebreidere Meerjarenprognose Grondexploitaties 2024, waarin dieper op de verschillende grondexploitaties in wordt gegaan.

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Bouwgronden In Exploitatie

	Boekwaarde 01-01-2024	Nog te realiseren opbrengsten (incl. rente)	Nog te maken kosten (incl. rente)	Einddatum exploitatie	Resultaat op eindewaarde	Netto Contante Waarde per 01-01-2023	Genomen winst *(1)* of tussentijdse voorziening *(2)*
Den Oever Zuid II	-202.000	504.592	-235.313	31-12-2026	67.278	63.398	81.228 *(1)*
Industrieweg	601.364	9.141	-87.112	31-12-2024	523.393	513.130	457.776 *(1)*
Hoornseweg	-384.418	1.390.810	-521.145	31-12-2034	485.247	390.266	230.379 *(1)*
Robbenplaat	-3.514.857	4.561.621	-1.973.558	31-12-2031	-926.795	-791.010	920.000 *(2)*
Dentele	62.409	949	-28.180	31-12-2024	35.177	34.487	
Lelypark	-828.843	3.654.571	-4.431.130	31-12-2028	-1.605.402	-1.454.062	1.650.000 *(2)*
TOTAAL	-4.266.345	10.121.684	-7.276.438	-	-1.426.102	-1.243.791	-

Bij bedrijventerrein Robbenplaat is een voorziening getroffen van € 920.000,-. Dit bedrag is vrijgemaakt en staat als voorziening apart in de boeken om de (verwachte) negatieve eindwaarde van dit complex op te vangen. Ook voor de grondexploitatie Lelypark is een voorziening getroffen. Het gaat hier om een bedrag van € 1.650.000,-. Doordat dit woningbouwplan veel sociale huurwoningen telt en een lage woningdichtheid is de eindwaarde negatief en staat de getroffen voorziening – die nodig is om deze negatieve eindwaarde op te vangen – op de aparte plek gereserveerd voor deze grondexploitatie.

Bij de lopende grexen heeft voor bedrijventerrein Industrieweg in 2015 en 2023 een winstneming plaatsgevonden. De netto contante waarde toont een ruime winst en een groot deel van deze winst was al behaald (waardoor ook de boekwaarde al positief was), zodat € 457.776,- aan winst is genomen. Dit bedrag is van de grondexploitatie afgeboekt en in de reserve ‘Risico bouwgronden’ gestort. Bij de herziening van vorig jaar bleek dat er ook voor de grondexploitaties Den Oever Zuid II en Hoornseweg een tussentijdse winstneming plaats kon vinden. Het gaat hier om bedragen van respectievelijk € 81.228,- en € 230.379,- en deze winstnemingen zijn tevens toegevoegd aan de reserve ‘Risico bouwgronden’.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

De reserve ‘Risico bouwgronden’ is speciaal voor de grondexploitaties bedoeld en is voornamelijk opgebouwd uit de winst van (eerder afgesloten) grondexploitaties. Deze reserve heeft, na de onttrekkingen en toevoegingen die vanuit deze herziening van de grondexploitaties zijn gedaan, op dit moment een omvang van € 3.184.543,- positief en is bedoeld om eventuele toekomstige tegenvallers op te vangen.

Ontwikkeling en uitvoering door derden

Er worden door private ondernemers diverse woningbouwlocaties ontwikkeld. De gemeente heeft voor deze locaties een faciliterende rol.

Financiële positie

In de Nota Grondbeleid is beschreven dat de raad jaarlijks inzicht krijgt in de financiële positie van de gemeentelijke grondexploitaties. Dit gebeurt door het aanbieden van een Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) in mei of juni van ieder jaar.

Winstneming

De tussentijdse winstneming op bouwgronden in exploitatie is gebaseerd op de PoC-methode (Percentage of Completion) zoals voorgeschreven in de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019). Bij de lopende grondexploitaties is in 2015 en 2023 tussentijdse winst genomen bij de grondexploitatie Industrieweg. Het ging om een bedrag van in totaal € 457.776,-. In 2022 is winst genomen bij de grondexploitaties Den Oever Zuid II (€ 81.228,-) en Hoornseweg (€ 230.379,-). Deze bedragen zijn gestort in de reserve ‘Risico bouwgronden’.

Afgesloten grondexploitaties

In 2017 waren alle kosten gemaakt en alle opbrengsten ontvangen bij de grondexploitatie Parklaan in Hippolytushoef. Hierdoor kon deze grondexploitatie bij de Meerjarenprognose Grondexploitaties 2018 worden afgesloten. De grondexploitatie eindigde met een positief saldo van € 116.224,-. Dit bedrag is gestort in de reserve ‘Risico bouwgronden’. In de MPG 2021 is de grondexploitatie Elshof-Zuid in Anna Paulowna afgesloten. Voor deze ontwikkellocatie achter MFA De Ontmoeting is in 2016 met BPD Ontwikkeling een overeenkomst gesloten voor een gefaseerde afname van het gehele gebied. Omdat alle werkzaamheden voor de gemeente zijn afgerond en de grond is verkocht bedraagt de eindwaarde € 20.322,- positief en is deze winst gestort in de reserve ‘Risico bouwgronden’.

Risico’s

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Aan de gemeentelijke grondexploitaties zijn risico's verbonden. Door de economische ontwikkelingen bestaat het risico dat de exploitatie resultaten lager uitvallen dan de prognoses. In de grondexploitaties zitten overigens wel enkele procenten onvoorzien afhankelijk van de kostensoorten. Met name looptijdrisico's (het duurt langer voordat opbrengsten worden gerealiseerd waardoor rentekosten op al gedane uitgaven hoger worden dan ingerekend), calculatierisico's (de werkelijke kosten en opbrengsten zullen hoger respectievelijk lager zijn dan de ingerekende kosten en opbrengsten) en afzetrisico's spelen parten in de grondexploitaties. Afhankelijk van de fase waarin een exploitatie zich bevindt, zijn de bovengenoemde risico's groter of kleiner. De risico's nemen af naar mate de uitvoering van de projecten vordert.

De stand van de reserve 'Risico bouwgronden' per 31 december 2023 is € 3.184.543,-. Dit bedrag kan gebruikt worden om de mogelijke negatieve resultaten van de grondexploitaties te dekken.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 5. Kapitaalgoederen

In de openbare ruimte van Hollands Kroon vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig zoals riolering, infrastructuur, verlichting, bruggen, openbaar groen en gebouwen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan zijn bepalend voor het aanzien van onze gemeente en uiteraard voor de benodigde structurele, jaarlijkse lasten. Het integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2025 vormt de basis voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Eventuele financiële gevolgen worden in de beleidscyclus meegenomen. De raad kan dan een integrale afweging maken tussen de verschillende programma's en de bijbehorende effecten en doelstellingen.

Trends & ontwikkelingen

- Klimaatadaptatie
- Risico gestuurd beheer en onderhoud op basis van inspecties
- Toename vervangingsinvesteringen t.g.v. einde levensduur
- BENG (bijna energie neutraal) is vanaf januari 2021 de nieuwe standaard om energieneutraliteit te meten van een gebouw. Met het RV van 2 november 2021 *energieneutraal maken gemeentelijke gebouwen* is hier mee gestart.

Riolering

De investeringen worden opgenomen in het meerjareninvesteringsplan. Deze wordt periodiek geactualiseerd op basis van:

- Rioolinspecties en beoordelingen;
- Ontwikkelingen die geïnitieerd worden door derden (projectontwikkelaars / woningbouwcorporaties);
- Kwaliteit wegen (werk met werk maken).

Deze ontwikkelingen worden meegenomen bij het opstellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). In 2022 is het GRP 2023 – 2028 vastgesteld. In het GRP zijn, in samenwerking met de regiogemeenten, actuele thema's als klimaat en waterproblemen uitgewerkt. Op basis van de meest actuele kwaliteitsgegevens is in het GRP een strategisch investeringsprogramma opgenomen en is een kostendekkend riooltarief berekend. Rioolvervangingen in de periode 2023 – 2028 zijn opgenomen in de meerjarenplanning.

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Openbare Verlichting

In 2023 zijn circa 120 lichtmasten en 600 armaturen vervangen. Zoals beschreven in het IBP en in het beleidsplan openbare verlichting (2016-2025) moesten er in de periode tot 2025 circa 800 lichtmasten en 4.000 armaturen worden vervangen. Met de uitgevoerde vervangingen liggen we goed op schema. Alleen in straten waar binnen enkele jaren een herinrichting komt staan soms nog lichtmasten die normaal gesproken al vervangen zouden zijn.

Infrastructuur

In 2023 is, veelal op basis van meldingen van bewoners, het nodige aan klein onderhoud uitgevoerd. Hierbij ging het om kleine reparaties met oppervlaktes tot 100m2. Daarnaast is aan 3,7 % van het areaal verhardingen levensduur verlengend onderhoud of een herinrichting uitgevoerd.
Als gevolg van diverse ontwikkelingen en/of externe projecten is bij een aantal wegen de levensduur verlengende maatregel aan de infrastructuur een aantal jaren uitgesteld. Dit om te voorkomen dat werkzaamheden dubbel uitgevoerd moeten worden. De betreffende wegen worden in de komende jaren weer in goede toestand gebracht.

Openbaar Groen

In 2023 is het groenonderhoud uitgevoerd op het afgesproken kwaliteitsniveau zoals opgenomen in het integraal beheerplan openbare ruimte. Verder zijn er in totaal 491 bomen geplant en ongeveer 3.300 bomen gesnoeid.

Water

Het reguliere onderhoud (uitmaaien sloten etc.) is uitgevoerd volgens de eisen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). In het buitengebied van Niedorp zijn een groot aantal sloten (ca. 33 km.) op diepte gebracht, conform het meerjarenonderhoudsplan baggeren. In 2023 zijn ook de wegsloten in het oostelijk deel van de Wieringermeer onderzocht. Deze worden in 2024, waar nodig, op diepte gebracht. In 2023 zijn 3 beschoeiingsprojecten voorbereid, namelijk Winkel, Anna Paulowna en Ewijcksluis (damwand). Deze worden in 2024 uitgevoerd.

Begraafplaatsen

Het reguliere onderhoud van de begraafplaatsen is uitgevoerd volgens het afgesproken kwaliteitsniveau. De begraafplaatsen in Barsinghorn, Kolhorn en Zandburen zijn voorzien van een nieuwe laag halfverharding en op Stroe is een 2e urnentuin gerealiseerd. In 2023 is tevens een onderzoek naar de toekomst van de begraafplaatsen uitgevoerd. Een aantal punten uit dit onderzoek zal in 2024 worden opgepakt.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Speeltoestellen en terreinmeubilair

Het reguliere onderhoud van de speeltoestellen en terreinmeubilair is volgens de wettelijke eisen uitgevoerd. In 2023 zijn 3 speelplekken gerenoveerd, bij de Marnixschool in 't Veld, bij de Weel / Banbroek in Hippolytushoef en bij de Bark in Wieringerwerf (deze wordt begin januari 2024 afgerond). Daarnaast is er een nieuwe pumptrack in park de Meet in Nieuwe Niedorp aangelegd en zijn er ongeveer 50 nieuwe hondenpoepbakken in Hollands Kroon bijgeplaatst.

Civiele Kunstwerken

De reparatie en conservering van de bruggen vindt plaats op basis van de uitkomsten van een instandhoudingsinspectie. Maaien en schoonmaken zijn jaarlijks terugkerende werkzaamheden.

Havens

Voor de werkhaven Den Oever zijn alle geplande projecten in de haven, op het vervangen van 2 golfbrekers na, gereed. Voor de Oude Zeug is de toekomst ongewis en is er derhalve weinig onderhoud gedaan. Het beheer en (klein) onderhoud van de vier recreatiehavens (Kolhorn, Middenmeer, De Rijd, Haukeshaven) is ondergebracht bij derden.

Gebouwen

In 2023 is het meerjarenonderhoudsplan verder uitgevoerd, nadat hier in 2020 een start mee gemaakt is. Daarnaast wordt in 2023 gestart met het energieneutraal maken van 15 gemeentelijke gebouwen. Dit project loopt tot en met 2031 conform raadsvoorstel.

Onderdeel	Vastgestelde beleidskaders	Vastgesteld kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen	Begroot 2023 conform plannen / investeringen	Begroot 2023 Jaar Lasten	Werkelijk Investering	Werkelijk Jaarlast	Achterstallig onderhoud?
Riolering	Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 (PSWR)	PSWR	MJP 5 jaar	4.000.000	1.316.000	7.703.000	1.356.243	Nee, slechte riolen zijn en worden in de

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Onderdeel	Vastgestelde beleidskaders	Vastgesteld kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen	Begroot 2023 conform plannen / investeringen	Begroot 2023 Jaar Lasten	Werkelijk Investering	Werkelijk Jaarlast	Achterstallig onderhoud?
								meerjarenplanning opgenomen.
Openbare verlichting	IBP/beheerplan OV 2015-2025	IBP/beheerplan OV 2015-2025	IBP/beheerplan OV 2015-2025	170.000	327.416	228.000	421.726	Nee
Infrastructuur	IBP	IBP	IBP/MJP 5 jaar	6.000.000	1.461.851	9.169.000	1.627.638	Uitgesteld onderhoud van bepaalde wegen ivm toekomstige / lopende projecten
Groen	IBP	IBP	IBP	n.v.t.	3.309.804	NVT	3.688.046	Onveilige situaties worden direct opgepakt.
Water / Beschoeiingen	IBP/ Baggerplan	IBP/ baggerplan	IBP/ Baggerplan (tot 2025)	400.000	600.512	346.000	647.786	Nee
Spelen en terreinmeubilair	IBP	IBP	IBP	100.000	120.000	115.000	240.623	Nee
Civieltechnische Kunstwerken	IBP	IBP	IBP/MJP 2022	1.600.000	411.000	97.000	570.249	Nee
Begraafplaatsen	IBP	IBP	IBP	n.v.t.	306.000	NVT	422.895	Nee
Gebouwen				2.575.000	1.058.000	1.116.000	1.256.160	Onveilige situaties worden direct opgepakt.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Onderdeel	Vastgestelde beleidskaders	Vastgesteld kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen	Begroot 2023 conform plannen / investeringen	Begroot 2023 Jaar Lasten	Werkelijk Investering	Werkelijk Jaarlast	Achterstallig onderhoud?
Havens	IBP	IBP	IBP	n.v.t.	35.784	81.000	472.574	Nee

Verantwoording InvesteringsAgenda 2023

Algemeen

In 2023 is er voor 28,3 mln geïnvesteerd waar in de begroting 2023 rekening is gehouden met een investeringvolume van 36,3 mln. Bij het opnemen van de projecten in de begroting zijn de bedragen niet altijd gefaseerd / gepland over meerdere jaren. Dit veroorzaakt dat het beeld in de vergelijking begroot versus werkelijk niet altijd opgaat. In de fin verordening, artikel 12.3, is benoemd dat dit begrotingstechnisch ook kan voorkomen. Een project start in de praktijk soms later of loopt over meerdere jaren heen. Dit is duidelijk zichtbaar bij de onderwijsinvestering. Hier stond oa voor Campus de Terp 10,4 mln begroot, er is ruim 7 mln geïnvesteerd in 2023 echter het werk is nog niet af en loopt door in 2024.

In 2023 is er voor 1,4 mln aan Directe- en Indirecte kosten toegerekend aan de investeringen.

	Werkelijke	InvesteringsAgenda			
Beleidsveld	investering 2023	2023	2024	2025	2026
Bedrijfsmiddelen	187	2.675	4.510	1.498	504
IHP Onderwijshuisvesting	7.739	13.901	1.917	0	400
Openbare ruimte	11.568	12.517	25.346	12.220	11.720
Openbare ruimte Riolering	7.703	4.000	3.500	3.500	3.500
Veiligheid	987	3.160			
Overig	99	350	850	0	0

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Totaal	28.283	36.603	36.123	17.218	16.124

Bedrijfsmiddelen

In het beleidsveld bedrijfsmiddelen is in 2023 een start gemaakt met het duurzaam (Energieneutraal) maken van de bedrijfsgebouwen. Dit project loopt over meerdere jaren heen, aanvankelijk was de verwachting dat dit in 2023 al meer vorm zou krijgen echter heeft de voorbereiding meer tijd gevraagd. In 2024 en verder krijgt het project vervolg en wordt de planning over de jaren heen geactualiseerd.

IHP Onderwijshuisvesting

Campus de Terp. In 2023 hebben we voor 7,8 mln geïnvesteerd op de totale begroting van 10,4 mln. Na de sloop van het oude buitenbad De Terp en de nodige grondwerkzaamheden, kon begin 2023 de daadwerkelijke bouw van start gaan. Stap voor stap. In februari 2023 ging de eerste paal van het sportgebouw de grond in. Begin maart 2023 werd de eerste paal geslagen van het kindcentrum. Wanneer alles volgens planning verloopt, worden de gebouwen in het voorjaar van 2024 opgeleverd. De aanleg van het campusterrein loopt gelijk op met deze ontwikkeling. Daarnaast stond er op de planning om de Gymzalen avontuur en tweewegen te vervangen. Dit is in de begroting 2024 verplaatst naar 2027.

Openbare Ruimte

Binnen het beleidsveld Openbare Ruimte zijn de investeringen in de infrastructuur de wegen, verlichting, waterhuishouding en bruggen verantwoord. (Per onderdeel wordt er gewerkt met investeringsplafonds). Er is voor ruim 11 mln geïnvesteerd waarvan veel projecten die in de voorgaande jaren zijn voorbereid dit jaar zijn uitgevoerd. Projecten vinden meestal over meerdere jaarschijven heen plaats. In de hier voorgaande jaren zijn er projecten uitgesteld welke nu in uitvoering zijn gekomen wat een ‘boeggolf’ nu aan uitvoering van projecten teweeg brengt. De projecten hier staan vaak in directe relatie met de vervanging van de Riolering aangezien dat eerst wordt uitgevoerd opgevolgd door de (her) inrichting van de infrastructuur. Er vindt dus veel zichtbaar werk plaats aan de openbare ruimte in de gemeente.

Openbare Ruimte Riolering

Binnen het beleidsveld Openbare Ruimte Riolering zijn de investeringen in het Riool verantwoord. Er is voor ruim 7,7 mln geïnvesteerd waarvan er veel projecten die in de voorgaande jaren zijn voorbereid dit jaar zijn uitgevoerd. In het GRP 2024-2028 wordt gerekend met een zekere omvang van de investeringen en de kapitaallasten die hier bij horen. In het ‘systeem’ van het GRP is een voorziening opgebouwd om de schommeling van (investeringsuitgaven) te ondervangen.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Veiligheid

Binnen het beleidsveld Veiligheid zijn de investeringen in brandbeveiliging verantwoord. Het gaat om de aankoop van de brandweerkazerne in Den Oever en daarnaast de nieuwbouw van de brandweerkazerne Middenmeer.

De InvesteringsAgenda

In 2024 en verder wordt de informatieverstrekking, de besluitvorming hierover steeds verder doorontwikkeld. Of de informatie in de paragraaf Kapitaalgoederen blijft terugkomen of een eigen hoofdstuk krijgt zal dan ook meer duidelijk worden.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 6. Verbonden partijen

Opmerkingen: Sommige verbonden partijen hebben niet genoeg weerstandsvermogen om klappen op te vangen. Hiervoor zijn dan de deelnemende partijen verantwoordelijk. Dit levert een risicopost op waarvoor we een analyse met beheersmaatregelen moeten opnemen.

Definitie verbonden partij

Een verbonden partij is een rechtspersoon waar de gemeente een bestuurlijk én financieel belang in heeft. Met bestuurlijk belang bedoelen we dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur van een rechtspersoon of stemrecht heeft. De burgemeester, een wethouder, raadslid of ambtenaar vervult dan namens de gemeente één of meer van de volgende functies bij die rechtspersoon:

- lid van het Algemeen Bestuur;
- lid van het Dagelijks Bestuur;
- voorzitter;
- secretaris;
- penningmeester.

De gemeente heeft een financieel belang als de middelen die ze ter beschikking stelt, verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Als een gemeentelijke taak wordt uitgevoerd door een verbonden partij, dan blijft de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen van de programma's.

Beleidskaders

Op grond van het BBV en de Financiële verordening (op basis van artikel 212 Gemeentewet) worden beheersmatige aspecten in paragrafen van de begroting behandeld. Een onderdeel hiervan is de paragraaf Verbonden partijen.

Het bestuurlijke en financiële risico van verbonden partijen

De risico's, die kleven aan een verbonden partij, zijn onder te verdelen in bestuurlijke en financiële risico's. Het bestuurlijke risico bestaat uit het verder op afstand staan van de gemeente door de overdracht van de taken aan de verbonden partij en de 'dubbele petten rol' van de gemeentelijke vertegenwoordiger in het bestuur van een verbonden partij. Door het op afstand staan van de gemeente zijn de informatievoorziening en de beïnvloedingsmogelijkheden voor het gemeentebestuur minder vanzelfsprekend dan bij de eigen gemeentelijke organisatie. De gemeente moet dus meer moeite doen om zijn rol als klant/opdrachtgever waar te maken. Tegelijkertijd is

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

zij als bestuurder/eigenaar wel medeverantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de verbonden partij. Een gemeenschappelijke regeling, waarbij de gemeente alleen in het Algemeen Bestuur is vertegenwoordigd en niet in het Dagelijks Bestuur, zet de gemeenschappelijke regeling dus meer op afstand. De directe bestuurlijke invloed vermindert. De maximale participatie in het bestuur van zo'n verbonden partij maakt die afstand kleiner. Die bestuurlijke bemoeienis heeft ook een keerzijde. Namelijk als de belangen van de verbonden partij niet overeenkomen met de belangen van de gemeente. Het bestuurslid wordt geacht zowel de belangen van de verbonden partij als de belangen van de gemeente die hij vertegenwoordigt te behartigen (de dubbele pet). Dat kan de bestuurder in een moeilijke situatie brengen. Integriteit en transparantie binnen de bestuurlijke rollen en verantwoordelijkheden zijn dan ook van groot belang. De gemeente stelt financiële middelen ter beschikking aan verbonden partijen om de overeengekomen maatschappelijke taken voor de deelnemers uit te voeren.

Als die taak niet naar behoren wordt uitgevoerd, dan heeft de gemeente (een deel van) haar middelen ondoelmatig uitgegeven. Als het gaat om gemeenschappelijke regelingen staat de gemeente samen met de andere deelnemers garant voor eventuele tekorten. Bij vennootschappen draagt de gemeente het risico over het geïnvesteerde kapitaal en het mislopen van eventuele dividendopbrengsten. Een deelneming die ophoudt te bestaan, resulteert in een eenmalige afboeking van de restant boekwaarde van die deelneming ten laste van de algemene reserve. Omdat de gemeente haar deelnemingen op grond van het BBV moet waarderen tegen verkrijgingsprijs, is de boekwaarde van bijvoorbeeld de aandelen veel lager dan de actuele waarde. Het echte risico zit hem dan ook niet zo zeer in de eenmalige afwaardering van de boekwaarde, maar veel meer in het mislopen van de dividendopbrengsten. Zeker als met deze dividendopbrengsten structureel rekening wordt gehouden in de exploitatie van de begroting. Een structureel lagere of zelfs wegvallende dividendopbrengst leidt dan tot een structureel tekort in de begroting.

Stuur- en beheerinstrumentarium

In 2013 heeft de raad de Nota verbonden partijen vastgesteld. Hierin staan de kaders over de wijze waarop we als bestuur grip houden op onze verbonden partijen. Deze uitgangspunten zijn daarmee een noodzakelijk onderdeel van het stuur- en beheerinstrumentarium van de gemeente. In deze nota is onder meer aan de orde:

- Het besliskader;
- De rolverdeling raad/college;
- Beheer en toezicht;
- Risico's en risicomanagement.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Financiële bijdrage aan de verbonden partijen

Op de volgende pagina's is een overzicht opgenomen van de belangrijkste financiële bijdragen aan de verschillende verbonden partijen. In totaal verstrekken wij ruim 13 miljoen euro aan verbonden partijen. Hiervan gaat het overgrote deel naar de Veiligheidsregio, de GR Gesubsidieerde Arbeid (Pro bedrijven) en de GGD Hollands Noorden.

Bedragen x € 1.000

Naam	Bijdrage 2024	Bijdrage 2023	Bijdrage 2022	Bijdrage 2021	Programma
GR Gesubsidieerde Arbeid	4.287	4.215	4.002	3.724	Vitaliteit
GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	3.580	3.878	3.645	3.607	Leefbaarheid
GR GGD Hollands Noorden	3.202	2.890	2.849	2.533	Vitaliteit
GR Omgevingsdienst (voorheen RUD) NHN	2.044	1.747	1.733	1.757	Leefbaarheid
GR Regionaal Archief Alkmaar	263	232	226	222	Dienstverlening
Totaal	13.376	12.962	12.455	11.843	

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Publiekrechtelijke deelnemingen

<table>
<tr><td>1.</td><td>Verbonden Partij</td><td>GR Gesubsidieerd Arbeid gevestigd in Schagen</td></tr>
<tr><td></td><td>Bestuurlijk belang</td><td>Deelnemers zijn de gemeenten Hollands Kroon, Den Helder en Schagen. Hollands Kroon is in het Dagelijks en Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de wethouder Sociaal Domein.</td></tr>
<tr><td></td><td>Financieel belang</td><td>
<table>
<tr><th>Resultaat 2023</th><th>Eigen vermogen 01-01-2023</th><th>Eigen vermogen 31-12-2023</th><th>Vreemd vermogen 01-01-2023</th><th>Vreemd vermogen 31-12-2023</th></tr>
<tr><td>0</td><td>50</td><td>50</td><td>3.339</td><td>3.037</td></tr>
</table>
Bedragen * € 1.000
Op basis van de begroting van de GRGA geldt voor Hollands Kroon komend jaar een bijdrage van € 4.287.000, -.</td></tr>
<tr><td></td><td>Doelstellingen</td><td>De GRGA is een samenwerking van de 3 gemeenten ter uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening, de regeling Beschut Werk en de voorziening Duurzaam aan het werk met Loonkostensubsidie.</td></tr>
<tr><td></td><td>Beleidsvoornemens, veranderingen</td><td>De begroting 2024 kenmerkt zich door de volgende speerpunten:
Realisatie van banen van de voormalige doelgroep WSW;
Waaronder ook realisatie van banen via de regeling Begeleid Werken;
Mogelijk maken van banen voor mensen in de regeling Beschut Werken;
Realiseren van uitstroom naar activiteiten en banen bij reguliere werkgevers;
Realiseren van banen door de regeling duurzaam aan het werk met loonkostensubsidie.</td></tr>
<tr><td></td><td>Risico’s</td><td>In de begroting van GRGA, onderdeel risicoparagraaf worden een aantal risico's uitvoeriger toegelicht.
Hier enkele van de grootste risico's:
Doorontwikkelen regelingen Participatiewet, nieuwe regelingen
Uitstroomvolume Wsw en mogelijke gevolgen voor budgetten
Consequenties wijzigingen wetgeving
Risico van niet compensabele salarisverhogingen en – kosten
Project met de Marine</td></tr>
</table>

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		De GR houdt in opdracht van gemeenten aan de andere kant geen weerstandsvermogen aan, ter dekking van eventuele afwending van een zich materialiserend financieel risico. Risico's die zich (financieel) materialiseren en waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, zullen moeten worden gedekt door een beroep te doen op deelnemende gemeenten.

2.	Verbonden Partij	GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord gevestigd in Alkmaar
	Bestuurlijk belang	In deze GR nemen 16 gemeenten in Noord-Holland Noord deel. Hollands Kroon is door de burgemeester vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur.
	Financieel belang	

Resultaat 2023	Eigen vermogen 01-01-2023	Eigen vermogen 31-12-2023	Vreemd vermogen 01-01-2023	Vreemd vermogen 31-12-2023
0	5.890	5.900	47.176	47.607

*Bedragen * € 1.000*

Op basis van de begroting van de GR Veiligheidsregio NHN geldt voor Hollands Kroon komend jaar een bijdrage van € 3.579.771, -.

	Doelstellingen	Hoofddoelstelling is het verkleinen van risico's en beperken van leed en schade bij incidenten. Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, voor de veiligheid van de bevolking.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord staat voor het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids)schade bij incidenten. Dit wordt gedaan door het bieden van adequate hulp en intensief samenwerken met andere partijen die betrokken zijn bij veiligheid en hulpverlening. Inwoners en bedrijven worden gestimuleerd tot zelfredzaamheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Belangrijke thema's zijn Zorg en Veiligheid, Veilig Leven, Brandweer 360, omgevingswet en oriëntatie op nieuwe crisistypen (cyber, klimaat, extreem geweld).
	Risico's	In samenwerking met de betrokken gemeenten is een regionaal risicoprofiel opgesteld. De grootste zijn: – Uitval vitale voorzieningen – Extreem geweld – Extreem weer – Verstoring zorgcontinuïteit – Brand

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		– Overstroming Op basis van de uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen is een beperkte algemene reserve toegestaan. Als richtlijn geldt maximaal 2,5% van de exploitatielasten. Dit komt op basis van de jaarstukken 2022 neer op een bedrag van € 1.795.000, - Feitelijk vormen de 16 deelnemende gemeenten de weerstandscapaciteit.

3.	Verbonden Partij	GR GGD Hollands Noorden gevestigd in Alkmaar
	Bestuurlijk belang	In deze gemeenschappelijke regeling participeren 16 gemeenten in Noord-Holland. Hollands Kroon is in het Dagelijks en Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de wethouder Sociaal Domein.
	Financieel belang	

Resultaat 2023	Eigen vermogen 01-01-2023	Eigen vermogen 31-12-2023	Vreemd vermogen 01-01-2023	Vreemd vermogen 31-12-2023
180	-1.954	1.276	25.057	25.057

*Bedragen * € 1.000*

Op basis van de begroting van de GR GGD HN geldt voor Hollands Kroon komend jaar een bijdrage van € 3.202.000, -.

	Doelstelling	Doel van de samenwerking is het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, voor de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord-Holland Noord. De GGD bevordert individueel en collectief gezond gedrag en is samen met andere spelers in de gezondheidszorg een partner in het preventief beleid van de gemeenten.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	De GGD stelt de volgende speerpunten voor: • Doorontwikkeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) • Proactief inzetten op preventie en bestrijding van (nieuwe) infectieziekten • Informatiebeveiliging en privacy De volgende (maatschappelijke) ontwikkelingen zullen de komende jaren relevant blijven voor de taken en diensten die door de GGD worden uitgevoerd:

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		1. Samenwerking (met onder andere ketenpartners sociaal domein, onderwijs, regionale zorgnetwerk ABR, GGD'en en Veiligheidsregio). 2. Aansluiting bij en implementatie van landelijke ontwikkelingen (onder andere versterking van de publieke gezondheid). 3. Omgevingswet: In 2024 moeten alle gemeenten hun Omgevingsvisie gereed hebben. De GGD verwacht daarom in 2023 nog meer dan nu betrokken te zijn bij de totstandkoming van nieuwe omgevingsvisies en herzieningen van bestaande visies. Daarnaast zullen gemeenten volop bezig zijn met de Omgevingsplannen en met vergunningverlening via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
	Risico's	In de begroting van de GGD worden een aantal risico's benoemd. De grootste zijn: • Kostenstijgingen • Ziekteverzuim JGZ • Hogere instroom Veilig Thuis • Informatiebeveiliging en privacybescherming • Doorontwikkeling JGZ 2019-2023 Bij GGD HN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. De algemene reserve is ultimo 2024 begroot op € 1.035.000, - en groot genoeg om alle begrotingsrisico's in 2024 op te vangen.

4.	Verbonden Partij	GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord gevestigd in Hoorn
	Bestuurlijk belang	In deze gemeenschappelijke regeling participeren 17 partijen (16 gemeenten en de provincie Noord-Holland). Hollands Kroon is in het Dagelijks en Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de wethouder Financien.
	Financieel belang	

Resultaat 2023	Eigen vermogen 01-01-2023	Eigen vermogen 31-12-2023	Vreemd vermogen 01-01-2023	Vreemd vermogen 31-12-2023
0	4.855	4.855	5.481	5.398

*Bedragen * € 1.000*

Op basis de begroting van de GR Omgevingsdienst NHN geldt voor Hollands Kroon komend jaar een bijdrage van € 2.044.000, -.

	Doelstelling	De OD NHN heeft als doel de huidige en toekomstige leef- en werkomgeving van inwoners in Noord-Holland Noord schoner, duurzamer en veiliger te maken.

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

	Beleidsvoornemens, veranderingen	• Door adequate, professionele en transparante vergunningverlening, advisering, toezicht en handhaving zorgen voor een schone, veilige, gezonde en duurzame leefomgeving • Actief bijdragen aan maatschappelijke vraagstukken rondom de fysieke leefomgeving • Het voorkomen van bodem- en grondwaterverontreinigingen en het saneren en/of beheren van de verontreinigde ondergrond • Inbreng van specialistische expertise in omgevingsplannen, vergunningverlenings- en toezicht/handhavingstrajecten met het oog op kwaliteit, duurzaamheid, veiligheid, circulariteit en integraliteit.
	Risico's	In de begroting van de Omgevingsdienst worden een aantal risico's benoemd. De grootste zijn: • Datalek van geregistreerde gegevens • Claims • Aanbestedingsrisico's • Projecten ten laste van het rekeningresultaat • Implementatie Omgevingswet Op dit moment is er onvoldoende dekking voor de benodigde weerstandscapaciteit. De deelnemende gemeenten staan garant dat de OD NHN over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen tegenover derden te kunnen voldoen.

5.	Verbonden Partij	GR Regionaal Archief Alkmaar
	Bestuurlijk belang	In deze gemeenschappelijke regeling participeren 9 gemeenten in Noord-Holland. Hollands Kroon is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de burgemeester.
	Financieel belang	

Resultaat 2023	Eigen vermogen 01-01-2023	Eigen vermogen 31-12-2023	Vreemd vermogen 01-01-2023	Vreemd vermogen 31-12-2023
0	392	392	941	941

*Bedragen * € 1.000*

Op basis van de begroting van de GR Regionaal Archief geldt voor Hollands Kroon komend jaar een bijdrage van € 262.962, -.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

	Doelstelling	Het RHCA voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995: Toezicht op de nog niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overdragen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze archieven kan raadplegen.
	Beleidsvoornemens, veranderingen	De belangrijkste tactische doelstelling is dat de integriteit, authenticiteit, bruikbaarheid en representativiteit van de collectie tot in lengte van jaren gegarandeerd moeten zijn. De collectie van het Regionaal Archief is een publiek goed. Iedereen moet daar zijn voordeel mee kunnen doen. Van de bestuurders en ambtenaren tot de inwoners. Van onderzoekers tot ontwikkelaars van digitale datatoepassingen.
	Risico's	In de begroting worden een aantal risico's benoemd. De grootste zijn: - Minder opbrengsten depotgebruik derden, hiervoor is voor 2023 een weerstandvermogen opgenomen van € 12.500. - Stijging meerkosten realisatie e-depotvoorzieningen, hiervoor is 2023 een weerstandvermogen opgenomen van € 20.000. - Verwachte forse stijging energielast, hiervoor is een weerstandvermogen opgenomen van € 12.500. De weerstandscapaciteit is op dit moment hoog genoeg om de risico's te dekken.

Naast de hierboven genoemde verbonden partijen is er nog een aantal andere privaatrechtelijke deelnemingen. Deze zijn:

Bank Nederlandse Gemeenten

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. De gemeente Hollands Kroon heeft een financieel belang bestaande uit een aandelenpakket en bestuurlijk belang via stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Hollands Kroon wordt in aandeelhoudersvergaderingen vertegenwoordigd door de wethouder Economische Zaken. Het eigen vermogen op basis van halfjaarcijfers is 4.6 miljoen, het vreemd vermogen op basis van halfjaarcijfers is € 123,7 miljoen. Het verwachte nettoresultaat is begroot op € 337.000, -

Netwerkbedrijf Alliander NV

De gemeente Hollands Kroon heeft aandelen in het netwerkbedrijf Alliander N.V.. Hollands Kroon wordt in de aandeelhoudersvergaderingen vertegenwoordigd door de wethouder Openbare Ruimte. Het eigen vermogen op basis van halfjaarcijfers is € 4,590 miljoen en het vreemd vermogen op basis van halfjaarcijfers is € 6,626 miljoen. Het nettoresultaat is € 0,185 miljoen.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Deze vennootschap heeft als doel het behouden en stimuleren van de groei van het bedrijfsleven in de noordelijke regio van Noord-Holland en het begeleiden van bedrijven bij verplaatsing of uitbreiding en het aantrekken van nieuwe bedrijven in deze regio. De gemeente Hollands Kroon heeft als aandeelhouder zeggenschap via stemrecht op de aandelen en wordt vertegenwoordigd door de wethouder Economische Zaken. Het eigen vermogen per 31-12-2022 is € 35,187 miljoen en het vreemde vermogen per 31-12-2022 is € 12,128 miljoen. Het nettoresultaat is - € 953.038, -.

N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland

Hollands Kroon is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC) en staat garant voor de betaling van rente en aflossing van de leningen. De gemeente ontvangt hiervoor jaarlijks een garantstellingsvergoeding. De Huisvuilcentrale beoogt het voeren van milieuverantwoord afvalbeheer voor aandeelhoudende gemeenten en gemeentelijke samenwerkingsverbanden in Noord-Holland Noord en Flevoland. De gemeente Hollands Kroon wordt in de aandeelhoudersvergadering vertegenwoordigd door de wethouder Openbare Ruimte. Het eigen vermogen conform jaarrekening 2022 is € 201 miljoen. Het vreemd vermogen bedraagt € 740 miljoen. Het nettoresultaat is € 35 miljoen, -.

Overige verbonden partijen

Vereniging van Waddenzeegemeenten

De vereniging bestaat uit de (12) aan de Waddenzeekust gelegen gemeenten in de provincies Groningen, Fryslân en Noord-Holland. De vereniging heeft de volgende doelen en taken:

- komen tot een samenhangend gemeentelijk beleid voor het Waddenzeegebied;
- coördinatie gemeentelijk Waddenzeebeleid;
- adviseren gemeenten over regelgeving, bestuur en beheer Waddenzeegebied;
- namens gemeenten vertegenwoordiging in diverse bestuurlijke en ambtelijke overleggen;
- onderhouden contacten met belanghebbende instanties;
- uitvoeren gezamenlijke projecten.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Het aandeel van de gemeenten in de kosten is gebaseerd op het aantal hectares buitenwater en het aantal inwoners per gemeente. De vereniging heeft een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Elke gemeente heeft 2 leden in het Algemeen Bestuur, 1 lid namens het college en 1 lid namens de raad. De wethouder Economische Zaken is lid van het dagelijks bestuur.

Coöperatie parkmanagement Wieringermeer (CPW) U.A.)

Op het Bedrijventerrein Robbenplaat is parkmanagement van toepassing. Parkmanagement is het middel om het beheer en de exploitatie doelmatig, flexibel en efficiënt uit te voeren in een organisatiestructuur waarin bedrijven met elkaar en met de gemeente samenwerken. In het CPW-bestuur zitten twee afgevaardigden van het bedrijfsleven (gevestigd op Robbenplaat) en namens de gemeente de wethouder Economische Zaken. De gemeente betaalt de coöperatie jaarlijks een door de gemeente vast te stellen bedrag, dat is gerelateerd aan het beheer en onderhoud voor openbare voorzieningen. Het kwaliteitsniveau van de openbare voorzieningen wordt daarmee een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid.

P10: Samenwerkingsverband van grote plattelandsgemeenten

De P10 is een netwerkorganisatie van 32 plattelandsgemeenten. Veel problematiek is niet uniek aan één gemeente en plattelandsgemeenten kennen vaak dezelfde problemen. Om dit gezamenlijk aan te kunnen pakken is de P10 in het leven geroepen. Het voeren van lobby, het uitzetten van pilots en veel andere initiatieven worden ontplooid. Hollands Kroon is een van de grootste spelers in de P10, zowel als het gaat om oppervlakte als om inzet.
De wethouder Economische Zaken is lid van het dagelijks bestuur en trekt de programmalijn leefbaar platteland. De burgemeester is voorzitter van de werkgroep Agrarische Sector binnen de programmalijn Leefbaar Platteland en lid van het dagelijks bestuur.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 7. Bedrijfsvoering

Organisatie

In 2022 zijn we gestart met een nieuw visietraject, als opvolger van Focus 2023. In de nieuwe visie staan thema's dienstverlening en externe gerichtheid centraal. Daarnaast nemen we hierin mee wat we de afgelopen jaren hebben geleerd en wat we anders en beter willen doen. Begin 2023 waren de contouren van de nieuwe visie concreet en is het programma gaan lopen van de implementatie. Wij zijn van mening dat een traject van visieontwikkeling van ons allen moet zijn en dat het gaat over hoe wij, als medewerkers van Hollands Kroon, werken voor de samenleving. Daarom hebben wij onze collega's hier actief bij betrokken. In meerdere visie-cafés zijn we het gesprek aangegaan over de richting van de visie en hebben we de beelden aangescherpt. In 2023 zijn daarnaast nog andere visie-cafés georganiseerd over specifieke onderwerpen die een sterke relatie hebben met de visie zoals "denken in mogelijkheden", "werkdruk en werkplezier" (in de zomer, gekoppeld aan een zomer-BBQ op de werf) en is een nazomer-café georganiseerd in het Vikingschip met interviews met onze bestuurders als een nadere kennismaking en presentaties van onze bestuurders over wat zij belangrijk vinden over onze organisatie en onze dienstverlening. Naast deze grotere events faciliteren we "lunch & learn" sessies waarin we collega's het podium geven om over uiteenlopende onderwerpen met elkaar in gesprek te zijn. Het afgelopen jaar zijn onderwerpen als zelforganisatie, leiderschap, A.I., Geo-data, Communicatie en Mediation aan de orde geweest. Deze lijn zetten wij door in 2024.

Belangrijk kenmerk van de visie-ontwikkeling is de doorontwikkeling van zelfsturing naar zelforganisatie. Zelfsturing heeft ons veel gebracht. In de teams zit veel initiatief, zelfstandigheid, professionaliteit, innovatief vermogen en kracht. In de doorontwikkeling naar zelforganisatie brengen wij nadrukkelijker in beeld binnen welke context (de maatschappelijke opgaven, organisatorische en bestuurlijke kaders) zij deze eigenschappen verder kunnen inzetten en hoe de verbinding met andere teams nog beter kan worden uitgenut.

Omdat we als organisatie continu kijken naar wat er van ons gevraagd wordt, ontwikkelen we onze medewerkers, teams en samenwerkingsvormen door, zodat we zo goed mogelijk kunnen inspelen op veranderingen. De grote transities van deze tijd, denk bijvoorbeeld aan energie, landbouw en visserij, en de toenemende complexiteit van de vraagstukken vraagt om een nieuwe manier van samenwerken. Zowel intern als extern. Daarom werken wij waar nodig opgavegericht, naast werkvormen in reguliere- en projectteams. Bij een opgave werkt een multidisciplinair team, dat samengesteld kan zijn uit mensen uit onze eigen organisatie en erbuiten, kort cyclisch samen aan een lange termijnperspectief. Het eindresultaat staat aan het begin niet vast. De opgave is daarin leidend, de samenwerking mogelijk organisatie-overstijgend en gericht op kansen en mogelijkheden. We werken van buiten naar binnen.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

De samenhang tussen de opgaven wordt geregisseerd door de programmaregisseurs die de regie voeren op de realisatie en de borging van de doelen vanuit de begroting. Daarnaast zijn we in 2023 gestart met gebiedsregisseurs. Vanuit deze rol wordt ingezet om de afstand tussen gemeente en haar inwoners te verkleinen en het contact te verbeteren.

In de tweede helft van 2023 hebben we onze visie en alles waar we voor staan in een mooie bedrijfsfilm tot uitdrukking gebracht. Deze is begin 2024 opgeleverd. In 2024 bouwen we verder aan een organisatie die op samenwerking is ingesteld. Om de expertise en ontwikkeling van medewerkers te kunnen waarborgen faciliteert de organisatie de benodigde opleidingen. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zorgt de organisatie zelf voor voldoende ontwikkelmogelijkheden, ondersteund door onze opleidingsacademie "My Learning Factory", die we samen met gemeente Alkmaar hebben opgezet.

Het sociaal jaarverslag vindt u hier: https://www.hollandskroon.nl/sociaal-jaarverslag/

Griffie en rekenkamer

Op grond van onze Financiële verordening geven we aan welke uitgaven we hebben gedaan aan de griffie, de rekenkamer en de accountant:

€ 27.000	Kosten evaluatie veiligheids- en vergunningenbeleid
€ 38.000	Kosten raadscommunicatie
€ 111.700	Kosten accountant

Automatisering

Excellente dienstverlening

Dienstverlening is de kern van ons bestaan. Ons uitgangspunt zijn digitale processen die op een gepersonaliseerde manier voor iedereen zeer eenvoudig bereikbaar en beschikbaar zijn. Dit wordt aangevuld met persoonlijk contact en extra hulp voor hen die hier niet mee uit de voeten kunnen. Dit maatwerk heeft onze aandacht. Daar waar we eerder zo digitaal mogelijk te willen werken is het nu “Digitaal, tenzij”. Daar waar de vraag anders is, organiseren we dit naast is onze digitale dienstverlening. Op de planning voor 2023 staat onder andere:

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

- Project nieuwe websites

  Onze websites zijn opnieuw aanbesteed en gegund in 2023. De websites hollandskroon.nl, werkenbij.hollandskroon.nl en gemeenteraad.hollandskroon.nl zijn in 2023 opgeleverd. De website meedoen.hollandskroon.nl wat ons participatieplatform is wordt ten laatste op 1 maart 2024 opgeleverd vanwege looptijden in de budgetten voor inwoners. Alle websites zijn volgens de nieuwe digitale huisstijl opgebouwd en voldoen aan de laatste web-richtlijnen en toegankelijkheid eisen. Daarnaast is de doorzoekbaarheid van de websites sterk verbetert waardoor het makkelijker is om informatie terug te vinden.
- Doorontwikkeling van het klant informatie systeem (KIS).

  In het KIS komt alles samen. We leggen de verschillende communicatie met inwoners en bedrijven vast in dossiers, zodat we inwoners en bedrijven nog beter van dienst kunnen zijn. In 2023 hadden we voor ogen om een volgsysteem te implementeren. Inwoners en bedrijven kunnen hun aanvraag op die manier zelf volgen via omnichannel, de track & trace voor overheidsdienstverlening. Om de samenwerking met andere gemeenten op te zoeken zijn we in 2023 aangesloten bij de MijnZaken van de VNG. Dit betekent dat we de standaarden van de VNG gebruiken zodat alle leveranciers dezelfde technische taal spreken. Eind 2023 hebben we een klantproces uitgewerkt die de pilot wordt voor alle processen. In 2024 wordt dit klantproces technisch ingericht waarbij vier leveranciers zijn betrokken. Na de pilot, gaan we verder met andere klantprocessen te koppelen aan KIS.
- De nieuwe communicatieoplossing i.p.v. de huidige telefooncentrale

  De ‘nieuwe telefooncentrale’ is in 2022 aanbesteed en in 2023 vervangen. Hiermee zijn we overgegaan op een toekomstgerichte communicatieoplossing in combinatie met MS Teams voor de organisatie. Deze oplossing sluit aan op het Klant Informatie Systeem voor het verkrijgen van een 360 graden klantbeeld. Door koppelingen met het Klant Informatie Systeem wordt binnen de grenzen van de AVG bij communicatie met de bewoners en bedrijven relevante informatie direct inzichtelijk, zodat we hen beter van dienst kunnen zijn.
- Meer ruimte voor afspraken met inwoners op het Kroondomein

  We maken ruimte voor inwoners die op afspraak langskomen op het Kroondomein. Het gaat om het ontvangen van inwoners die op afspraak langskomen voor inschrijvingen en wijzigingen in de burgerlijke stand en de basisregistratie personen.
- Informatiebeveiliging

  Het overkoepelend doel van informatiebeveiliging is het handhaven van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van informatie. Geen dienstverlenend proces kan uitgevoerd worden zonder informatie. Besturing van processen gaat immers altijd op basis van informatie en informatiebeveiliging is daarbij onvermijdelijk. Om te voorkomen dat informatie en informatiesystemen te licht of te zwaar worden beveiligd, vormt risicomanagement een belangrijk onderdeel in dit afwegingsproces voor het treffen van passende beveiligingsmaatregelen. Dit doen wij o.a. door het uitvoeren van de security roadmap.
- Kosten automatisering

Met betrekking tot de structurele kosten t.b.v. de ICT-infrastructuur zijn de volgende uitgaven gedaan over 2023:

Item	Kosten	Omschrijving
1	€ 1.605.432	Onderhoud Soft & Hardware backend applicaties
2	€ 1.188.478	Onderhoud ICT Infrastructuur
3	€ 78.983	Netwerken & Verbindingen
4	€ 38.837	ICT Hardware
5	€ 80.707	ICT Diensten

Resultaten zichtbaar voor inwoners, raad, college en organisatie

We willen een datagedreven organisatie zijn. Data wordt ingezet om onze besluitvorming en advisering te ondersteunen. Een belangrijk hulpmiddel daarbij zijn de dashboards en apps, die ons van informatie voorzien. Om deze informatie goed te kunnen gebruiken zorgen we ervoor dat de data op orde is en dat deze kunnen worden ontsloten. Hiervoor richten we vanaf 2023 gegevens- en informatiemanagement in binnen de organisatie.
Wij stimuleren datagedreven werken en de toepassing van dashboards en ontsluiten data naar inwoners en bedrijven via onze website, conform de richtlijnen van de AVG.

Regionale samenwerking

In 2023 hebben we ingezet op meer samenwerken in de regio. Met de samenwerkingsagenda geven we mede uitvoering aan regionale opgaven als:

- Energie en Duurzaamheid: Via de Regionale Energiestrategie Strategie (RES) en de aanpak op van de energie infrastructuur voor de warmtetransitie bij inwoners en bedrijven.
- Klimaatadaptatie: Maatregelen om wateroverlast tegen te gaan en toekomstbestendig te bouwen.
- Wonen en Werken: Realiseren van (extra) woningen en afstemming rondom (mogelijke) bedrijventerreinen.
- Recreatie en Toerisme: Het aantrekkelijker maken van recreatieparken en de promotie van de regio voor toeristisch bezoek.
- Agri: Het samenwerken via Greenport aan een toekomstbestendige sector.
- Arbeidsmarkt en Onderwijs: Een arbeidsmarkt waarbij vraag en aanbod in balans zijn. Daarom zetten we in op de programma's: kiezen, leren, werken & innoveren.
- Mobiliteit en Bereikbaarheid: Samen de mobiliteit in de kop veiliger, slimmer en schoner maken.

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Daarnaast vindt de samenwerking ook plaats in de gebiedsprogramma's Maritiem (Haven), Waddenbaai, IJsselmeerkust, Noordzeekust en Achter de kusten. Dit met als doel om onder meer de regio economisch en landschappelijk sterker te maken. Om afgewogen keuzes te kunnen maken voor de ruimtelijke inrichting van deze gebieden door alle opgaven gezamenlijk op te pakken.

Aantrekkelijk en goed werkgeverschap

Medewerkers zijn de kracht van Hollands Kroon. Een goed en transparant personeelsbeleid is daarom essentieel. Met de start van team OMK zijn de eerste stappen gezet naar een centraal HRM beleid. Team OMK werkt, samen met onze collega's die de HR teamrol hebben, onder andere aan het behouden en aantrekken van talent, ontwikkel- en trainingsmogelijkheden en ziekteverzuim. Ook is er altijd afstemming met team OMK bij sollicitatieprocedures waarbij zij regelmatig aanschuiven. Team OMK heeft overzicht, de kennis en ervaring om te ondersteunen en te adviseren bij alle personeels- en ontwikkelvraagstukken.

In 2023 hebben we een modern en digitaal handboek personeel gerealiseerd. Hierin zijn overzichtelijk alle arbeidsvoorwaarden opgenomen, en op een makkelijke manier door de medewerkers terug te vinden. Uitgangspunt is hierbij de CAO gemeenten met daar waar nodig lokale regelingen voor medewerkers van Hollands Kroon. In het kader van een vitaal en duurzaam arbeidsvoorwaardenpakket is een pilot groen en duurzaam vervoer georganiseerd. Medewerkers konden op een laagdrempelige manier kennis maken met andere vormen van vervoer voor het woon-werkverkeer. Hiermee anticiperen we ook op de aanstaande maatregelen vanuit de rijksoverheid i.v.m. de reductie van de CO2 reductie woon-werkverkeer.

Onze medewerkers

In 2023 is de leerlijn dienstverlening gestart. De leerlijn focust op onze dienstverlening, gastvrijheid, inspiratie & beleving. Want hoe we invulling geven aan onze dienstverlening is een belangrijk thema voor onze organisatie. In de leerlijn is een divers aanbod van diverse trainingen. Alle trainingen hebben een link met dienstverlening, bijvoorbeeld de Training 'Op reis met de klant' waarin medewerkers vanuit Design Thinking ervaren hoe je stappen zet in het verbeteren van onze dienstverlening.

Ontwikkeling personeelsbestand

Er werkten ultimo 2023 in totaal 405 medewerkers bij Hollands Kroon (333 Fte vast contract en 45 Fte tijdelijk contract). De loonsom bedroeg € 30.202.885. De kosten van inhuur bedroegen € 6.400.0000. Meer HR metrics zijn terug te vinden in het sociaal jaarverslag.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Het ziekteverzuim was 10%. Het grootste deel is (extra) lang verzuim (9%). Het andere deel is kort en middellang verzuim (1%). In de preventieve sfeer besteden we veel aandacht aan vitaliteit, o.a. door de trainingen die we hiervoor aanbieden via onze eigen My Learning Factory. Er worden bijna 60 verschillende trainingen aangeboden. Onze verwachting is dat de fitte en vitale medewerker het verzuim op termijn zal laten dalen.

Een deel van het verzuim is werkgerelateerd. Werkdruk is in het Werkplezieronderzoek gemeten en komt daarin als grootste aandachtspunt naar voren. Een aantal teams laat een schrijnende score zien in de resultaten, Binnen de meeste van deze teams zien we al langer een risico in de continuïteit door ziekte binnen kleine subteams, doorstroom en vergrote opgaven. Ook speelt de implementatie van de Pinkapplicaties en werkprocessen een rol in de ervaren werkdruk. De hoeveelheid werk wordt bepaald door wettelijke taken, opgaven en coalitieakkoord. Deze vormen het kader van de werkzaamheden. Programmaregie is in ontwikkeling, waardoor dit steeds duidelijker gaat worden. Dit betekent een beweging in teams en onderzoeken of “we de juiste dingen nog doen”. Goedlopende processen, kaders, afspraken en handvatten zijn nodig om werkzaamheden goed uit te kunnen voeren. Niet goed lopende systemen, processen en afspraken vormen enorme energielekken en kunnen werkdruk verhogend werken. In het WPO worden gevraagd om efficiëntere processen en meer duidelijkheid en richting in de kaders. Hier hebben we acties op gezet zoals de uitrol van een digitaal personeelshandboek, richting CAO en HR21 voor meer inzicht en duidelijkheid in afspraken, richtlijnen en rol. Ook gaan we meer rolduidelijkheid creëren door helderheid in de beschrijving, via de aanstaande implementatie van het nieuwe functiehuis HR21. Tot slot blijven we de werkgerelateerde uitval monitoren en plegen daar waar nodig interventies i.s.m. de Arbodienst.

Krapte arbeidsmarkt en consequenties ambities

Ook in 2023 was er sprake van krapte op de arbeidsmarkt. In het algemeen slaagden we erin om vacatures op te vullen (zie ook sociaal jaarverslag: instroom 13,1 % en uitstroom 7,5 %). Als we echter inzoomen op het soort functies, dan waren sommige vacatures (*) lastig of niet op te vullen. Dit kon worden opgevangen met inhuur en leidde niet tot consequenties voor de ambities.
(*) bijvoorbeeld op het gebied van energie en klimaat, ICT en HR.

Maatschappelijk ondernemen

In 2023 hebben we starters op de arbeidsmarkt een werkervaringsplaats aangeboden. Er zijn diverse studenten aangetrokken om praktijkopdrachten of scripties binnen de diverse werkvelden uit te voeren. De samenwerking met het ROC, om onderwijs en bedrijfsleven dichter bij elkaar te brengen en MBO studenten op te leiden voor de publieke sector, is gecontinueerd.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Efficiencywinst op bedrijfsvoering

Als organisatie blijven we continu op zoek naar het verbeteren van ons werk. Waar processen efficiënter kunnen, doen we dat. Waar andere teamsamenstellingen leidt tot meer synergie en het adresseren van overstijgende thema's, doen we dat. En waar we nieuwe technologieën kunnen inzetten helpt dat ons om slimmer te worden. Nieuwe technologieën zoals robotisering en verregaande automatisering proberen we in pilots uit om zo onze effectiviteit te vergroten.

Gegevensbescherming

In 2023 heeft gemeente Hollands Kroon behoorlijke vervolgstappen gezet in de verhoging van de bescherming van de privacy. Het project ‘Visie op Privacy’ is doorlopen en afgerond. Een advies naar aanleiding van de resultaten van het project is om een fulltime privacy officer (PO) aan te stellen wordt opgevolgd. Het aantal gemelde datalekken in 2023 betrof 12 meldingen. De impact op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen was dusdanig laag, meestal nihil, dat in 2023 geen datalekken gemeld werden bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De datalekken werden allen gestopt en opgelost. Er is een toenemend bewustzijn voor de bescherming van de privacy merkbaar, onder andere door de toegenomen vraag om een DPIA op een proces waar persoonsgegevens mee gemoeid zijn.

De bescherming van de politiegegevens in 2023 uitte zich in het uitvoeren van de jaarlijkse interne audit op de verwerking van politiegegevens door de boa’s waaronder boa’s van handhaving en de sociale recherche. Leerplichtambtenaren van gemeente Hollands Kroon zijn nog in opleiding tot boa, en verwerken nog geen politiegegevens. Ook werd de herrapportage aan de Autoriteit Persoonsgegevens opgesteld. Van het werkproces van de sociaal rechercheur is een DPIA in uitvoering, en de inwoner van gemeente Hollands Kroon wordt op de website van gemeente Hollands Kroon geïnformeerd over hun rechten aangaande de verwerking van politietgegevens door gemeente Hollands Kroon.

Kosten huisvesting gemeentelijk apparaat

	Kosten	Toelichting
Kroondomein	390.175	
MFA	162.115	Naar rato gebruik m^2
Werf Wieringerwerf	160.271	Naar rato gebruik m^2
	712.561	

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Afwijkingen >€ 100.000

Op grond van artikel 10 van de Financiële verordening 2023 worden alle afwijkingen van >€ 100.000 vermeld en toegelicht.

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- en overschrijding per Cluster
(Lucht) Havens	279.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Economische Ontwikkeling		4.780.000	N	Afwijkingen betreffen de Grex-en welke additioneel verantwoord worden in het MPG 2024.
Economische Ontwikkeling		199.000	N	Afrekening De Kop Werkt! over de jaren 2021 en 2022 was te hoog begroot, waardoor in 2023 een nadeel ontstaat (N 199.000).
Economische Ontwikkeling	4.933.000		V	Afwijkingen betreffen de Grex-en welke additioneel verantwoord worden in het MPG 2024.
Economische Ontwikkeling	233.000		N	De kosten voor het project "regionale samenwerking", de opvolger van De Kop Werkt!, zijn in 2023 niet begroot (N 233.000).
Economische Ontwikkeling	593.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Toerisme		109.000	V	Meer inkomsten vanuit toeristenbelasting door hoger aantal overnachtingen.
Toerisme	242.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Mutatie Reserve Bedrijvigheid	552.000		V	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Mutatie Reserve Bedrijvigheid		281.000	V	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Bestuur		-199.192	V	Onttrekking VZ wethouders niet begroot.
Bestuur	-550.000		V	Lasten staan ten onrechte begroot in cluster Bestuur, moet in cluster Organisatie.
Financiering	-288.922		V	Hogere negatieve rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- en overschrijding per Cluster
Leges & Heffingen		-188.000	V	Meer inkomsten dan begroot
Leges & Heffingen	654.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Mutatie Reserve Dienstverlening	258.498		V	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Mutatie Reserve Dienstverlening		1.768.175	N	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Organisatie	-13.510.622		V	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Organisatie	124.774		N	Hogere rentelasten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Organisatie	550.000		N	Lasten staan ten onrechte begroot in cluster Bestuur, moet in cluster Organisatie.
Organisatie	-257.390		V	Bedrijfsvoering
Organisatie	-205.924		V	ICT, minder uitgaven
Organisatie		-101.992	V	Extra inkomsten Burgerzaken
Organisatie		-703.655	V	Verkoop grond en accommodaties
Organisatie		-509.933	V	Inkomsten ziektewet, verhuur personeel en dergelijke.
Overig		-1.775.000	V	Extra inkomsten gemeentefonds 2023
Overig		-121.000	V	Extra inkomsten gemeentefonds 2022
Overig		-194.000	V	Extra inkomsten leegboeken grootboekrekeningen
Overig	-603.891		V	Minder uitgaven op indexatie dan begroot.
Infrastructuur	1.666.000		N	1. Afwijking Kapitaallasten (N 95.000) 2. Afwijking doorboeking P-kosten (N 1.095.000)

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- en overschrijding per Cluster
				3. Bruggen, door uitgestelde asfaltwerkzaamheden uit 2022 en een grote storing in de oude Middenmeerbrug (N 118.000) 4. Gladheid, er zijn 10 meer noodzakelijke rondes gereden (N 130.000) 5. Infra algemeen komt hoofdzakelijk door 'schade' herstel werkzaamheden die volgen wanneer er door de Nutsbedrijven kabels en leidingen moeten worden gelegd. (N 105.000) De Nutsbedrijvern vergoeden deze schade wat de voornaamste oorzaak is voor de hogere inkomsten.
Infrastructuur		-128.000	V	Ontvangen schadevergoedingen van de Nutsbedrijven
Milieu	1.661.000		N	2. Afwijking doorboeking P-kosten (N 1.661.000)
Milieu		-885.000	V	1. Hogere onttrekking voorziening Riool (V 885.000)
Milieu		-777.000	V	2. Dekking kosten duurzaamheid door rijkssubsidie(s) (V 777.000)
Milieu		189.000	N	3. Afboeking onterechte vordering voor subsidie Hoefplein (gemeld in 2e bestuursrapportage '22) (N 189.000)
Mutatie Reserve Leefbaarheid	-698.645		V	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Mutatie Reserve Leefbaarheid		266.355	N	Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Omgevingskwaliteit	3.661.000		N	1. Afwijking doorboeking P-kosten (N 4.394.000)
Omgevingskwaliteit	-125.000		V	2. Werkzaamheden ten behoeve van aanleg glasvezel niet afgerond in 2023 (V 125.000), dit loopt door in 2024. De dekking die hier tegenover staat wordt ook in 2024 ontvangen.
Omgevingskwaliteit	221.258		N	3. Zie toelichting Reserves en voorzieningen.
Omgevingskwaliteit		250.000	N	1. Minder leges voor Begraafplaatsen (N 250.000)

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- en overschrijding per Cluster
Omgevingskwaliteit		321.000	N	2. Werkzaamheden ten behoeve van aanleg glasvezel niet afgerond. De dekking die hier tegenover staat wordt ook in 2024 ontvangen (N 321.000).
Omgevingskwaliteit		240.000	N	Minder bouwleges dan begroot (N 240.000)
Omgevingskwaliteit		458.000	N	Afwijkingen betreffen de Grex-en welke additioneel verantwoord worden in het MPG 2024.
Veiligheid	1.459.000		N	1. Afwijking doorboeking P-kosten (N 1.459.000)
Bestaanszekerheid	3.200.000		V	We ontvangen een normbedrag vanuit het Rijk voor bekostigingsregeling opvang Oekraïne. Die is ruimschoots voldoende om de kosten te betalen.
Bestaanszekerheid	140.000		V	Extra middelen voor schulddienstverlening die via het gemeentefonds beschikbaar gesteld zijn voor vroegsignalering, maar niet zijn besteed. Besteding hiervan is doorgeschoven naar 2024. Momenteel wordt gewerkt aan een plan van aanpak.
Bestaanszekerheid	680.000		N	Afdracht teruggevorderde TOZO-gelden aan het Rijk. Deze gelden (en de afdracht) waren niet begroot. Dit nadeel loopt weg tegen een voordeel op de inkomsten.
Bestaanszekerheid	3.550.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder ‘Inleiding en financiële samenvatting.’
Bestaanszekerheid		770.000	V	Bekostigingsregeling Oekraïne
Bestaanszekerheid		680.000	V	Teruggevorderde TOZO-gelden, deze gelden (en de afdracht aan het Rijk) waren niet begroot. Dit voordeel loopt weg tegen nadeel op de kosten.
Bestaanszekerheid		300.000	V	Extra inkomsten gebundelde Uitkering op basis van definitieve beschikking.
Bestaanszekerheid		400.000	V	Terugbetaling kasoverschot Gemeenschappelijk Regeling Gesubsidieerde Arbeid.
Bestaanszekerheid		140.000	V	Inkomsten HAR regeling die niet begroot zijn.
Kunst & Cultuur	492.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder ‘Inleiding en financiële samenvatting.’
Sport & Educatie	366.000		N	Sportaccommodaties, o.a. de energiecompensatie voor zwembaden is hoger dan begroot, welke ook voor een hoger bedrag aan subsidie is ontvangen (Zie baten).

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Cluster	Afwijking Lasten	Afwijking Baten	V/N	Analyse onder- en overschrijding per Cluster
Sport & Educatie	296.000		N	Sportaccommodaties, de exploitatiebijdrage aan campus de Terp is voor een te laag niveau opgenomen in de begroting.
Sport & Educatie		167.000	V	Er is een hogere (MEOZ) subsidie ontvangen voor de energie-vergoeding aan de zwembaden dan in de begroting is voorzien.
Sport & Educatie	1.455.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Zorg	663.000		N	Afwijking Jeugd door verdubbeling tarieven JZ+ en na-facturatie zorg uit 2022 welke niet was opgenomen in de productieverantwoording.
Zorg	193.000		N	Afwijking WMO door toename gebruik trapliften en koop van vervoersvoorzieningen in plaats van lease.
Zorg	542.000		N	Toegerekende personeelskosten. Zie verklaring onder 'Inleiding en financiële samenvatting.'
Zorg	117.000		V	Minder uitgegeven op structurele budgetten.
Mutatie Reserve Vitaliteit	721.000		N	Zie toelichting mutatie reserves
Mutatie Reserve Vitaliteit		2.035.000	V	Zie toelichting mutatie reserves

Beoordeling (on)rechtmatigheid

Bij het beoordelen van de financiële rechtmatigheid worden 3 rechtmatigheidscriteria bekeken. Te noemen zijn: het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium. In de notitie rechtmatigheid van het BBV worden deze uitgebreid toegelicht. Uit de controlewerkzaamheden door het college zijn afwijkingen geconstateerd op het voorwaardencriterium en het begrotingscriterium. In het eerste geval gaat het om onrechtmatige inkopen waarbij de EU-aanbestedings-regels ten onrechte niet correct zijn gevolgd. Bij het begrotingscriterium betreft het vooral afwijkingen van de begroting als gevolg van het toewijzen van personeelskosten aan de clusters. Voorgaand jaar werden de personeelskosten op 1 plaats begroot, in 2023 zijn deze conform de Financiële verordening toegewezen aan de specifieke

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

clusters waarvoor de personeelskosten ook gemaakt zijn. Dit leidt tot per saldo neutrale mutaties, maar wel tot afwijkingen op clusterniveau. Het resultaat is dat de onrechtmatigheid relatief hoog uitvalt terwijl er geen extra middelen zijn besteed. Op grond van onze Financiële verordening, artikel 10 en verder, is elke euro afwijking ten opzichte van de begroting op clusterniveau in principe onrechtmatig. Dat geldt niet alleen voor een overschrijding aan de lastenkant, maar evenzeer op een onder- of overschrijding van de baten; en ook over de verrekening met onze reserves.
De raad heeft een afwijkingentolerantie meegegeven van 1% (1,6 mln) van de totale lasten inclusief reservestortingen. Boven de 1% is er dus sprake van onrechtmatig handelen. Echter, de raad heeft ook meegegeven dat er uitsluitingsgronden zijn die maken dat een onrechtmatigheid als acceptabel wordt beschouwd. In die gevallen blijven onrechtmatigheden wel bestaan, maar krijgen ze de kwalificatie ‘acceptabel’ zodat het college alsnog handelt binnen het kader van de raad.

Volgens de Financiële verordening zijn er ‘verschoningsgronden’ die maken dat niet dit hele bedrag meetelt als onrechtmatig handelen door het college. Artikel 12 noemt:

- Er staan inkomsten tegenover een overschrijding aan de lastenkant (zie bijv. duurzaamheid)
- Het is een open einde regeling (zie bijv. uitkeringen; gladheidsbestrijding)
- De raad is op de hoogte gesteld

Daarbij geldt in zijn algemeenheid nog dat een overschrijding acceptabel is wanneer niet wordt afgeweken van het reguliere beleid zoals dat door de raad is bepaald (art. 12 lid 5.) De afwijkingen (zowel over- als onderschrijdingen) passen voor € 14,8 miljoen binnen de criteria die de afwijking acceptabel maken. Resteert een onrechtmatigheid van in totaal € 839.390. In de onderstaande tabel is dit bedrag gespecificeerd.

Het college wil de onrechtmatigheid graag verder terugbrengen. Als instrumenten om dat te bereiken worden (naast de bestaande procedures voor inkoop en budgetbeheer) de soft-closes en de slotnota ingezet. De soft-close geeft ons vroegtijdig inzicht in dreigende afwijkingen; de slotnota geeft ons de mogelijkheid met de raad de afwijkingen en bijstellingen te delen.

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten clusters	14.794.176
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	257.390
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	15.051.566
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid	14.794.176
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	257.390
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	582.000
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheid	839.390

Paragraaf 8. Wet Open Overheid (Woo)

De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In artikel 3.5 (openbaarheidsparagraaf) van de Woo wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

De Woo regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Het doel van de wet is om de transparantie van overheden en semi-overheden te verbeteren. De wet moet er voor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar en uitwisselbaar is. Tevens moet de Woo ervoor zorgen dat overheidsinformatie eenvoudig en goed wordt ontsloten en goed wordt gearchiveerd. De Woo verplicht overheden zo veel mogelijk informatie in een vroegtijdig stadium actief openbaar te maken en te publiceren.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

De Woo maakt onderscheid in passieve openbaarmaking en actieve openbaarmaking. De passieve openbaarmaking (op verzoek) is niet nieuw en bestond onder de Wet openbaarheid van bestuur (dit is de voorloper van de Woo) ook. De actieve openbaarmaking is nieuw. Om openbaarmaking mogelijk te maken dient onder meer de informatiehuishouding binnen de organisatie op orde zijn.

Het project implementatie Woo is begin 2023 van start gegaan. De Woo staat voor toegankelijkheid, openheid en transparantie van overheidsinformatie. Om dit te kunnen bereiken heeft het project implementatie Woo de volgende doelstellingen:

1. Volledig voldoen aan actieve openbaarmaking van 11 categorieën; 1 mei 2027 (artikel 3.3 en artikel 3.3a van de Woo);
2. Onze informatie huishouding op orde; 1 mei 2030;
3. Passieve Woo-verzoeken op orde; 1 mei 2022;
4. Training en ondersteuning van medewerkers, college en raad ihkv de Woo: kennissessies van de Woo; sessies over hoe we samenwerken onder de Woo en sessies over het eigen maken van (nieuwe) systemen;
5. Openbaarheidsparagraaf in P&C cyclus (artikel 3.5 van de Woo); 1 mei 2022;
6. Een of meerdere Woo-contactfunctionarissen aangewezen (artikel 4.7 van de Woo); 1 mei 2022.

De implementatie van de Woo is een meerjarige aangelegenheid. De wetgever heeft ons een termijn, vanaf de inwerkingtreding van de wet op 1 mei 2022, van 8 jaar gegeven om onze informatiehuishouding op orde te krijgen. Daarnaast heeft de wetgever ons een termijn van 5 jaar gegeven om 11 informatie categorieën actief openbaar te maken. Daarnaast zijn er ook een aantal zaken die vanaf de inwerkingtreding van de Woo geregeld moeten worden, zoals het aanwijzen van een contactfunctionaris Woo. Bovengenoemde doelstellingen bestaan uit verschillende fasen. Zo houden we de implementatie overzichtelijk en behapbaar. Bij aanvang van iedere fase wordt bekeken welke personen binnen onze organisatie nodig zijn om deze fase te kunnen onderzoeken, uitwerken, implementeren en beheren.

Wat is er in 2023 opgepakt

Woo-contactfunctionaris

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Met ingang van 1 mei 2022 is een Woo-contactfunctionaris aanwezig binnen de organisatie (binnen team Geschillen, Klachten en Bekendmakingen (GKB)). Daarnaast is de griffie aangewezen als contactpersoon Woo voor Woo-gerelateerde vragen die betrekking hebben op de gemeenteraad. De contactpersoon beantwoord Woo-gerelateerde vragen van burgers. Voor burgers is de Woo-contactpersoon te vinden op onze website.

Woo-coördinator

Sinds oktober 2022 is een fulltime Woo-coördinator binnen team GKB aangesteld. Deze persoon vervult tevens de rol van Woo-contactfunctionaris en staat aan de lat om de verplichtingen uit de Woo binnen de organisatie te implementeren.

Ambitieniveau en fasering vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders

Het college van B&W heeft het ambitieniveau ‘basis’ vastgesteld. Dit houdt in dat besloten is dat we gaan voldoen aan de wettelijke vereiste uit de Woo en we de wettelijke fasering van de Woo volgen. Met het ambitieniveau ‘basis’ is besloten om een start te maken met het openbaar maken van 11-informatie categorieën. Hiermee volgen we de wettelijke verplichting. Afgesproken is om na het realiseren van de opbaarmaking van de 11- informatie categorieën te onderzoeken of het ambitie niveau omhoog kan worden bijgesteld. Het meer dan wettelijk openbaar maken zal samen met de gemeenteraad worden bepaald.

Actieve openbaarmaking: de 11 informatie categorieën

Categorie	Toelichting	Planning/stand van zaken
Wet- en regelgeving	Besluiten, beleidsregels, verordeningen en andere algemeen verbindende voorschriften. Overige besluiten van algemene strekking.	Q2 2023 overeenkomst afgesloten met Daadkracht ivm publicaties raads- en college besluiten, op enkele uitzonderingen na. Inhaalslag niet gepubliceerde besluiten in gang gezet, loopt nog. Herstel meta data: ingang gezet, loopt nog. 2024 vervolg

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Organisatiegegevens	Inzicht in de organisatie en haar werkwijze. Hieronder valt: De taken en bevoegdheden van de organisatieonderdelen (organogram). Hoe de organisatie en haar onderdelen te bereiken. Hoe een informatieverzoek kan worden ingediend.	Q2 2023 Nulmeting is uitgevoerd. Benodigde wijzigingen om te voldoen aan de Woo zijn in beeld. Q4 2023 wijzigingen worden meegenomen in nieuwe website.
Raadsstukken	Vergaderstukken en verslagen van de raad.	Q3 en Q4 2023 Nulmeting is uitgevoerd Benodigde wijziging om te voldoen aan de Woo zijn in beeld. Griffie voert waar nodig de wijzigingen door (vanaf 10/2023).
Collegestukken	Agenda's, besluiten en besluitenlijsten, vergaderstukken en verslagen van het bestuur (college van B&W).	Q3 en Q4 2023 Nulmeting is uitgevoerd Benodigde wijzigingen om te voldoen aan de Woo zijn in beeld. College voert waar nodig de wijzigingen door (vanaf Q4 2023).
Woo-verzoeken	Inhoud van het verzoek. Schriftelijke beslissing op het verzoek. De verstrekte informatie.	Q2, Q3 2023 en verder Eerste Woo-cursussen zijn gegeven (worden meerdere keren herhaald). Nulmeting proces Woo is uitgevoerd. Eerste gesprek met ZyLab is gevoerd ivm mogelijkheden zoekslag in onze systemen (dit krijgt een vervolg). Intern proces zal hiervoor moeten worden aangepast. Het optimaal gebruiken van ZyLab zal het passieve Woo-proces vergemakkelijken/versnellen: dit wordt momenteel nader onderzocht. e-learning ZyLab is aangeboden aan collega's. Het openbaar maken van Woo-besluiten met daarbij behorende documenten wacht op gereed zijn van nieuwe website.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Onderzoeken	Onderzoeksrapporten die: intern en extern zijn uitgevoerd. Voornamelijk uit feitenmateriaal bestaan. Gaan over het functioneren van de eigen organisatie, uitvoering of evaluatie van beleid, inclusief uitvoering, naleving en handhaving	2025
Jaarplannen en -verslagen	De jaarplannen en -verslagen van het bestuursorgaan.	2024
Beschikkingen	Beschikkingen in de zin van de Awb. Beslissingen op een aanvraag vallen hieronder, behalve de afwijzingen. Ook Bob moeten openbaar gemaakt worden, als het oorspronkelijke besluit ook openbaar wordt gemaakt.	2025
Adviezen van adviescolleges	Adviezen van officiële adviescolleges. Adviesaanvraag, adviesvoorstel en advies.	2024
Convenanten	Convenanten, beleidsovereenkomsten en soortgelijke afspraken van een	Q4 2023

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

	bestuursorgaan met andere partij(en).	
Klachten	Schriftelijke oordelen n.a.v. klachtenprocedures over gedragingen van de organisatie.	2025

Actieve openbaarmaking is, naast een informatie- en systeemvraagstuk, ook een veranderopgave met een gedragscomponent. Dit vraagt voor onze gehele organisatie een verandering.

Woo-pagina website

Een Woo-pagina op de nieuwe website voor actieve openbaarmaking van informatie categorieën. Met de nieuwe website kunnen we voldoen aan de passieve Woo: publiceren van het Woo-besluit met daarbij de gevraagde documenten. Daarnaast zal de nieuwe website Woo-data (de 11 informatie categorieën) voor burgers ontsluiten.

Woo-index

Aangesloten op de landelijke Woo-index: vanaf half juni 2023 is de Woo-index operationeel (landelijk platform). De Woo-index is een verwijsindex (de zoekfunctie volgt). De index verwijst naar documentencollecties die al elders door bestuursorganen op internet zijn gepubliceerd en de zoekfunctie maakt de documenten in deze collecties centraal doorzoekbaar. De Woo-index is de ‘vervanger’ van PLOOI. Op dit moment zijn wij aangesloten op de Woo-index.

Training Woo in de organisatie

De eerste Woo-trainingen (basis en verdiept) zijn gegeven. Deze trainingen zijn terugkerend en voor iedere medewerker binnen de organisatie relevant. In het inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers is het onderdeel Woo opgenomen.

Inrichting zaaksysteem Kis

Het Woo-proces is geoptimaliseerd en nader uitgewerkt in ons zaaksysteem Kis. Iedere processtap is opgenomen en uitgewerkt.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Regionale samenwerking Noord Kop

Er is een regionale samenwerking Woo in de Noord-kop opgestart. De gemeente Den Helder, Schagen, Texel en Hollands Kroon trekken, daar waar mogelijk, samen op in de implementatie van de Woo. De samenwerking is op dit moment met name gericht op kennisuitwisseling.

Regionaal archief en de Woo

Er is een verkennend gesprek met het regionaal archief en gemeenten geweest over mogelijkheden van een e-depot in relatie tot Woo actieve openbaarmaking. Tot dusver is dit voor Hollands Kroon nog niet aantrekkelijk; dit omdat er veel uitgekristalliseerd moet worden.

Interne samenwerking opgestart en loopt

De Woo raakt verschillende interne projecten: gegevensmanagement, informatiestromen en archief. De interne samenwerking hebben we opgezocht, onder meer via het overleg slim organiseren en een maandelijks Woo-archief overleg.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Paragraaf 9. Duurzaamheid

Duurzaamheid is een van de kernpunten uit het coalitieakkoord en krijgt dan ook veel aandacht. Ter illustratie lichten we een aantal activiteiten uit die in 2023 binnen dit thema zijn uitgevoerd.

In juni was de tweede Dag van de Toekomst bij Leven van de Wind. Zo'n 500 inwoners bezochten dit evenement dat Hollands Kroon organiseerde. Met organisaties zoals HVC, Avia Marees, Lokaal Wieringen, Helderse Vallei, Rataplan, Belbus, Rabobank, Wadsap, Landschap Noord-Holland en Grootouders voor het Klimaat. Een leuke manier om jong en oud met onderwerpen zoals klimaatadaptatie, circulair, biodiversiteit en energieopwekking en -besparing kennis te laten maken. Wie wilde kon zich zelfs laten stylen in tweedehands kleding.

Op het gebied van Klimaatadaptatie en Biodiversiteit zijn verschillende projecten uitgevoerd. Zo zijn we actief aan de slag gegaan met het vergroenen van de gemeente met de ludieke actie Meerbomen nu. Daarnaast hebben we een Tiny Forest bij de basisschool in Breezand bekostigd. In het buitengebied zijn kleinschalige landschapselementen (bosjes) aangeplant. En stimuleren we agrariërs om hun erf biodivers in te richten. Dat doen we samen met de Agrarische natuurvereniging. Ook zijn er verschillende stenige locaties onthard en omgetoverd in beplanting. Een stuk fraaier en een mooie bijdrage om wateroverlast en verhitting te voorkomen. Daarnaast hebben onder andere door de inzet van de Tegeltaxi bijna 1.000m2 verharding uit particuliere tuinen gehaald.

Om circulair ondernemen te stimuleren, zijn koplopers onder de ondernemers geïnterviewd over hun drijfveren en mogelijkheden om circulair te ondernemen. En hoe we daar als gemeente bij kunnen helpen. Daarnaast zijn we betrokken bij de opzet van de 'Biobased Bouw InnovatieHUB'. De inzet van biobased bouwmaterialen is een van de manieren om een serieuze bijdrage te leveren aan stikstofvrij bouwen. Met de Westfriese gemeenten zoekt de Kop naar manieren om te zorgen dat de effecten op de bouwplaats te zien zijn.

Rond energiebesparing zijn veel activiteiten ontwikkeld. Vanuit klimaatoverwegingen, maar zeker ook om inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven te helpen om hun energierekening betaalbaar te houden. Daarvoor bieden we aan de meeste groepen gebouweigenaren gratis energiescans aan, plus trajectbegeleiding richting een energiezuiniger gebouw. Daar wordt veel gebruik van gemaakt en veel adviezen worden opgevolgd. Met als gevolg een forse daling van de CO2-uitstoot en de energierekeningen. In Kreileroord is bijna de helft van de woningen het afgelopen jaar geïsoleerd, na een intensief traject van gemeente en Dorpsraad. Gestimuleerd door

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

subsidies van het Rijk rond energiearmoede, isolatie en personele capaciteit. We betrekken de jeugd bij energiebesparing door deelname aan de ‘Junior Energiecoach’. Basisschoolleerlingen, scouts en kinderen van een buitenschoolse opvang hebben inmiddels een diploma gehaald. We breiden deze activiteit uit met de junior klimaatcoach. Bijzondere vermelding verdienen de tien inwoners van Hollands Kroon die vrijwillig aan de slag zijn gegaan als energiecoach. Ze hebben een training gevolgd en kunnen inwoners nu helpen bij het besparen van energie. Ze kunnen ook helpen bij het aanvragen van subsidies, waaronder de gemeentelijke Isolatiebonus. Een aantal van hen is ook aanwezig bij evenementen zoals Sail, dorpsfeesten en winterwonderland. Of met een stand in de bouwmarkt of een tuincentrum.
We zetten ook in op verduurzaming van de gemeentelijke bedrijfsvoering. Van duurzame inkoop, tot energiebesparing in onze gebouwen en duurzamer inrichting van de gebouwomgeving tot een wormenhotel. Ontelbare kruipende diertjes zetten bij het Kroondomein koffieprut en fruitafval om in de best denkbare compost.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Jaarrekening 2023

Verklaring rechtmatigheid

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 23 november 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.600.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens, tot een bedrag van € 15.051.566 (begrotingscriterium) en € 582.000 (voorwaardencriterium. In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt dit bedrag gespecificeerd en toegelicht.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Specificatie onrechtmatigheid:

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten clusters	14.794.176
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	257.390
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	15.051.566
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid	14.794.176
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	257.390
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	582.000
M&O criterium	
Geen bevindingen	0
Totaal onrechtmatigheid	839.390

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Balans

Activa	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	*9*	*12*
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	9	12
Materiële vaste activa	*174.852*	*152.910*
Investeringen met een economisch nut waar een heffing over kan worden gerekend	33.038	25.907
Overige investeringen met een economisch nut	95.013	88.729
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	46.801	38.274
Financiële vaste activa	*7.160*	*6.661*
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.943	1.638
Leningen aan woningbouwcorporaties	2.994	3.282
Overige langlopende leningen	2.183	1.701
Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	40	40
Totaal vaste activa	182.021	159.584

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Vlottende activa	31-12-2023	31-12-2022
Voorraden	*3.287*	*5.660*
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.287	5.660
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter 1 jaar	*15.375*	*10.614*
Vorderingen op openbare lichamen	45	1.683
Overige vorderingen	3.011	5.537
Rekening courant verhouding met het rijk	12.319	3.394
Liquide middelen	-	-
Overlopende activa	*15.934*	*15.339*
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	12.340	9.539
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.594	5.800
Totaal vlottende activa	34.596	31.613
Totaal	216.617	191.197

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Vaste Passiva		
Eigen vermogen	*84.084*	*74.714*
Algemene reserve	32.616	20.478
Bestemmingsreserves	48.322	47.003
Resultaat na bestemming	3.146	7.233
Voorzieningen	*25.676*	*27.159*
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.962	5.808
Egalisatievoorzieningen	19.368	20.148
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.346	1.203
Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	*78.318*	*48.557*
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	78.318	48.557
Totaal vaste passiva	188.078	150.430

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Vlottende Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar	*12.398*	*33.191*
Banksaldi	3.704	8.657
Kasgeldlening	-	15.000
Overige schulden	8.694	9.534
Overlopende passiva	*16.141*	*7.576*
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	8.818	3.529
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	7.315	4.035
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	8	12
Totaal vlottende passiva	28.539	40.767
Totaal	216.617	191.197
Gewaarborgde geldleningen, Garantstellingen	88.781	89.724

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Grondslagen voor waardering

De waardering van de activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balansclassificatie anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Vaste activa

Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De overige materiele activa hebben betrekking op investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut. De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Dit is de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen. Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingspijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan in het jaar volgend op het jaar van ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden ineens ten laste van de exploitatie gebracht.
Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in het aantal jaren van de economische levensduur. Met een eventuele restwaarde

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

wordt geen rekening gehouden. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het verslagjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

Investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven.

Met ingang van 2015 worden de investeringen met economisch nut gesplitst in de investeringen waarvoor een heffing kan worden geheven, zoals leges of belasting, en overige investeringen met economisch nut. Deze uitsplitsing is in de tabellen van de materiele vaste activa verwerkt.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven), in beginsel geldt dit alleen voor wegen.

Financiële vaste activa

Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

Voorraden

De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
De gemeente neemt de tussentijdse winsten op basis van het realisatiebeginsel. Hiermee wordt bedoeld dat er tussentijdse winsten worden geboekt wanneer aan de onderstaande punten wordt voldaan.

- De grond (of het deelperceel) is verkocht;
- De kosten zijn gerealiseerd; en het resultaat van de grondexploitatie kan op betrouwbare wijze worden ingeschat;
- Het is waarschijnlijk dat de economische voordelen die aan het project zijn verbonden naar de gemeenten zullen toevloeien.

Met andere woorden de gemeente heeft bij het opstellen van de jaarstukken de Percentage Of Completion (POC) methode toegepast.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt dynamisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter op de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatie voorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die daarvoor geformuleerd zijn. In de paragraaf ‘onderhoud kapitaalgoederen’ die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Borg en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december

Immateriële vaste activa

Materiele vaste activa

Bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven.	25.907	33.038
Overige investeringen met een economisch nut	88.729	95.013
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	38.274	46.801
Totaal	152.910	174.852

Investeringen met economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	Boekwaarde 31-12-2022	Herrubricering	Investeringen	Des-investering	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	25.907	-	7.645	14	501	-	-	33.038
Totaal	25.907	-	7.645	14	501	-	-	33.038

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Overige investeringen met economisch nut	Boekwaarde 31-12-2022	Herrubricering	Investeringen	Des-Investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van Derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	2.995		183		-			3.178
Woonruimten	3		18		2	20		0
Bedrijfsgebouwen	72.960		8.620		2.519			79.061
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.687		868	6	204			6.345
Vervoermiddelen	147		-		51			96
Machines, apparaten en installaties	4.117		266		403	10		3.970
Overige materiële vaste activa	2.820		80		538			2.362
Totaal	88.729	-	10.035	6	3.716	30	-	95.013

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	Boekwaarde 31-12-2022	Herrubricering	Investeringen	Desinves-teringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	38.109		11.378	2	2.170	713		46.602
Bedrijfsgebouwen	-							-
Machines, apparaten en installaties	163		40		5			198
Totaal	38.272	-	11.418	2	2.175	713	-	46.801

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Financiële Vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2022	Verstrekte leningen	Desinvesteringen	Afschrijvingen/ aflossingen	Herrubricering	Herwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	1.638	305	-	-	-	-	1.943
Leningen aan woningbouwcorporaties	3.282	-	-	288	-	-	2.994
Overige langlopende leningen	1.701	534	-	53	-	-	2.183
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	40	-	-		-	-	40
Totaal	6.661	839	-	341	-	-	7.160

Vlottende activa

Voorraden

Voorraden	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Grond- en hulpstoffen, niet in exploitatie genomen bouwgronden	-	-
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	5.660	3.287
Gereed product en handelsgoederen	-	-
Totaal	5.660	3.287

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Bouwgronden IN exploitatie	Boekwaarde 31-12-2022	Investeringen	Opbrengsten	Winst-neming	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2023
Plan Robbenplaat	5.711	301	-2.498	-	3.514	920	2.594
Plan Industrieweg	-160	117	-193	92	-144	-	-144
Plan Hoornseweg	1.077	127	-589	-	615	-	615
Den Oever zuidzijde	13	450	-180	-	283	-	283
De Dentele	-61	-1	-	-	-62	-	-62
Lelypark	612	217	-	-	829	829	-
Totaal	7.192	1.211	-3.460	92	5.036	1.749	3.287
Af: voorziening verlieslatende complexen	1.532						
Saldo per	5.660						

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Herrubricering	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	1.683	-	-	45	45
Verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-	-
Overige vorderingen	5.536	-	-	3.011	3.011
Rekening courant verhouding met het rijk	3.394	-	-	12.319	12.319
Totaal	10.613	-	-	15.375	15.375

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Overlopende activa

Overlopende Activa	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	9.539	12.340
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.800	3.594
Totaal	15.339	15.934

Vaste passiva

Eigen Vermogen	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Verschil
Algemene reserve	20.478	32.616	-12.138
Bestemmingsreserves	47.003	48.322	-1.319
Resultaat na bestemming	7.233	3.146	4.087
Totaal	74.714	84.084	-9.370

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Algemene reserve	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
Algemeen	20.478	8.862	3.957	7.233	-	32.616
Subtotaal Algemene Reserve	20.478	8.862	3.957	7.233	-	32.616

Bestemmingsreserves	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
Afkoopsom havens	4.073		226			3.847
Onderhoud havens	1.686		80			1.606
Realisatie bestemmingsplannen	179					179
Onderhoud gemeentegebouwen	1.488	391	12			1.866
Bovenwijkse voorzieningen	897	14				911
Openbare voorzieningen Agriport A7	229		21			208
Egalisatie afvalstoffenheffing	62					62
Risico bouwgronden	2.754	648	217			3.185
Kapitaallasten gemeentelijke eigendommen	1.606		87			1.519
Wegen	5.981					5.981
Kunstwerken	2.285					2.285
Baggeren	378					378
Schoolgebouwen	15.762				762	15.000
Vastgoed	1.684	1.013	1.196			1.501
Doorontwikkeling buitendienst	546		32			514

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Bestemmingsreserves	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
Zwembaden	292	118				410
Duurzaam toerisme	60					60
Bedrijfsmiddelen	2.005	133			349	1.789
Sociaal Domein	2.847		446			2.401
Re-integratie en arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	901		26			875
Economisch en Maatschappelijk Stimulering (revitaliseringsfonds)	940		30			910
Overhevelingen	185		185			-
Duurzaamheid Economisch Sociaal Programma	163	750	77			836
Visserij Ontwikkel Plan	-	2.000				2.000
Subtotaal Bestemmingsreserves	47.003	5.067	2.548	0	1.198	48.322
Totaal Reserves	67.483	13.929	6.505	7.233	1.198	80.938

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Voorzieningen

	Boekwaarde 31-12-2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2023
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Verplichtingen voormalig personeel	927	314	89	262	890
Verplichtingen wethouders	1.516	346	103	96	1.663
Bouwgrondexploitatie	1.377	-	556	-	821
Voorziening Agriport Infrastructuur	1.988	-	400	-	1.588
Subtotaal	5.808	660	1.148	358	4.962
Egalisatievoorzieningen					
Riool	20.148	-	780	-	19.368
Subtotaal	20.148	-	780	-	19.368
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden					
Afkoopsommen onderhoud graven	1.204	261	119	-	1.346
Subtotaal	1.204	261	119	-	1.346
Totaal	27.159	921	2.047	358	25.676

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Vaste schulden

Vaste schulden	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	48.557	78.317
Waarborgsommen	-	-
Totaal	48.557	78.317

	Saldo 31-12-2022	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	48.557	35.000	5.240	78.317
Waarborgsommen	-	-	-	-
Totaal	48.557	35.000	5.240	78.317

Vlottende passiva

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	33.191	12.398
Overlopende passiva	7.576	16.141
Totaal	40.767	28.539

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Kasgeldleningen	15.000	-
Banksaldi	8.657	3.704
Overige schulden	9.534	8.694
Totaal	33.191	12.398

Overlopende passiva

Overlopende passiva	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.529	8.818
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	4.035	7.315
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	12	8
Totaal	7.576	16.141

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Waarborgen en garanties

Aard/omschrijving	Totaal schuldrestant 31-12-2023	% borgstelling	Netto gewaarborgd 31-12-2023	Netto gewaarborgd 31-12-2022
Woningbouw (achtervang Waarborgfonds Sociale Woningbouw)	111.239	50	55.620	55.552
HVC Huisvuilcentrale	565.252	2,12	11.983	12.934
Diversen	21.315	divers	21.178	21.238
Totaal	697.806		88.781	89.724

Niet uit balans blijkende verplichtingen

Verplichtingen	Jaarbedrag excl BTW (x € 1.000)	Jaar afloop
Incluzio	27.500	2027
Wagenpark	130	2024
Comparex	216	2029
Urbain Trade koffieapparaten	4	2024
Nestle koffieapparaten	3	2024

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

WNT-verantwoording 2023

De WNT (Wet Normering Topinkomens) is van toepassing. Het voor gemeente Hollands Kroon toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	W. Eppinga	J.M.M. Vriend
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 t/m 01-08	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8889	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 69.138	€ 108.119
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.313	€ 16.046
Subtotaal	*€ 80.451*	*€ 124.165*

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 115.133	€ 223.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 80.451	€ 124.165	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t.	
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	W. Eppinga	J.M.M. Vriend	M. Klaasen - Bos
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Plv Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12	16/05 t/m 31/12	01/01 t/m 15/05
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,925	0,635	0,365
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 118.984	€ 62.436	€ 31.904
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.399	€ 11.242	€ 5.124

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Subtotaal	*€ 139.383*	*€ 73.678*	*€ 37.028*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 199.846	€ 137.077	€ 78.840
Bezoldiging	€ 139.383	€ 73.678	€ 37.028

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	J.W. Kradolfer	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	
Kalenderjaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	15/09 t/m 31/12	n.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	4	0
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	360	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 76.320	0

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 76.320	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 64.800	0
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 64.800	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 64.800	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	

Er is geen sprake van een overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
Niet van toepassing.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Overzicht van baten en lasten

Financiële verordening: Bij de begroting en bij de jaarstukken wordt een overzicht gegeven van de baten en lasten naar programma's en clusters.

Cluster	Begroot baten/inkomsten	Werkelijk baten/inkomsten	Saldo baten/inkomsten	Begroot lasten/uitgaven	Werkelijk lasten/uitgaven	Saldo lasten/uitgaven	Begroot	Werkelijk	Saldo
Bedrijvigheid	-€ 7.376.456	-€ 2.130.228	-€ 5.246.228	€ 8.889.254	€ 5.874.966	€ 3.014.288	€ 1.512.798	€ 3.744.738	-€ 2.231.940
(Lucht) Havens	-€ 403.996	-€ 308.643	-€ 95.353	€ 468.461	€ 848.746	-€ 380.285	€ 64.465	€ 540.103	-€ 475.638
Economische Ontwikkeling	-€ 5.131.681	-€ 152.700	-€ 4.978.981	€ 5.830.965	€ 1.647.539	€ 4.183.426	€ 699.284	€ 1.494.839	-€ 795.555
Mutatie Reserve Bedrijvigheid	-€ 1.502.808	-€ 1.222.275	-€ 280.533	€ 2.312.878	€ 2.864.585	-€ 551.707	€ 810.070	€ 1.642.310	-€ 832.240
Toerisme	-€ 337.971	-€ 446.610	€ 108.639	€ 276.950	€ 514.096	-€ 237.146	-€ 61.021	€ 67.486	-€ 128.507
Dienstverlening	-€ 117.703.773	-€ 119.755.666	€ 2.051.893	€ 55.840.336	€ 42.028.111	€ 13.812.226	-€ 61.863.437	-€ 77.727.555	€ 15.864.119
Bestuur	-€ 1.521	-€ 204.935	€ 203.414	€ 3.459.286	€ 2.932.250	€ 527.036	€ 3.457.765	€ 2.727.314	€ 730.451
Financiering	-€ 538.798	-€ 518.958	-€ 19.840	€ 519.877	€ 230.955	€ 288.922	-€ 18.921	-€ 288.003	€ 269.082
Leges & Heffingen	-€ 12.163.766	-€ 12.351.864	€ 188.098	€ 342.689	€ 954.537	-€ 611.848	-€ 11.821.077	-€ 11.397.327	-€ 423.750
Mutatie Reserve Dienstverlening	-€ 5.458.997	-€ 3.690.822	-€ 1.768.175	€ 9.140.997	€ 9.399.495	-€ 258.498	€ 3.682.000	€ 5.708.673	-€ 2.026.673
Organisatie	-€ 10.703.795	-€ 12.048.614	€ 1.344.819	€ 41.373.033	€ 28.110.311	€ 13.262.722	€ 30.669.238	€ 16.061.697	€ 14.607.541
Overig	-€ 88.836.896	-€ 90.940.473	€ 2.103.577	€ 1.004.454	€ 400.563	€ 603.891	-€ 87.832.442	-€ 90.539.910	€ 2.707.468
Leefbaarheid	-€ 16.406.732	-€ 16.445.012	€ 38.280	€ 31.130.920	€ 39.145.261	-€ 8.014.341	€ 14.724.188	€ 22.700.249	-€ 7.976.061
Infrastructuur	-€ 600.229	-€ 728.728	€ 128.499	€ 5.380.674	€ 7.046.259	-€ 1.665.585	€ 4.780.445	€ 6.317.532	-€ 1.537.087
Milieu	-€ 10.886.505	-€ 12.338.326	€ 1.451.821	€ 10.026.075	€ 11.708.289	-€ 1.682.214	-€ 860.430	-€ 630.037	-€ 230.393
Mutatie Reserve Leefbaarheid	-€ 1.462.727	-€ 1.196.372	-€ 266.355	€ 2.461.645	€ 1.763.000	€ 698.645	€ 998.918	€ 566.628	€ 432.290
Omgevingskwaliteit	-€ 3.441.033	-€ 2.171.353	-€ 1.269.680	€ 8.700.660	€ 12.457.700	-€ 3.757.039	€ 5.259.627	€ 10.286.346	-€ 5.026.719
Veiligheid	-€ 16.238	-€ 10.233	-€ 6.005	€ 4.561.866	€ 6.170.013	-€ 1.608.147	€ 4.545.628	€ 6.159.780	-€ 1.614.152
Vitaliteit	-€ 20.068.765	-€ 25.004.787	€ 4.936.022	€ 67.567.375	€ 73.141.167	-€ 5.573.792	€ 47.498.610	€ 48.136.380	-€ 637.770
Bestaanszekerheid	-€ 17.520.026	-€ 20.207.011	€ 2.686.985	€ 25.426.936	€ 26.380.394	-€ 953.458	€ 7.906.910	€ 6.173.383	€ 1.733.527
Kunst & Cultuur	-€ 98.316	-€ 125.889	€ 27.573	€ 1.667.294	€ 2.109.539	-€ 442.245	€ 1.568.978	€ 1.983.650	-€ 414.672
Mutatie Reserve Vitaliteit	-€ 206.453	-€ 2.241.855	€ 2.035.402	-€ 603.784	€ 118.097	-€ 721.881	-€ 810.237	-€ 2.123.758	€ 1.313.521
Sport & Educatie	-€ 1.436.912	-€ 1.575.041	€ 138.129	€ 7.490.128	€ 9.704.909	-€ 2.214.781	€ 6.053.216	€ 8.129.868	-€ 2.076.652
Zorg	-€ 807.058	-€ 854.991	€ 47.933	€ 33.586.801	€ 34.828.228	-€ 1.241.427	€ 32.779.743	€ 33.973.237	-€ 1.193.494
Eindtotaal	-€ 161.555.726	-€ 163.335.693	€ 1.779.967	€ 163.427.885	€ 160.189.505	€ 3.238.381	€ 1.872.159	-€ 3.146.188	€ 5.018.348

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Overzicht incidentele baten en lasten

Financiële verordening: In het overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten per programma worden posten vanaf € 100.000 afzonderlijk gespecificeerd.

Uitgaven/Inkomsten	Omschrijving	Begroot
	Programma Bedrijvigheid	€ 923.329
Uitgaven	2023_00_Begroting_Opgave arbeidsmigranten	€ 100.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Bijstelling naar beneden i.v.m. meevallende kosten	-€ 100.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_De bijdrage aan de ROM	-€ 253.000
Uitgaven	2023_00_Begroting_Onderzoek datacenters	€ 100.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Revitalisering fonds	-€ 150.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Vormen B.R. VOP Den Oever	€ 2.000.000
Inkomsten	2023_21_Berap2_De bijdrage aan de ROM	€ 253.000
Inkomsten	BW23-24 Afkoopsommen spuitzonering	-€ 1.196.372
Uitgaven	2023_21_Berap2_Bijstelling budget	-€ 100.000
	Groter dan -100K en kleiner dan 100K	€ 269.701
Uitgaven/Inkomsten	Omschrijving	Begroot
	Programma Dienstverlening	-€ 4.023.925
Uitgaven	BW23-27 Rente & afschrijving Berap 2 verdeling	€ 852.140
Uitgaven	2023_21_Berap2_Kapitaallasten bijstellen	-€ 852.000
Uitgaven	BW23-27 Rente (Treasury)	-€ 459.541
Uitgaven	2023_12_Berap1_OZB	€ 115.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Inkomsten verkoop 't Veld noord naar A.R.	€ 8.862.000
Uitgaven	BW23-02_overhevelingen_KIS_en_webstie	-€ 185.000
Inkomsten	2023_12_Berap1_Reserve	-€ 1.000.000

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Uitgaven/Inkomsten	Omschrijving	Begroot
Inkomsten	2023_21_Berap2_Ontrekken A.R. voor de Vorming B.R. VOP Den Oever	-€ 2.000.000
Inkomsten	BW23-23 Ondersteuning maatschappelijke instellingen	-€ 750.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Tweede kamer verkiezingen	€ 100.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Reis-Rijbewijzen	-€ 150.000
Uitgaven	2023_12_Berap1_Organisatie uitbreiding	€ 1.000.000
Uitgaven	Overhead OR campus de Terp	€ 108.694
Uitgaven	Overhead OR campus de Terp	-€ 108.694
Uitgaven	BW23-27 Afschrijvingen (MFC en brede scholen)	€ 157.038
Uitgaven	BW23-27 Rente (MFC en brede scholen)	€ 160.531
Uitgaven	BW23-27 Afschrijvingen (Gemeentewerf - Wieringerwerf)	€ 114.338
Inkomsten	2023_21_Berap2_Inkomsten verkoop 't Veld noord.	-€ 9.875.000
Uitgaven	BW23-27 Afschrijvingen (Bedrijfsvoering - I&A en ICT)	€ 123.299
Uitgaven	BW23-02_overhevelingen_KIS_en_webstie	€ 135.000
Uitgaven	2023_00_Begroting_ICT	€ 100.000
Uitgaven	2023_00_Begroting_ICT Security Roadmap	€ 150.000
Inkomsten	2023_21_Berap2_Energietoeslag	-€ 1.170.000
	Groter dan -100K en kleiner dan 100K	€ 548.270
Uitgaven/Inkomsten	Omschrijving	Begroot
	Programma Leefbaarheid	€ 3.839.520
Uitgaven	BW23-27 Rente (Verkeer, wegen en water)	€ 102.630
Inkomsten	2023_21_Berap2_Gedeeltelijke vrijval Voorziening	-€ 400.000
Uitgaven	BW23-27 Afschrijvingen (Riolering)	€ 133.458
Uitgaven	BW23-27 Rente (Riolering)	€ 142.937

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Uitgaven/Inkomsten	Omschrijving	Begroot
Uitgaven	Uitvoering klimaatadaptatieprogr.RV 26-01-2023	€ 150.000
Uitgaven	2023_00_Begroting_Duurzaamheid en Klimaat Energiebesparingsakkoord NH bedrijven	€ 197.125
Uitgaven	BW23-23 Ondersteuning maatschappelijke instellingen	€ 750.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Inkomsten verkoop 't Veld noord retour naar B.R. Vastgoed	€ 1.013.000
Inkomsten	2023_12_Berap1_Reserve	-€ 168.200
Uitgaven	Primaire Begroting 2022	€ 693.500
Uitgaven	2023_21_Berap2_Omgevingswet	-€ 150.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Stormschade Poli	€ 100.000
Uitgaven	2023_12_Berap1_Groen	€ 108.200
Uitgaven	actuele GREX cf vastgestelde MPG 2023	€ 493.107
Inkomsten	actuele GREX cf vastgestelde MPG 2023	-€ 493.107
Uitgaven	BW23-24 Afkoopsommen spuitzonering	€ 1.196.372
Uitgaven	2023_00_Begroting_Dorpsontwikkelvisie	€ 100.000
Uitgaven	2023_00_Begroting_Glasvezel in de kernen	€ 300.000
Inkomsten	2023_00_Begroting_Glasvezel in de kernen	-€ 600.000
	Groter dan -100K en kleiner dan 100K	€ 170.498
Uitgaven/Inkomsten	Omschrijving	Begroot
	Programma Vitaliteit	€ 1.621.981
Uitgaven	2023_12_Berap1_GOAB	€ 950.525
Uitgaven	2023_12_Berap1_NPO	-€ 205.000
Inkomsten	2023_12_Berap1_NPO	€ 205.000
Inkomsten	2023_12_Berap1_GOAB	-€ 950.525
Uitgaven	2023_00_Begroting_Scheidingsplein	€ 100.000

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Uitgaven/Inkomsten	Omschrijving	Begroot
Uitgaven	2023_12_Berap1_Oekraïne	€ 5.028.970
Inkomsten	2023_12_Berap1_Oekraïne	-€ 5.028.970
Uitgaven	2023_12_Berap1_Energietoeslag	€ 832.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Energietoeslag	€ 1.470.000
Inkomsten	2023_12_Berap1_BUIG	-€ 693.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Brede SPUK	€ 105.115
Inkomsten	2023_21_Berap2_Brede SPUK	-€ 105.115
Uitgaven	2023_12_Berap1_Vroegsignalering en energiearmoede	€ 140.000
Inkomsten	2023_21_Berap2_Reserve onderwijshuisvesting	€ 933.473
Inkomsten	2023_12_Berap1_Noodfonds Energie	-€ 124.000
Inkomsten	2023_21_Berap2_Jeugdzorg Plus	-€ 175.000
Inkomsten	2023_21_Berap2_Energietoeslag	-€ 300.000
Inkomsten	2023_12_Berap1_Reserve	-€ 832.000
Uitgaven	BW23-27 Afschrijvingen (Onderwijshuisvesting)	-€ 1.226.829
Inkomsten	2023_21_Berap2_Brede SPUK	-€ 295.186
Uitgaven	2023_12_Berap1_Subsidieplafond	-€ 214.221
Uitgaven	2023_12_Berap1_Noodfonds Energie	€ 124.000
Uitgaven	2023_12_Berap1_Zwembaden Energie	€ 296.000
Inkomsten	2023_12_Berap1_Zwembaden Energie subsidie vanuit het rijk	-€ 296.000
Uitgaven	2023_12_Berap1_WMO & Jeugd	€ 100.000
Uitgaven	2023_12_Berap1_WMO & Jeugd	€ 248.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Brede SPUK	€ 148.313
Inkomsten	2023_21_Berap2_Brede SPUK	-€ 148.313
Uitgaven	2023_12_Berap1_WMO & Jeugd	€ 587.000

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Uitgaven/Inkomsten	Omschrijving	Begroot
Uitgaven	2023_12_Berap1_WMO & Jeugd	-€ 158.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Jeugdzorg Plus	€ 175.000
Uitgaven	2023_12_Berap1_WMO & Jeugd	-€ 117.000
Uitgaven	2023_12_Berap1_WMO & Jeugd	€ 144.000
Uitgaven	2023_21_Berap2_Brede SPUK	€ 211.021
Inkomsten	2023_21_Berap2_Brede SPUK	-€ 256.021
	Groter dan -100K en kleiner dan 100K	€ 948.744

Toelichting op bovenstaande posten zijn terug te vinden in het desbetreffende programma waar de financiële mutaties zijn toegelicht.

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Taakvelden

Uitgaven

Taakveld	Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting wijzigingen 2023	Totaal begroot 2023	Werkelijk 2023	Restant 2023
ALG_0-1.23	Bestuur	€ 2.837.411	€ 621.875	€ 3.459.286	€ 2.932.250	€ 527.036
ALG_0-2.23	Burgerzaken	€ 665.807	-€ 50.000	€ 615.807	€ 2.302.066	-€ 1.686.259
ALG_0-4.23	Overhead	€ 36.117.694	€ 5.183.032	€ 41.300.726	€ 25.869.023	€ 15.431.703
ALG_0-5.23	Treasury	€ 77.709	€ 442.168	€ 519.877	€ 230.955	€ 288.922
ALG_0-61.23	OZB woningen	€ 227.689	€ 115.000	€ 342.689	€ 626.693	-€ 284.004
ALG_0-62.23	OZB niet-woningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 327.843	-€ 327.843
ALG_0-8.23	Overige baten en lasten	€ 1.266.454	-€ 262.000	€ 1.004.454	€ 387.329	€ 617.125
ALG_0-9.23	Vennootschapsbelasting (VpB)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 13.234	-€ 13.234
ALG_0-10.23	Mutaties reserves	€ 1.078.736	€ 12.233.000	€ 13.311.736	€ 14.145.177	-€ 833.441
ALG_0-11.23	Res. van de rekening van baten en lasten	€ 2.773.513	-€ 4.645.672	-€ 1.872.159	€ 0	-€ 1.872.159
ALG_1-1.23	Crisisbeheersing en brandweer	€ 4.134.049	€ 6.247	€ 4.140.296	€ 4.774.458	-€ 634.162
ALG_1-2.23	Openbare orde en veiligheid	€ 421.570	€ 0	€ 421.570	€ 1.395.554	-€ 973.985
ALG_2-1.23	Verkeer en vervoer	€ 5.078.460	€ 302.214	€ 5.380.674	€ 7.046.259	-€ 1.665.585
ALG_2-3.23	Recreatieve havens	€ 16.148	€ 31.368	€ 47.516	€ 53.127	-€ 5.611
ALG_2-4.23	Economische havens en waterwegen	€ 404.361	€ 16.584	€ 420.945	€ 795.620	-€ 374.675
ALG_3-1.23	Economische ontwikkeling	€ 1.248.020	-€ 553.000	€ 695.020	€ 1.274.681	-€ 579.661
ALG_3-2.23	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	€ 754.256	€ 4.380.709	€ 5.134.965	€ 20.896	€ 5.114.069
ALG_3-3.23	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	€ 980	€ 0	€ 980	€ 351.962	-€ 350.982
ALG_3-4.23	Economische promotie	€ 376.950	-€ 100.000	€ 276.950	€ 514.096	-€ 237.146
ALG_4-1.23	Openbaar basisonderwijs	€ 209.539	€ 29.000	€ 238.539	€ 325.043	-€ 86.504

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Taakveld	Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting wijzigingen 2023	Totaal begroot 2023	Werkelijk 2023	Restant 2023
ALG_4-2.23	Onderwijshuisvesting	€ 2.892.929	-€ 1.234.443	€ 1.658.486	€ 2.270.368	-€ 611.882
ALG_4-3.23	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 1.820.662	€ 640.866	€ 2.461.528	€ 2.504.393	-€ 42.865
ALG_5-1.23	Sportbeleid en activering	€ 775.446	€ 30.923	€ 806.369	€ 1.490.750	-€ 684.381
ALG_5-2.23	Sportaccommodaties	€ 1.840.272	€ 484.934	€ 2.325.206	€ 3.114.354	-€ 789.148
ALG_5-3.23	Cult.presentatie, -productie en -partic.	€ 312.664	€ 94.012	€ 406.676	€ 483.003	-€ 76.327
ALG_5-4.23	Musea	€ 271.162	-€ 41.883	€ 229.279	€ 435.790	-€ 206.511
ALG_5-5.23	Cultureel erfgoed	€ 14.014	€ 0	€ 14.014	€ 170.580	-€ 156.566
ALG_5-6.23	Media	€ 943.754	€ 73.571	€ 1.017.325	€ 1.020.166	-€ 2.841
ALG_5-7.23	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 4.717.407	€ 334.071	€ 5.051.478	€ 7.210.817	-€ 2.159.339
ALG_6-1.23	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 2.104.458	€ 5.870.181	€ 7.974.639	€ 5.420.631	€ 2.554.008
ALG_6-2.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	€ 7.523.790	€ 237.702	€ 7.761.492	€ 8.178.956	-€ 417.464
ALG_6-3.23	Inkomensregelingen	€ 8.860.240	€ 3.747.115	€ 12.607.355	€ 15.674.063	-€ 3.066.708
ALG_6-4.23	WSW beschut werk	€ 4.266.000	€ 0	€ 4.266.000	€ 3.927.860	€ 338.140
ALG_6-5.23	Arbeidsparticipatie	€ 578.942	€ 0	€ 578.942	€ 1.357.840	-€ 778.898
ALG_6-6.23	Maatwerkvoorziening (WMO)	€ 3.125.850	€ 238.000	€ 3.363.850	€ 3.509.448	-€ 145.598
ALG_6-71.23	Maatwerkdienstverlening 18+	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.980	-€ 7.980
ALG_6-71A.23	Hulp bij huishouden (WMO)	€ 4.615.000	-€ 16.000	€ 4.599.000	€ 4.552.267	€ 46.733
ALG_6-71B.23	Begeleiding (WMO)	€ 350.000	-€ 14.000	€ 336.000	€ 406.625	-€ 70.625
ALG-6-71C.23	Dagbesteding (WMO)	€ 890.000	€ 159.000	€ 1.049.000	€ 1.066.168	-€ 17.168
ALG_6-71D.23	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	€ 54.341	€ 163.313	€ 217.654	€ 93.376	€ 124.278
ALG_6-72.23	Maatwerkdienstverlening 18-	€ 0	€ 0	€ 0	€ 229.724	-€ 229.724
ALG_6-72A.23	Jeugdhulp begeleiding	€ 1.550.000	€ 519.000	€ 2.069.000	€ 2.507.790	-€ 438.790
ALG_6-72B.23	Jeugdhulp behandeling	€ 670.000	€ 105.000	€ 775.000	€ 654.054	€ 120.946
ALG_6-72C.23	Jeugdhulp dagbesteding	€ 1.070.000	-€ 7.000	€ 1.063.000	€ 954.050	€ 108.950

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Taakveld	Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting wijzigingen 2023	Totaal begroot 2023	Werkelijk 2023	Restant 2023
ALG_6-73A.23	Pleegzorg	€ 3.530.000	-€ 84.000	€ 3.446.000	€ 627.944	€ 2.818.056
ALG_6-73B.23	Gezinsgericht	€ 160.000	€ 6.000	€ 166.000	€ 473.632	-€ 307.632
ALG_6-73C.23	Jeugdhulp met verblijf overig	€ 960.000	€ 145.737	€ 1.105.737	€ 3.426.466	-€ 2.320.729
ALG_6-74A.23	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblij	€ 3.100.000	€ 258.000	€ 3.358.000	€ 3.184.138	€ 173.862
ALG_6-74B.23	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	€ 230.000	€ 4.000	€ 234.000	€ 997.902	-€ 763.902
ALG_6-74C.23	Gesloten plaatsing	€ 700.000	€ 119.000	€ 819.000	€ 658.096	€ 160.904
ALG_6-81.23	Geëscaleerde zorg 18+	€ 16.237	-€ 16.237	€ 0	€ 0	€ 0
ALG_6-82.23	Geëscaleerde zorg 18-	€ 18.500	-€ 18.500	€ 0	€ 2.735	-€ 2.735
ALG_7-1.23	Volksgezondheid	€ 2.949.966	€ 274.102	€ 3.224.068	€ 3.296.878	-€ 72.810
ALG_7-2.23	Riolering	€ 1.691.336	€ 190.395	€ 1.881.731	€ 2.989.035	-€ 1.107.304
ALG_7-3.23	Afval	€ 5.409.543	€ 140.000	€ 5.549.543	€ 5.484.329	€ 65.214
ALG_7-4.23	Milieubeheer	€ 2.443.344	€ 151.457	€ 2.594.801	€ 3.234.926	-€ 640.125
ALG_7-5.23	Begraafplaatsen en crematoria	€ 648.216	€ 16.693	€ 664.909	€ 1.081.429	-€ 416.520
ALG_8-1.23	Ruimte en leefomgeving	€ 86.000	€ 0	€ 86.000	€ 686.107	-€ 600.107
ALG_8-2.23	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	€ 70.622	€ 1.789.151	€ 1.859.773	€ 2.011.895	-€ 152.122
ALG_8-3.23	Wonen en bouwen	€ 560.000	-€ 65.000	€ 495.000	€ 1.406.674	-€ 911.674
ALGF.23	Totaal uitgaven	€ 129.510.041	€ 32.045.685	€ 161.555.726	€ 160.189.505	€ 1.366.221

Inkomsten

Taakveld	Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting wijzigingen 2023	Totaal begroot 2023	Werkelijk 2023	Restant 2023
ALG_0-1.23	Bestuur	-€ 1.521	€ 0	-€ 1.521	-€ 204.935	€ 203.414
ALG_0-2.23	Burgerzaken	-€ 558.511	€ 80.000	-€ 478.511	-€ 587.485	€ 108.974
ALG_0-4.23	Overhead	-€ 350.284	-€ 9.875.000	-€ 10.225.284	-€ 11.462.199	€ 1.236.915
ALG_0-5.23	Treasury	-€ 538.798	€ 0	-€ 538.798	-€ 518.958	-€ 19.840

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Taakveld	Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting wijzigingen 2023	Totaal begroot 2023	Werkelijk 2023	Restant 2023
ALG_0-61.23	OZB woningen	-€ 6.544.162	€ 400.000	-€ 6.144.162	-€ 6.237.159	€ 92.997
ALG_0-62.23	OZB niet-woningen	-€ 5.919.604	-€ 100.000	-€ 6.019.604	-€ 6.114.705	€ 95.101
ALG_0-7.23	ALG.uitkeringen en ov. uitkeringen GF	-€ 86.223.896	-€ 2.613.000	-€ 88.836.896	-€ 90.732.276	€ 1.895.380
ALG_0-8.23	Overige baten en lasten	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 208.196	€ 208.196
ALG_0-10.23	Mutaties reserves	-€ 2.987.731	-€ 5.643.254	-€ 8.630.985	-€ 8.351.324	-€ 279.661
ALG_1-1.23	Crisisbeheersing en brandweer	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 798	€ 798
ALG_1-2.23	Openbare orde en veiligheid	-€ 16.238	€ 0	-€ 16.238	-€ 9.435	-€ 6.803
ALG_2-1.23	Verkeer en vervoer	-€ 100.229	-€ 500.000	-€ 600.229	-€ 728.728	€ 128.499
ALG_2-3.23	Recreatieve havens	-€ 59.367	-€ 42.000	-€ 101.367	-€ 38.288	-€ 63.079
ALG_2-4.23	Economische havens en waterwegen	-€ 277.629	-€ 25.000	-€ 302.629	-€ 270.355	-€ 32.274
ALG_3-1.23	Economische ontwikkeling	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 69.979	€ 69.979
ALG_3-2.23	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-€ 677.619	-€ 4.437.596	-€ 5.115.215	€ 0	-€ 5.115.215
ALG_3-3.23	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-€ 16.466	€ 0	-€ 16.466	-€ 82.721	€ 66.255
ALG_3-4.23	Economische promotie	-€ 337.971	€ 0	-€ 337.971	-€ 446.610	€ 108.639
ALG_4-2.23	Onderwijshuisvesting	-€ 248.141	€ 0	-€ 248.141	-€ 81.282	-€ 166.859
ALG_4-3.23	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-€ 161.781	€ 0	-€ 161.781	-€ 139.419	-€ 22.362
ALG_5-1.23	Sportbeleid en activering	€ 0	-€ 295.186	-€ 295.186	-€ 329.161	€ 33.975
ALG_5-2.23	Sportaccommodaties	-€ 555.804	-€ 176.000	-€ 731.804	-€ 1.025.178	€ 293.374
ALG_5-3.23	Cult.presentatie, -productie en -partic.	-€ 15.924	€ 0	-€ 15.924	-€ 21.188	€ 5.264
ALG_5-4.23	Musea	-€ 8.030	€ 0	-€ 8.030	-€ 25.051	€ 17.021
ALG_5-6.23	Media	-€ 26.362	-€ 48.000	-€ 74.362	-€ 79.650	€ 5.288
ALG_5-7.23	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-€ 35.002	€ 0	-€ 35.002	-€ 36.475	€ 1.473
ALG_6-1.23	Samenkracht en burgerparticipatie	-€ 686.303	-€ 5.895.093	-€ 6.581.396	-€ 7.683.128	€ 1.101.732
ALG_6-3.23	Inkomensregelingen	-€ 8.936.915	-€ 1.998.115	-€ 10.935.030	-€ 11.994.799	€ 1.059.769

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Taakveld	Omschrijving	Primaire begroting 2023	Begroting wijzigingen 2023	Totaal begroot 2023	Werkelijk 2023	Restant 2023
ALG_6-4.23	WSW beschut werk	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 381.653	€ 381.653
ALG_6-5.23	Arbeidsparticipatie	-€ 3.600	€ 0	-€ 3.600	-€ 147.431	€ 143.831
ALG_6-6.23	Maatwerkvoorziening (WMO)	-€ 302.373	€ 0	-€ 302.373	-€ 299.026	-€ 3.347
ALG_6-71.23	Maatwerkdienstverlening 18+	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 464	€ 464
ALG_6-71D.23	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	€ 0	-€ 148.313	-€ 148.313	-€ 99.905	-€ 48.409
ALG_6-72.23	Maatwerkdienstverlening 18-	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 126.673	€ 126.673
ALG_7-1.23	Volksgezondheid	-€ 120.351	-€ 236.021	-€ 356.372	-€ 328.924	-€ 27.448
ALG_7-2.23	Riolering	-€ 3.964.021	€ 0	-€ 3.964.021	-€ 4.849.059	€ 885.038
ALG_7-3.23	Afval	-€ 6.842.611	€ 0	-€ 6.842.611	-€ 6.830.392	-€ 12.219
ALG_7-4.23	Milieubeheer	-€ 79.873	€ 0	-€ 79.873	-€ 658.876	€ 579.003
ALG_7-5.23	Begraafplaatsen en crematoria	-€ 691.272	€ 0	-€ 691.272	-€ 588.707	-€ 102.565
ALG_8-1.23	Ruimte en leefomgeving	-€ 55.452	€ 0	-€ 55.452	-€ 115.008	€ 59.556
ALG_8-2.23	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreine	-€ 347.914	-€ 493.107	-€ 841.021	-€ 135.114	-€ 705.907
ALG_8-3.23	Wonen en bouwen	-€ 1.818.286	€ 0	-€ 1.818.286	-€ 1.294.978	-€ 523.308
ALGF.23	Totaal inkomsten	-€ 129.510.041	-€ 32.045.685	-€ 161.555.726	-€ 163.335.693	€ 1.779.967

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024									
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
Je nV	**A16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R Indicator: A16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R Indicator: A16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten *Aard controle R Indicator: A16/04*	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie *Aard controle R Indicator: A16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) *Aard controle R Indicator: A16/06*
			€ 5.087.817			€ 18.410	€ 0	€ 123.313
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Aard controle R *Indicator: A16/07*	*Aard controle R* *Indicator: A16/08*	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A16/10*		
			€ 0	€ 587.370	€ 5.816.910	€ 10.172.832		
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/03*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/06*
			2	57	0	5	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/10*		
			2024	Nee				

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*
			€ 0	€ 0			€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*
			€ 760	€ 21.660	€ 0	€ 17.340	€ 0	€ 2.244
			Reeks 2	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Reeks 2**	**Totaal**	

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/24*	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/25*	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/26*	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/27*	
			€ 0	€ 48.000	€ 0	€ 0	€ 760	
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen** Gemeenten	Beschikkingsnummer /naam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-2-02971985	€ 29.521	€ 29.521	Nee	Uitstel goedgekeurd tot en met 19-07-2024	Nee
		2						
		100						
			Kopie Beschikkingsnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Aard controle n.v.t. *Indicator: C32/07*	*Aard controle D2* *Indicator: C32/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/09*				
		1	SUVIS21-2-02971985	Nee	Uitstel goedgekeurd tot en met 19-07-2024				
		2							
		100							
BZK	**C55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/06*
			2.239	€ 25.000	€ 165.000	1.794	€ 50.602	€ 85.602

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/07*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: C55/08*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C55/09*			
			200	€ 21.545	€ 84.554			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.*

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Indicator: C55/10	*Indicator: C55/11*	*Indicator: C55/12*	*Indicator: C55/13*	*Indicator: C55/14*	*Indicator: C55/15*
			197	594	41	0	2.000	10
BZK	**C56**	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C56/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C56/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022 *Aard controle R* *Indicator: C56/04*	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/05*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/06*
		1	*RHA2021-02275783*	*Herontwikkeling Joods Werkdorp Nieuwesluizerweg 42 Slootdorp*	€ 85.860	€ 85.860	0	0
		2	*RHA2021-02275469*	*Flexlogement Robbenplaat Wieringerwerf*	€ 0	€ 0	0	0
		10						
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/07*	Opbrengsten jaar T *Aard controle R* *Indicator: C56/08*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C56/09*	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle R* *Indicator: C56/10*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/11*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/12*
		1	*Herontwikkeling Joods Werkdorp Nieuwesluizerweg 42 Slootdorp*	€ 0	€ 0	Nee	Nee	Ja

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		2 10	*Flexlogement Robbenplaat Wieringerwerf*	€ 0	€ 0	Nee	Nee	Ja
			Eindverantwoordi ng (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/13*	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C56/14*				
			Nee	Ja				
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R* *Indicator: C62/01*	Eindverantwoordin g (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				
BZK -	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid** -	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

-	-	-	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	
-	-	-	*Indicator: C92/01*	*Indicator: C92/02*	*Indicator: C92/03*	*Indicator: C92/04*	*Indicator: C92/05*	
-	-	-	€ 48.115	€ 0	4	146	26	
BZK	**C94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] ,eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle R*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: C94/01	*Indicator: C94/02*	*Indicator: C94/03*	*Indicator: C94/04*	*Indicator: C94/05*	*Indicator: C94/06*
		1	*LAI23-03439914*	€ 138.793	41	0	0	€ 0
		2						
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid,	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			onderdeel a, van de regeling					
			Aard controle R *Indicator: C94/07*	*Aard controle R* *Indicator: C94/08*	*Aard controle R* *Indicator: C94/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C94/10*		
		1	€ 19.150	€ 84.332	€ 35.311	Nee		
		2						
		100						
BZK	**C99**	**Experiment uitbreiding bijhouding gegevens niet-ingezetenen in de basisregistratie personen**	Besteding vaste vergoeding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Aansluitkosten (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding vaste vergoeding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve aansluitkosten (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R *Indicator: C99/01*	*Aard controle R* *Indicator: C99/02*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: C99/03*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: C99/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C99/05*	
			€ 22.825	€ 850	€ 22.825	€ 850	Nee	
BZK	**C105**	**Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls**	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T)

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/01	*Aard controle n.v.t. Indicator: C105/02*	*Aard controle D1 Indicator: C105/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C105/04*	*Aard controle D1 Indicator: C105/05*	*Aard controle R Indicator: C105/06*
		1	*2023-0000698775*	0	Nee	0	Nee	€ 0
		2						
		20						
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: C105/07*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: C105/08*	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht *Aard controle n.v.t. Indicator: C105/09*	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen *Aard controle n.v.t. Indicator: C105/10*	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: C105/11*	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee) *Aard controle D1 Indicator: C105/12*
		1	*2023-0000698775*	€ 0	Nee	De geplande startdatum van het project is Q3-2024.	0	Nee
		2						
		20						
			Kopie projectnummer *Aard controle n.v.t. Indicator: C105/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: C105/14*				
		1	*2023-0000698775*	Nee				
		2						
		20						

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen		Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/01*	Projectnaam *Aard controle n.v.t* *Indicator: C209/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C209/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/04*	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project *Aard controle D2* *Indicator: C209/05*	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/06*
			1	RHA2023-03499697	Tijdelijke Huisvesting voor Statushouders, Oekraïners en spoedzoekers	€ 0	€ 0	€ 0	0
			2						
			10						
				Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/07*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/08*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/09*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle R.* *Indicator: C209/10*		
			1	*Tijdelijke Huisvesting voor Statushouders, Oekraïners en spoedzoekers*	0	Ja	Ja		
			2						

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		10						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C209/11*					
			Nee					
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	
			€ 857.052	€ 0	€ 116.305	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Aard controle n.v.t. *Indicator: D8/06*	**Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/08*	**Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/09*		
		1						
		2						
		100						
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	
			€ 188.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 409.739	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsin	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsi	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v.		

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			formatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/06*	het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/07*	nformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*		
		1						
		2						
		10						
OCW	**D19**	**Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden**	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D19/01*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D19/03*			
			€ 3.416	€ 3.416	Ja			
OCW	**D22**	**Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D22/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D22/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D22/03*			
		1	€ 0	€ 0	Ja			
		2						

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		100						
Ien W	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/01*	Beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
		1	030007 Provincie Noord-Holland	IENW/BSK-2022/205550	€ 152.923	€ 152.923	€ 0	€ 0
		2	030007 Provincie Noord-Holland	IENW/BSK-2023/290328	€ 68.758	€ 68.758	€ 0	€ 0
		3	030007 Provincie Noord-Holland	IENW/BSK-2022/205550	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		4						
		20						
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/07*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
		1	030007 Provincie Noord-Holland	IENW/BSK-2022/205550	Nee			

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		2	030007 Provincie Noord-Holland	IENW/BSK-2023/290328	Nee		
		3	030007 Provincie Noord-Holland	IENW/BSK-2022/205550	Nee		
		20					
			Kopie CBS(code) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/10*	Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	Naam/nummer maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*	
		1	030007 Provincie Noord-Holland	IENW/BSK-2022/205550	klimaatadaptatieve herinrichting openbare ruimte 't Veld IENW/BSK-2022/205550	Nee	
		2	030007 Provincie Noord-Holland	IENW/BSK-2023/290328	klimaatadaptatieve herinrichting openbare ruimte 't Veld IENW/BSK-2023/290328	Nee	
		3	030007 Provincie Noord-Holland	IENW/BSK-2022/205550	project Duiker Molenvaart IENW/BSK-2022/205550	Nee	
		20					
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023**	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		Provincies en Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: E84/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	*Aard controle R* *Indicator: E84/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: E84/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*		
		1	312	Nee	0			
		2	313	Nee	0			
		3	330	Nee	0			
		4	332	Nee	0			
		50						
EZK	**F1**	**Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding**	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: F1/01*	*Aard controle R* *Indicator: F1/02*	*Aard controle D1* *Indicator: F1/03*	*Aard controle D1* *Indicator: F1/04*	*Aard controle R* *Indicator: F1/05*	
		1	UWHS170002	€ 511	Ja	Ja	€ 341.194	
		2	UWHS170102	€ 915	Ja	Ja	€ 431.637	
		3	UWHS170149	€ 511	Ja	Ja	€ 348.696	
		4	UWHS170143	€ 1.253	Ja	Ja	€ 460.346	

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		5	UWHS170164	€ 511	Ja	Ja	€ 173.884	
		6	UWHS170168	€ 511	Ja	Ja	€ 343.425	
		7	UWHS170257	€ 21.891	Ja	Ja	€ 539.298	
		8	UWHS170259	€ 14.224	Ja	Ja	€ 330.232	
		100						
EZK	**F28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: F28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: F28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: F28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/06*
			€ 96.347	€ 128.415	€ 70.207	€ 294.969	€ 0	€ 0
			Eindverantwoordi ng (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F28/07*					
			Nee					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeenteeel 2023**	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 7.185.006	€ 228.596	€ 195.347	€ 1.892	€ 45.504	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 85.420	€ 7.880	€ 0	€ 902.829	€ 0	€ 0

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoesl agaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Ja				
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		opgericht op grond van de Wgr.	*Aard controle R* *Indicator: G3/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 2.899	€ 30.086	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R *Indicator: G3/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023**	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 14.164	€ 0	€ 677.276	€ 6.580	€ 168
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 21.671	€ 1.396
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.052	€ 757
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		6	Totaal	€ 14.164	€ 0	€ 677.276	€ 33.303	€ 2.321
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
6	Totaal	0	0	N.v.t.		

	Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/16*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	0	0	0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023**	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige		

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01* € 273.573	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02* € 0	uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03* Ja	
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire _gemeentedeel 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Aard controle R *Indicator: G12/01*	*Aard controle R* *Indicator: G12/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2023** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 6.741	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende subsidie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 103.414	€ 166.037				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **Onroerende zaken**	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **roerende zaken**	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) **overige kosten**	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Aard controle n.v.t. *Indicator: H4/03*	*Aard controle R* *Indicator: H4/04*	*Aard controle R* *Indicator: H4/05*	*Aard controle R* *Indicator: H4/06*	*Aard controle R* *Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Divers	€ 166.037	€ 166.037			
		2						
		100						
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd**	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd**	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd**	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd**
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H8/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	*Aard controle R* *Indicator: H8/03*	*Aard controle R* *Indicator: H8/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	1042482	€ 26.575	€ 0	€ 26.575	€ 0	€ 26.575
		2						
		3						
		4						
			Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H8/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	1042482	Ja				
		2						
		3						
		4						

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

V W S	**H1 2**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04*		
			€ 15.839	€ 15.839	Ja	Ja		
V W S	**H1 4B**	**SPUK expertisecentra jeugdhulp** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t. Indicator: H14B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: H14B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t. Indicator: H14B/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t. Indicator: H14B/04*	Optionele toelichting *Aard controle n.v.t. Indicator: H14B/05*	
		1	060363 Gemeente Amsterdam	€ 142.131	€ 701.011	Ja		
		2						
		15						
V W S	**H3 0**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering,**	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

		cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026		*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02*	*Aard controle R Indicator: H30/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 37.438	€ 37.438	€ 0	€ 37.438	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 257.748	€ 257.748	€ 0	€ 257.748	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 57.597	€ 15.000	€ 11.519	€ 15.000	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 43.198	€ 33.753	€ 8.640	€ 33.753	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 20.159	€ 10.000	€ 4.032	€ 10.000	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 50.398	€ 45.000	€ 5.398	€ 45.000	Ja
			7	Valpreventie	€ 148.313	€ 99.905	€ 29.663	€ 99.905	Ja
			8	Leefomgeving	€ 28.799	€ 0	€ 5.760	€ 0	N.v.t.
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 7.200	€ 0	€ 1.440	€ 0	N.v.t.
			10	Versterken sociale basis	€ 105.115	€ 67.125	€ 21.023	€ 67.125	Ja
			11	Mantelzorg	€ 28.799	€ 28.799	€ 0	€ 28.799	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 28.799	€ 24.143	€ 4.656	€ 24.143	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 15.839	€ 0	€ 3.168	€ 0	N.v.t.
			14	Versterking kennis- en	€ 7.200	€ 7.200	€ 0	€ 7.200	Ja

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			adviesfunctie GGD					
		15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 25.631	€ 24.352	€ 1.279	€ 24.352	Ja

	Kopie naam onderdeel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*
1	Lokaal Sportakkoord	Ja
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja
3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja
4	Kansrijke Start	Ja
5	Mentale Gezondheid	Ja
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja
7	Valpreventie	N.v.t.
8	Leefomgeving	N.v.t.
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.
10	Versterken sociale basis	Ja
11	Mantelzorg	Nee

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			12	Eén tegen eenzaamheid	Nee			
			13	Welzijn op recept	N.v.t.			
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja			
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja			
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/09*	Nee			
VWS	**H32**	**Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden**		Beschikkingsnummer / kenmerk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/01*	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Automatisch berekend* *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H32/03*		
				MEOZ23150	€ 463.159	€ 551.574		
				Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	*Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05*	*Aard controle R Indicator: H32/06*	*Aard controle D1 Indicator: H32/07*	*Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08*	
		1	*Zwembad Den Krieck*	€ 108.979	€ 108.979	Ja		
		2	*Zwembad De Rijd*	€ 28.166	€ 28.166	Ja		
		3	*Zwembad De Wirg*	€ 118.429	€ 118.429	Ja		
		4	*Zwembad De Terp*	€ 207.585	€ 296.000	Ja		
		20						
V W S	**H3 5B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicator: H35B/02*				
			061911 Gemeente Hollands Kroon	€ 11.000				

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Bijlagen

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Bijlage 1 Staat van reserves en voorzieningen

Algemene reserves	Saldo per 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2026
Algemeen	27.710.985	8.862.000	3.957.155	32.615.830	2.437.580	1.579.000	33.474.242	12.136.416	2.230.000	43.380.658	613.488	3.000.000	40.994.146
Subtotaal Algemene Reserves	27.710.985	8.862.000	3.957.155	32.615.830	2.437.580	1.579.000	33.474.242	12.136.416	2.230.000	43.380.658	613.488	3.000.000	40.994.146

Bestemmingsreserves	Saldo per 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2026
Afkoopsom havens	4.072.511		226.440	3.846.071		226.440	3.619.631		226.440	3.393.191		226.440	3.166.751
Realisatie bestemmingsplannen	179.035			179.035		179.035	-			-			-
Onderhoud gemeentegebouwen	1.486.850	390.997	12.000	1.865.847	318.997	12.000	2.172.844	264.997	12.000	2.425.841	183.998	12.000	2.597.839
Bovenwijkse voorzieningen	897.139	13.515		910.654	13.515		924.169	13.515		937.684			937.684
Openb. voorzieningen Agriport A7	229.052		21.000	208.052		21.000	187.052		21.000	166.052			166.052
Egalisatie Afvalstoffenheffing	62.428			62.428			62.428			62.428			62.428
Risico bouwgronden	2.753.958	647.585	217.000	3.184.543			3.184.543			3.184.543			3.184.543
Egalisatie kapitaallasten gemeentelijke eigendommen	1.606.181		86.653	1.519.528		86.653	1.432.875		86.653	1.346.222			1.346.222
Onderhoud wegen	5.981.481			5.981.481		570.000	5.411.383		548.726	4.862.657		617.912	4.244.745
Onderhoud kunstwerken	2.285.112			2.285.112			2.285.112			2.285.112			2.285.112
Onderhoud havens	1.686.724		80.000	1.606.724		17.267	1.589.457		30.267	1.559.190		30.267	1.528.923
Baggeren sloten	378.186			378.186		205.000	178.186		178.186	-			-
Re-integratie en arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	900.937		26.000	874.937			874.937			874.937			874.937

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Bestemmingsreserves	Saldo per 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2026
Vastgoed	1.683.817	1.013.000	1.196.372	1.500.445			1.500.445			1.500.445			1.500.445
Duurzaam toerisme	60.000			60.000			60.000			60.000			60.000
Bedrijfsmiddelen	2.005.677	132.983	349.000	1.789.660		349.000	1.440.260		365.333	874.927		349.333	525.594
Sociaal Domein	2.846.979		445.700	2.401.279		450.000	1.951.279		550.000	1.401.279			1.401.279
Doorontwikkeling buitendienst	545.660		32.169	513.491		44.464	469.026		40.730	428.296			428.296
Schoolgebouwen	15.761.587		762.000	14.999.587		762.534	14.236.519		762.534	13.473.985		762.534	12.711.451
Zwembaden	291.970	118.097		410.067	118.097		528.164	118.097		646.261			646.261
Economische en Maatschappelijke Stimulering	940.212		30.250	909.962			909.962			909.962			909.962
Duurzaamheid Economisch Sociaal Programma	162.528	750.000	77.000	835.528			835.528			835.528			835.528
Visserij OntwikkelingsPlan	-	2.000.000		2.000.000			2.000.000			2.000.000			2.000.000
Overhevelingen	185.000		185.000	-			-			-			-
Subtotaal Bestemmingsreserves	47.003.024	5.066.177	3.746.584	48.322.617	450.609	2.918.393	45.853.801	396.609	3.021.869	43.228.541	183.998	1.998.486	41.414.053

Staat van Reserves	Saldo per 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2026
Subtotaal Algemene Reserves	27.710.985	8.862.000	3.957.155	32.615.830	2.437.580	1.579.000	33.474.242	12.136.416	2.230.000	43.380.658	613.488	3.000.000	40.994.146
Subtotaal Bestemmingsreserves	47.003.024	5.066.177	3.746.584	48.322.617	450.609	2.918.393	45.853.801	396.609	3.021.869	43.228.541	183.998	1.998.486	41.414.053
Totaal Reserve	74.714.009	13.928.177	7.703.739	80.938.447	2.888.189	4.497.393	79.328.042	12.533.025	5.251.869	86.609.198	797.486	4.998.486	82.408.198

ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Voorzieningen	Saldo per 31-12-2022	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2024	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2025	Toevoeging	Onttrekking	Saldo per 31-12-2026
Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's													
Verplichtingen voormalig personeel	926.694	314.036	350.741	889.989			889.989			889.989			889.989
Verplichtingen wethouders	1.515.948	305.596	158.083	1.663.461			1.663.461			1.663.461			1.663.461
Bouwgrondexploitatie	1.376.809	-	555.809	821.000			821.000			821.000			821.000
Voorziening Agriport Infrastructuur	1.987.894	-	400.000	1.587.894			1.587.894			1.587.894			1.587.894
Subtotaal	5.807.345	619.632	1.464.633	4.962.344	-	-	4.962.344	-	-	4.962.344	-	-	4.962.344
Egalisatievoorzieningen													
Riool	20.147.473	-	779.000	19.368.473		197.603	19.170.870		196.603	18.974.267		136.603	18.837.664
Subtotaal	20.147.473	-	779.000	19.368.473	-	197.603	19.170.870	-	196.603	18.974.267	-	136.603	18.837.664
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden													
Beklemde gelden t.b.v. derden													
Afkoopsommen onderhoud graven	1.203.512	261.403	118.847	1.346.068	300.000	265.000	1.381.068	300.000		1.681.068	300.000		1.981.068
Subtotaal	1.203.512	261.403	118.847	1.346.068	300.000	265.000	1.381.068	300.000	-	1.681.068	300.000	-	1.981.068
Totaal	27.158.330	881.035	2.362.480	25.676.885	300.000	462.603	25.514.282	300.000	196.603	25.617.679	300.000	136.603	25.781.076

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Bijlage 2 Beleidsindicatoren Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Onderstaande indicatoren komen uit de regeling beleidsindicatoren gemeenten. Niet alle indicatoren over 2023 zijn al beschikbaar.

Taakveld	Beleidsindicator	2020	2021	2022	2023
Veiligheid	Verwijzingen Halt aantal per 1.000 inwoners 12-18 jaar (bron: Bureau Halt)	8	8	4	
Veiligheid	Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	0,7	0,2	0,4	0,4
Veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	2,6	2,4	2,4	2
Veiligheid	Diefstallen uit woning per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	1,1	0,4	1,1	1,1
Veiligheid	Vernieling per 1.000 inwoners (Bron: CBS)	4,6	4,3	4,5	3,1
Economie	% functiemenging (Bron: Lisa)	46,4%	46,10%	46,90%	
Economie	Vestiging (van bedrijven) per 1.000 inwoners 15-65 jaar(Bron: Lisa)	162,7	162,1	172,5	
Onderwijs	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	7,6	1	5,5	
Onderwijs	Relatiefverzuim per 1.000 leerlingen (Bron: DUO)	19	19	19	
Onderwijs	% voortijdige schoolverlaters totaal (vo + MBO) (Bron: DUO)	2,1%	2%	2,10%	2,30%
Sport, cultuur en recreatie	% Niet-sporters (Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen)	55,8%		50,60%	
Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval kg per inwoner (Bron: CBS)	150	143	91	
Volksgezondheid en Milieu	% hernieuwbare elektriciteit (Bron: RWS)	55,20%	76,20%		
Vhrosv	gemiddelde WOZ waarde woningen x €1,000 (Bron: CBS)	233	256	290	332
Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (Bron: Basisregistratie adressen en gebouwen, 2017 en 2018 eigen berekening)	9,1	10,6	10,8	

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

Vhrosv	% Demografische druk (Bron: CBS)	74,4%	73,70%	73,60%	73,90%
Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonhuishouden € (Bron: COELO)	690	711	756	769
Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden € (Bron: COELO)	814	837	860	877
Sociaal Domein	banen per 1.000 inwoners van 15-65 jaar (Bron: LISA)	587,6	580,6	605,6	
Sociaal Domein	% jongeren 12 tot en 21 jaar met delict voor rechter (Bron: CBS - Jeugd)	0%	1%	1%	
Sociaal Domein	% achterstand onder jeugd; kinderen in uitkeringsgezin (Bron: CBS - Jeugd)	4%	4%	4%	
Sociaal Domein	% achterstand jeugd; werkloze jongeren (Bron: Bron: CBS - Jeugd)	2%	1%	1%	
Sociaal Domein	% netto arbeidsparticipatie (Bron: CBS)	71,4%	71,7%	72,5%	73,50%
Sociaal Domein	Aantal personen met bijstandsuitkering per 1.000 inwoners 18 jaar en ouder (Bron: CBS)	38	18,5	15,6	15,1
Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners 15-65 jaar (Bron: CBS - Participatiewet)	12	12,3	9,4	19,8
Sociaal Domein	% jongeren met jeugdhulp tot 18 jaar (Bron: CBS - Jeugd)		14,10%	14,50%	11,30%
Sociaal Domein	% jongeren met jeugdbescherming tot 18 jaar (nb gaat hier om tweede halfjaar in het cijfer!) (Bron: CBS - Jeugd)	1,4%	1,50%	1,30%	1,10%
Sociaal Domein	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar met jeugdreclassering (Bron: CBS)			0,2	0,1
Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 10.000 inwoners (Bron: GMSD)	390	420	430	

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

hollandskroon.nl – 088 - 3215000

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS

Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

ETL ASSURANCE & OVERHEIDSACCOUNTANTS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van Gemeente Hollands Kroon

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeente Hollands Kroon gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeente Hollands Kroon op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:
1. het overzicht van baten en lasten over 2023;
2. de balans per 31 december 2023;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de Verklaring rechtmatigheid van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2023 van de gemeente Hollands Kroon dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 23 november 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Gemeente Hollands Kroon zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording
Wij vestigen de aandacht op het onderdeel Verklaring rechtmatigheid in de toelichting op de jaarrekening op pagina 221 en pagina 222. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 15,6 miljoen ligt boven de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1,6 miljoen. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's
Als onderdeel van ons proces van het identificeren van frauderisico’s, evalueren wij factoren met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, het oneigenlijk toe-eigenen van activa, omkoping en corruptie. Wij hebben de frauderisicofactoren geëvalueerd om te overwegen of deze factoren een indicatie vormen voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij hebben de door ons onderkende risico’s besproken met het college, de gemeentesecretaris, overige medewerkers binnen de ambtelijke organisatie die betrokken zijn bij de totstandkoming van de jaarrekening en de auditcommissie. Gemeente Hollands Kroon beschikt in opzet over een interne frauderisicoanalyse. Er is geen beschrijving van het frauderisicomanagement opgenomen in de jaarstukken.

Naast het betrekken van de interne frauderisicoanalyse hebben wij op basis van onze beroepsregels de volgende aanvullende werkzaamheden uitgevoerd in het kader van fraude:

- Het uitvoeren van een eigen risicoanalyse per proces waarin de drie kenmerken van fraude: rationalisatie, druk en gelegenheid worden afgezet tegen de kans en de impact;
- Frauderisico's besproken met de auditcommissie, het college en de directie;
- Beoordelen of nevenfuncties van het college en de directie aanleiding geven tot een verhoogd risico;
- Beoordelen of er signalen zijn voor een verhoogd risico op fraude vanuit notulen, persberichten en andere (openbare) publicaties;
- Integrale analyse van de financiële administratie op ongebruikelijke boekingen, zoals onverwachte verschuivingen tussen budgetten en/of kredieten;
- Controle van het gunningsproces van inkoop- en aanbestedingstransacties;
- Controle van de prestatielevering in het inkoopproces;
- Nadere werkzaamheden van een proces/transactie in het kader van onvoorspelbaarheid.

Wij hebben daarnaast de uitkomsten van onze reguliere controlewerkzaamheden beoordeeld gericht op bevindingen die aanwijzing zijn voor fraude of het niet naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bijzonderheden voortgekomen.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij, rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen, waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben;
- Het vaststellen of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen;
- Het kennis nemen van de in de begroting 2024 opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen, waaruit geen aanvullende risico's blijken ten opzichte van de jaarrekening;
- Het inwinnen van inlichtingen bij het college van burgemeester en wethouders en het management over hun kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering en van eventuele financiële risico's die zijn ontstaan na de periode van de door de gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de paragraaf Weerstandsvermogen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarstukken 2023 alsmede de begroting 2024. De aard en diepgang van de risicoparagrafen en risico-inschattingen achten wij vanuit de verslaggevingsvoorschriften BBV passend voor gemeente Hollands Kroon.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, eerste lid, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie
De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.
De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten
Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met artikel 58a van het BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Bado en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2023 dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 23 november 2023, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2023 van de gemeente Hollands Kroon dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 23 november 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing,

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, 23 mei 2024
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

Digitaal ondertekend door:

J.G. Schuijt
May 23 2024 11:27 AM +02:00

J.G. Schuijt MSc RA